



Obsah

I Akty přijaté na základě Smlouvy o ES a Smlouvy o Euratomu, jejichž uveřejnění je povinné

NAŘÍZENÍ

- ★ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 713/2009, ze dne 13. července 2009, kterým se zřizuje Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů ⁽¹⁾ 1
- ★ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 714/2009 ze dne 13. července 2009 o podmínkách přístupu do sítě pro přeshraniční obchod s elektřinou a o zrušení nařízení (ES) č. 1228/2003 ⁽¹⁾ 15
- ★ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 715/2009 ze dne 13. července 2009 o podmínkách přístupu k plynárenským přepravním soustavám a o zrušení nařízení (ES) č. 1775/2005 ⁽¹⁾ 36

SMĚRNICE

- ★ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/72/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o zrušení směrnice 2003/54/ES ⁽¹⁾ 55
- ★ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/73/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem a o zrušení směrnice 2003/55/ES ⁽¹⁾ 94

⁽¹⁾ Text s významem pro EHP

I

(Akty přijaté na základě Smlouvy o ES a Smlouvy o Euratomu, jejichž uveřejnění je povinné)

NAŘÍZENÍ

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 713/2009,

ze dne 13. července 2009,

kterým se zřizuje Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na článek 95 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru (1),

s ohledem na stanovisko Výboru regionů (2),

v souladu s postupem stanoveným v článku 251 Smlouvy (3),

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Sdělení Komise ze dne 10. ledna 2007 s názvem „Energetická politika pro Evropu“ zdůraznilo význam dotvoření vnitřních trhů s elektřinou a zemním plynem. Za klíčové opatření k dosažení tohoto cíle bylo označeno zlepšení regulačního rámce na úrovni Společenství.
- (2) Rozhodnutím Komise 2003/796/ES (4) byla zřízena nezávislá poradní skupina pro elektřinu a zemní plyn s názvem „Skupina evropských regulačních orgánů pro elektřinu a plyn“ (ERGEG) za účelem usnadnění konzultací, koordinace a spolupráce mezi regulačními orgány v členských

státech a mezi těmito orgány a Komisí s cílem konsolidovat vnitřní trhy s elektřinou a zemním plynem. Tato skupina sestává ze zástupců národních regulačních orgánů zřízených podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/54/ES ze dne 26. června 2003 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou (5) a podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/55/ES ze dne 26. června 2003 o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem (6).

- (3) Kroky, které skupina ERGEG od svého zřízení podnikla, byly pro vnitřní trhy s elektřinou a zemním plynem přínosem. V souladu s návrhem skupiny ERGEG je však v tomto odvětví všeobecně uznáváno, že by se dobrovolná spolupráce mezi národními regulačními orgány měla nyní uskutečňovat v rámci struktury Společenství s jasnými kompetencemi a s pravomocí přijímat v řadě zvláštních případů samostatná regulační rozhodnutí.
- (4) Evropská rada na zasedání ve dnech 8. a 9. března 2007 vyzvala Komisi, aby navrhla opatření za účelem zřízení nezávislého mechanismu pro spolupráci národních regulačních orgánů.
- (5) Členské státy by měly úzce spolupracovat a odstranit překážky přeshraničního obchodu s elektřinou a zemním plynem, aby bylo dosaženo cílů Společenství v oblasti energetické politiky. Na základě posouzení dopadů týkajícího se požadavků na zdroje pro ústřední subjekt se dospělo k závěru, že nezávislý ústřední subjekt nabízí oproti dalším možnostem z dlouhodobého hlediska řadu výhod. Měla by být zřízena Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů s cílem vyplnit mezeru v regulaci na

(1) Úř. věst. C 211, 19.8.2008, s. 23.

(2) Úř. věst. C 172, 5.7.2008, s. 55.

(3) Stanovisko Evropského parlamentu ze dne 18. června 2008 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku), společný postoj Rady ze dne 9. ledna 2009 (Úř. věst. C 75 E, 31.3.2009, s. 1) a postoj Evropského parlamentu ze dne 22. dubna 2009 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku). Rozhodnutí Rady ze dne 25. června 2009.

(4) Úř. věst. L 296, 14.11.2003, s. 34.

(5) Úř. věst. L 176, 15.7.2003, s. 37.

(6) Úř. věst. L 176, 15.7.2003, s. 57.

- úrovni Společenství a přispět k řádnému fungování vnitřních trhů s elektřinou a zemním plynem. Agentura by rovněž měla umožnit národním regulačním orgánům, aby posílily vzájemnou spolupráci na úrovni Společenství a společně se účastnily výkonu činností týkajících se Společenství.
- (6) Agentura by měla zajišťovat, aby regulační funkce vykonávané národními regulačními orgány v souladu se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2009/72/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou ⁽¹⁾ a se směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2009/73/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem ⁽²⁾ byly řádně koordinovány a v případě potřeby doplněny na úrovni Společenství. Za tím účelem je nezbytné zajistit, aby agentura byla nezávislá na výrobcích elektřiny a plynu, provozovatelích přenosových či přepravních a distribučních soustav, ať již veřejných nebo soukromých, a na spotřebitelích, a její činnosti byly v souladu s právními předpisy Společenství, aby měla příslušnou technickou a regulační kapacitu a aby její činnost byla transparentní, podřízená demokratické kontrole a efektivní.
- (7) Agentura by měla sledovat regionální spolupráci mezi provozovateli přenosových či přepravních soustav v odvětvích elektřiny a zemního plynu, jakož i provádění úkolů Evropské sítě provozovatelů elektroenergetických přenosových soustav a („sítě ENTSO pro elektřinu“) a Evropské sítě provozovatelů přepravních soustav zemního plynu („sítě ENTSO pro zemní plyn“). Zapojení agentury je zásadní pro zajištění toho, aby spolupráce mezi provozovateli přenosových či přepravních soustav probíhala efektivním a transparentním způsobem ve prospěch vnitřních trhů s elektřinou a zemním plynem.
- (8) Agentura by měla ve spolupráci s Komisí, členskými státy a příslušnými vnitrostátními orgány sledovat vnitřní trhy s elektřinou a zemním plynem a o svých zjištěních případně informovat Evropský parlament, Komisi a vnitrostátní orgány. Tyto úkoly agentury související se sledováním by neměly zdvojit sledování ze strany Komise nebo vnitrostátních orgánů, zejména vnitrostátních orgánů v oblasti hospodářské soutěže, a neměli by tomuto sledování bránit.
- (9) Agentura plní důležitou roli při vytváření rámcových pokynů nezávazné povahy (dále jen „nezávazné rámcové pokyny“), s nimiž musí být kodexy sítě v souladu. Pro agenturu je rovněž vhodné a odpovídá to jejímu účelu, aby se dříve, než bude moci doporučit Komisi kodexy sítě k přijetí, zapojila do jejich přezkumu (jak při jejich vytváření, tak při jejich úpravách) s cílem zajistit, aby byly v souladu s nezávaznými rámcovými pokyny.
- (10) Je třeba stanovit integrovaný rámec pro účasť a spolupráci národních regulačních orgánů. Tento rámec by měl přispět k tomu, aby byly právní předpisy ohledně vnitřních trhů s elektřinou a zemním plynem uplatňovány jednotně v celém Společenství. Pokud jde o situace týkající se více než jednoho členského státu, měla by agentura mít pravomoc přijímat samostatná rozhodnutí. Tato pravomoc by se měla za určitých podmínek vztahovat na technické otázky, regulační režim pro infrastrukturu pro elektřinu a zemní plyn, která propojuje nebo může propojovat alespoň dva členské státy, na výjimky udělené v poslední instanci z pravidel vnitřního trhu pro nová elektrická propojovací vedení a na nové infrastruktury pro zemní plyn nacházející se ve více než jednom členském státu.
- (11) Jelikož má agentura přehled o národních regulačních orgánech, měla by mít ve vztahu ke Komisi, ostatním orgánům Společenství a národním regulačním orgánům poradní roli, pokud jde o otázky související s účelem, k němuž byla zřízena. Rovněž by měla být povinna informovat Komisi v případech, kdy se domnívá, že spolupráce mezi provozovateli přenosových či přepravních soustav nepřináší potřebné výsledky nebo že národní regulační orgán, jehož rozhodnutí není v souladu s rámcovými pokyny, neprovádí náležitě stanovisko, doporučení nebo rozhodnutí agentury.
- (12) Agentura by rovněž měla být schopna vydávat doporučení, která by regulačním orgánům a účastníkům trhu napomáhala sdílet osvědčené postupy.
- (13) V případě potřeby by agentura měla konzultovat zúčastněné strany a poskytovat jim přiměřenou možnost vyjádřit se k navrhovaným opatřením, například ke kodexům a pravidlům pro síť.
- (14) Agentura by měla přispívat k provádění hlavních směrů pro transevropské energetické sítě, jak je stanoveno v rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 1364/2006/ES ze dne 6. září 2006, kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě ⁽³⁾, zejména jestliže poskytuje své stanovisko k nezávaznému desetiletému plánu rozvoje sítě pro celé Společenství (plán rozvoje sítě pro celé Společenství) podle čl. 6 odst. 3 tohoto nařízení.
- (15) Agentura by měla přispívat ke snahám o posílení energetické bezpečnosti.
- (16) Struktura agentury by měla být přizpůsobena konkrétním potřebám regulace v oblasti energetiky. Zejména je třeba plně zohlednit zvláštní roli národních regulačních orgánů a zajistit jejich nezávislost.

⁽¹⁾ Viz strana 55 v tomto čísle Úředního věstníku.

⁽²⁾ Viz strana 94 v tomto čísle Úředního věstníku.

⁽³⁾ Úř. věst. L 262, 22.9.2006, s. 1.

- (17) Správní rada by měla mít potřebné pravomoci pro sestavení rozpočtu, kontrolu jeho plnění, určení vnitřních pravidel, přijetí finančních předpisů a jmenování ředitele. Pro obměnu členů správní rady, kteří jsou jmenováni Radou, by měl být použit rotační systém, s cílem zajistit trvale vyváženou účast členských států. Správní rada by měla jednat ve veřejném zájmu nezávisle a objektivně a neměla by vyžadovat politické pokyny ani se jimi řídit.
- (18) Agentura by měla mít potřebné pravomoci pro účinné, transparentní, odůvodněné a především nezávislé plnění regulačních funkcí. Nezávislost agentury vůči výrobcům elektřiny a plynu a provozovatelům přenosových či přepravních a distribučních soustav je nejen klíčovou zásadou řádné správy věcí veřejných, ale rovněž zásadní podmínkou zajištění důvěry trhu. Aniž je dotčeno jednání jejích členů jménem příslušných vnitrostátních orgánů, měla by rada regulačních orgánů jednat nezávisle na jakýchkoli tržních zájmech, měla by se vyhnout jakémukoli střetu zájmů a neměla by vyžadovat pokyny ani řídit se jimi ani přijímat doporučení od jakékoliv vlády členského státu, Komise nebo jiného veřejného či soukromého subjektu. Rozhodnutí rady regulačních orgánů by se současně měla řídit právem Společenství týkajícím se energie, jako například vnitřního trhu s energií, životního prostředí a hospodářské soutěže. Rada regulačních orgánů by měla podávat zprávy o svých stanoviscích, doporučeních a rozhodnutích orgánům Společenství.
- (19) V případech, kdy má agentura rozhodovací pravomoci, by měly mít zúčastněné strany z důvodů procesní ekonomie právo na odvolání k odvolacímu senátu, který by měl být součástí agentury, ale měl by být nezávislý na její správní nebo regulační struktuře. V zájmu kontinuity by mělo být možné při jmenování nebo obměně členů odvolacího senátu nahradit pouze část členů odvolacího senátu. Proti rozhodnutí odvolacího senátu se lze odvolat k Soudnímu dvoru Evropských společenství.
- (20) Agentura by měla být zejména financována ze souhrnného rozpočtu Evropské unie, prostřednictvím poplatků a dobrovolných příspěvků. Pro agenturu by měly být nadále k dispozici zejména zdroje v současnosti sdílené regulačními orgány pro účely jejich spolupráce na úrovni Společenství. Na případné subvence vyplácené ze souhrnného rozpočtu Evropské unie se bude nadále vztahovat rozpočtový proces Společenství. Kromě toho by měl být prováděn Účetním dvorem audit účtů podle článku 91 nařízení Komise (ES, Euratom) č. 2343/2002 ze dne 19. listopadu 2002 o rámcovém finančním nařízení pro subjekty uvedené v článku 185 nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství ⁽¹⁾.
- (21) Po zřízení agentury by měl rozpočtový orgán na základě pracovního vytížení a výsledků agentury průběžně provádět hodnocení jejího rozpočtu. Rozpočtový orgán by měl zajistit, že budou uplatňovány maximální standardy efektivnosti.
- (22) Agentura by měla mít vysoce odborné zaměstnance. Měla by využívat zejména odborných znalostí a zkušeností zaměstnanců přidělených národními regulačními orgány, Komisí a členskými státy. Na zaměstnance agentury by se měl vztahovat Služební řád úředníků Evropských společenství („služební řád“) a Pracovní řád ostatních zaměstnanců Evropských společenství („pracovní řád“) stanovené v nařízení (EHS, Euratom, ESUO) č. 259/68 ⁽²⁾ a pravidla společně přijatá orgány Evropských společenství pro uplatňování těchto řádů na zaměstnance agentury. Správní rada by měla po dohodě s Komisí přijmout vhodná prováděcí pravidla.
- (23) Agentura by měla uplatňovat obecná pravidla týkající se přístupu veřejnosti k dokumentům, které mají instituce Společenství k dispozici. Správní rada by měla zavést praktická opatření na ochranu údajů citlivých z obchodního hlediska a osobních údajů.
- (24) Agentura by měla být ve vhodných případech odpovědná Evropskému parlamentu, Radě a Komisi.
- (25) Zemím, které nejsou členy Společenství, by mělo být umožněno účastnit se na práci agentury v souladu s příslušnými dohodami uzavřenými Společenstvím.
- (26) Opatření nezbytná k provedení této směrnice by měla být přijata v souladu s rozhodnutím Rady 1999/468/ES ze dne 28. června 1999 o postupech pro výkon prováděcích pravomocí svěřených Komisi ⁽³⁾.
- (27) Zejména je třeba zmocnit Komisi k přijetí rámcových pokynů týkajících se situací, kdy má agentura pravomoc rozhodovat o podmínkách pro přístup k přeshraniční infrastruktuře a pro operační bezpečnost této infrastruktuury. Jelikož tato opatření mají obecný význam a jejich účelem je změnit jiné než podstatné prvky tohoto nařízení jejich doplněním o nové jiné než podstatné prvky, musí být přijata regulativním postupem s kontrolou stanoveným v článku 5a rozhodnutí 1999/468/ES.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 357, 31.12.2002, s. 72.

⁽²⁾ Úř. věst. L 56, 4.3.1968, s. 1.

⁽³⁾ Úř. věst. L 184, 17.7.1999, s. 23.

(28) Do tří let ode dne nástupu prvního ředitele agentury do funkce a poté každé čtyři roky by měla Komise Evropskému parlamentu a Radě podat zprávu o konkrétních úkolech agentury a dosažených výsledcích, k níž budou přiloženy vhodné návrhy. V této zprávě by Komise měla učinit návrhy na dodatečné úkoly agentury.

(29) Jelikož cílů tohoto nařízení, totiž účasti národních regulačních orgánů a spolupráce mezi nimi na úrovni Společenství, nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, a proto jich může být lépe dosaženo na úrovni Společenství, může Společenství přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení těchto cílů,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

KAPITOLA I

ZŘÍZENÍ A PRÁVNÍ POSTAVENÍ

Článek 1

Předmět

1. Zřizuje se Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů („agentura“).

2. Účelem agentury je pomáhat regulačním orgánům uvedeným v článku 35 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/72/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou ⁽¹⁾ a článku 39 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/73/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem ⁽²⁾ při plnění, na úrovni Společenství, regulačních úkolů prováděných v členských státech a v případě potřeby jejich činnosti koordinovat.

3. Než budou připraveny prostory agentury, bude dočasně působit v prostorách Komise.

Článek 2

Právní postavení

1. Agentura je institucí Společenství s právní subjektivitou.

2. V každém členském státě má agentura nejširší možnou právní subjektivitu udělovanou právními osobám podle vnitrostátního práva. Může zejména nabývat nebo zcizovat movitý a nemovitý majetek a být účastníkem v soudním řízení.

⁽¹⁾ Viz strana 55 v tomto čísle Úředního věstníku.

⁽²⁾ Viz strana 94 v tomto čísle Úředního věstníku.

3. Agenturu zastupuje její ředitel.

Článek 3

Složení

Orgány agentury jsou:

- správní rada, která plní úkoly stanovené v článku 13;
- rada regulačních orgánů, která plní úkoly stanovené v článku 15;
- ředitel, který plní úkoly stanovené v článku 17 a
- odvolací senát, který plní úkoly stanovené v článku 19.

Článek 4

Druhy aktů vydávaných agenturou

Agentura:

- vydává stanoviska a doporučení určená provozovatelům přenosových či přepravních soustav;
- vydává stanoviska určená regulačním orgánům;
- vydává stanoviska a doporučení určená Evropskému parlamentu, Radě nebo Komisi;
- přijímá samostatná rozhodnutí ve zvláštních případech uvedených v člancích 7, 8 a 9 a
- předkládá Komisi nezávazné rámcové pokyny (dále jen „nezávazné rámcové pokyny“) v souladu s článkem 6 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 714/2009 ze dne 13. července o podmínkách přístupu do sítě pro přeshraniční obchod s elektřinou ⁽³⁾ a s článkem 6 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 715/2009 ze dne 13. července o podmínkách přístupu k plynárenským přepravním soustavám ⁽⁴⁾.

KAPITOLA II

ÚKOLY

Článek 5

Obecné úkoly

Na žádost Evropského parlamentu, Rady nebo Komise nebo ze svého vlastního podnětu může agentura poskytnout Evropskému parlamentu, Radě a Komisi stanovisko nebo doporučení k jakékoli otázce související s účelem, ke kterému byla zřízena.

⁽³⁾ Viz strana 15 v tomto čísle Úředního věstníku.

⁽⁴⁾ Viz strana 36 v tomto čísle Úředního věstníku.

Článek 6

**Úkoly související se spoluprací provozovatelů
přenosových či přepravních soustav**

1. Agentura poskytne Komisi stanovisko k návrhu stanov, seznamu členů a návrhu jednacího řádu sítě ENTSO pro elektřinu v souladu s čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 714/2009 a sítě ENTSO pro zemní plyn v souladu s čl. 5 odst. 2 nařízení (ES) č. 715/2009.

2. Agentura sleduje provádění úkolů sítě ENTSO pro elektřinu v souladu s článkem 9 nařízení (ES) č. 714/2009 a sítě ENTSO pro zemní plyn v souladu s článkem 9 nařízení (ES) č. 715/2009.

3. Agentura poskytne stanovisko:

a) síti ENTSO pro elektřinu v souladu s čl. 8 odst. 2 nařízení (ES) č. 714/2009, jakož i síti ENTSO pro zemní plyn v souladu s čl. 8 odst. 2 nařízení (ES) č. 715/2009, k návrhu kodexů sítě a

b) síti ENTSO pro elektřinu v souladu s čl. 9 odst. 2 prvním pododstavcem nařízení (ES) č. 714/2009, jakož i síti ENTSO pro zemní plyn v souladu s čl. 9 odst. 2 prvním pododstavcem nařízení (ES) č. 715/2009, k návrhu ročního pracovního programu, k návrhu plánu rozvoje sítě pro celé Společenství a k dalším významným dokumentům uvedeným v čl. 8 odst. 3 nařízení (ES) č. 714/2009 a čl. 8 odst. 3 nařízení (ES) č. 715/2009 s ohledem na cíle zákazu diskriminace, účinné hospodářské soutěže a řádného a bezpečného fungování vnitřních trhů s elektřinou a zemním plynem.

4. Agentura poskytne na skutkovém základě síti ENTSO pro elektřinu a síti ENTSO pro zemní plyn, Evropskému parlamentu a Radě a Komisi řádně odůvodněné stanovisko, jakož i příslušná doporučení, domnívá-li se, že návrh ročního pracovního programu nebo návrh plánu rozvoje sítě pro celé Společenství, které jí byly předloženy v souladu s čl. 9 odst. 2 druhým pododstavcem nařízení (ES) č. 714/2009 a čl. 9 odst. 2 druhým pododstavcem nařízení (ES) č. 715/2009, nepřispívají k zákazu diskriminace, účinné hospodářské soutěži a řádnému fungování trhu či dostatečné úrovni přeshraničního propojení umožňujícího přístup třetím osobám nebo nejsou v souladu s příslušnými ustanoveními směrnice 2009/72/ES a nařízení (ES) č. 714/2009 nebo směrnice 2009/73/ES a nařízení (ES) č. 715/2009.

Agentura se účastní vytváření kodexů sítě v souladu s článkem 6 nařízení (ES) č. 714/2009 a článkem 6 nařízení (ES) č. 715/2009.

Agentura předloží Komisi nezávazné rámcové pokyny, bude-li o to požádána podle čl. 6 odst. 2 nařízení (ES) č. 714/2009 nebo čl. 6 odst. 2 nařízení (ES) č. 715/2009. Agentura provede

přezkum návrhu nezávazných rámcových pokynů a znovu jej předloží Komisi, bude-li o to požádána podle čl. 6 odst. 4 nařízení (ES) č. 714/2009 nebo čl. 6 odst. 4 nařízení (ES) č. 715/2009.

Agentura poskytne síti ENTSO pro elektřinu nebo síti ENTSO pro zemní plyn odůvodněné stanovisko k návrhu kodexu sítě v souladu s čl. 6 odst. 7 nařízení (ES) č. 714/2009 nebo čl. 6 odst. 7 nařízení (ES) č. 715/2009.

Agentura předloží Komisi návrh kodexu sítě, přičemž může doporučit, aby byl přijat v souladu s čl. 6 odst. 9 nařízení (ES) č. 714/2009 nebo čl. 6 odst. 9 nařízení (ES) č. 715/2009. Agentura vypracuje a předloží Komisi návrh kodexu sítě, bude-li o to požádána podle čl. 6 odst. 10 nařízení (ES) č. 714/2009 nebo čl. 6 odst. 10 nařízení (ES) č. 715/2009.

5. Agentura poskytne Komisi řádně odůvodněné stanovisko v souladu s čl. 9 odst. 1 nařízení (ES) č. 714/2009 nebo čl. 9 odst. 1 nařízení (ES) č. 715/2009, neprovede-li síť ENTSO pro elektřinu nebo síť ENTSO pro zemní plyn kodex sítě vypracovaný podle čl. 8 odst. 2 nařízení (ES) č. 714/2009 nebo čl. 8 odst. 2 nařízení (ES) č. 715/2009 či kodex sítě vypracovaný v souladu s čl. 6 odst. 1 až 10 uvedených nařízení, který však nebyl Komisí přijat podle čl. 6 odst. 11 uvedených nařízení.

6. Agentura sleduje a analyzuje provádění kodexů sítě a rámcových pokynů přijatých Komisí v souladu s čl. 6 odst. 11 nařízení (ES) č. 714/2009 a s čl. 6 odst. 11 nařízení (ES) č. 715/2009 a jejich dopad na harmonizaci příslušných pravidel, jejichž cílem je usnadnění integrace trhu, jakož i zákaz diskriminace, účinná hospodářská soutěž a řádné fungování trhu, a informuje o nich Komisi.

7. Agentura sleduje pokrok při provádění projektů na vytvoření nové propojovací kapacity.

8. Agentura sleduje provádění plánů rozvoje sítě pro celé Společenství. Jestliže zjistí nesrovnalosti mezi plánem a jeho prováděním, prošetří důvody těchto nesrovnalostí a vydá doporučení pro dotčené provozovatele přenosových či přepravních soustav, národní regulační orgány nebo další příslušné orgány s cílem uskutečnit investice v souladu s plány rozvoje sítě pro celé Společenství.

9. Agentura sleduje regionální spolupráci mezi provozovateli přenosových či přepravních soustav uvedenou v článku 12 nařízení (ES) č. 714/2009 a v článku 12 nařízení (ES) č. 715/2009 a řádně zohlední výsledky této spolupráce při vypracovávání svých stanovisek, doporučení a rozhodnutí.

Článek 7

Úkoly týkající se národních regulačních orgánů

1. Agentura přijme samostatná rozhodnutí o technických otázkách v případech, kdy jsou taková rozhodnutí stanovena ve směrnici 2009/72/ES, směrnici 2009/73/ES, nařízení (ES) č. 714/2009 nebo nařízení (ES) č. 715/2009.

2. Agentura může v souladu se svým pracovním programem nebo na žádost Komise vydat doporučení, která regulačním orgánům a účastníkům trhu napomáhají ve sdílení osvědčených postupů.

3. Agentura vytvoří rámec, podle kterého mohou národní regulační orgány spolupracovat. Podporuje spolupráci mezi národními regulačními orgány a mezi regulačními orgány na regionální úrovni a na úrovni Společenství a řádně zohlední výsledky této spolupráce při vypracovávání svých stanovisek, doporučení a rozhodnutí. Domnívá-li se agentura, že jsou k této spolupráci potřebná závazná pravidla, předloží Komisi příslušná doporučení.

4. Agentura poskytne na skutkovém základě na žádost kteréhokoli regulačního orgánu nebo na žádost Komise stanovisko ke skutečnosti, zda je rozhodnutí přijaté regulačním orgánem v souladu s rámcovými pokyny uvedenými ve směrnici 2009/72/ES, směrnici 2009/73/ES, nařízení (ES) č. 714/2009 nebo nařízení (ES) č. 715/2009 nebo s jinými příslušnými ustanoveními těchto směrnic nebo nařízení.

5. Neřídí-li se národní regulační orgán odpovídajícím způsobem stanoviskem agentury podle odstavce 4 ve lhůtě čtyř měsíců ode dne jeho obdržení, informuje agentura adekvátně Komisi a dotčené členské státy.

6. Setká-li se národní regulační orgán ve zvláštním případě s obtížemi při použití rámcových pokynů uvedených ve směrnici 2009/72/ES, směrnici 2009/73/ES, nařízení (ES) č. 714/2009 nebo nařízení (ES) č. 715/2009, může požádat agenturu o stanovisko. Po konzultaci s Komisí vydá agentura stanovisko do tří měsíců od obdržení žádosti.

7. Agentura přijme v souladu s článkem 8 rozhodnutí o podmínkách pro přístup k infrastruktuře pro elektřinu a zemní plyn, která propojuje, nebo by mohla propojovat alespoň dva členské státy („přeshraniční infrastruktura“), a o podmínkách pro její provozní bezpečnost.

Článek 8

Úkoly týkající se podmínek pro přístup k přeshraniční infrastruktuře a podmínek pro její provozní bezpečnost

1. Agentura rozhodne o těch regulačních otázkách, které spadají do pravomoci národních regulačních orgánů a které mohou zahrnovat podmínky pro přístup k přeshraniční infrastruktuře a podmínky pro její provozní bezpečnost pouze tehdy:

- a) pokud příslušné národní regulační orgány nedokázaly dosáhnout dohody do šesti měsíců ode dne, kdy byla věc předložena poslednímu z těchto regulačních orgánů, nebo
- b) na společnou žádost příslušných národních regulačních orgánů.

Příslušné národní regulační orgány mohou společně požádat, aby doba uvedená v písmenu a) byla prodloužena o dobu nejvýše šesti měsíců.

Při přípravě svého rozhodnutí agentura konzultuje národní regulační orgány a dotčené provozovatele přenosové či přepravní soustavy a je informována o návrzích a připomínkách všech dotčených provozovatelů přenosových či přepravních soustav.

2. Podmínky pro přístup k přeshraniční infrastruktuře zahrnují:

- a) postup přidělování kapacity,
- b) lhůty pro přidělování,
- c) sdílení výnosů z přetížení a
- d) vybírání poplatků od uživatelů infrastruktury podle čl. 17 odst. 1 písm. d) nařízení (ES) č. 714/2009 nebo čl. 36 odst. 1 písm. d) směrnice 2009/73/ES.

3. Byl-li agentuře postoupen případ podle odstavce 1, agentura:

- a) rozhodne nejpozději do šesti měsíců ode dne jeho postoupení a
- b) může případně vydat prozatímní rozhodnutí s cílem zajistit, aby byla pro příslušnou infrastrukturu ochráněna bezpečnost dodávek nebo provozní bezpečnost.

4. Komise může přijmout pokyny týkající se situací, ve kterých má agentura pravomoc rozhodovat o podmínkách pro přístup k přeshraniční infrastruktuře a pro její provozní bezpečnost. Tato opatření, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky tohoto nařízení jeho doplněním, se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 32 odst. 2 tohoto nařízení.

5. V případě, kdy otázky regulace uvedené v odstavci 1 zahrnují také výjimky ve smyslu článku 17 nařízení (ES) č. 714/2009 nebo článku 36 směrnice 2009/73/ES, nekumulují se lhůty stanovené v tomto nařízení s lhůtami stanovenými v uvedených předpisech.

Článek 9

Ostatní úkoly

1. Agentura může rozhodnout o výjimkách podle čl. 17 odst. 5 nařízení (ES) č. 714/2009. Agentura může rovněž rozhodnout o výjimkách podle čl. 36 odst. 4 směrnice 2009/73/ES, pokud se dotýká infrastruktura nachází na území více než jednoho členského státu.

2. Agentura na žádost Komise poskytne v souladu s čl. 3 odst. 1 druhým pododstavcem nařízení (ES) č. 714/2009 nebo čl. 3 odst. 1 druhým pododstavcem nařízení (ES) č. 715/2009 stanovisko k rozhodnutím národních regulačních orgánů týkajícím se certifikace.

Agentura může být v případech jasně definovaných Komisí v rámcových pokynech přijatých podle článku 18 nařízení (ES) č. 714/2009 nebo článku 23 nařízení (ES) č. 715/2009 a v otázkách souvisejících s účelem, k němuž byla zřízena, pověřena dodatečnými úkoly, které nezahnují rozhodovací pravomoci.

Článek 10

Konzultace a transparentnost

1. Při plnění svých úkolů, zejména v procesu vytváření nezávazných rámcových pokynů, jak jsou definovány v souladu s článkem 6 nařízení (ES) č. 714/2009 nebo článkem 6 nařízení (ES) č. 715/2009, a v procesu navrhování změn kodexů sítě podle článku 7 kteréhokoli z těchto nařízení, agentura v široké míře a v rané fázi konzultuje účastníky trhu, provozovatele přenosových či přepravních soustav, spotřebitele, konečné uživatele a případně orgány pro hospodářskou soutěž, aniž je dotčena jejich příslušná pravomoc, a to otevřeným a transparentním způsobem, zejména pokud se její úkoly týkají provozovatelů přenosových či přepravních soustav.

2. Agentura zajistí, aby v případě potřeby měly veřejnost a všechny zúčastněné strany k dispozici objektivní, spolehlivé a snadno dostupné informace, zejména o výsledcích její činnosti.

Všechny dokumenty a zápisy z konzultačních schůzek uskutečněných během vytváření nezávazných rámcových pokynů v souladu s článkem 6 nařízení (ES) č. 714/2009 nebo článkem 6 nařízení (ES) č. 715/2009, nebo během provádění změn kodexů sítě podle článku 7 kteréhokoli z těchto nařízení, se zveřejňují.

3. Před přijetím nezávazných rámcových pokynů v souladu s článkem 6 nařízení (ES) č. 714/2009 nebo článkem 6 nařízení (ES) č. 715/2009, nebo před navržením změn kodexů sítě podle článku 7 kteréhokoli z těchto nařízení agentura uvede, jak byly zohledněny připomínky obdržené během konzultace, a nebyly-li tyto připomínky vzaty v úvahu, uvede důvody.

4. Na svých internetových stránkách zveřejní agentura alespoň pořady jednání, podkladové dokumenty a případně zápisy ze zasedání správní rady, rady regulačních orgánů a odvolacího senátu.

Článek 11

Sledování odvětví elektřiny a zemního plynu a podávání zpráv

1. Agentura v úzké spolupráci s Komisí, členskými státy a příslušnými vnitrostátními orgány, včetně národních regulačních orgánů, a aniž jsou dotčeny pravomoci orgánů v oblasti hospodářské soutěže, sleduje vnitřní trhy s elektřinou a zemním plynem, zejména maloobchodní ceny elektřiny a plynu, přístup k síti, včetně přístupu pro elektřinu vyrobenou z obnovitelných zdrojů energie, a dodržování práv spotřebitele stanovených ve směrnici 2009/72/ES a ve směrnici 2009/73/ES.

2. Agentura zveřejní výroční zprávu o výsledcích sledování podle odstavce 1. V této zprávě uvede veškeré překážky dokončení vnitřních trhů s elektřinou a zemním plynem.

3. Souběžně se zveřejněním výroční zprávy může agentura předložit Evropskému parlamentu a Komisi stanovisko k opatřením, která by bylo možné přijmout za účelem odstranění překážek uvedených v odstavci 2.

KAPITOLA III

ORGANIZACE AGENTURY

Článek 12

Správní rada

1. Správní rada sestává z devíti členů. Každý člen má jednoho náhradníka. Dva členy a jejich náhradníky jmenuje Komise, dva členy a jejich náhradníky jmenuje Evropský parlament a pět členů a jejich náhradníky jmenuje Rada. Žádný poslanec Evropského parlamentu nesmí být členem správní rady. Funkční období členů správní rady a jejich náhradníků činí čtyři roky a lze jej jednou prodloužit. U prvního mandátu je toto období pro polovinu členů správní rady a jejich náhradníků šest let.

2. Správní rada ze svých členů jmenuje svého předsedu a místopředsedu. Místopředseda automaticky nahradí předsedu, pokud tento nemůže plnit své povinnosti. Funkční období předsedy a místopředsedy je dva roky a lze jej jednou prodloužit. Funkční období předsedy a místopředsedy skončí v okamžiku ukončení jejich členství ve správní radě.

3. Zasedání správní rady svolává její předseda. Předseda rady regulačních orgánů nebo zástupce rady regulačních orgánů a ředitel se účastní jednání správní rady bez práva hlasovat, pokud správní rada nerozhodne jinak, pokud jde o ředitele. Správní rada se schází nejméně dvakrát za rok na řádném zasedání. Schází se rovněž z podnětu předsedy, na žádost Komise nebo na žádost alespoň třetiny svých členů. Správní rada může k účasti na jednání přizvat jako pozorovatele jakoukoli osobu, jejíž stanoviska mohou být pro danou otázku významná. Členům správní rady mohou být v souladu s jednacím řádem nápomocni poradci nebo odborníci. Služby sekretariátu pro správní radu zajistí agentura.

4. Rozhodnutí správní rady jsou přijímána dvoutřetinovou většinou přítomných členů, není-li v tomto nařízení stanoveno jinak. Každý člen správní rady nebo náhradník má jeden hlas.

5. V jednacím řádu se stanoví podrobněji:

- a) postupy při hlasování, zejména podmínky, za nichž může jeden člen jednat jménem jiného člena, a případně rovněž pravidla upravující usnášenišchopnost, a
- b) podmínky, jimiž se řídí rotace při obměňování členů správní rady jmenovaných Radou s cílem zajistit trvale vyváženou účast členských států.

6. Člen správní rady nesmí být členem rady regulačních orgánů.

7. Členové správní rady se musí zavázat, že budou jednat nezávisle a objektivně ve veřejném zájmu a nebudou vyžadovat politické pokyny ani se jimi řídit. Za tím účelem učiní každý člen písemné prohlášení o závazcích a písemné prohlášení o zájmech, v němž uvede, že neexistují žádné zájmy, které by mohly být na újmu jeho nezávislosti, nebo veškeré přímé nebo nepřímé zájmy, které by mohly být na újmu jeho nezávislosti. Tato prohlášení každý rok zveřejní.

Článek 13

Úkoly správní rady

1. Správní rada jmenuje po konzultaci rady regulačních orgánů a obdržení jejího kladného stanoviska v souladu s čl. 15 odst. 2 ředitele v souladu s čl. 16 odst. 2.

2. Správní rada formálně jmenuje členy rady regulačních orgánů v souladu s čl. 14 odst. 1.

3. Správní rada formálně jmenuje členy odvolacího senátu v souladu s čl. 18 odst. 1 a 2.

4. Správní rada zajišťuje, aby agentura vykonávala své poslání a plnila zadané úkoly v souladu s tímto nařízením.

5. Správní rada přijme před 30. září každého roku po konzultaci s Komisí a po schválení radou regulačních orgánů v souladu s čl. 15 odst. 3 pracovní program agentury pro nadcházející rok a předloží jej Evropskému parlamentu, Radě a Komisi. Pracovní program se přijme, aniž je tím dotčen roční rozpočtový proces, a zveřejní se.

6. Správní rada přijme a případně přezkoumá víceletý plán. Přezkum bude vycházet z hodnotící zprávy vypracované nezávislým externím odborníkem na žádost správní rady. Tyto dokumenty se zveřejní.

7. Správní rada vykonává v souladu s články 21 až 24 své rozpočtové pravomoci.

8. Správní rada rozhodne po obdržení souhlasu Komise, zda přijme jakákoli dědictví, dary nebo příspěvky z jiných zdrojů Společenství nebo jakékoli dobrovolné příspěvky členských států nebo jejich regulačních orgánů. Stanovisko, jež správní rada doručí podle čl. 24 odst. 5, se bude výslovně zabývat zdroji financování uvedenými v tomto odstavci.

9. Správní rada po konzultaci s radou regulačních orgánů vykonává disciplinární pravomoc nad ředitelem.

10. Správní rada v případě potřeby v souladu s čl. 28 odst. 2 vypracuje pro služební řád prováděcí pravidla agentury.

11. Správní rada v souladu s článkem 30 přijme konkrétní opatření týkající se práva na přístup k dokumentům agentury.

12. Správní rada přijme a zveřejní výroční zprávu o činnosti agentury na základě návrhu výroční zprávy uvedeného v čl. 17 odst. 8 a předloží tuto zprávu každý rok do 15. června Evropskému parlamentu, Radě, Komisi, Účetnímu dvoru, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů. Tato výroční zpráva o činnosti agentury obsahuje samostatnou část schválenou radou regulačních orgánů týkající se regulačních činností agentury během příslušného roku.

13. Správní rada přijme a zveřejní svůj jednací řád.

Článek 14

Rada regulačních orgánů

1. Rada regulačních orgánů sestává z:

a) vysokých představitelů regulačních orgánů v souladu s článkem 35 odst. 1 směrnice 2009/72/ES a v článku 39 odst. 1 směrnice 2009/73/ES a jednoho náhradníka za každý členský stát ze stávajících vedoucích pracovníků těchto orgánů;

b) jednoho nehlasujícího zástupce Komise.

Za každý členský stát může být do rady regulačních orgánů přijat pouze jeden zástupce národních regulačních orgánů.

Každý národní regulační orgán je odpovědný za jmenování náhradníka, kterým je některý ze současných zaměstnanců národního regulačního orgánu.

2. Rada regulačních orgánů zvolí ze svých členů předsedu a místopředsedu. Místopředseda nahradí předsedu, pokud tento nemůže plnit své povinnosti. Funkční období předsedy a místopředsedy činí dva a půl roku a lze jej prodloužit. V každém případě však funkční období předsedy a místopředsedy skončí v okamžiku ukončení jejich členství v radě regulačních orgánů.

3. Rada regulačních orgánů se usnáší dvoutřetinovou většinou svých přítomných členů. Každý člen nebo náhradník má jeden hlas.

4. Rada regulačních orgánů přijme a zveřejní svůj jednací řád, který stanoví podrobněji postup při hlasování, zejména podmínky, za jakých smí jeden člen jednat jménem jiného člena, a případně rovněž pravidla upravující usnášeníschopnost. Jednací řád může stanovit konkrétní pracovní metody pro řešení otázek vznesených v rámci iniciativ pro regionální spolupráci.

5. Rada regulačních orgánů postupuje při plnění úkolů, které jí ukládá toto nařízení, a aniž je dotčeno jednání jejich členů jménem jejich jednotlivých regulačních orgánů, nezávisle a nevyžaduje pokyny od žádné vlády členského státu, Komise ani jiného veřejného nebo soukromého subjektu, ani se jimi neřídí.

6. Služby sekretariátu pro radu regulačních orgánů zajistí agentura.

Článek 15

Úkoly rady regulačních orgánů

1. Rada regulačních orgánů poskytuje řediteli stanoviska ke stanoviskům, doporučením a rozhodnutím uvedeným v člincích 5, 6, 7, 8 a 9, jež jsou určena k přijetí. Kromě toho rada regulačních orgánů v rámci svých pravomocí poskytuje řediteli při plnění jeho úkolů pokyny.

2. Rada regulačních orgánů předloží správní radě v souladu s čl. 13 odst. 1 a čl. 16 odst. 2 své stanovisko ke kandidátovi na funkci ředitele. Rada regulačních orgánů přijme toto rozhodnutí na základě tříčtvrtinové většiny hlasů svých členů.

3. Rada regulačních orgánů v souladu s čl. 13 odst. 5 a čl. 17 odst. 6 a v souladu s předběžným návrhem rozpočtu sestaveným v souladu s čl. 23 odst. 1 schvaluje pracovní program agentury na nadcházející rok a tento návrh předloží každý rok do 1. září správní radě ke schválení.

4. Rada regulačních orgánů schvaluje samostatnou část výroční zprávy týkající se regulačních činností v souladu s čl. 13 odst. 12 a čl. 17 odst. 8.

5. Evropský parlament může za plného zachování jeho nezávislosti vyzvat předsedu rady regulačních orgánů nebo jeho zástupce, aby učinil prohlášení před příslušným výborem a zodpověděl otázky, jež mu členové tohoto výboru položí.

Článek 16

Ředitel

1. Agenturu řídí její ředitel, jenž postupuje v souladu s pokyny uvedenými v čl. 15 odst. 1 druhé větě a v případech stanovených tímto nařízením podle stanovisek rady regulačních orgánů. Aniž jsou dotčeny příslušné úlohy správní rady a rady regulačních orgánů ve vztahu k úkolům ředitele, ředitel nevyžaduje pokyny od žádné vlády, Komise ani jiného veřejného nebo soukromého subjektu, ani se jimi neřídí.

2. Ředitel je jmenován správní radou, poté co rada regulačních orgánů vydá kladné stanovisko, na základě zásluh, dovedností a zkušeností významných pro odvětví energetiky z nejméně tří kandidátů navržených Komisí po předchozí veřejné výzvě k vyjádření zájmu. Před jmenováním může být kandidát vybraný správní radou vyzván, aby učinil prohlášení před příslušným výborem Evropského parlamentu a zodpověděl otázky jeho členů.

3. Funkční období ředitele je pět let. V průběhu devíti měsíců předcházejících konci tohoto období provede Komise hodnocení. Při něm Komise přezkoumává zejména:

- a) výsledky dosažené ředitelem;
- b) úkoly a potřeby agentury pro nadcházející roky.

Hodnocení týkající se písmene b) se provede za pomoci nezávislého externího odborníka.

4. Správní rada může na návrh Komise po prozkoumání a náležitém zohlednění hodnocení a stanoviska rady regulačních orgánů k tomuto hodnocení a pouze v případech odůvodněných úkoly a potřebami agentury jednou prodloužit funkční období ředitele, a to nanejvýše o další tři roky.

5. Správní rada informuje Evropský parlament o svém záměru prodloužit funkční období ředitele. Do jednoho měsíce před prodloužením svého funkčního období může být ředitel vyzván, aby učinil prohlášení před příslušným výborem Evropského parlamentu a zodpověděl otázky členů tohoto výboru.

6. Nebude-li funkční období prodlouženo, setrvá ředitel ve své funkci až do jmenování svého nástupce.

7. Ředitel může být odvolán z funkce pouze rozhodnutím správní rady po obdržení kladného stanoviska rady regulačních orgánů. Rada regulačních orgánů toto rozhodnutí schválí na základě tříčtvrtinové většiny hlasů svých členů.

8. Evropský parlament a Rada může ředitele vyzvat k předložení zprávy o plnění jeho úkolů. Evropský parlament může rovněž ředitele vyzvat, aby učinil prohlášení před příslušným výborem Parlamentu a zodpověděl dotazy členů tohoto výboru.

Článek 17

Úkoly ředitele

1. Ředitel je odpovědný za zastupování agentury a za její řízení.

2. Ředitel připravuje práci správní rady. Bez hlasovacího práva se účastní práce správní rady.

3. Ředitel přijímá a zveřejňuje stanoviska, doporučení a rozhodnutí uvedená v článcích 5, 6, 7, 8 a 9, ke kterým vydala rada regulačních orgánů kladné stanovisko.

4. Ředitel je odpovědný za provádění ročního pracovního programu agentury pod vedením rady regulačních orgánů a pod administrativní kontrolou správní rady.

5. Ředitel přijme nezbytná opatření, zejména pokud jde o přijetí vnitřních správních pokynů a zveřejňování oznámení, aby zajistil fungování agentury v souladu s tímto nařízením.

6. Ředitel každý rok vypracuje návrh pracovního programu agentury na následující rok a předloží tento návrh do 30. června daného roku radě regulačních orgánů, Evropskému parlamentu a Komisi.

7. Ředitel v souladu s čl. 23 odst. 1 vypracuje předběžný návrh rozpočtu agentury a v souladu s článkem 24 plní rozpočet agentury.

8. Ředitel každý rok vypracuje návrh výroční zprávy, která obsahuje samostatnou část týkající se regulačních činností agentury a část týkající se finančních a správních záležitostí.

9. Pokud jde o zaměstnance agentury, vykonává ředitel pravomoci stanovené v čl. 28 odst. 3.

Článek 18

Odvolací senát

1. Odvolací senát sestává ze šesti členů a šesti náhradníků vybraných ze současných nebo bývalých vedoucích pracovníků národních regulačních orgánů, orgánů v oblasti hospodářské soustěže nebo jiných vnitrostátních orgánů či orgánů Společenství, které mají odpovídající zkušenosti v odvětví energetiky. Odvolací senát jmenuje svého předsedu. Rozhodnutí odvolacího senátu jsou přijímána na základě kvalifikované většiny nejméně čtyř ze šesti jeho členů. Odvolací senát se svolává podle potřeby.

2. Členy odvolacího senátu jmenuje po zveřejnění výzvě k vyjádření zájmu formálně správní rada na návrh Komise a po konzultaci s radou regulačních orgánů.

3. Funkční období členů odvolacího senátu je pět let. Toto období lze prodloužit. Členové odvolacího senátu jsou ve svém rozhodování nezávislí. Nejsou vázáni žádnými pokyny. Členové odvolacího senátu nesmějí v agentuře, v její správní radě ani v její radě regulačních orgánů vykonávat žádné jiné funkce. Člen odvolacího senátu nesmí být během svého funkčního období odvolán, s výjimkou případu, kdy se dopustil vážného porušení úředních povinností, a správní rada po konzultaci s radou regulačních orgánů v tomto smyslu vydala rozhodnutí.

4. Členové odvolacího senátu se nesmí účastnit žádného odvolacího řízení, pokud na něm mají jakýkoli osobní zájem, pokud dříve působili jako zástupci některého z účastníků řízení nebo pokud se podíleli na rozhodnutí, které je předmětem odvolání.

5. Člen odvolacího senátu informuje odvolací senát, domnívá-li se, že by se některý člen z důvodů uvedených v odstavci 4 nebo z jakéhokoli jiného důvodu neměl účastnit odvolacího řízení. Proti členu odvolacího senátu může být kterýmkoli účastníkem odvolacího řízení vznesena námitka z důvodů uvedených v odstavci 4 nebo z důvodu podezření z podjatosti. Tato námitka se považuje za nepřijatelnou, zakládá-li se na státní příslušnosti člena nebo učinil-li namítající účastník odvolacího řízení, vědom si důvodu pro námitku, v odvolacím řízení kromě vznesení námítky na složení odvolacího senátu další procesní úkon.

6. Odvolací senát rozhodne o dalším postupu v případech uvedených v odstavcích 4 a 5 bez účasti dotčeného člena. Za účelem přijetí takového rozhodnutí je dotčený člen nahrazen v odvolacím senátu svým náhradníkem. Pokud se náhradník nachází v obdobné situaci jako člen, vybere předseda náhradu z dostupných náhradníků.

7. Členové odvolacího senátu se zavazují jednat nezávisle a ve veřejném zájmu. K tomuto účelu učiní písemné prohlášení o závazcích a písemné prohlášení o zájmech, v němž uvedou, že neexistují žádné zájmy, které by mohly být na újmu jejich nezávislosti, nebo jakékoli přímé nebo nepřímé zájmy, které by mohly být na újmu jejich nezávislosti. Tato prohlášení každý rok zveřejní.

Článek 19

Odvolání

1. Jakákoli fyzická nebo právnická osoba, včetně národních regulačních orgánů, může podat odvolání proti rozhodnutí uvedenému v článku 7, 8 nebo 9, které je určeno této osobě, nebo proti rozhodnutí, které se této osoby bezprostředně a přímo dotýká, i když je určeno jiné osobě.

2. Odvolání a jeho odůvodnění se podává písemně agentuře do dvou měsíců ode dne oznámení rozhodnutí dotčené osobě, nebo pokud k němu nedošlo, do dvou měsíců ode dne, kdy agentura zveřejnila své rozhodnutí. Odvolací senát rozhodne o odvolání do dvou měsíců ode dne podání odvolání.

3. Odvolání podané podle odstavce 1 nemá odkladný účinek. Odvolací senát však může, pokud to podle jeho názoru okolnosti vyžadují, pozastavit uplatňování rozhodnutí, vůči němuž se odvolání podává.

4. Je-li odvolání přípustné, odvolací senát přezkoumá, zda je odvolání opodstatněné. Odvolací senát podle potřeby vyzve v rámci určených časových lhůt účastníky odvolacího řízení k podání vyjádření ohledně oznámení vydaných odvolacím senátem nebo sdělení jiných účastníků odvolacího řízení. Účastníci odvolacího řízení mají právo na ústní vyjádření.

5. Odvolací senát může v souladu s tímto článkem vykonávat jakékoli pravomoci spadající do pravomoci agentury nebo může věc postoupit příslušnému orgánu agentury. Toto postoupení je podmíněno rozhodnutím odvolacího senátu.

6. Odvolací senát přijme a zveřejní svůj jednací řád.

7. Rozhodnutí přijatá odvolacím senátem agentura zveřejňuje.

Článek 20

Žaloby u Soudu prvního stupně a Soudního dvora

1. V souladu s článkem 230 Smlouvy lze proti rozhodnutí přijatému odvolacím senátem nebo v případech, kdy odvolání k odvolacímu senátu není možné, proti rozhodnutí přijatému agenturou podat žalobu u Soudu prvního stupně nebo u Soudního dvora.

2. Nevydá-li agentura rozhodnutí, lze u Soudu prvního stupně nebo u Soudního dvora podat žalobu pro nečinnost v souladu s článkem 232 Smlouvy.

3. Agentura musí přijmout opatření nezbytná k zajištění souladu s rozsudkem Soudu prvního stupně nebo Soudního dvora.

KAPITOLA IV

FINANČNÍ USTANOVENÍ

Článek 21

Rozpočet agentury

1. Příjmy agentury tvoří především:

a) dotace Společenství ze souhrnného rozpočtu Evropské unie (oddíl Komise);

- b) poplatky placené agentuře v souladu s článkem 22;
 - c) dobrovolné příspěvky členských států nebo jejich regulačních orgánů podle čl. 13 odst. 8 a
 - d) dědictví, dary nebo příspěvky podle čl. 13 odst. 8.
2. Výdaje agentury pokrývají náklady na zaměstnance, správu, infrastrukturu a provoz.
3. Příjmy a výdaje agentury musí být vyrovnané.
4. Veškeré příjmy a výdaje agentury jsou předmětem prognózy na každý rozpočtový rok, který se shoduje s kalendářním rokem, a jsou zaneseny do jejího rozpočtu.

Článek 22

Poplatky

1. Za žádost o udělení výjimky podle čl. 9 odst. 1 vybírá agentura poplatky.
2. Poplatky podle odstavce 1 stanoví Komise.

Článek 23

Sestavování rozpočtu

1. Ředitel do 15. února každého roku vypracuje předběžný návrh rozpočtu pokrývající provozní výdaje a program práce předpokládané pro nadcházející rozpočtový rok a tento předběžný návrh rozpočtu předloží správní radě spolu se seznamem předběžných pracovních míst. Správní rada provede každý rok na základě předběžného návrhu rozpočtu vypracovaného ředitelem odhad příjmů a výdajů agentury na následující rozpočtový rok. Tento odhad, který zahrnuje návrh plánu pracovních míst, předkládá správní rada Komisi do 31. března. Před přijetím odhadu je návrh vypracovaný ředitelem předložen radě regulačních orgánů, která může k tomuto návrhu vydat odůvodněné stanovisko.
2. Komise předloží Evropskému parlamentu a Radě („rozpočtový orgán“) odhad uvedený v odstavci 1 společně s předběžným návrhem souhrnného rozpočtu Evropské unie.
3. Komise na základě odhadů zaneše do předběžného návrhu souhrnného rozpočtu Evropské unie prognózy, které považuje za nezbytné pro plán pracovních míst a výši dotace ze souhrnného rozpočtu Evropské unie v souladu s článkem 272 Smlouvy.
4. Rozpočtový orgán přijímá plán pracovních míst agentury.

5. Správní rada vypracuje rozpočet agentury. Rozpočet se stává konečným po konečném přijetí souhrnného rozpočtu Evropské unie. V případě potřeby se odpovídajícím způsobem upraví.

6. Správní rada neprodleně oznámí rozpočtovému orgánu svůj záměr provést jakýkoli projekt, který může mít výrazný finanční dopad na financování rozpočtu agentury, zejména jednání se o projekty, které se vztahují k nemovitostem, například nájem nebo koupě budov. Správní rada o svém záměru rovněž uvědomí Komisi. Bude-li mít některá složka rozpočtového orgánu v úmyslu vydat stanovisko, oznámí agentuře svůj záměr vydat stanovisko do dvou týdnů po obdržení informace o projektu. V případě neobdržení odpovědi může agentura zahájit plánovaný projekt.

Článek 24

Plnění a kontrola rozpočtu

1. Ředitel vykonává povinnosti schvalujícího úředníka a plní rozpočet agentury.
2. Do 1. března po skončení každého rozpočtového roku předá účetní agentury účetnímu Komise a Účetnímu dvoru prozatímní účetní závěrku společně se zprávou o rozpočtovém a finančním řízení za rozpočtový rok. Do 31. března následujícího roku zašle účetní agentury zprávu o rozpočtovém a finančním řízení rovněž Evropskému parlamentu a Radě. Účetní Komise konsoliduje prozatímní účetní závěrky orgánů a decentralizovaných subjektů v souladu s článkem 128 nařízení Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 ze dne 25. června 2002, kterým se stanoví finanční nařízení o souhrnném rozpočtu Evropských společenství⁽¹⁾ (dále jen „finanční nařízení“).
3. Do 31. března po skončení každého rozpočtového roku předá účetní Komise prozatímní účetní závěrku agentury Účetnímu dvoru spolu se zprávou o rozpočtovém a finančním řízení za rozpočtový rok. Zpráva o rozpočtovém a finančním řízení za rozpočtový rok se rovněž předává Evropskému parlamentu a Radě.
4. Po obdržení vyjádření Účetního dvora k prozatímní účetní závěrce agentury podle článku 129 finančního nařízení vypracuje ředitel na vlastní odpovědnost konečnou účetní závěrku agentury a předloží ji správní radě k vyjádření stanoviska.
5. Správní rada vydá stanovisko ke konečné účetní závěrce agentury.
6. Do 1. července po skončení rozpočtového roku předá ředitel tuto konečnou účetní závěrku společně se stanoviskem správní rady Evropskému parlamentu, Radě, Komisi a Účetnímu dvoru.
7. Konečná účetní závěrka se zveřejní.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 248, 16.9.2002, s. 1.

8. Ředitel zašle Účetnímu dvoru odpověď na jeho vyjádření do 15. října. Zároveň zašle tuto odpověď správní radě a Komisi.

9. Ředitel v souladu s ustanovením čl. 146 odst. 3 finančního nařízení předloží Evropskému parlamentu na jeho žádost veškeré informace potřebné pro řádný průběh udělení absolutoria pro daný rozpočtový rok.

10. Evropský parlament na doporučení Rady přijaté kvalifikovanou většinou rozhodne do 15. května roku N + 2 o udělení absolutoria řediteli za plnění rozpočtu za rozpočtový rok N.

Článek 25

Finanční pravidla

Správní rada po poradě s Komisí vypracuje pro agenturu finanční pravidla. Tato pravidla se mohou odchylovat od nařízení Komise (ES, Euratom) č. 2343/2002, pokud to vyžadují zvláštní potřeby fungování agentury a pouze s předchozím souhlasem Komise.

Článek 26

Opatření proti podvodům

1. Pro účely boje proti podvodům, úplatkářství a jakékoli jiné nedovolené činnosti se na agenturu bez omezení vztahuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 ze dne 25. května 1999 o vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) ⁽¹⁾.

2. Agentura přistoupí k interinstitucionální dohodě uzavřené dne 25. května 1999 mezi Evropským parlamentem, Radou Evropské unie a Komisí Evropských společenství o interním vyšetřování prováděném Evropským úřadem pro boj proti podvodům (OLAF) ⁽²⁾ a neprodleně přijme odpovídající ustanovení platná pro všechny pracovníky agentury.

3. Rozhodnutí o financování dohody a z nich plynoucí dohody a prováděcí nástroje výslovně stanoví, že Účetní dvůr a OLAF mohou v případě potřeby provádět místní šetření příjemců finančních prostředků poskytovaných agenturou a zaměstnanců zodpovědných za jejich přidělování.

KAPITOLA V

OBECNÁ USTANOVENÍ

Článek 27

Výsady a imunity

Na agenturu se vztahuje Protokol o výsadách a imunitách Evropských společenství.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 136, 31.5.1999, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 136, 31.5.1999, s. 15.

Článek 28

Zaměstnanci

1. Na zaměstnance agentury, včetně jejího ředitele, se vztahuje služební řád, pracovní řád a pravidla společně přijatá orgány Evropských společenství za účelem uplatnění tohoto služebního a pracovního řádu.

2. Správní rada po dohodě s Komisí přijme vhodná prováděcí pravidla v souladu s ustanoveními článku 110 služebního řádu.

3. Ve vztahu ke svým zaměstnancům vykonává agentura pravomoci, které orgánu oprávněnému ke jmenování svěřuje služební řád a orgánu oprávněnému uzavírat smlouvy pracovní řád.

4. Správní rada může přijmout ustanovení umožňující zaměstnávat v agentuře dočasně přidělené odborníky z členských států.

Článek 29

Odpovědnost agentury

1. V případě mimosmluvní odpovědnosti nahradí agentura v souladu s obecnými zásadami společnými právním řádům členských států veškerou škodu, kterou způsobila nebo kterou způsobili její zaměstnanci při plnění svých povinností. Soudní dvůr má pravomoc rozhodovat v jakémkoli sporu o náhradě této škody.

2. Osobní finanční a disciplinární odpovědnost zaměstnanců agentury vůči agentuře se řídí příslušnými předpisy, které se na zaměstnance agentury vztahují.

Článek 30

Přístup k dokumentům

1. Na dokumenty, které má agentura k dispozici, se vztahuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise ⁽³⁾.

2. Správní rada přijme do 3. března 2010 praktická opatření pro uplatňování nařízení (ES) č. 1049/2001.

3. Rozhodnutí přijímaná agenturou v souladu s článkem 8 nařízení (ES) č. 1049/2001 mohou být předmětem stížnosti veřejnému ochránci práv nebo řízení před Soudním dvorem v souladu s podmínkami stanovenými v člácích 195 a 230 Smlouvy.

⁽³⁾ Úř. věst. L 145, 31.5.2001, s. 43.

Článek 31

Účast třetích zemí

1. Agentura je otevřená účasti třetích zemí, které uzavřely se Společenstvím dohody, čímž přijaly a uplatňují právo Společenství v oblasti energetiky a případně v oblasti ochrany životního prostředí a hospodářské soutěže.

2. Na základě příslušných ustanovení těchto dohod jsou vypracována opatření uvádějící zejména povahu, rozsah a procedurální aspekty zapojení těchto zemí do práce agentury, včetně ustanovení týkajících se finančních příspěvků a zaměstnanců.

Článek 32

Projednávání ve výboru

1. Komisi je nápomocen výbor.

2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se čl. 5a odst. 1 až 4 a článek 7 rozhodnutí 1999/468/ES s ohledem na článek 8 zmíněného rozhodnutí.

Článek 33

Jazykový režim

1. Na agenturu se vztahuje nařízení č. 1 z 15. dubna 1958 o užívání jazyků v Evropském hospodářském společenství⁽¹⁾.

2. O vnitřním jazykovém režimu agentury rozhoduje správní rada.

3. Překladatelské služby potřebné pro fungování agentury zajišťuje Překladatelské středisko pro instituce Evropské unie.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 13. července 2009.

Za Evropský parlament
předseda
H.-G. PÖTTERING

KAPITOLA VI

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 34

Hodnocení

1. Komise provede hodnocení činnosti agentury za pomoci nezávislého externího odborníka. Toto hodnocení zahrnuje výsledky dosažené agenturou a její pracovní metody, ve vztahu k jejímu účelu, mandátu a úkolům definovaným v tomto nařízení a v jejích ročních pracovních programech. Hodnocení se provádí na základě rozsáhlé konzultace v souladu s článkem 10.

2. Komise předloží hodnocení uvedené v odstavci 1 radě regulačních orgánů agentury. Rada regulačních orgánů vydá doporučení týkající se změn tohoto nařízení, agentury a jejích pracovních metod Komisi, která může tato doporučení spolu s vlastním stanoviskem a vhodnými návrhy předložit Evropskému parlamentu a Radě.

3. První hodnocení předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě do tří let ode dne nástupu prvního ředitele do funkce. Komise poté hodnocení předkládá alespoň každé čtyři roky.

Článek 35

Vstup v platnost a přechodná opatření

1. Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v Úředním věstníku Evropské unie.

2. Články 5 až 11 se použijí od 3. března 2011.

Za Radu
předseda
E. ERLANDSSON

⁽¹⁾ Úř. věst. 17, 6.10.1958, s. 385.

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 714/2009

ze dne 13. července 2009

o podmínkách přístupu do sítě pro přeshraniční obchod s elektřinou a o zrušení nařízení (ES) č. 1228/2003

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na článek 95 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru (1),

s ohledem na stanovisko Výboru regionů (2),

v souladu s postupem stanoveným v článku 251 Smlouvy (3),

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Účelem vnitřního trhu s elektřinou, který je postupně zaváděn od roku 1999, je poskytnout skutečnou možnost výběru všem spotřebitelům ve Společenství, a to občanům i podnikům, dále nové obchodní příležitosti a intenzivnější přeshraniční obchod, aby se dosáhlo větší efektivity, konkurenceschopných cen a vyšších standardů služeb a aby se přispělo k větší bezpečnosti dodávek a k udržitelnosti.
- (2) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/54/ES ze dne 26. června 2003 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou (4) a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1228/2003 ze dne 26. června 2003 o podmínkách přístupu do sítě pro přeshraniční obchod s elektřinou (5) významně přispěly k vytvoření tohoto vnitřního trhu s elektřinou.
- (3) V současnosti však ve Společenství existují překážky bránící prodeji elektřiny za rovných podmínek a bez diskriminace či znevýhodnění. V žádném členském státě doposud neexistuje zejména nediskriminační přístup k síti, ani stejně účinná úroveň regulačního dohledu a stále přetrvávají izolované trhy.

(4) Sdělení Komise ze dne 10. ledna 2007 s názvem „Energetická politika pro Evropu“ zdůraznilo význam dotvoření vnitřního trhu s elektřinou a vytvoření rovných podmínek pro všechny elektroenergetické společnosti ve Společenství. Ze sdělení Komise ze dne 10. ledna 2007 s názvem „Perspektivy vnitřního trhu se zemním plynem a elektřinou“ a s názvem „Šetření podle článku 17 nařízení (ES) č. 1/2003 v odvětvích zemního plynu a elektřiny v Evropě (závěrečná zpráva)“ vyplynulo, že stávající předpisy a opatření neposkytují potřebný rámec, ani nestanoví vytvoření fyzických propojení k dosažení cíle dobře fungujícího, účinného a otevřeného vnitřního trhu.

(5) Spolu s důsledným uplatňováním stávajícího regulačního rámce by měl být regulační rámec pro vnitřní trh s elektřinou, který je stanoven v nařízení (ES) č. 1228/2003, upraven v souladu s těmito sděleními.

(6) Zejména je potřeba dosáhnout intenzivnější spolupráce a lepší koordinace mezi provozovateli přenosových soustav, aby se vytvořily kodexy sítě v zájmu poskytování a řízení účinného a transparentního přeshraničního přístupu k přenosovým soustavám a aby se zajistilo koordinované plánování s dostatečným časovým předstihem a dobrý technický rozvoj přenosové soustavy ve Společenství včetně vytvoření fyzických propojení, a to s náležitým ohledem na životní prostředí. Tyto kodexy sítě by měly být v souladu s rámcovými pokyny nezávazné povahy (dále jen „nezávazné rámcové pokyny“) a které byly vypracovány Agenturou pro spolupráci energetických regulačních orgánů zřízenou nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 713/2009 ze dne 13. července 2009, kterým se zřizuje Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů (6) (dále jen „agentura“). Agentura by se měla zapojit do přezkumu návrhu kodexů sítě na skutkovém základě, včetně jejich souladu s nezávaznými rámcovými pokyny, přičemž tento přezkum by měl vycházet ze skutečné situace. Agentura může tyto kodexy doporučit Komisi k přijetí. Dále by měla agentura provádět posuzování navrhovaných změn kodexů sítě, přičemž by měla mít možnost doporučit je Komisi k přijetí. Provozovatelé přenosových soustav by měli provozovat své sítě v souladu s těmito kodexy sítě.

(1) Úř. věst. C 211, 19.8.2008, s. 23.

(2) Úř. věst. C 172, 5.7.2008, s. 55.

(3) Stanovisko Evropského parlamentu ze dne 18. června 2008 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku), společný postoj Rady ze dne 9. ledna 2009 (Úř. věst. C 75 E, 31.3.2009, s. 16) a postoj Evropského parlamentu ze dne 22. dubna 2009 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku). Rozhodnutí Rady ze dne 25. června 2009.

(4) Úř. věst. L 176, 15.7.2003, s. 37.

(5) Úř. věst. L 176, 15.7.2003, s. 1.

(7) Aby se ve Společenství zajistilo optimální řízení elektroenergetických přenosových soustav a umožnilo přeshraniční obchodování s elektřinou a její přeshraniční

(6) Viz strana 1 v tomto čísle Úředního věstníku.

- dodávky, měla by být zřízena Evropská síť provozovatelů přenosových soustav (dále jen „síť ENTSO pro elektřinu“). Síť ENTSO pro elektřinu by měla plnit své úkoly v souladu s pravidly Společenství v oblasti hospodářské soutěže, které se na rozhodnutí sítě ENTSO pro elektřinu nadále vztahují. Úkoly sítě ENTSO pro elektřinu by měly být přesně vymezeny a její pracovní metody by měly zajistit, že funguje efektivně, reprezentativně, a transparentně. Účelem kodexů sítě vypracovaných sítí ENTSO pro elektřinu není nahradit nezbytné vnitrostátní kodexy sítě v otázkách jiných než přeshraničních. Vzhledem k tomu, že účinnějšího pokroku lze dosáhnout přístupem na regionální úrovni, měli by provozovatelé přenosových soustav zřídit v rámci celkové struktury spolupráce regionální struktury a zároveň zajistit, aby byly výsledky na regionální úrovni slučitelné s kodexy sítě a nezávaznými desetiletými plány rozvoje sítě na úrovni Společenství. Členské státy by měly podporovat spolupráci a sledovat účinnost sítě na regionální úrovni. Spolupráce na regionální úrovni by měla být slučitelná s pokrokem při vytváření konkurenceschopného a účinného vnitřního trhu s elektřinou.
- (8) Na činnosti, která se očekává od sítě ENTSO, mají zájem všichni účastníci trhu. Nesmírně důležitý je tedy účinný postup konzultace, přičemž stávající struktury vytvořené za účelem jeho usnadnění a zefektivnění, jako například Unie pro koordinaci přenosu elektřiny, národní regulační orgány nebo agentura, by měly hrát důležitou roli.
- (9) Má-li být v souvislosti s celou elektroenergetickou přenosovou soustavou ve Společenství zajištěna větší transparentnost, měla by síť ENTSO pro elektřinu navrhnout, zveřejnit a pravidelně aktualizovat nezávazný desetiletý plán rozvoje sítě pro celé Společenství (dále jen „plán rozvoje sítě pro celé Společenství“). Do tohoto plánu rozvoje by měly být zahrnuty realizovatelné elektroenergetické přenosové soustavy a potřebná regionální propojení významná z obchodního hlediska nebo kvůli zabezpečení dodávek.
- (10) Toto nařízení by mělo stanovit základní zásady stanovení sazeb a přidělování kapacit a zároveň zabezpečit přijetí rámcových pokynů podrobně popisujících další významné zásady a postupy, aby bylo umožněno rychlé přizpůsobení změněným podmínkám.
- (11) Na otevřeném konkurenčním trhu by provozovatelům přenosových soustav měly být vyrovnány náklady vynaložené v důsledku uskutečnění přeshraničních toků elektřiny přes jejich síť provozovatelů přenosových soustav, ze kterých přeshraniční toky elektřiny pocházejí, jakož i provozovatelé soustav, ve kterých tyto toky končí.
- (12) Při stanovení sazeb ve vnitrostátních sítích by měly být brány v úvahu platby a příjmy z vyrovnávacích plateb mezi provozovateli přenosových soustav.
- (13) Skutečně splatné částky za přeshraniční přístup do soustav se mohou značně různit v závislosti na zúčastněných provozovatelích přenosových soustav a v důsledku rozdílů ve struktuře tarifních systémů uplatňovaných v členských státech. Proto je potřebný jistý stupeň harmonizace, aby se zabránilo narušení obchodu.
- (14) Velmi potřebný je systém dlouhodobých místně vztažených cenových signálů založený na zásadě, že úroveň poplatků za přístup do sítě by měla odrážet poměr mezi výrobou a spotřebou v daném regionu, stanovený na základě diferencování poplatků za přístup do sítě mezi výrobcí nebo spotřebiteli.
- (15) Nebylo by vhodné používat sazby založené na vzdálenosti nebo, pokud jsou již k dispozici vhodné místně vztažené cenové signály, specifické sazby placené pouze vývozci nebo dovozci navíc k obecnému poplatku za přístup do vnitrostátní sítě.
- (16) Předpokladem účinné hospodářské soutěže na vnitřním trhu s elektřinou jsou nediskriminační a transparentní poplatky za používání sítě, včetně propojovacích vedení uvnitř přenosové soustavy. Dostupná kapacita těchto vedení by měly být stanoveny na nejvyšší hodnoty, které jsou v souladu s bezpečnostními normami bezpečného provozu sítí.
- (17) Je důležité zabránit narušení hospodářské soutěže v důsledku různých bezpečnostních, provozních a plánovacích norem používaných provozovateli přenosových soustav v členských státech. Dostupné přenosové kapacity a bezpečnostní, plánovací a provozní normy, které mají vliv na dostupné přenosové kapacity, by navíc měly být pro účastníky trhu zpřístupňovány transparentním způsobem.
- (18) Sledování trhu prováděné v posledních letech vnitrostátními regulačními orgány a Komisí ukázalo, že současné požadavky na transparentnost a pravidla pro přístup k infrastruktuře jsou nedostatečné k zajištění skutečného, dobře fungujícího, otevřeného a účinného vnitřního trhu s elektřinou.
- (19) Je nutný rovný přístup k informacím o fyzickém stavu a účinnosti soustavy, aby všichni účastníci trhu mohli vyhodnotit celkovou situaci v oblasti poptávky a nabídky a zjistit, jaké důvody má pohyb velkoobchodní ceny. To zahrnuje přesnější informace o výrobě elektřiny, nabídce a poptávce včetně prognóz, kapacit sítě a propojení, tocích a údržbě, vyrovnávání a rezervní kapacitě.

- (20) K posílení důvěry v trh je nezbytné, aby jeho účastníci měli jistotu, že ti, kteří se dopustí zneužívání, mohou být potrestáni účinným, přiměřeným a odrazujícím způsobem. Příslušným orgánům by měla být udělena pravomoc náležitě prošetřit obvinění ze zneužívání trhu. Za tímto účelem je potřeba, aby příslušné orgány měly přístup k informacím o rozhodnutích, která v souvislosti s provozními činnostmi učinily podniky zajišťující dodávky. Mnoho významných rozhodnutí činí na trhu s elektřinou výrobci, kteří by měli zajistit, aby informace týkající se těchto rozhodnutí byly po určitou stanovenou dobu k dispozici příslušným orgánům ve snadno přístupné formě. Příslušné orgány by měly navíc pravidelně sledovat, zda provozovatelé přenosových soustav dodržují příslušná pravidla. Na malé výrobce, kteří nemohou reálně narušovat trh, by se tato povinnost vztahovat neměla.
- (21) Pokud zvláštní povaha dotyčného propojovacího vedení neopravňuje k výjimce z těchto pravidel, měla by existovat pravidla pro používání výnosů pocházejících z postupů spojených s řízením přetížení.
- (22) Řízení problémů přetížení by mělo poskytnout provozovatelům přenosových soustav a účastníkům trhu správné hospodářské signály a mělo by vycházet z tržních mechanismů.
- (23) Je třeba výrazně podporovat investice do větší nové infrastruktury a zároveň zajistit řádné fungování vnitřního trhu s elektřinou. S cílem posílit pozitivní dopad, který na hospodářskou soutěž a bezpečnost dodávek mají výjimky udělené propojovacím vedením stejnosměrného proudu, měl by se ve fázi plánování projektu otestovat tržní zájem a měly by být přijaty předpisy pro řízení přetížení. Pokud se propojovací vedení stejnosměrného proudu nacházejí na území více než jednoho členského státu, měla by žádosti o výjimku v krajním případě vyřizovat agentura s cílem lépe zohlednit přeshraniční dopady a usnadnit příslušné správní řízení. Kromě toho by vzhledem k mimořádně rizikovému profilu realizace těchto větších infrastrukturních projektů, pro něž byla udělena výjimka, mělo být možné poskytnout podnikům majícím zájem na dodávce a výrobě u příslušných projektů dočasnou výjimku z pravidel plného oddělení. Výjimky udělené podle nařízení (ES) č. 1228/2003 jsou platné až do plánovaného data uplynutí jejich platnosti, jak je stanoveno v rozhodnutí o udělení výjimky.
- (24) Aby se zabezpečilo řádné fungování vnitřního trhu s elektřinou, měly by být stanoveny postupy, které umožní přijímat rozhodnutí a rámcové pokyny týkající se mimo jiné stanovení sazeb a přidělování kapacit Komisí a které zároveň zabezpečí, aby se do tohoto procesu v případě potřeby zapojily regulační orgány členských států prostřednictvím svého evropského sdružení. Regulační orgány spolu s ostatními příslušnými orgány v členských státech by měly hrát důležitou roli v rámci přispívání k řádnému fungování vnitřního trhu s elektřinou.
- (25) Národní regulační orgány by měly zabezpečit soulad s pravidly obsaženými v tomto nařízení a rámcovými pokyny přijatými v souladu s ním.
- (26) Je třeba, aby členské státy a příslušné vnitrostátní orgány poskytovaly Komisi důležité informace. S takovými informacemi musí Komise nakládat jako s důvěrnými. Pokud je to nutné, měla by mít Komise možnost požadovat důležité informace přímo od dotčených podniků za předpokladu, že budou informovány příslušné vnitrostátní orgány.
- (27) Členské státy by měly stanovit sankce za porušení tohoto nařízení nebo předpisů přijatých k jeho provedení. Tyto sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující.
- (28) Opatření nezbytná k provedení tohoto nařízení by měla být přijata v souladu s rozhodnutím Rady 1999/468/ES ze dne 28. června 1999 o postupech pro výkon prováděcích pravomocí svěřených Komisi⁽¹⁾.
- (29) Zejména je třeba zmocnit Komisi ke stanovení či přijetí rámcových pokynů pro zajištění minimálního stupně harmonizace, jež je nezbytný pro dosažení cíle tohoto nařízení. Jelikož mají tato opatření obecný význam a jejich účelem je změnit jiné než podstatné prvky tohoto nařízení jeho doplněním o nové jiné než podstatné prvky, musejí být přijata regulativním postupem s kontrolou stanoveným v článku 5a rozhodnutí 1999/468/ES.
- (30) Jelikož cíle tohoto nařízení, totiž dosažení harmonizovaného rámce pro přeshraniční obchod s elektřinou, nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, a proto jej může být lépe dosaženo na úrovni Společenství, může Společenství přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku toto nařízení nepřekračuje rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle.
- (31) Vzhledem k rozsahu změn, které se provádějí v nařízení (ES) č. 1228/2003, je z důvodu jasnosti a přehlednosti žádoucí, aby byla příslušná ustanovení přepracována v jednom novém nařízení,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Předmět a oblast působnosti

Cílem tohoto nařízení je:

- a) stanovit spravedlivá pravidla pro přeshraniční obchod s elektřinou, a tím posílit hospodářskou soutěž na vnitřním trhu s elektřinou, s přihlédnutím ke zvláštnostem celostátních

⁽¹⁾ Úř. věst. L 184, 17.7.1999, s. 23.

- a regionálních trhů. To zahrnuje vytvoření vyrovnávacího mechanismu pro přeshraniční toky elektřiny a stanovení harmonizovaných zásad pro poplatky za přeshraniční přenos a pro přidělování dostupných kapacit nebo propojení mezi vnitrostátními přenosovými soustavami;
- b) usnadnit vytvoření dobře fungujícího a transparentního velkoobchodního trhu s vysokou úrovní bezpečnosti dodávek elektřiny. Toto nařízení stanoví mechanismy pro harmonizaci pravidel pro přeshraniční obchod s elektřinou.

Článek 2

Definice

1. Pro účely tohoto nařízení se použijí definice uvedené v článku 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/72/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou⁽¹⁾, s výjimkou definice „propojovacího vedení“, která se nahrazuje tímto:

- „propojovacím vedením“ přenosové vedení, které překračuje nebo překlenuje hranici mezi členskými státy a které spojuje vnitrostátní přenosové soustavy členských států.
2. Dále se rozumí:
- a) „regulačními orgány“ regulační orgány uvedené v čl. 35 odst. 1 směrnice 2009/72/ES;
- b) „přeshraničním tokem“ fyzický tok elektřiny přenosovou sítí členského státu, který je výsledkem dopadu činnosti výrobců nebo spotřebitelů mimo tento členský stát na jeho přenosovou síť;
- c) „přetížením“ situace, v níž propojení spojující vnitrostátní přenosové sítě nemůže pojmout všechny fyzické toky vyplývající z mezinárodního obchodu požadovaného účastníky trhu z důvodu nedostatku kapacity propojovacích vedení nebo dotčených vnitrostátních přenosových soustav;
- d) „deklarovaným vývozem“ odeslání elektřiny v jednom členském státě na základě smluvní dohody s tím, že současně odpovídající převzetí elektřiny (deklarovaný dovoz) se uskuteční v jiném členském státě nebo třetí zemi;
- e) „deklarovaným přenosem“ elektřiny událost, při níž dojde k „deklarovanému vývozu“ elektřiny a při níž zahrnuje stanovená přenosová trasa zemi, ve které se neuskuteční ani odeslání, ani současně odpovídající převzetí elektřiny;

- f) „deklarovaným dovozem“ převzetí elektřiny v členském státě nebo třetí zemi současně s odesláním elektřiny (deklarovaným vývozem) v jiném členském státě;
- g) „novým propojovacím vedením“ propojovací vedení nedokončené ke dni 4. srpna 2003.

Pokud přenosové sítě dvou nebo více členských států tvoří, zcela nebo částečně, součást jediného regulačního bloku, pak jen pro účely vyrovnávacího mechanismu mezi provozovateli přenosových soustav podle článku 13 se regulační blok jako celek považuje za součást přenosové sítě jednoho z dotčených členských států, aby se předešlo tomu, že by se toky uvnitř regulačních bloků považovaly za přeshraniční toky podle odst. 2 prvního pododstavce písm. b) tohoto článku a způsobovaly vyrovnávací platby podle článku 13. Regulační orgány daných členských států mohou rozhodnout, kterého z daných členských států bude regulační blok jako celek součástí.

Článek 3

Certifikace provozovatelů přenosových soustav

1. Komise přezkoumá oznámení o certifikaci provozovatele přenosové soustavy, jak je stanoveno v čl. 10 odst. 6 směrnice 2009/72/ES, ihned po jeho obdržení. Do dvou měsíců od obdržení oznámení Komise sdělí stanovisko příslušnému národnímu regulačnímu orgánu, pokud jde o slučitelnost s čl. 10 odst. 2 nebo článkem 11 a s článkem 9 směrnice 2009/72/ES.

Během přípravy stanoviska uvedeného v prvním pododstavci může Komise požádat agenturu o stanovisko k rozhodnutí národního regulačního orgánu. V takovém případě se dvouměsíční lhůta uvedená v prvním pododstavci prodlužuje o další dva měsíce.

Pokud Komise nevydá stanovisko ve lhůtách uvedených v prvním a druhém pododstavci, má se za to, že proti rozhodnutí regulačního orgánu nevznesla námitky.

2. Do dvou měsíců od obdržení stanoviska Komise přijme národní regulační orgán konečné rozhodnutí týkající se certifikace provozovatele přenosové soustavy, přičemž v nejvyšší možné míře zohlední toto stanovisko. Rozhodnutí regulačního orgánu a stanovisko Komise se zveřejní společně.

3. Kdykoliv během tohoto postupu mohou regulační orgány nebo Komise požádat provozovatele přenosových soustav nebo podniky vykonávající funkci výroby či dodávek o jakékoli informace významné pro plnění jejich úkolů podle tohoto článku.

4. Regulační orgány a Komise zachovávají důvěrnost informací, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu.

⁽¹⁾ Viz strana 55 v tomto čísle Úředního věstníku.

5. Komise může přijmout rámcové pokyny, které podrobně stanoví postup pro uplatňování odstavců 1 a 2 tohoto článku. Tato opatření, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky tohoto nařízení jeho doplněním, se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 23 odst. 2.

6. Pokud Komise obdrží oznámení o certifikaci provozovatele přepravní soustavy, jak je stanoveno v čl. 9 odst. 10 směrnice 2009/72/ES přijme rozhodnutí týkající se certifikace. Regulační orgán musí plnit rozhodnutí Komise.

Článek 4

Evropská síť provozovatelů elektroenergetických přenosových soustav

Všichni provozovatelé přenosových soustav spolupracují na úrovni Společenství prostřednictvím sítě ENTSO pro elektřinu s cílem podpořit dotvoření a fungování vnitřního trhu s elektřinou a přeshraniční obchod a zajistit, aby byla evropská elektroenergetická přenosová soustava optimálně řízena a dobře se technicky rozvíjela v rámci koordinované spolupráce.

Článek 5

Zřízení sítě ENTSO pro elektřinu

1. Do 3. března 2011 předloží provozovatelé elektroenergetických přenosových soustav Komisi a agentuře návrh stanov sítě ENTSO pro elektřinu, která se má zřídit, seznam jejích členů a návrh jejího jednacího řádu, včetně postupů pro konzultace s jinými zúčastněnými subjekty.

2. Do dvou měsíců ode dne obdržení návrhu stanov, seznamu budoucích členů a návrhu jednacího řádu poskytne agentura po formální konzultaci s organizacemi zastupujícími všechny zúčastněné strany, zejména uživatele soustavy včetně zákazníků, Komisi stanovisko.

3. Komise vydá stanovisko k návrhu stanov, seznamu budoucích členů a návrhu jednacího řádu do tří měsíců ode dne obdržení stanoviska agentury a toto stanovisko poskytnuté agenturou podle odstavce 2 zohlední.

4. Do tří měsíců ode dne obdržení stanoviska Komise zřídí provozovatelé přenosových soustav síť ENTSO pro elektřinu a přijmou a zveřejní její stanovy a jednací řád.

Článek 6

Zavedení kodexů sítě

1. Komise po konzultaci s agenturou, sítí ENTSO pro elektřinu a příslušnými zúčastněnými subjekty každoročně vypracuje seznam priorit stanovující oblasti uvedené v čl. 8 odst. 6 s cílem zahrnout je do kodexů sítí při jejich vypracování.

2. Komise požádá agenturu, aby jí v přiměřené lhůtě ne delší šesti měsíců předložila nezávazný rámcový pokyn (dále jen nezávazný rámcový pokyn), který v souladu s čl. 8 odst. 7 stanoví jasné a objektivní zásady pro vypracování kodexů sítě vztahujících se k oblastem určeným na seznamu priorit. Každý nezávazný rámcový pokyn přispívá k nediskriminaci, účinné hospodářské soutěži a účelnému fungování trhu. V návaznosti na odůvodněnou žádost agentury může Komise tuto lhůtu prodloužit.

3. Agentura otevřeným a transparentním způsobem formálně konzultuje nezávazný rámcový pokyn se sítí ENTSO pro elektřinu a dalšími zúčastněnými subjekty, a to alespoň po dobu dvou měsíců.

4. Domnívá-li se Komise, že nezávazný rámcový pokyn nepřispívá k nediskriminaci, účinné hospodářské soutěži a řádnému fungování trhu, může požádat agenturu, aby nezávazný rámcový pokyn v přiměřené lhůtě přezkoumala a opětovně jej předložila Komisi.

5. Pokud agentura nepředloží nebo opětovně nepředloží nezávazný rámcový pokyn ve lhůtě stanovené Komisí podle odstavců 2 nebo 4, vypracuje uvedený nezávazný rámcový pokyn Komise.

6. Komise požádá síť ENTSO pro elektřinu, aby v přiměřené lhůtě ne delší dvanácti měsíců předložila agentuře kodex sítě, který je v souladu s příslušným nezávazným rámcovým pokynem.

7. Do tří měsíců ode dne obdržení kodexu sítě, během nichž může agentura vést formální konzultace s příslušnými zúčastněnými subjekty, poskytne agentura síti ENTSO pro elektřinu odůvodněné stanovisko ke kodexu sítě.

8. Síť ENTSO pro elektřinu může s ohledem na stanovisko agentury kodex sítě změnit a opětovně jej agentuře předložit.

9. Jakmile se agentura přesvědčí, že je kodex sítě v souladu s příslušným nezávazným rámcovým pokynem, předloží jej Komisi, přičemž může doporučit, aby byl přijat v přiměřené lhůtě. Pokud Komise kodex sítě nepřijme, uvede pro to důvody.

10. Pokud síť ENTSO pro elektřinu nevypracuje kodex sítě ve lhůtě stanovené Komisí podle odstavce 6, může Komise požádat agenturu, aby připravila návrh kodexu sítě na základě příslušného nezávazného rámcového pokynu. Agentura může podle tohoto odstavce v průběhu přípravy kodexu sítě zahájit další konzultace. Agentura předloží návrh kodexu sítě připravený podle tohoto odstavce Komisi, přičemž může doporučit jeho přijetí.

11. Komise může z vlastního podnětu, pokud síť ENTSO pro elektřinu nevypracovala kodex sítě nebo agentura nevypracovala návrh kodexu sítě, jak je uvedeno v odstavci 10 tohoto článku, nebo na doporučení agentury podle odstavce 9 tohoto článku, přijmout jeden nebo více kodexů sítě pro oblasti uvedené na seznamu v čl. 8 odst. 6.

Navrhne-li Komise přijetí kodexu z vlastního podnětu, konzultuje návrh kodexu s agenturou, se sítí ENTSO pro elektřinu a se všemi příslušnými zúčastněnými subjekty po dobu nejméně dvou měsíců. Tato opatření, jejichž účelem je změna jiných než podstatných prvků tohoto nařízení jeho doplněním, se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 23 odst. 2.

12. Tímto článkem není dotčeno právo Komise přijímat a měnit rámcové pokyny podle článku 18.

Článek 7

Změna kodexů sítě

1. Návrh změn kteréhokoliv kodexu sítě přijatého podle článku 6 může agentura předložit subjekt, který může mít zájem na tomto kodexu sítě, včetně sítě ENTSO pro elektřinu, provozovatelů přenosových soustav, uživatelů soustav a spotřebitelů. Agentura může navrhnout změny rovněž z vlastního podnětu.

2. Agentura konzultuje se všemi zúčastněnými stranami v souladu s článkem 10 nařízení (ES) č. 713/2009. V návaznosti na tento postup může agentura Komisi předložit odůvodněné návrhy změn, kde uvede, v jakém smyslu jsou návrhy v souladu s cíli kodexů sítě podle čl. 6 odst. 2.

3. S ohledem na návrhy agentury může Komise přijmout změny kteréhokoliv kodexu sítě přijatého podle článku 6. Tato opatření, jejichž účelem je změna jiných než podstatných prvků tohoto nařízení jeho doplněním, se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 23 odst. 2.

4. Posouzení navržených změn postupem podle čl. 23 odst. 2 se omezí na posouzení aspektů souvisejících s navrhovanou změnou. Těmito navrhovanými změnami nejsou dotčeny další změny, které může navrhnout Komise.

Článek 8

Úkoly sítě ENTSO pro elektřinu

1. Síť ENTSO pro elektřinu vypracuje na žádost Komise v souladu s čl. 6 odst. 6 kodexy sítě pro oblasti uvedené v odstavci 6 tohoto článku.

2. Síť ENTSO pro elektřinu může v zájmu dosažení cílů uvedených v článku 4 vypracovat kodexy sítě pro oblasti uvedené v odstavci 6, kde se tyto kodexy netýkají oblastí, na něž se vztahuje žádost Komise. Tyto kodexy sítě jsou předkládány agentuře, která k nim vydá stanovisko. Síť ENTSO pro elektřinu toto stanovisko náležitě zohlední.

3. Síť ENTSO pro elektřinu přijímá:

- a) společné nástroje provozování sítě k zajištění koordinace provozu sítě za běžných a nouzových podmínek, včetně společné stupnice pro klasifikaci mimořádných událostí, a výzkumné plány;
- b) každé dva roky nezávazný desetiletý plán rozvoje sítě pro celé Společenství (dále jen „plán rozvoje sítě pro celé Společenství“), včetně výhledu přiměřenosti výrobních kapacit v Evropě;
- c) doporučení týkající se koordinace technické spolupráce mezi provozovateli přepravních soustav Společenství a provozovateli těchto soustav ze třetích zemí,
- d) roční pracovní program;
- e) výroční zprávu;
- f) každoroční letní a zimní výhledy přiměřenosti výrobních kapacit.

4. Výhled přiměřenosti výrobních kapacit v Evropě uvedený v odst. 3 písm. b) zahrnuje celkovou přiměřenost elektrizační soustavy z hlediska stávajících dodávek elektřiny a předpokládané poptávky po ní, a to na období následujících pěti let i na období od pěti do patnácti let od data vypracování výhledu. Tento výhled přiměřenosti výrobních kapacit v Evropě vychází z národních výhledů přiměřenosti výrobních kapacit vypracovaných jednotlivými provozovateli přenosových soustav.

5. Roční pracovní program uvedený v odst. 3 písm. d) obsahuje seznam a popis kodexů sítě, jež mají být vypracovány, plán koordinace provozu sítě a činností v oblasti výzkumu a vývoje, které mají být v daném roce realizovány, a orientační časový harmonogram.

6. Kodexy sítě uvedené v odstavcích 1 a 2 zahrnují následující oblasti, přičemž případně zohledňují regionální zvláštnosti:

- a) pravidla pro bezpečnost a spolehlivost sítě, včetně pravidel pro technickou přenosovou rezervní kapacitu pro provozní zabezpečení sítě;
- b) pravidla pro připojení k soustavě;
- c) pravidla pro přístup třetích osob;
- d) pravidla pro předávání údajů a zúčtování;
- e) pravidla pro interoperabilitu;
- f) provozní postupy v případě stavu nouze;
- g) pravidla pro přidělování kapacit a řízení přetížení;
- h) pravidla pro obchod týkající se technického a provozního zabezpečení služeb přístupu do sítě a vyrovnávání soustavy;

- i) pravidla transparentnosti;
- j) pravidla pro vyrovnávání, včetně pravidel ohledně rezervního výkonu v souvislosti se sítí;
- k) pravidla týkající se harmonizovaných struktur přenosových sazeb, včetně místně vztažených cenových signálů a pravidel vyrovnávání mezi provozovateli přenosových soustav, a
- l) energetickou účinnost, pokud jde o elektroenergetické sítě.

7. Aniž je dotčeno právo členských států zavést vnitrostátní kodexy sítě, jež nemají vliv na přeshraniční obchod, kodexy sítí se vypracují pro otázky přeshraničních sítí a integrace trhu.

8. Síť ENTSO pro elektřinu sleduje a analyzuje provádění kodexů sítě a rámcových pokynů přijatých Komisí v souladu s čl. 6 odst. 11 a jejich dopad na harmonizaci platných pravidel, jejichž cílem je usnadnit integraci trhu. Síť ENTSO pro elektřinu oznámí svá zjištění agentuře a výsledky analýzy zahrne do výroční zprávy uvedené v odst. 3 písm. e) tohoto článku.

9. Síť ENTSO pro elektřinu poskytuje agentuře veškeré informace, které si vyžádá za účelem plnění svých úkolů podle čl. 9 odst. 1.

10. Každé dva roky síť ENTSO pro elektřinu přijme a zveřejní plán rozvoje sítě pro celé Společenství. Plán rozvoje sítě pro celé Společenství zahrnuje vytváření modelů integrované sítě, vypracovávání scénářů, výhled přiměřenosti výrobních kapacit v Evropě a posouzení odolnosti soustavy.

Plán rozvoje sítě pro celé Společenství zejména:

- a) vychází z investičních plánů jednotlivých členských států, přičemž zohlední regionální investiční plány uvedené v čl. 12 odst. 1, a případně z aspektů plánování sítě na úrovni Společenství, včetně hlavních směrů pro transevropské energetické sítě v souladu s rozhodnutím Evropského parlamentu a Rady č. 1364/2006/ES ⁽¹⁾;
- b) v souvislosti s přeshraničním propojením vychází rovněž z opodstatněných potřeb jednotlivých uživatelů soustavy a zahrnuje dlouhodobé závazky investorů podle článku 8 a článků 13 a 22 směrnice 2009/72/ES a
- c) poukazuje na nedostatečnou míru investic, především pokud jde o přeshraniční kapacitu.

Pokud jde o druhý pododstavec písm. c) lze k plánu rozvoje sítě pro celé Společenství přiložit analýzu překážek, které brání zvýšení přeshraniční kapacity sítě a jsou způsobeny rozdílnými schvalovacími postupy a praxí.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 262, 22.9.2006, s. 1.

11. Agentura poskytuje stanoviska k národním desetiletým plánům rozvoje sítě s cílem posoudit jejich soulad s plánem rozvoje sítě pro celé Společenství. Zjistí-li agentura mezi národním desetiletým plánem rozvoje sítě a plánem rozvoje sítě pro celé Společenství nesrovnalosti, doporučí náležitým způsobem upravit tento národní plán rozvoje sítě nebo plán rozvoje sítě pro celé Společenství. Pokud je tento národní plán rozvoje sítě vypracován v souladu s článkem 22 směrnice 2009/72/ES, agentura příslušnému vnitrostátnímu regulačnímu orgánu doporučí, aby tento národní desetiletý plán rozvoje sítě upravit v souladu s čl. 22 odst. 7 uvedené směrnice a aby o této změně informoval Komisi.

12. Síť ENTSO pro elektřinu poskytne Komisi na její žádost stanovisko k přijetí rámcových pokynů uvedených v článku 18.

Článek 9

Sledování prováděné agenturou

1. Agentura sleduje plnění úkolů sítě ENTSO pro elektřinu podle čl. 8 odst. 1, 2 a 3 a informuje o něm Komisi.

Agentura sleduje, jak síť ENTSO pro elektřinu provádí kodexy sítě vypracované podle čl. 8 odst. 2 a kodexy sítě, které byly vypracovány v souladu s čl. 6 odst. 1 až 10, které však nebyly přijaty Komisí podle čl. 6 odst. 11. Pokud síť ENTSO pro elektřinu neprovede některý z těchto kodexů sítě, agentura ji vyzve, aby toto opomenutí řádně vysvětlila. Agentura o tomto vysvětlení informuje Komisi a poskytne jí k tomu své stanovisko.

Agentura sleduje a analyzuje provádění kodexů sítě a rámcových pokynů přijatých Komisí v souladu s čl. 6 odst. 11 a jejich dopad na harmonizaci platných pravidel, jejichž cílem je usnadnění integrace trhu, jakož i nediskriminace, účinná hospodářská soutěž a účelné fungování trhu, a informuje o nich Komisi.

2. Síť ENTSO pro elektřinu předkládá agentuře návrh plánu rozvoje sítě pro celé Společenství, návrh ročního pracovního programu, včetně informací o postupu konzultace, a ostatní dokumenty uvedené v čl. 8 odst. 3, aby k nim agentura vydala stanovisko.

Do dvou měsíců ode dne jejich obdržení poskytne agentura síti ENTSO pro elektřinu a Komisi řádně odůvodněné stanovisko a doporučení, pokud má za to, že návrh ročního pracovního programu nebo návrh plánu rozvoje sítě pro celé Společenství předloženého síti ENTSO pro elektřinu nepřispívá k nediskriminaci, účinné hospodářské soutěži a dobrému fungování trhu nebo nezajišťuje dostatečnou úroveň přeshraničního propojení umožňujícího přístup třetím osobám.

Článek 10**Konzultace**

1. Při vypracovávání kodexů sítě, návrhu plánu rozvoje sítě pro celé Společenství a ročního pracovního programu podle čl. 8 odst. 1, 2 a 3 vede síť ENTSO pro elektřinu otevřeným a transparentním způsobem rozsáhlé a včasné konzultace v souladu s postupy pro konzultace uvedenými v čl. 5 odst. 1 se všemi příslušnými účastníky trhu a zejména s organizacemi zastupujícími jednotlivé zúčastněné subjekty. Konzultace zahrnují národní regulační orgány a další vnitrostátní orgány, dodavatelské a výrobní podniky, uživatele soustavy, včetně zákazníků, a provozovatele distribuční soustavy, včetně příslušných odvětvových sdružení, odborných subjektů a platformy zúčastněných subjektů. Zaměří se na zjištění názorů a návrhů všech příslušných osob, které se účastní rozhodovacího procesu.

2. Všechny dokumenty a zápisy z jednání týkající se konzultací uvedených v odstavci 1 se zveřejňují.

3. Před přijetím ročního pracovního programu a kodexů sítě uvedených v čl. 8 odst. 1, 2 a 3 uvede síť ENTSO pro elektřinu, jakým způsobem byly připomínky získané během konzultací zohledněny. Pokud připomínky nebyly zohledněny, uvede důvody.

Článek 11**Náklady**

Náklady, které souvisejí s činnostmi sítě ENTSO pro elektřinu a jsou uvedeny v člincích 4 až 12, se zohlední při výpočtu sazeb a nesou je provozovatelé přenosových soustav. Regulační orgány tyto náklady schválí, pouze pokud jsou přijatelné a přiměřené.

Článek 12**Regionální spolupráce provozovatelů přenosových soustav**

1. S cílem přispět k činnostem uvedeným v čl. 8 odst. 1, 2 a 3 navazují provozovatelé přenosových soustav regionální spolupráci v rámci sítě ENTSO pro elektřinu. Každé dva roky zejména zveřejňují regionální investiční plán, přičemž mohou na jeho základě přijímat investiční rozhodnutí.

2. Provozovatelé přenosových soustav podporují provozní ujednání s cílem zajistit optimální řízení sítě a podpořit rozvoj energetických burz, koordinované přidělování přeshraniční kapacity prostřednictvím nediskriminačních tržních řešení, s náležitou pozorností věnovanou specifickým výhodám implicitních aukcí pro krátkodobé přidělování, a integraci mechanismů vyrovnávání a rezervního výkonu.

3. Komise může za účelem dosažení cílů stanovených v odstavcích 1 a 2 tohoto článku vymezit zeměpisné oblasti, na něž se vztahují jednotlivé struktury regionální spolupráce, přičemž zohlední stávající struktury regionální spolupráce. Každý členský stát může podporovat spolupráci ve více než jedné zeměpisné oblasti. Opatření uvedené v první větě, jež má za účel změnit jiné než podstatné prvky tohoto nařízení jeho doplněním, se přijímá regulativním postupem s kontrolou podle čl. 23 odst. 2.

Komise za tímto účelem vede konzultace s agenturou a se sítí ENTSO pro elektřinu.

Článek 13**Vyrovňovací mechanismus mezi provozovateli přenosových soustav**

1. Provozovatelé přenosových soustav obdrží vyrovnávací platby za náklady vzniklé přenosem přeshraničních toků elektřiny po jejich sítích.

2. Vyrovnávací platba uvedená v odstavci 1 se vyplácí provozovatelům vnitrostátních přenosových soustav, v nichž přeshraniční toky vznikají, a soustav, v nichž tyto toky končí.

3. Vyrovnávací platby se provádějí pravidelně za dané minulé časové období. Pokud je to nutné, provedené platby se dodatečně upraví podle skutečně vzniklých nákladů.

První období, za něž se provede vyrovnávací platba, se stanoví v rámcových pokynech uvedených v článku 18.

4. Komise rozhodne o výši splatných vyrovnávacích plateb. Toto opatření, jehož účelem je změnit jiné než podstatné prvky tohoto nařízení jeho doplněním, musí být přijato regulativním postupem s kontrolou stanoveným v čl. 23 odst. 2.

5. Velikost provedených přeshraničních toků a velikost přeshraničních toků označených jako vznikající nebo končící ve vnitrostátních přenosových soustavách se určuje na základě fyzických toků elektřiny skutečně naměřených v daném časovém období.

6. Náklady vzniklé přenosem přeshraničních toků se stanoví na základě očekávaných dlouhodobých průměrných přírůstkových nákladů s přihlédnutím ke ztrátám, investicím do nové infrastruktury a přiměřenému podílu nákladů na stávající infrastrukturu, pokud se infrastruktura používá pro přenos přeshraničních toků, zejména s ohledem na potřebu zajistit bezpečnost dodávky. Při stanovení vzniklých nákladů se používají uznávané standardní metodiky pro výpočet nákladů. Přínosy vzniklé v síti jako důsledek přenosu přeshraničních toků se vezmou v úvahu za účelem snížení přijaté vyrovnávací platby.

Článek 14

Poplatky za přístup do sítí

1. Poplatky účtované provozovateli sítí za přístup k sítím musí být transparentní, brát v úvahu potřebu bezpečnosti sítě a odrážet skutečné náklady, pokud odpovídají nákladům efektivního a strukturálně porovnatelného provozovatele sítě, a musí se uplatňovat nediskriminačním způsobem. Tyto poplatky nejsou závislé na vzdálenosti.

2. V případě potřeby musí místně vztažené cenové signály na úrovni Společenství vycházet z úrovně sazeb stanovených pro výrobce nebo spotřebitele a brát v úvahu velikost síťových ztrát a způsobené přetížení, včetně investičních nákladů na infrastrukturu.

3. Při stanovování poplatků za přístup do sítě se berou v úvahu:

- a) provedené platby a obdržené příjmy v rámci vyrovnávacího mechanismu mezi provozovateli přenosových soustav;
- b) skutečné provedené a obdržené platby, jakož i platby očekávané za budoucí časová období, odhadované na základě minulých období.

4. Stanovením poplatků za přístup do sítě nejsou dotčeny poplatky za deklarovaný vývoz a deklarovaný dovoz na základě řízení přetížení uvedeného v článku 16.

5. Nepožadují se žádné zvláštní síťové poplatky za jednotlivé transakce týkající se deklarovaného přenosu elektriny.

Článek 15

Poskytování informací

1. Provozovatelé přenosových soustav zavedou postupy pro koordinaci a výměnu informací, aby se zajistila bezpečnost sítí v rámci řízení přetížení.

2. Bezpečnostní, provozní a plánovací normy používané provozovateli přenosových soustav se zveřejňují. Zveřejňované informace zahrnují obecný model výpočtu celkové přenosové kapacity a rozpětí spolehlivosti přenosu vycházející z elektrických a fyzikálních vlastností sítě. Tyto modely podléhají schválení regulačními orgány.

3. Provozovatelé přenosových soustav zveřejňují dostupné přenosové kapacity odhadnuté na každý den, s uvedením případných již rezervovaných kapacit. Tato zveřejnění se provádějí v určitých časových intervalech přede dnem přenosu a obsahují v každém případě odhady na příští týden a příští měsíc, jakož i kvantitativní určení očekávané spolehlivosti dostupné kapacity.

4. Provozovatelé přenosových soustav zveřejňují příslušné údaje o souhrnné prognóze a o aktuální poptávce, dostupnosti a aktuálním využití výrobních zařízení a spotřebičů, o dostupnosti a využití sítí a propojovacích vedení a vyrovnávacím výkonu a rezervní kapacitě. Pro dostupnost a aktuální využití malých výrobních zařízení a spotřebičů lze využít souhrnné předpokládané údaje.

5. Dotčení účastníci trhu poskytují provozovatelům přenosových soustav příslušné údaje.

6. Výrobní podniky, které vlastní nebo provozují výrobní zařízení, z nichž alespoň jedno má instalovaný výkon alespoň 250 MW, uchovávají pro potřebu národního regulačního orgánu, vnitrostátního orgánu pro hospodářskou soutěž a Komise po dobu pěti let veškeré hodinové údaje z jednotlivých zařízení, které jsou nutné k ověření všech provozních dispečerských rozhodnutí a nabídek na energetických burzách, aukčních kapacit na propojovacím vedení, trhu s rezervní kapacitou a přepážkových trhů. Hodinové údaje a informace z jednotlivých zařízení, jež se mají uchovávat, obsahují alespoň údaje o dostupné výrobní kapacitě a rezervovaných kapacitách, včetně jejich přidělení na úrovni jednotlivých zařízení, a to v okamžiku uskutečnění nabídky a během výroby.

Článek 16

Obecné zásady řízení přetížení

1. Na přetížení sítě se reaguje pomocí nediskriminujících tržně orientovaných řešení, která poskytnou účinné hospodářské signály daným účastníkům trhu a provozovatelům přenosových soustav. Problémy přetížení sítě se přednostně řeší metodami nezaloženými na transakcích, tedy metodami, které nezahrnují výběr mezi smlouvami jednotlivých účastníků trhu.

2. Transakce je možné omezovat jen v nouzových situacích, v nichž musí provozovatel přenosové soustavy rychle jednat a opětovný přenos nebo vzájemná obchodní výměna nejsou možné. Všechny tyto postupy se uplatňují nediskriminačním způsobem.

Kromě případů vyšší moci dostávají účastníci trhu, jimž byla přidělena kapacita, za jakékoli omezování náhradu.

3. Účastníkům trhu se zpřístupňuje maximální kapacita propojení nebo přenosových sítí ovlivňujících přeshraniční toky odpovídající bezpečnostním normám pro bezpečný síťový provoz.

4. Účastníci trhu informují v rozumném předstihu dotčené provozovatele přenosových soustav před daným provozním obdobím, zda mají v úmyslu využít přidělenou kapacitu. Přidělené kapacity, které nebudou využity, se znovu uvedou na trh otevřeným, transparentním a nediskriminačním způsobem.

5. Pokud je to technicky možné, uspokojují provozovatelé přenosových soustav v přetíženém vedení kapacitní požadavky všech toků elektřiny v opačných směrech, aby toto vedení co nejvíce využili. Při plném zohlednění bezpečnosti sítě nejsou transakce uvolňující přetížení nikdy odmítány.

6. Všechny výnosy vyplývající z přidělení propojení se použijí k těmto účelům:

- a) zaručení skutečné dostupnosti přidělené kapacity nebo
- b) udržování nebo zvyšování propojovací kapacity, prostřednictvím investic do sítě, zejména do nových propojovacích vedení.

Pokud nelze výnosy účelně využít pro účely uvedené v prvním pododstavci písm. a) nebo b), mohou být se schválením regulačních orgánů dotčených členských států využity do maximální výše, kterou stanoví tyto regulační orgány jako příjem, který budou regulační orgány v úvahu při schvalování metody výpočtu síťových sazeb nebo při stanovování síťových sazeb.

Zbývající výnosy se do doby, než je bude možno použít k účelům uvedeným v prvním pododstavci písm. a) nebo b), uloží na samostatný vnitřní účet. Regulační orgán informuje Agenturu o schválení uvedeném v druhém pododstavci.

Článek 17

Nová propojovací vedení

1. Nová propojovací vedení stejnosměrného proudu mezi členskými státy mohou být na základě žádosti na omezenou dobu osvobozeny od čl. 16 odst. 6 tohoto nařízení a článků 9, 32 a čl. 37 odst. 6 a 10 směrnice 2009/72/ES za těchto podmínek:

- a) investice musí posílit hospodářskou soutěž v oblasti dodávané elektřiny;
- b) úroveň rizika spojeného s investicí je taková, že k investici by bez udělení výjimky nedošlo;
- c) propojovací vedení musí být vlastněno fyzickou nebo právnickou osobou, která je alespoň ve své právní formě oddělena od provozovatelů soustav, v jejichž soustavách bude toto propojovací vedení vybudováno;
- d) od uživatelů daného propojovacího vedení jsou vybírány poplatky;

e) od částečného otevření trhu ve smyslu článku 19 směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/92/ES ze dne 19. prosince 1996 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou⁽¹⁾ není žádná část kapitálových nebo provozních nákladů propojovacího vedení získána zpět z žádné složky poplatků z používání přenosových nebo distribučních soustav propojených navzájem uvedeným propojovacím vedením a

f) výjimka nesmí být na újmu hospodářské soutěži nebo účinnému fungování vnitřního trhu s elektřinou nebo řádnému fungování regulované soustavy, ke které je propojovací vedení připojeno.

2. Odstavec 1 se rovněž použije ve výjimečných případech na propojovací vedení střídavého proudu, pokud náklady a riziko dané investice jsou obzvláště vysoké ve srovnání s náklady a riziky obvykle vznikajícími při propojení dvou sousedících vnitrostátních přenosových soustav propojovacím vedením střídavého proudu.

3. Odstavec 1 se týká rovněž významných zvýšení kapacity stávajících propojovacích vedení.

4. Rozhodnutí o výjimce podle odstavců 1, 2 a 3 je v každém jednotlivém případě přijímáno regulačními orgány dotčených členských států. Výjimka se může týkat celé kapacity nového propojovacího vedení nebo stávajícího propojovacího vedení s podstatně zvýšenou kapacitou, nebo její části.

Do dvou měsíců od data, kdy byla podána žádost o udělení výjimky u posledního z příslušných regulačních orgánů, může agentura pro tyto regulační orgány vydat poradní stanovisko, které by mohlo sloužit jako základ pro jejich rozhodnutí.

Při rozhodování o udělení výjimky se v každém jednotlivém případě posuzuje potřeba stanovit podmínky ohledně délky trvání výjimky a nediskriminačního přístupu k propojovacímu vedení. Při rozhodování o těchto podmínkách je zohledněna zejména další kapacita, která má být vybudována, nebo změna stávající kapacity, časový horizont projektu a vnitrostátní podmínky.

Před udělením výjimky rozhodne regulační orgán dotčeného členského státu o pravidlech a mechanismech pro řízení a přidělování kapacity. Pravidla řízení přetížení zahrnují povinnost nabídnout na trhu nevyužitou kapacitu, přičemž uživatelé zařízení mají právo obchodovat se svou smluvní kapacitou na sekundárním trhu. Při posuzování kritérií uvedených v odst. 1 písm. a), b) a f) tohoto článku jsou zohledněny výsledky postupu přidělování kapacity.

Pokud všechny dotčené regulační orgány dosáhnou shody ohledně rozhodnutí o výjimce do šesti měsíců, informují o svém rozhodnutí agenturu.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 27, 30.1.1997, s. 20.

Rozhodnutí o výjimce, včetně podmínek uvedených v druhém pododstavci tohoto odstavce, musí být řádně odůvodněno a zveřejněno.

5. Rozhodnutí uvedené v odstavci 4 přijme agentura tehdy:
- a) pokud všechny dotčené regulační orgány nedokázaly dosáhnout dohody do šesti měsíců ode dne, kdy bylo o výjimku požádáno u posledního z těchto regulačních orgánů, nebo
 - b) na společnou žádost dotčených regulačních orgánů.

Agentura před přijetím tohoto rozhodnutí konzultuje s příslušnými regulačními orgány a uchazeči.

6. Aniž jsou dotčeny odstavce 4 a 5, mohou členské státy stanovit, že regulační orgán nebo agentura případně předloží příslušnému orgánu členského státu k formálnímu rozhodnutí stanovisko k dané žádosti o udělení výjimky. Toto stanovisko se zveřejní spolu s rozhodnutím.

7. Kopie každé žádosti o udělení výjimky předá regulační orgán pro informaci ihned po jejím obdržení agentuře a Komisi. Rozhodnutí je dotčenými regulačními orgány nebo agenturou („oznamující orgány“) neprodleně oznámeno Komisi, spolu se všemi důležitými informacemi, jež s ním souvisejí. Tyto informace mohou být Komisi předkládány v souhrnné formě, aby bylo rozhodnutí přijaté Komisí opodstatněné. Tyto informace obsahují zejména:

- a) přesné důvody, na jejichž základě byla výjimka udělena či zamítnuta, včetně finančních údajů odůvodňujících potřebu výjimky;
- b) provedenou analýzu dopadu udělení výjimky na hospodářskou soutěž a účinné fungování vnitřního trhu s elektřinou;
- c) důvody pro období a podíl na celkové kapacitě dotčeného propojovacího vedení, pro které je výjimka udělena, a
- d) výsledek konzultací s dotčenými regulačními orgány.

8. Ve lhůtě dvou měsíců, která začíná běžet prvním dnem po obdržení oznámení podle odstavce 7, může Komise přijmout rozhodnutí požadující, aby oznamující orgány změnily nebo zrušily rozhodnutí o udělení výjimky. Pokud si Komise vyžádá doplňující informace, může být tato dvouměsíční lhůta prodloužena o další dva měsíce. Tato dodatečná lhůta začíná běžet prvním dnem po obdržení úplných informací. Původní dvouměsíční lhůtu lze rovněž prodloužit se souhlasem Komise a oznamujících orgánů.

Oznámení se považuje za vzaté zpět, pokud nejsou požadované informace poskytnuty ve lhůtě stanovené v žádosti, ledaže by před koncem této lhůty byla lhůta se souhlasem Komise i oznamujících orgánů prodloužena, nebo by oznamující orgány v řádně odůvodněném prohlášení informovaly Komisi o tom, že oznámení považují za úplné.

Regulační orgány nebo agentura splní rozhodnutí Komise o změně či zrušení rozhodnutí o výjimce do jednoho měsíce a uvědomí o tom Komisi.

Komise zachovává důvěrnost informací, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu.

Schválení rozhodnutí o udělení výjimky Komisí pozbývá platnosti do dvou let od jeho přijetí, pokud do té doby nezačne výstavba propojovacího vedení, a do pěti let od jeho přijetí, pokud není do té doby propojovací vedení uvedeno do provozu, nerozhodne-li Komise, že veškeré zpoždění je způsobeno závažnými překážkami mimo kontrolu osoby, které byla výjimka udělena.

9. Komise může přijmout rámcové pokyny k uplatňování podmínek uvedených v odstavci 1 tohoto článku a stanovit postup pro uplatňování odstavců 4, 7 a 8 tohoto článku. Toto opatření, jehož předmětem je změna jiných než podstatných prvků tohoto nařízení jeho doplněním, se přijímá regulativním postupem s kontrolou podle čl. 23 odst. 2.

Článek 18

Rámcové pokyny

1. V rámcových pokynech ohledně vyrovnávacího mechanismu mezi provozovateli přenosových soustav se v souladu se zásadami uvedenými v článcích 13 a 14 případně stanoví:

- a) podrobnosti postupu pro určování provozovatelů přenosových soustav, kteří jsou povinni platit vyrovnávací platby za přeshraniční toky, včetně rozdělení na provozovatele vnitrostátních přenosových soustav, v nichž toky vznikají, a na provozovatele soustav, v nichž tyto toky končí, v souladu s čl. 13 odst. 2;
- b) podrobnosti o platebním postupu, který má být dodržen, včetně určení prvního časového období, za které by se měla vyrovnávací platba zaplatit, v souladu s čl. 13 odst. 3 druhým pododstavcem;
- c) podrobnosti metod pro určování skutečněných přeshraničních toků, za něž se má platit vyrovnávací platba podle článku 13, jak z hlediska množství a druhu toků, tak velikosti takových toků jako vznikajících nebo končících v přenosových soustavách jednotlivých členských států, v souladu s čl. 13 odst. 5;

- d) podrobnosti metodiky pro určování nákladů a přínosů vzniklých při přenosu přeshraničních toků, v souladu s čl. 13 odst. 6;
- e) podrobnosti o zacházení s toky elektřiny, které pocházejí ze zemí mimo Evropský hospodářský prostor nebo v takových zemích končí, v rámci vzájemného vyrovnávacího mechanismu mezi provozovateli přenosových soustav, a
- f) zapojení vnitrostátních elektrizačních soustav, vzájemně propojených prostřednictvím vedení stejnosměrného proudu, v souladu s článkem 13.

2. Rámcové pokyny mohou rovněž stanovit vhodná pravidla vedoucí k postupné harmonizaci základních zásad pro určování poplatků placených výrobcí a spotřebiteli (zatížení) podle systémů sazeb jednotlivých členských států, včetně promítnutí vzájemného vyrovnávacího mechanismu mezi provozovateli přenosových soustav do vnitrostátních síťových poplatků a poskytnutí vhodných a účinných místně vztažených cenových signálů, v souladu se zásadami stanovenými v článku 14.

Rámcové pokyny zajistí vhodné a účinné harmonizované místně vztažené cenové signály na úrovni Společenství.

Tato harmonizace nebrání členským státům používat mechanismy, které zabezpečí, aby poplatky za přístup do sítě hrazené zákazníky (zatížení) byly na celém jejich území srovnatelné.

3. V rámcových pokynech, kterými se stanoví minimální stupeň harmonizace požadované pro dosažení cíle tohoto nařízení, jsou případně rovněž uvedeny:

- a) podrobnosti týkající se poskytování informací v souladu se zásadami stanovenými v článku 15;
- b) podrobnosti o pravidlech pro obchod s elektřinou;
- c) podrobnosti o pravidlech pro investiční pobídky v souvislosti s kapacitou propojovacího vedení, včetně místně vztažených cenových signálů;
- d) podrobnosti k oblastem uvedeným v čl. 8 odst. 6.

Za tím účelem vede Komise konzultace s agenturou a se sítí ENTSO pro elektřinu.

4. Rámcové pokyny pro správu a přidělování dostupné přenosové kapacity pro propojení mezi vnitrostátními systémy jsou stanoveny v příloze I.

5. Komise může přijmout rámcové pokyny k otázkám uvedeným v odstavcích 1, 2 a 3 tohoto článku. Může změnit rámcové pokyny uvedené v odstavci 4 tohoto článku, v souladu se zásadami v člincích 15 a 16, zejména tak, aby byly zahrnuty podrobné pokyny ohledně všech v praxi používaných postupů pro přidělování kapacity a aby se zabezpečilo, že mechanismy pro řízení přetížení se budou vyvíjet způsobem slučitelným s cíli vnitřního trhu.

V případě potřeby se v rámci těchto změn stanoví obecná pravidla pro minimální bezpečnost a provozní normy pro používání a provoz sítě, jak je uvedeno v čl. 15 odst. 2. Tato opatření, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky tohoto nařízení jeho doplněním, se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 23 odst. 2.

Při přijímání nebo změně rámcových pokynů Komise:

- a) zajistí, aby tyto rámcové pokyny poskytovaly minimální stupeň harmonizace nutný k dosažení cílů tohoto nařízení a nepřekračovaly rámec toho, co je nezbytné k dosažení těchto cílů, a
- b) sdělí, jaká opatření přijala za účelem dosažení souladu pravidel v třetích zemích, které jsou součástí elektrizační soustavy Společenství, s danými rámcovými pokyny.

Při prvním přijímání rámcových pokynů podle tohoto článku Komise zajistí, aby tyto zásady obsahovaly v jediném navrhovaném opatření alespoň otázky uvedené v odst. 1 písm. a) a d) a v odstavci 2.

Článek 19

Regulační orgány

Regulační orgány při výkonu svých povinností zajišťují plnění tohoto nařízení a rámcových pokynů přijatých podle článku 18. Je-li to vhodné k plnění cílů tohoto nařízení, spolupracují regulační orgány mezi sebou navzájem a s Komisí a agenturou v souladu s kapitolou IX směrnice 2009/72/ES.

Článek 20

Poskytování informací a důvěrnost údajů

1. Členské státy a regulační orgány na požádání poskytnou Komisi veškeré informace nezbytné pro účely čl. 13 odst. 4 a článku 18.

Regulační orgány poskytují pro účely čl. 13 odst. 4 a 6 pravidelně zejména informace o nákladech skutečně vynaložených provozovateli vnitrostátních přenosových soustav, jakož i údaje a veškeré významné informace o fyzických tocích elektřiny v sítích provozovatelů přenosových soustav a o nákladech sítě.

Komise stanoví přiměřenou lhůtu, v níž mají být informace poskytnuty, s přihlédnutím ke složitosti požadovaných informací a k naléhavosti jejich potřeby.

2. Pokud dotčený členský stát nebo regulační orgán informace uvedené v odstavci 1 neposkytne v dané lhůtě podle odstavce 1 tohoto článku, může si Komise veškeré informace nezbytné pro účely čl. 13 odst. 4 a článku 18 vyžádat přímo od dotčených podniků.

Při zasílání žádosti o informace podnik Komise současně zašle kopii žádosti regulačním orgánům členského státu, na jehož území se nachází sídlo podniku.

3. V žádosti o informace uvedené v odstavci 1 Komise uvede právní základ, stanoví lhůtu, v níž mají být informace poskytnuty, účel žádosti a sankce podle čl. 22 odst. 2 pro případ poskytnutí nesprávných, neúplných nebo zavádějících informací. Komise stanoví přiměřenou lhůtu s přihlédnutím ke složitosti požadovaných informací a k naléhavosti jejich potřeby.

4. Majitelé podniků nebo jejich zástupci a v případě právnických osob osoby zmocněné je zastupovat podle zákona nebo podle zakládací smlouvy nebo stanov poskytnou požadované informace. Pokud řádně zmocnění právní zástupci poskytnou informace za své klienty, ti i nadále nesou plnou odpovědnost v případě, že informace nejsou neúplné, nesprávné nebo zavádějící.

5. Neposkytne-li podnik požadované informace ve lhůtě stanovené Komisí nebo jsou-li poskytnuté informace neúplné, může si Komise informace, které mají být poskytnuty, vyžádat prostřednictvím rozhodnutí. Toto rozhodnutí určí, které informace jsou nutné, a stanoví přiměřenou lhůtu, v níž mají být poskytnuty. Uvádí rovněž sankce podle čl. 22 odst. 2. Dále uvádí právo na přezkum rozhodnutí Soudním dvorem Evropských společenství.

Komise současně zašle kopii rozhodnutí regulačním orgánům členského státu, na jehož území se nachází bydliště osoby nebo sídlo podniku.

6. Informace uvedené v odstavcích 1 a 2 mohou být použity pouze pro účely čl. 13 odst. 4 a článku 18.

Komise nesmí sdělovat informace, které získala podle tohoto nařízení a které svou povahou podléhají profesnímu tajemství.

Článek 21

Právo členských států přijmout podrobnější opatření

Tímto nařízením nejsou dotčena práva členských států zachovávat a zavádět opatření obsahující podrobnější předpisy, než které jsou stanoveny v tomto nařízení a v rámcových pokynech podle článku 18.

Článek 22

Sankce

1. Aniž je dotčen odstavec 2, stanoví členské státy sankce za porušování ustanovení tohoto nařízení a přijmou veškerá opatření nezbytná k zajištění jejich uplatňování. Stanovené sankce

musí být účinné, přiměřené a odrazující. Členské státy do 1. července 2004 oznámí Komisi tato ustanovení odpovídající ustanovením podle nařízení (ES) č. 1228/2003 a neprodleně jí oznámí jejich veškeré následné změny. Členské státy oznámí Komisi ta ustanovení, která neodpovídají ustanovením podle nařízení (ES) č. 1228/2003 Komisi do 3. března 2011 a neprodleně jí oznámí jejich veškeré následné změny.

2. Komise může rozhodnutím uložit podnikům pokuty ve výši nejvýše 1 % celkového obratu za předchozí účetní období, jestliže úmyslně nebo z nedbalosti poskytnou nesprávné, neúplné nebo zavádějící informace jako odpověď na žádost podle čl. 20 odst. 3 nebo je neposkytnou ve lhůtě stanovené rozhodnutím podle čl. 20 odst. 5 prvního pododstavce.

Při stanovení výše pokuty Komise přihledne k závažnosti porušení požadavků stanovených v prvním pododstavci.

3. Sankce podle odstavce 1 a rozhodnutí přijatá podle odstavce 2 nemají trestněprávní povahu.

Článek 23

Postup projednávání ve výboru

1. Komisi je nápomocen výbor zřízený článkem 46 směrnice 2009/72/ES.

2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použijí se čl. 5a odst. 1 až 4 a článek 7 rozhodnutí 1999/468/ES s ohledem na ustanovení článku 8 uvedeného rozhodnutí.

Článek 24

Zpráva Komise

Komise sleduje uplatňování tohoto nařízení. Podle čl. 47 odst. 6 směrnice 2009/72/ES podá Komise zprávu o zkušenostech získaných při uplatňování tohoto nařízení. Ve zprávě je třeba zejména analyzovat, do jaké míry bylo toto nařízení úspěšné při zabezpečení nediskriminačních a náklady odrážejících podmínek přístupu do sítě pro přeshraniční obchod s elektřinou, s cílem přispět k rozmanitosti nabídky pro zákazníka na co nejlépe fungujícím vnitřním trhu s elektřinou a k dlouhodobé bezpečnosti dodávek, a také posoudit, do jaké míry jsou zajištěny účinné místně vztažené cenové signály. V případě potřeby se ke zprávě připojí vhodné návrhy nebo doporučení.

Článek 25

Zrušení

Nařízení (ES) č. 1228/2003 se zrušuje s účinkem ode dne 3. března 2011. Odkazy na zrušené nařízení se považují za odkazy na toto nařízení v souladu se srovnávací tabulkou obsaženou v příloze II.

Článek 26

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ode dne 3. března 2011.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 13. července 2009.

Za Evropský parlament
předseda
H.-G. PÖTTERING

Za Radu
předseda
E. ERLANDSSON

PŘÍLOHA I

RÁMCOVÉ POKYNY PRO SPRÁVU A PŘIDĚLOVÁNÍ DOSTUPNÉ PŘENOSOVÉ KAPACITY PRO PROPOJENÍ MEZI VNITROSTÁTNÍMI SYSTÉMY**1. Obecná ustanovení**

- 1.1 Provozovatelé přenosových soustav se vynasnaží přijmout všechny obchodní transakce, včetně těch, které zahrnují přeshraniční obchod.
- 1.2 V případě, že k přetížení nedochází, není přístup k propojení ničím omezen. Pokud se tak obvykle děje, nemusí být stanoven žádný stálý obecný přidělovací postup pro přístup k přeshraniční přenosové službě.
- 1.3 V případě, že plánované obchodní transakce nejsou slučitelné s bezpečným síťovým provozem, provozovatelé přenosových soustav zmírňují přetížení ve shodě s požadavky provozní bezpečnosti distribuční soustavy, přičemž se snaží zajistit, aby jakékoliv související náklady byly nadále na hospodářsky účinné úrovni. Pokud nelze použít méně nákladná opatření, počítá se s nápravným opětovným přenosem či vzájemnou obchodní výměnou.
- 1.4 Jestliže dojde ke strukturálnímu přetížení, provozovatelé přenosových soustav okamžitě uplatní příslušná, předem definovaná a odsouhlasená postupy a opatření pro řízení přetížení. Postupy pro řízení přetížení zajistí, aby fyzické energetické toky spojené s veškerou přidělenou přenosovou kapacitou odpovídaly bezpečnostním normám sítě.
- 1.5 Postupy přijaté pro účely řízení přetížení dávají účastníkům trhu a provozovatelům přenosových soustav hospodářsky účinné signály, podporují hospodářskou soutěž a jsou vhodné k tomu, aby se uplatňovaly regionálně i na úrovni Společenství.
- 1.6 Při řízení přetížení se nesmí používat rozlišování založené na transakcích. Zvláštní žádosti o přenosovou službu se nevyhová, pouze pokud jsou zároveň splněny tyto podmínky:
 - a) následkem přírůstkových fyzických energetických toků plynoucích z vyhovění této žádosti již nemusí být zaručen bezpečný provoz energetické sítě a
 - b) peněžní hodnota spojená s touto žádostí v postupu řízení přetížení je nižší než u ostatních žádostí, které mají být přijaty pro tutéž službu a za týchž podmínek.
- 1.7 Při určování příslušných síťových oblastí, v nichž a mezi nimiž se řízení přetížení má uplatňovat, se provozovatelé přenosových soustav řídí zásadami účinnosti nákladů a minimalizací nepříznivých dopadů na vnitřní trh s elektřinou. Provozovatelé přenosových soustav výslovně nesmějí, s výjimkou výše zmíněných důvodů a důvodů provozní bezpečnosti, omezovat propojovací kapacitu, aby vyřešili přetížení uvnitř své regulační oblasti⁽¹⁾. Jestliže taková situace nastane, je provozovateli přenosových soustav popsána a transparentním způsobem zpřístupněna všem uživatelům. Takovou situaci lze strpět jen do té doby, než je nalezeno dlouhodobé řešení. Provozovatelé přenosových soustav popíšíou a transparentním způsobem zpřístupní všem uživatelům metody a projekty k dosažení dlouhodobého řešení.
- 1.8 Při vyrovnávání sítě ve své regulační oblasti prostřednictvím provozních opatření v síti a prostřednictvím opětovného přenosu berou provozovatelé přenosových soustav v úvahu účinek těchto opatření na sousední regulační oblasti.
- 1.9 Nejpozději dne 1. ledna 2008 budou koordinovaně a za provozně bezpečných podmínek stanoveny mechanismy vnitrodenního řízení přetížení propojovací kapacity s cílem poskytnout co největší příležitosti k obchodu a zajistit přeshraniční vyrovnávání.

(¹) Provozní bezpečností se rozumí „udržování přenosové soustavy v mezích dohodnutých bezpečnostních limitů“.

- 1.10 Národní regulační orgány pravidelně hodnotí postupy pro řízení přetížení a zvláštní pozornost věnují tomu, zda panuje soulad se zásadami a pravidly stanovenými v tomto nařízení a rámcových pokynech a s předpoklady a podmínkami, jež na základě těchto zásad a pravidel samy stanovily. Zmíněné hodnocení zahrnuje konzultace všech účastníků trhu a specializované studie.

2. Postupy pro řízení přetížení

- 2.1 Pro usnadnění účinného fungování přeshraničního obchodu mají postupy pro řízení přetížení tržní charakter. Za tímto účelem se kapacita přiděluje pouze pomocí explicitních (kapacita) či implicitních (kapacita a energie) aukcí. Obě metody mohou existovat souběžně na stejném propojení. Pro vnitrodenní obchody lze použít nepřetržitě obchodování.
- 2.2 V závislosti na podmínkách hospodářské soutěže může být zapotřebí, aby mechanismy řízení přetížení dovolovaly jak dlouhodobé, tak krátkodobé přidělování přenosové kapacity.
- 2.3 Každý postup přidělení kapacity přiděluje předepsaný podíl dostupné propojovací kapacity plus veškerou zbývající kapacitu, předtím nepřidělenou, a veškerou kapacitu, která byla předtím přidělena a její držitelé ji uvolnili.
- 2.4 Provozovatelé přenosových soustav zlepšují stabilizovanost kapacity, přičemž zohlední povinnosti a práva zúčastněných provozovatelů přenosových soustav i povinnosti a práva účastníků trhu, aby se usnadnil účinný a účelný průběh hospodářské soutěže. Trhu může být nabízen přiměřený podíl kapacit se sníženou stabilitou, je však pokaždé nutno účastníkům trhu oznámit přesné podmínky přenosu po přeshraničních vedeních.
- 2.5 Právem přístupu je v případě dlouhodobých a střednědobých přidělů stabilní právo na přenosovou kapacitu. Řídí se zásadou ztráty v případě nevyužití nebo zásadou využití nebo prodeje ve stanoveném čase.
- 2.6 Provozovatelé přenosových soustav definují vhodnou strukturu pro přidělení kapacity mezi různými časovými rámci. To může zahrnovat možnost rezervace minimálního procentuálního podílu propojovací kapacity pro denní nebo vnitrodenní přidělení. Tuto přidělovací strukturu přezkoumávají příslušné regulační orgány. Ve svých návrzích provozovatelé přenosových soustav berou v úvahu:
- a) povahu trhů;
 - b) provozní podmínky, jako jsou důsledky vyrovnávání stabilně deklarováných harmonogramů;
 - c) úroveň harmonizace procentuálních podílů a časových rámců přijatých pro různé stávající mechanismy přidělování kapacity.
- 2.7 Přidělování kapacity nerozlišuje mezi účastníky trhu, kteří mají zájem využít svého práva používat fyzické dvoustranné smlouvy či nabídku na energetické burze. Vítězí nabídky s nejvyšší hodnotou, ať už implicitní nebo explicitní ve stanoveném časovém rámci.
- 2.8 V regionech, kde jsou rozvinuté termínované finanční trhy s elektřinou a kde již prokázaly účinnost, lze veškerou propojovací kapacitu přidělit prostřednictvím implicitních aukcí.
- 2.9 V jiných případech než u nových propojovacích vedení, které využívají výjimku podle článku 7 nařízení (ES) č. 1228/2003 nebo podle článku 17 tohoto nařízení, není stanovení minimálních cen v postupech pro řízení přetížení povoleno.
- 2.10 Všichni potenciální účastníci trhu mají v zásadě povoleno se procesu přidělování účastnit bez omezení. Příslušné regulační orgány nebo orgány pro hospodářskou soutěž mohou proto, aby se nevytvářely nebo nezhoršovaly problémy spojené s potenciálním použitím dominantního postavení některého účastníka trhu, případně stanovit omezení z důvodu dominantního postavení, a to všeobecně, nebo pro jednotlivý podnik.
- 2.11 Účastníci trhu pevně sjednávají svá využití kapacity u provozovatelů přenosových soustav do termínu stanoveného pro každý časový rámec. Tento termín je stanoven tak, aby byli provozovatelé přenosových soustav schopni nevyužitou kapacitu znovu předat k novému přidělení v následujícím příslušném časovém rámci – včetně vnitrodenních obchodů.

- 2.12 Kapacita je volně obchodovatelná na sekundárním základě pod podmínkou, že je provozovatel přenosové soustavy informován v dostatečném předstihu. V případě, že provozovatel přenosové soustavy odmítne nějaké sekundární obchodování (transakci), je nutné, aby to daný provozovatel přenosové soustavy jasně a transparentním způsobem oznámil a objasnil všem účastníkům trhu a oznámil to regulačnímu orgánu.
- 2.13 Finanční důsledky nesplnění závazků spojených s přidělováním kapacit nesou ti, kdo jsou za toto nesplnění odpovědní. V případě, že účastníci trhu nevyužijí kapacitu, kterou se využít zavázali, nebo v případě explicitně dražené kapacity neuskuteční sekundární obchodování či nevrátí kapacitu včas, ztrácí na tuto kapacitu právo a hradí poplatek, který odráží výši nákladů. Je nutné, aby všechny poplatky za nevyužití kapacity, které odrážejí výši nákladů, byly opodstatněné a přiměřené. Stejně tak je povinen účastníkovi trhu nahradit ztrátu práv na kapacitu, pokud provozovatel přenosových soustav nesplní své závazky. Pro tyto účely se nezohledňují následné ztráty. Pojmy a metody klíčové pro stanovení povinností vyplývajících z nesplnění závazků se určují předem s ohledem na finanční důsledky a přezkoumává je příslušný národní regulační orgán či orgány.

3. Koordinace

- 3.1 Přidělování kapacity na propojovacím vedení se koordinuje a uskutečňuje za použití společných přidělovacích postupů ze strany příslušných provozovatelů přenosových soustav. Očekává-li se, že obchod mezi dvěma zeměmi (provozovateli přenosových soustav) významně ovlivní podmínky fyzického toku v jakékoli třetí zemi (u třetího provozovatele přenosové soustavy), postupy pro řízení přetížení se koordinují mezi všemi dotčenými provozovateli přenosových soustav prostřednictvím společných postupů pro řízení přetížení. Národní regulační orgány a provozovatelé přenosových soustav zabezpečí, aby nebyla jednostranně zavedena žádná postupy pro řízení přetížení, které by měly závažné dopady na toky elektřiny v jiných sítích.
- 3.2 Od 1. ledna 2007 se uplatňují společné koordinované postupy pro řízení přetížení a postupy pro přidělování kapacity uskutečňované alespoň každý rok, každý měsíc a na následující den, a to mezi zeměmi v těchto regionech:
- a) severní Evropa (tedy Dánsko, Švédsko, Finsko, Německo, Polsko),
 - b) severozápadní Evropa (tedy Benelux, Německo a Francie),
 - c) Itálie (tedy Itálie, Francie, Německo, Rakousko, Slovinsko a Řecko),
 - d) střední východní Evropa (tedy Německo, Polsko, Česká republika, Slovensko, Maďarsko, Rakousko a Slovinsko),
 - e) jihozápadní Evropa (tedy Španělsko, Portugalsko a Francie),
 - f) Spojené království, Irsko a Francie,
 - g) pobaltské státy (tedy Estonsko, Lotyšsko a Litva).

Na propojovacím vedení, které zahrnuje země náležející do více než jednoho regionu, se používané postupy pro řízení přetížení mohou lišit, aby se zajistila slučitelnost s postupy používanými v ostatních regionech, do nichž tyto země náležejí. V takovém případě navrhuje příslušní provozovatelé přenosových soustav postup, který přezkoumávají příslušné regulační orgány.

- 3.3 Regiony uvedené v bodě 2.8. smějí přidělit veškerou propojovací kapacitu prostřednictvím přidělení na následující den.
- 3.4 Ve všech těchto sedmi regionech se slučitelné postupy řízení přetížení definují s ohledem na vytváření skutečně integrovaného vnitřního evropského trhu s elektřinou. Účastníci trhu nejsou konfrontováni s neslučitelnými regionálními systémy.
- 3.5 Vzhledem k prosazování spravedlivých podmínek a účinného fungování hospodářské soutěže a přeshraničního obchodu zahrnuje koordinace mezi provozovateli přenosových soustav v rámci regionů stanovených v bodě 3.2. všechny kroky, od výpočtu kapacity a optimalizace přidělování až po bezpečný provoz sítě, přičemž je jasně rozdělena odpovědnost. Tato koordinace zahrnuje především:
- a) používání společného modelu přenosu, který účinně řeší vzájemně závislé fyzické kruhové toky a zohledňuje rozdíly mezi fyzickými a obchodními toky;

- b) přidělování a sjednání kapacity, které účinně řeší vzájemně závislé fyzické kruhové toky;
 - c) tytéž závazky držitelů kapacity k poskytování informací o zamýšleném využití kapacity, tedy sjednání kapacity (na explicitní aukce);
 - d) tytéž časové rámce a doby uzavírky;
 - e) tutéž strukturu pro přidělování kapacity mezi různými časovými rámci (např. 1 den, 3 hodiny, 1 týden atd.) a pokud jde o prodané bloky kapacity (množství elektřiny v MW, MWh atd.);
 - f) konzistentní rámec smluv s účastníky trhu;
 - g) ověřování toků s cílem dostát požadavkům bezpečnosti provozu při provozním plánování i provozu v reálném čase;
 - h) účtování a hrazení při řízení přetížení.
- 3.6 Koordinace zahrnuje rovněž výměnu informací mezi provozovateli přenosových soustav. Povaha, lhůty a frekvence výměny informací jsou slučitelné s činnostmi uvedenými v bodě 3.5 a fungováním trhů s elektřinou. Díky výměně informací mohou provozovatelé přenosových soustav především vytvořit co nejlepší prognózu celkové situace distribuční soustavy pro vyhodnocení toků ve své síti a dostupných propojovacích kapacit. Každý provozovatel přenosové soustavy, který získává informace v zájmu dalších provozovatelů přenosových soustav, předává zúčastněnému provozovateli přenosové soustavy výsledky sběru údajů.

4. Harmonogram tržních operací

- 4.1 Přidělování dostupné přenosové kapacity se odehrává s dostatečným předstihem. Zúčastnění provozovatelé přenosových soustav před každým přidělením společně zveřejňují kapacitu, která se má přidělit, přičemž případně zohledňují kapacitu uvolněnou z některých stabilních přenosových práv a v náležitých případech související vyrovnaná sjednání, jakož i s délkou všech období, během nichž se kapacita sníží nebo nebude kapacita dostupná (např. z důvodu údržby).
- 4.2 Při plném zohlednění bezpečnosti sítě se sjednání přenosových práv odehrává s dostatečným předstihem před obchody uzavíranými na následující den na všech příslušných organizovaných trzích a před zveřejněním kapacity, která má být přidělena podle mechanismu přidělování na následující den a přidělování vnitrodenního. Sjednání přenosových práv v opačném směru se vyrovnávají tak, aby propojovací vedení bylo využito co nejúčinněji.
- 4.3 Následná přidělení dostupné přenosové kapacity na den D se uskuteční ve dnech D – 1 a D po vydání harmonogramů indikované výroby nebo výroby na následující den.
- 4.4 Při přípravě provozu distribuční soustavy na následující den si provozovatelé přenosové soustavy se sousedními provozovateli přenosových soustav vyměňují informace, včetně prognózy topologie distribuční soustavy, dostupnosti a prognózy výroby výrobních jednotek a toků zatížení, aby byla celková síť prostřednictvím provozních opatření v souladu s pravidly bezpečného provozu distribuční soustavy co nejlépe využita.

5. Transparentnost

- 5.1 Provozovatelé přenosových soustav zveřejňují všechny významné údaje o dostupnosti sítě, přístupu do sítě a používání sítě, včetně zprávy o tom, kde a kdy nastává přetížení, metodách používaných pro řízení přetížení a plánech jeho řízení do budoucna.
- 5.2 Provozovatelé přenosových soustav zveřejňují obecný popis metody řízení přetížení, jež se za různých podmínek používá k maximalizaci kapacity dostupné na trhu, a obecný model výpočtu propojovací kapacity pro jednotlivé časové rámce vycházející z elektrických a fyzikálních vlastností sítě. Tento model přezkoumávají regulační orgány příslušných členských států.
- 5.3 Provozovatelé přenosových soustav všem potenciálním uživatelům sítě podrobně popisují a transparentním způsobem zpřístupňují postupy používané při řízení přetížení a přidělování kapacity spolu s termíny a postupy týkajícími se žádostí o kapacitu, popis nabízených produktů a povinnosti a práva provozovatelů přenosových soustav a strany, již se kapacita uděluje, včetně povinností vyplývajících z nesplnění závazků.

- 5.4 Nedílnou součástí informací, které provozovatelé přenosových soustav zveřejňují ve veřejně dostupném dokumentu, tvoří provozní a plánovací bezpečnostní normy. Zmíněný dokument rovněž přezkoumávají národní regulační orgány.
- 5.5 Provozovatelé přenosových soustav zveřejňují veškeré významné údaje o přeshraničním obchodě vycházející z nejlepší možné prognózy. Za účelem splnění této povinnosti dotyční účastníci trhu provozovatelům přenosových soustav poskytují významné údaje. Způsob zveřejňování takových informací přezkoumávají regulační orgány. Provozovatelé přenosových soustav zveřejňují alespoň:
- každý rok: informace o dlouhodobém vývoji přenosové infrastruktury a jeho vlivu na kapacitu přeshraničního přenosu;
 - každý měsíc: prognózy na následující měsíc a rok přenosové kapacity dostupné na trhu zohledňující veškeré významné informace, které má v době výpočtu prognózy provozovatel přenosové soustavy k dispozici (např. vliv letního a zimního období na kapacitu vedení, údržba distribuční soustavy, dostupnost výrobních jednotek atd.);
 - každý týden: prognózy na následující týden přenosové kapacity dostupné na trhu zohledňující veškeré významné informace, které mají v době výpočtu prognózy provozovatelé přenosových soustav k dispozici, jako jsou předpověď počasí, plánované práce na údržbě distribuční soustavy, dostupnost výrobních jednotek atd.;
 - každý den: přenosovou kapacitu na následující den a vnitrodenní přenosovou kapacitu dostupnou na trhu pro každý obchodní interval zohledňující všechna vyrovnaná sjednání na následující den, harmonogramy výroby na následující den, prognózy poptávky a plánované práce na údržbě distribuční soustavy;
 - celkovou již přidělenou kapacitu podle obchodního intervalu a všechny významné podmínky, za nichž je možné tuto kapacitu využít (např. dražební zúčtovací cena, závazky využít kapacitu určitým způsobem atd.), tak, aby bylo možné určit zbývající kapacitu;
 - přidělenou kapacitu co nejdříve po každém přidělení, přičemž rovněž uvádějí zaplacené ceny;
 - celkovou využitou kapacitu podle obchodního intervalu, ihned po sjednání;
 - reálnému času co nejbližší: souhrn uskutečněných obchodních a fyzických toků podle obchodního intervalu, včetně popisu účinku jakýchkoliv nápravných kroků podniknutých provozovateli přenosových soustav (např. omezování) s cílem vyřešit síťové nebo systémové problémy;
 - informace ex-ante o plánovaných výpadcích a informace ex-post za předchozí den o plánovaných i neplánovaných výpadcích výrobních jednotek větších než 100 MW.
- 5.6 Všechny významné informace budou trhu k dispozici včas k jednání o všech transakcích (např. na dobu jednání o ročních smlouvách o dodávce pro průmyslové odběratele nebo dobu, kdy je nutné zaslat nabídky na organizované trhy).
- 5.7 Provozovatel přenosové soustavy zveřejňuje významné informace o prognóze vývoje poptávky a o výrobě podle časovým rámcům uvedených v bodech 5.5. a 5.6. Provozovatel přenosové soustavy rovněž zveřejňuje významné informace nezbytné pro přeshraniční vyrovnávací trh.
- 5.8 Při zveřejnění prognóz se v období následujícím po období, k němuž se prognóza vztahuje, nebo nejpozději následující den ($D + 1$), k údajům prognóz rovněž zveřejňují hodnoty uskutečněné ex post.
- 5.9 Všechny informace zveřejňované provozovateli přenosových soustav jsou volně a snadno přístupnou formou dostupné. Všechny údaje jsou rovněž přístupné prostřednictvím přiměřených a standardizovaných prostředků, které budou definovány v úzké spolupráci s účastníky trhu. Údaje zahrnují informace o uplynulých obdobích v rozsahu nejméně dvou let, aby k těmto údajům měli možnost přístupu noví účastníci trhu.
- 5.10 Provozovatelé přenosových soustav si pravidelně vyměňují soubor dostatečně přesných údajů o síti a toku zatížení, aby bylo možné provádět výpočty toku zatížení pro každého provozovatele přenosové soustavy v jeho příslušné oblasti. Tentýž soubor údajů je na požádání k dispozici regulačním orgánům a Evropské komisi. Regulační orgány a Evropská komise zajistí zachování důvěrnosti tohoto souboru údajů v řadách vlastních i v řadách konzultantů, kteří pro ně na základě těchto údajů provádějí analýzy.

6. Použití příjmu z přetížení

- 6.1 Postupy řízení přetížení spojené s předem určeným časovým rámcem mohou mimo případy nových propojovacích vedení, jež využívají výhod výjimky podle článku 7 nařízení (ES) č. 1228/2003 nebo podle článku 17 tohoto nařízení, přinést příjmy, pouze pokud dojde k přetížení, a to v daném časovém rámci. Postup pro rozdělení těchto příjmů přezkoumávají regulační orgány. Nemá narušovat postup přidělování ve prospěch žádné ze stran žádajících o kapacitu nebo energii a odrazovat je od snižování přetížení.
 - 6.2 Národní regulační orgány určují využití příjmů vzešlých z přidělení propojovací kapacity transparentním způsobem.
 - 6.3 Příjem z přetížení se rozděluje mezi zúčastněné provozovatele přenosových soustav na základě kritérií, která odsouhlasili zúčastnění provozovatelé přenosových soustav a která přezkoumaly příslušné regulační orgány.
 - 6.4 Provozovatelé přenosových soustav předem jasně stanoví využití pro jakýkoliv příjem z přetížení, který mohou získat, a podávají zprávu o stávajícím využití tohoto příjmu. Regulační orgány ověřují, zda se toto využití slučuje s tímto nařízením a rámcovými pokyny a zda je celková částka příjmu z přetížení, jenž pochází z přidělení propojovací kapacity, věnována na jeden nebo více ze tří účelů uvedených v čl. 16 odst. 6 nařízení.
 - 6.5 Regulační orgány zveřejňují každý rok do 31. července zprávu, jež uvede částku příjmu obdrženého za období 12 měsíců do 30. června téhož roku a použití daného příjmu, jakož i ověření, že toto využití je v souladu s tímto nařízením a rámcovými pokyny a že celková částka příjmu z přetížení je věnována na jeden nebo více ze tří předepsaných účelů.
 - 6.6 Použití příjmu z přetížení na investice udržující nebo zvyšující propojovací kapacitu je přednostně určeno konkrétním, předem definovaným projektům, které přispívají k uvolnění souvisejícího stávajícího přetížení a které lze rovněž uskutečnit v přiměřené době, zejména vzhledem k povolovacímu postupu.
-

PŘÍLOHA II

SROVNÁVACÍ TABULKA

Nařízení (ES) č. 1228/2003	Toto nařízení
Článek 1	Článek 1
Článek 2	Článek 2
—	Článek 3
—	Článek 4
—	Článek 5
—	Článek 6
—	Článek 7
—	Článek 8
—	Článek 9
—	Článek 10
—	Článek 11
—	Článek 12
Článek 3	Článek 13
Článek 4	Článek 14
Článek 5	Článek 15
Článek 6	Článek 16
Článek 7	Článek 17
Článek 8	Článek 18
Článek 9	Článek 19
Článek 10	Článek 20
Článek 11	Článek 21
Článek 12	Článek 22
Článek 13	Článek 23
Článek 14	Článek 24
—	Článek 25
Článek 15	Článek 26
Příloha	Příloha I

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES) č. 715/2009**ze dne 13. července 2009****o podmínkách přístupu k plynárenským přepravním soustavám a o zrušení nařízení (ES) č. 1775/2005****(Text s významem pro EHP)**

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na článek 95 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,s ohledem na stanovisko Výboru regionů ⁽²⁾,v souladu s postupem stanoveným v článku 251 Smlouvy ⁽³⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Účelem vnitřního trhu se zemním plynem, který je postupně zaváděn od roku 1999, je poskytnout skutečnou možnost výběru všem spotřebitelům ve Společenství, ať již občanům nebo podnikům, dále nové obchodní příležitosti a intenzivnější přeshraniční obchod, aby se dosáhlo větší efektivity, konkurenceschopných cen a vyšších standardů služeb a aby se přispělo k větší bezpečnosti dodávek a udržitelnosti.
- (2) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/55/ES ze dne 26. června 2003 o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem ⁽⁴⁾ a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1775/2005 ze dne 28. září 2005 o podmínkách přístupu k plynárenským přepravním soustavám ⁽⁵⁾ významně přispěly k vytvoření tohoto vnitřního trhu se zemním plynem.
- (3) Zkušenosti získané při provádění a sledování prvního souboru „Pokynů pro správnou praxi“, přijatých v roce 2002 Evropským fórem pro regulaci plynárenství („madridské fórum“), ukazují, že pro zajištění úplného provedení pravidel stanovených v uvedených pokynech ve všech členských státech a pro poskytnutí minimální záruky rovných podmínek přístupu na trh v praxi je nezbytné stanovit jejich právní vymahatelnost.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 211, 19.8.2008, s. 23.

⁽²⁾ Úř. věst. C 172, 5. 7. 2008, s. 55.

⁽³⁾ Stanovisko Evropského parlamentu ze dne 9. července 2008 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku), společný postoj Rady ze dne 9. ledna 2009 (Úř. věst. C 75 E, 31. 3. 2009, s. 38) a postoj Evropského parlamentu ze dne 22. dubna 2009 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku). Rozhodnutí Rady ze dne 25. června 2009.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 176, 15.7.2003, s. 57.

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 289, 3. 11. 2005, s. 1.

- (4) Na zasedání madridského fóra ve dnech 24. a 25. září 2003 byl přijat druhý soubor společných pravidel s názvem „Druhé pokyny pro správnou praxi“, a účelem tohoto nařízení je stanovit na základě těchto pokynů základní zásady a pravidla pro přístup k síti, služby pro přístup třetích osob k soustavě, řízení překročení kapacity, transparentnost, vyrovnávání a obchodování s právy na kapacitu.

- (5) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/73/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem ⁽⁶⁾ umožňuje existenci provozovatele kombinované přepravní a distribuční soustavy. Proto pravidla stanovená v tomto nařízení nevyžadují změnu v organizaci vnitrostátních přepravních a distribučních soustav, jež jsou v souladu s příslušnými ustanoveními této směrnice.

- (6) Do oblasti působnosti tohoto nařízení spadají vysokotlaká potrubí, kterými jsou místní distribuční společnosti připojeny k plynárenské soustavě a která nejsou především používána pro místní distribuci.

- (7) Je nezbytné stanovit kritéria pro určování sazeb za přístup k soustavě, aby se zajistilo, že jsou plně v souladu se zásadou nediskriminace, že plně vyhovují potřebám řádně fungujícího vnitřního trhu a že plně zohledňují potřebu integrity soustavy a odrážejí skutečně vzniklé náklady, pokud tyto náklady odpovídají nákladům účinného provozovatele soustavy se srovnatelnou strukturou a jsou transparentní, včetně odpovídající návratnosti investic, a případně s přihlédnutím ke srovnávacím rozborům sazeb prováděným regulačními orgány.

- (8) Při výpočtu sazeb za přístup k soustavám je důležité vzít v úvahu skutečně vzniklé náklady, pokud tyto náklady odpovídají nákladům účinného provozovatele soustavy se srovnatelnou strukturou a jsou transparentní, jakož i potřebu zajistit přiměřenou návratnost investic a motivaci k výstavbě nové infrastruktury, včetně zvláštního regulačního přístupu k novým investicím podle směrnice 2009/73/ES. V tomto ohledu, a zejména pokud bude mezi plynovody existovat účinná hospodářská soutěž, budou srovnávací rozborů sazeb představovat důležitou součást této úvahy.

- (9) Používání tržních způsobů při stanovování sazeb, například aukcí, musí být slučitelné s ustanoveními směrnice 2009/73/ES.

⁽⁶⁾ Viz strana 94 v tomto čísle Úředního věstníku.

- (10) Společný minimální soubor služeb pro přístup třetích osob je nezbytný pro stanovení společných minimálních norem přístupu v praxi v celém Společenství, pro zajištění dostatečné slučitelnosti služeb pro přístup třetích osob a pro možnost využívání výhod řádně fungujícího vnitřního trhu se zemním plynem.
- (11) V současnosti ve Společenství existují překážky bránící prodeji zemního plynu za rovných podmínek a bez diskriminace či znevýhodnění. Ne ve všech členských státech již existuje nediskriminační přístup k síti a stejně účinná úroveň regulačního dohledu a stále přetrvávají izolované trhy.
- (12) V zájmu dokončení vnitřního trhu se zemním plynem by mělo být dosaženo dostatečné úrovně přeshraniční propojovací kapacity zemního plynu a měla by být podporována integrace trhů.
- (13) Sdělení Komise ze dne 10. ledna 2007 s názvem „Energetická politika pro Evropu“ zdůraznilo význam dotvoření vnitřního trhu se zemním plynem a vytvoření rovných podmínek pro všechny plynárenské podniky ve Společenství. Sdělení Komise ze dne 10. ledna 2007 s názvem „Perspektivy vnitřního trhu se zemním plynem a elektřinou“ a s názvem „Šetření podle článku 17 nařízení (ES) č. 1/2003 v odvětvích zemního plynu a elektřiny v Evropě (závěrečná zpráva)“ ukázaly, že stávající pravidla a opatření neposkytují potřebný rámec ani neumožňují vytvářet propojovací kapacity k dosažení cíle dobře fungujícího, účinného a otevřeného vnitřního trhu.
- (14) Spolu s důsledným uplatňováním stávajícího regulačního rámce by měl být regulační rámec pro vnitřní trh se zemním plynem, který je stanoven v nařízení (ES) č. 1775/2005, upraven v souladu s těmito sděleními.
- (15) Zejména je potřeba dosáhnout intenzivnější spolupráce a lepší koordinace mezi provozovateli přepravních soustav, aby se vytvořily kodexy sítě v zájmu poskytování a řízení účinného a transparentního přeshraničního přístupu k přepravním soustavám a aby se zajistilo koordinované plánování s dostatečným časovým předstihem a dobrý technický rozvoj přepravní soustavy ve Společenství včetně vytvoření propojovacích kapacit, a to s náležitým ohledem na životní prostředí. Kodexy sítě by měly být v souladu s rámcovými pokyny, které jsou ze své podstaty nezávazné (dále jen „nezávazné rámcové pokyny“) a vypracované Agenturou pro spolupráci energetických regulačních orgánů zřízenou nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 713/2009 ze dne 13. července 2009, kterým se zřizuje Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů⁽¹⁾ (dále jen „agentura“). Agentura by se měla na skutkovém základě zapojit do přezkumu návrhu kodexů sítě, včetně jejich souladu s nezávaznými rámcovými pokyny, přičemž může tyto kodexy doporučit Komisi k přijetí. Dále by měla agentura provádět posuzování změn kodexů sítě, přičemž by měla mít možnost doporučit je Komisi k přijetí. Provozovatelé přepravních soustav by měli provozovat své sítě podle těchto kodexů sítě.
- (16) Aby se ve Společenství zajistilo optimální řízení přepravních soustav zemního plynu, měla by být zřízena Evropská síť provozovatelů plynárenských přepravních soustav (dále jen „síť ENTSO pro zemní plyn“). Síť ENTSO pro zemní plyn by měla plnit své úkoly v souladu s pravidly Společenství v oblasti hospodářské soutěže, která se na rozhodnutí sítě ENTSO pro zemní plyn nadále vztahují. Úkoly sítě ENTSO pro zemní plyn by měly být přesně vymezeny, a její pracovní metody by měly zajistit, že funguje efektivně, reprezentativně, a transparentně. Účelem kodexů sítě vypracovaných sítí ENTSO pro zemní plyn není nahradit nezbytné vnitrostátní kodexy sítě v otázkách jiných než přeshraničních. Vzhledem k tomu, že účinnějšího pokroku lze dosáhnout přístupem na regionální úrovni, měli by provozovatelé přepravních soustav zřídit v rámci celkové struktury spolupráce regionální struktury a zároveň zajistit, aby byly výsledky na regionální úrovni slučitelné s kodexy sítě a nezávaznými desetiletými plány rozvoje sítě na úrovni Společenství. Předpokladem spolupráce v rámci těchto regionálních struktur je účinné oddělení činností v oblasti sítě od činností v oblasti výroby a dodávek, bez něhož by regionální spolupráce mezi provozovateli přepravních soustav mohla vyvolat chování narušující hospodářskou soutěž. Členské státy by měly podporovat spolupráci a sledovat účinnost provozu sítě na regionální úrovni. Spolupráce na regionální úrovni by měla být slučitelná s pokrokem při vytváření konkurenceschopného a účinného vnitřního trhu se zemním plynem.
- (17) Na činnosti, která se očekává od sítě ENTSO pro zemní plyn, mají zájem všichni účastníci trhu. Nesmírně důležité jsou tedy účinné konzultační postupy, přičemž stávající struktury vytvořené za účelem jeho usnadnění a zefektivnění, jako například Evropské sdružení pro usměrňování výměny energie, národní regulační orgány či agentura, by měly hrát důležitou roli.
- (18) Síť ENTSO pro zemní plyn by měla vypracovat, zveřejnit a pravidelně aktualizovat nezávazný desetiletý plán rozvoje sítě pro celé Společenství (dále jen „plán rozvoje sítě pro celé Společenství“), kterým bude zajištěna větší transparentnost při rozvoji plynárenské přepravní soustavy ve Společenství. Do tohoto plánu rozvoje sítě by měly být zahrnuty funkční plynárenské přepravní soustavy a nezbytná regionální propojení, pokud mají tyto soustavy a tato propojení význam z obchodního hlediska nebo z hlediska bezpečnosti dodávek.

(1) Viz strana 1 v tomto čísle Úředního věstníku.

- (19) V zájmu posílení hospodářské soutěže prostřednictvím likvidních velkoobchodních trhů se zemním plynem je nezbytné, aby se mohlo se zemním plynem obchodovat nezávisle na poloze v rámci soustavy. Jediným způsobem, jak toho dosáhnout, je poskytnout uživatelům sítě volnost pro rezervaci vstupní a výstupní kapacity, a zajistit tak, aby přeprava zemního plynu probíhala prostřednictvím zón namísto smluvních cest. Ve prospěch režimů vstupů a výstupů za účelem usnadnění rozvoje hospodářské soutěže se již vyjádřila většina zúčastněných osob v průběhu 6. madridského fóra ve dnech 30. a 31. října 2002. Sazby by neměly záviset na trase přepravy. Sazba stanovená pro jeden či více bodů vstupu by proto neměla souviset se sazbou stanovenou pro jeden či více bodů výstupu a naopak.
- (20) Odkazy na harmonizované přepravní smlouvy v souvislosti s nediskriminačním přístupem k síti provozovatelů přepravních soustav neznamenaají, že podmínky přepravních smluv konkrétního provozovatele soustavy v členském státě musí být stejné jako u jiného provozovatele přepravní soustavy v daném nebo v jiném členském státě, pokud nejsou stanoveny minimální požadavky, které musí splňovat všechny přepravní smlouvy.
- (21) V plynárenských soustavách existuje značná míra smluvního překročení kapacity. Řízení překročení kapacity a zásady přidělování kapacity pro nové či nově sjednané smlouvy spočívají tedy v uvolnění nevyužité kapacity tím, že se uživatelům sítě umožní pronajmout nebo odprodat své smluvní kapacity, a v povinnosti provozovatelů přepravní soustavy nabídnout trhu nevyužitou kapacitu, a to alespoň v režimu na následující den a jako přerušitelnou kapacitu. Vzhledem k velkému podílu stávajících smluv a nutnosti vytvořit skutečně rovné podmínky pro uživatele nové i stávající kapacity je třeba, aby byly tyto zásady uplatňovány u veškeré smluvní kapacity, včetně stávajících smluv.
- (22) Ačkoliv v současné době nepředstavuje fyzické překročení kapacity sítě ve Společenství problém, může se jím stát v budoucnu. Proto je důležité stanovit pro takové situace základní zásadu pro přidělování překročené kapacity.
- (23) Sledování trhu prováděné v posledních letech národními regulačními orgány a Komisí ukázalo, že současné požadavky na transparentnost a pravidla pro přístup k infrastruktuře jsou nedostatečné pro vytvoření skutečného, dobře fungujícího, otevřeného a účinného vnitřního trhu se zemním plynem.
- (24) Je nutný rovný přístup k informacím o fyzickém stavu a účinnosti soustavy, aby všichni účastníci trhu mohli vyhodnotit celkovou situaci v oblasti poptávky a nabídky a zjistit, jaké důvody má pohyb velkoobchodní ceny. To zahrnuje přesnější informace o nabídce a poptávce, kapacitě sítě, tocích a údržbě, vyrovnávání a o dostupnosti a využívání skladovacích zařízení. Jelikož tyto informace mají pro fungování trhu zásadní význam, je třeba zmírnit stávající omezení týkající se zveřejnění z důvodu zachování důvěrnosti.
- (25) Požadavky na důvěrnost u informací citlivých z hlediska obchodu jsou zvláště důležité, pokud se jedná o údaje obchodní strategické povahy pro danou společnost, jestliže skladovací zařízení využívá pouze jeden uživatel nebo pokud se jedná o údaje týkající se bodů výstupu v rámci soustavy nebo podsoustavy, které nejsou připojeny k jiné přepravní nebo distribuční soustavě, ale k jedinému průmyslovému konečnému zákazníkovi, kde by zveřejnění těchto údajů znamenalo odkrytí důvěrných informací týkajících se výrobního procesu tohoto zákazníka.
- (26) K posílení důvěry v trh je nezbytné, aby jeho účastníci měli jistotu, že pokud se dopustí zneužívání, budou na ně moci být uvaleny účinné, přiměřené a odrazující sankce. Příslušné orgány by měly mít pravomoci účinně prošetřit obvinění ze zneužívání trhu. Za tímto účelem je nezbytné, aby příslušné orgány měly přístup k informacím o rozhodnutích, která v souvislosti s provozními činnostmi učinily dodavatelské podniky. Na trhu se zemním plynem jsou provozovatelé soustav o všech těchto rozhodnutích informováni v podobě rezervací kapacity, nominací a realizovaných toků. Provozovatelé soustav by měli zajistit, aby tyto informace byly příslušným orgánům po určitou stanovenou dobu snadno dostupné. Příslušné orgány by měly navíc pravidelně sledovat, zda provozovatelé přenosových soustav dodržují příslušná pravidla.
- (27) Přístup k zařízením pro skladování zemního plynu a k zařízením se zkapalněným zemním plynem (dále jen „LNG“) je v některých členských státech nedostatečný, a proto je třeba zdokonalit uplatňování platných předpisů. Ze sledování, které provedla Skupina evropských regulačních orgánů pro elektroenergetiku a plynárenství, vyplynulo, že dobrovolné pokyny provozovatelům skladovacích zařízení týkající se osvědčených postupů při zajišťování přístupu třetích osob, které byly všemi zúčastněnými osobami schváleny na madridském fóru, jsou uplatňovány nedostatečně, a je tedy nutné učinit je závaznými.
- (28) V případě zemního plynu představují nediskriminační a transparentní systémy vyrovnávání používané provozovateli přepravních soustav důležité mechanismy zejména ve vztahu k novým účastníkům vstupujícím na trh, kteří mohou mít s vyrovnáváním svého celkového portfolia prodejů větší potíže než společnosti, které jsou na daném trhu již zavedené. Proto je nezbytné stanovit pravidla pro zajištění toho, aby provozovatelé přepravních soustav používali tyto mechanismy způsobem slučitelným s podmínkami nediskriminačního, transparentního a účinného přístupu k soustavě.
- (29) Obchodování s primárními právy na kapacitu představuje důležitou součást rozvoje konkurenčního trhu a vytváření likvidity. Toto nařízení by proto mělo stanovit základní pravidla vztahující se na tuto oblast obchodování.

(30) Národní regulační orgány by měly zajistit dodržování pravidel obsažených v tomto nařízení a v rámcových pokynech, které jsou podle něj přijaty.

(31) V rámcových pokynech připojených k tomuto nařízení jsou na základě „Druhých pokynů pro správnou praxi“ vymezena podrobná prováděcí pravidla. Tato pravidla se případně budou v průběhu doby vyvíjet s přihlédnutím k rozdílům mezi národními plynárenskými soustavami.

(32) Při navrhování změn rámcových pokynů uvedených v příloze tohoto nařízení by měla Komise nejprve vést konzultace se všemi příslušnými osobami, jichž se rámcové pokyny týkají a které jsou zastoupeny profesními organizacemi, a s členskými státy v rámci madridského fóra.

(33) Členské státy a příslušné vnitrostátní orgány by měly Komisi poskytovat příslušné informace. Komise by měla s těmito informacemi nakládat jako s důvěrnými.

(34) Tímto nařízením a rámcovými pokyny přijatými v souladu s ním není dotčeno použití pravidel Společenství, které se týkají hospodářské soutěže.

(35) Opatření nezbytná k provedení tohoto nařízení by měla být přijata v souladu s rozhodnutím Rady 1999/468/ES ze dne 28. června 1999 o postupech pro výkon prováděcích pravomocí svěřených Komisi ⁽¹⁾.

(36) Zejména je třeba zmocnit Komisi ke stanovení či přijetí rámcových pokynů pro zajištění minimálního stupně harmonizace, jenž je nezbytný pro dosažení cílů tohoto nařízení. Jelikož mají tato opatření obecný význam a jejich účelem je změnit jiné než podstatné prvky tohoto nařízení jeho doplněním o nové jiné než podstatné prvky, musejí být přijata regulativním postupem s kontrolou stanoveným v článku 5a rozhodnutí 1999/468/ES.

(37) Jelikož cíle tohoto nařízení, totiž stanovení spravedlivých pravidel pro podmínky přístupu k plynárenským přepravním soustavám, skladovacím zařízením a zařízením LNG, nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, a proto jej může být lépe dosaženo na úrovni Společenství, může Společenství přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je nezbytné pro dosažení uvedeného cíle.

(38) Vzhledem k rozsahu změn, které se provádějí v nařízení (ES) č. 1775/2005, je z důvodu jasnosti a přehlednosti žádoucí, aby byla příslušná ustanovení přepracována v jednom novém nařízení,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Předmět a oblast působnosti

To nařízení:

- a) stanoví nediskriminační pravidla pro podmínky přístupu k plynárenským přepravním soustavám s přihlédnutím ke zvláštnostem národních a regionálních trhů, aby bylo zajištěno řádné fungování vnitřního trhu se zemním plynem;
- b) stanoví nediskriminační pravidla pro podmínky přístupu k zařízením LNG a skladovacím zařízením s přihlédnutím ke zvláštnostem národních a regionálních trhů; a
- c) usnadňuje vytvoření dobře fungujícího a transparentního velkoobchodního trhu s vysokou úrovní bezpečnosti dodávek zemního plynu a stanoví mechanismy pro harmonizaci pravidel pro přístup k síti v rámci přeshraničního obchodu se zemním plynem.

Cíle uvedené v prvním pododstavci zahrnují stanovení harmonizovaných zásad pro sazby či metody jejich výpočtu, pro přístup k soustavě, nikoliv však ke skladovacím zařízením, zavedení služeb pro přístup třetích osob a harmonizované zásady pro přidělování kapacity a řízení překročení kapacity, stanovení požadavků na transparentnost, pravidla pro vyrovnávání, vyrovnávací poplatky a usnadnění obchodování s kapacitou.

Toto nařízení se s výjimkou čl. 19 odst. 4 vztahuje pouze na skladovací zařízení spadající podle čl. 33 odst. 3 nebo 4 směrnice 2009/73/ES.

Členské státy mohou určit subjekt nebo orgán zřízený v souladu se směrnicí 2009/73/ES, jenž splňuje požadavky tohoto nařízení, za účelem výkonu jedné nebo více funkcí, které obvykle náleží provozovateli přepravní soustavy. Tento subjekt nebo orgán podléhá certifikaci podle článku 3 tohoto nařízení a musí být určen podle článku 10 směrnice 2009/73/ES.

Článek 2

Definice

1. Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

- 1) „přpravou“ přeprava zemního plynu sítí, tvořenou zejména vysokotlakými plynovody, nikoli těžební plynovodní sítí, ani částmi vysokotlakých plynovodů používaných především v rámci místní distribuce zemního plynu, pro jeho dopravu k zákazníkům, ale nikoli pro dodávku;

(¹) Úř. věst. L 184, 17. 7. 1999, s. 23.

- 2) „přepravní smlouvou“ smlouva, kterou provozovatel přepravní soustavy uzavírá s uživatelem sítě za účelem přepravy;
 - 3) „kapacitou“ maximální průtok vyjádřený v běžných metrech krychlových za jednotku času nebo v jednotkách energie za jednotku času, na který má uživatel sítě na základě přepravní smlouvy právo;
 - 4) „nevyužitou kapacitou“ pevná kapacita, kterou uživatel sítě získal podle přepravní smlouvy, ale kterou nenominoval ve lhůtě stanovené ve smlouvě;
 - 5) „řízením překročení kapacity“ řízení portfolia kapacity provozovatele přepravní soustavy za účelem optimálního a maximálního využití technické kapacity a včasného zjišťování budoucího překročení kapacity a bodů nasycení;
 - 6) „sekundárním trhem“ trh s kapacitou obchodovanou mimo primární trh;
 - 7) „nominací“ oznámení, kterým uživatel sítě provozovateli přepravní soustavy předem ohlašuje skutečný průtok, který chce do soustavy dodat nebo z ní odebrat;
 - 8) „renominací“ následné oznámení opravené nominace;
 - 9) „integritou soustavy“ takový stav přepravní soustavy včetně nezbytných přepravních zařízení, ve kterém tlak a jakost zemního plynu zůstává v rozmezí minimálních a maximálních limitů stanovených provozovatelem přepravní soustavy, takže přeprava zemního plynu je po technické stránce zaručena;
 - 10) „vyrovnávacím obdobím“ období, ve kterém musí jednotliví uživatelé sítě vyrovnat odběr určitého množství zemního plynu vyjádřeného v jednotkách energie dodávkou stejného množství zemního plynu do přepravní soustavy v souladu s přepravní smlouvou nebo kodexem sítě;
 - 11) „uživatelem sítě“ zákazník nebo potenciální zákazník provozovatele přepravní soustavy a samotní provozovatelé přepravních soustav, pokud je to potřebné pro výkon jejich funkce ve vztahu k přepravě;
 - 12) „přerušitelnými službami“ služby nabízené provozovatelem přepravní soustavy v souvislosti s přerušitelnou kapacitou;
 - 13) „přerušitelnou kapacitou“ kapacita přepravy zemního plynu, kterou může provozovatel přepravní soustavy v souladu s podmínkami přepravní smlouvy přerušit;
 - 14) „dlouhodobými službami“ služby nabízené provozovatelem přepravní soustavy na dobu jednoho roku a delší;
 - 15) „krátkodobými službami“ služby nabízené provozovatelem přepravní soustavy na dobu kratší než jeden rok;
 - 16) „pevnou kapacitou“ kapacita přepravy zemního plynu, která je provozovatelem přepravní soustavy smluvně zaručena jako nepřerušitelná;
 - 17) „pevnými službami“ služby nabízené provozovatelem přepravní soustavy v souvislosti s pevnou kapacitou;
 - 18) „technickou kapacitou“ maximální pevná kapacita, kterou může provozovatel přepravní soustavy nabídnout uživatelům sítě s přihlédnutím k integritě soustavy a provozním požadavkům na přepravní soustavu;
 - 19) „smluvní kapacitou“ kapacita, kterou provozovatel přepravní soustavy přidělil uživateli sítě na základě přepravní smlouvy;
 - 20) „dostupnou kapacitou“ část technické kapacity, která není přidělena a je v danou chvíli v soustavě ještě k dispozici;
 - 21) „smluvním překročením kapacity“ situace, kdy výše poptávky po pevné kapacitě překračuje technickou kapacitu;
 - 22) „primárním trhem“ trh s kapacitou obchodovanou přímo provozovatelem přepravní soustavy;
 - 23) „fyzickým překročením kapacity“ situace, kdy v určitém okamžiku výše poptávky po skutečných dodáních překračuje technickou kapacitu;
 - 24) „kapacitou zařízení LNG“ kapacita terminálu LNG pro zkapalnění zemního plynu nebo dovoz, vyložení, pomocné služby, prozatímní skladování a zpětné zplynování LNG;
 - 25) „pracovním objemem“ objem, který uživatel skladovacího zařízení může použít ke skladování zemního plynu;
 - 26) „těžebním výkonem“ objem, který uživatel skladovacího zařízení může vytěžit ze skladovacího zařízení, za časovou jednotku;
 - 27) „vtlačecím výkonem“ objem, který uživatel skladovacího zařízení může vtlačit do skladovacího zařízení, za časovou jednotku;
 - 28) „skladovací kapacitou“ jakákoli kombinace pracovního objemu, těžebního a vtlačecího výkonu.
2. Aniž jsou dotčeny definice uvedené v odstavci 1 tohoto článku, použijí se s výjimkou definice přepravy v bodě 3 článku 2 směrnice 2009/73/ES Úř. věst. L: vložte prosím číslo směrnice obsažené v dokumentu 3649/09.pro toto nařízení rovněž příslušné definice obsažené v uvedeném článku.
- Definice v bodech 3 až 23 v odstavci 1 tohoto článku ve vztahu k přepravě se použijí obdobně na skladovací zařízení a zařízení LNG.

Článek 3

Certifikace provozovatelů přepravních soustav

1. Komise přezkoumá oznámení o certifikaci provozovatele přepravní soustavy, jak je stanoveno v čl. 10 odst. 6 směrnice 2009/73/ES, ihned po jejím obdržení. Do dvou měsíců od obdržení oznámení Komise sdělí stanovisko příslušnému národnímu regulačnímu orgánu, pokud jde o slučitelnost s čl. 10 odst. 2 nebo článkem 11 a s článkem 9 směrnice 2009/73/ES.

Během přípravy stanoviska uvedeného v prvním pododstavci může Komise požádat agenturu o stanovisko k rozhodnutí národního regulačního orgánu. V takovém případě se dvouměsíční lhůta uvedená v prvním pododstavci prodlužuje o další dva měsíce.

Pokud Komise nevydá stanovisko ve lhůtách uvedených v prvním a druhém pododstavci, má se za to, že proti rozhodnutí regulačního orgánu nevznese námitky.

2. Po obdržení stanoviska Komise národní regulační orgán přijme ve lhůtě dvou měsíců konečné rozhodnutí týkající se certifikace provozovatele přepravní soustavy, přičemž v nejvyšší možné míře zohlední toto stanovisko. Rozhodnutí regulačního orgánu a stanovisko Komise se zveřejní společně.

3. Kdykoliv během tohoto postupu mohou regulační orgány nebo Komise požádat provozovatele přepravních soustav nebo podniky vykonávající funkci výroby či dodávky o jakékoli informace významné pro plnění jejich úkolů podle tohoto článku.

4. Regulační orgány a Komise zachovávají důvěrnost informací, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu.

5. Komise může přijmout rámcové pokyny, které podrobně stanoví postup pro uplatňování odstavců 1 a 2 tohoto článku. Tato opatření, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky tohoto nařízení jeho doplněním, se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 28 odst. 2.

6. Pokud Komise obdrží oznámení o certifikaci provozovatele přepravní soustavy, jak je stanoveno v čl. 9 odst. 10 směrnice 2009/73/ES, přijme rozhodnutí týkající se certifikace. Regulační orgán splní rozhodnutí Komise.

Článek 4

Evropská síť provozovatelů plynárenských přepravních soustav

Všichni provozovatelé přepravních soustav spolupracují na úrovni Společenství prostřednictvím sítě ENTSO pro zemní plyn s cílem podpořit dotvoření a fungování vnitřního trhu se zemním plynem a přeshraničního obchodu a zajistit, aby byla přepravní soustava zemního plynu optimálně řízena, její provoz byl koordinován a dobře se technicky rozvíjela.

Článek 5

Zřízení sítě ENTSO pro zemní plyn

1. Do 3. března 2011 předloží provozovatelé plynárenských přepravních soustav Komisi a agentuře návrh stanov sítě ENTSO pro zemní plyn, která se má zřídit, seznam jejích členů a návrh jejího jednacího řádu, včetně postupů pro konzultace s jinými zúčastněnými subjekty.

2. Do dvou měsíců od obdržení návrhu stanov, seznamu členů a návrhu jednacího řádu poskytne agentura po formální konzultaci organizací zastupujících všechny zúčastněné subjekty, zejména uživatele systému včetně jeho zákazníků, Komisi stanovisko.

3. Komise vydá stanovisko k návrhu stanov, seznamu členů a návrhu jednacího řádu do tří měsíců ode dne obdržení stanoviska agentury. Ve svém stanovisku Komise zohlední stanovisko agentury poskytnuté podle odstavce 2.

4. Do tří měsíců ode dne obdržení stanoviska Komise zřídí provozovatelé přepravní soustavy síť ENTSO pro zemní plyn, přijmou její stanovy a jednací řád a zveřejní je.

Článek 6

Zavedení kodexů sítě

1. Komise po konzultaci agentury, sítě ENTSO pro zemní plyn a příslušných zúčastněných subjektů každoročně vypracuje seznam priorit stanovující oblasti uvedené v čl. 8 odst. 6 s cílem zahrnout je do kodexů sítě při jejich vypracování.

2. Komise požádá agenturu, aby jí v přiměřené lhůtě ne delší šesti měsíců předložila nezávazný rámcový pokyn (dále jen „nezávazný rámcový pokyn“), v němž stanoví v souladu s čl. 8 odst. 7 jasné a objektivní zásady pro vypracování kodexů sítě vztahujících se k oblastem určeným na seznamu priorit. Každý nezávazný rámcový pokyn přispívá k nediskriminaci, účinné hospodářské soutěži a účelnému fungování trhu. V návaznosti na odůvodněnou žádost agentury může Komise tuto lhůtu prodloužit.

3. Agentura otevřeným a transparentním způsobem formálně konzultuje nezávazný rámcový pokyn se sítí ENTSO pro zemní plyn a dalšími zúčastněnými subjekty po dobu alespoň dvou měsíců.

4. Domnívá-li se Komise, že nezávazný rámcový pokyn nepřispívá k nediskriminaci, účinné hospodářské soutěži a účelnému fungování trhu, může požádat agenturu, aby nezávazný rámcový pokyn v přiměřené lhůtě přezkoumala a opětovně jej Komisi předložila.

5. Pokud agentura nepředloží nebo opětovně nepředloží nezávazný rámcový pokyn ve lhůtě stanovené Komisí podle odstavců 2 nebo 4, vypracuje uvedený nezávazný rámcový pokyn Komise.

6. Komise požádá síť ENTSO pro zemní plyn, aby v přiměřené lhůtě ne delší dvanácti měsíců předložila agentuře kodex sítě, který je v souladu s příslušným nezávazným rámcovým pokynem.

7. Do tří měsíců ode dne obdržení kodexu sítě, během nichž může agentura vést formální konzultace s příslušnými zúčastněnými subjekty, poskytne agentura síti ENTSO pro zemní plyn odůvodněné stanovisko ke kodexu sítě.

8. Síť ENTSO pro zemní plyn může s ohledem na stanovisko agentury kodex sítě změnit a opětovně jej agentuře předložit.

9. Jakmile se agentura přesvědčí, že je kodex sítě v souladu s příslušným nezávazným rámcovým pokynem, předloží jej Komisi, přičemž může doporučit jeho přijetí v přiměřené lhůtě. Pokud Komise kodex nepřijme, musí uvést důvody nepřijetí.

10. Pokud síť ENTSO pro zemní plyn nevypracuje kodex sítě ve lhůtě stanovené Komisí podle odstavce 6, může Komise požádat agenturu, aby připravila návrh kodexu sítě na základě příslušného nezávazného rámcového pokynu. Agentura může podle tohoto odstavce v průběhu přípravy kodexu sítě zahájit další konzultace. Agentura předloží návrh kodexu sítě připravený podle tohoto odstavce Komisi, přičemž může doporučit jeho přijetí.

11. Komise může z vlastního podnětu, pokud síť ENTSO pro zemní plyn nevypracovala kodex sítě nebo agentura nevypracovala návrh kodexu sítě, jak je uvedeno v odstavci 10 tohoto článku, nebo na doporučení agentury podle odstavce 9 tohoto článku, přijmout jeden nebo více kodexů sítě pro oblasti uvedené na seznamu v čl. 8 odst. 6.

Navrhne-li Komise přijetí kodexu z vlastního podnětu, konzultuje návrh kodexu s agenturu, se sítí ENTSO pro zemní plyn a se všemi příslušnými zúčastněnými subjekty po dobu nejméně dvou měsíců. Tato opatření, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky tohoto nařízení jeho doplněním, se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 28 odst. 2.

12. Tímto článkem není dotčeno právo Komise přijímat a měnit rámcové pokyny podle článku 23.

Článek 7

Změna kodexů sítě

1. Návrh změn kteréhokoliv kodexu sítě přijatého podle článku 6 může agentuře předložit subjekt, který může mít zájem na tomto kodexu sítě, včetně sítě ENTSO pro zemní plyn, provozovatelů přepravních soustav, uživatelů sítě a spotřebitelů. Agentura může navrhnout změny rovněž z vlastní iniciativy.

2. V souladu s článkem 10 nařízení (ES) č. 713/2009 agentura konzultuje všechny zúčastněné strany. V návaznosti na tento postup může agentura Komisi předložit odůvodněné návrhy změn, v nichž uvede, v jakém smyslu jsou návrhy v souladu s cíli kodexů sítě podle čl. 6 odst. 2 tohoto nařízení.

3. S ohledem na návrhy agentury může Komise přijmout změny kteréhokoliv kodexu sítě přijatého podle článku 6. Tato opatření, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky tohoto nařízení jeho doplněním, se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 28 odst. 2.

4. Posouzení navržených změn postupem podle v čl. 28 odst. 2 se omezí na posouzení aspektů souvisejících s navrhovanou změnou. Těmito navrhovanými změnami nejsou dotčeny další změny, které může navrhnout Komise.

Článek 8

Úkoly sítě ENTSO pro zemní plyn

1. Síť ENTSO pro zemní plyn vypracuje na žádost Komise v souladu s čl. 6 odst. 6 kodexy sítě pro oblasti uvedené v odstavci 6 tohoto článku.

2. Za účelem dosažení cílů uvedených v článku 4 může síť ENTSO pro zemní plyn vypracovat kodexy sítě pro oblasti uvedené v odstavci 6, pokud se tyto kodexy netýkají oblastí, na něž se vztahuje žádost Komise. Tyto kodexy sítě jsou předkládány agentuře, která k nim vydá stanovisko. Síť ENTSO pro zemní plyn k tomuto stanovisku náležitě přihlédne.

3. Síť ENTSO pro zemní plyn přijímá:

a) společné nástroje provozování sítě v zájmu koordinace provozu sítě za běžných a nouzových podmínek, včetně společné stupnice pro klasifikaci mimořádných událostí, a výzkumné plány;

b) každé dva roky nezávazný desetiletý plán rozvoje sítě pro celé Společenství (dále jen „plán rozvoje sítě“ pro celé Společenství) včetně výhledu přiměřenosti dodávek v Evropě;

c) doporučení týkající se koordinace technické spolupráce mezi provozovateli přepravních soustav Společenství a přepravních soustav třetích zemí,

d) roční pracovní program;

e) výroční zprávu;

f) každoroční letní a zimní výhledy dodávek.

4. Výhled přiměřenosti dodávek v Evropě uvedený v odst. 3 písm. b) zahrnuje celkovou přiměřenost plynárenské soustavy z hlediska stávajících dodávek zemního plynu a předpokládané poptávky po něm, a to na období následujících pěti let i na období od pěti do deseti let od data vypracování tohoto výhledu. Tento výhled přiměřenosti dodávek v Evropě vychází z vnitrostátních výhledů dodávek vypracovaných jednotlivými provozovateli přepravních soustav.

5. Roční pracovní program uvedený v odst. 3 písm. d) obsahuje seznam a popis kodexů sítě, jež mají být vypracovány, plán koordinace provozu sítě a činností v oblasti výzkumu a vývoje, které mají být v daném roce realizovány, a orientační časový harmonogram.

6. Kodexy sítě uvedené v odstavcích 1 a 2 zahrnují následující oblasti, přičemž případně zohledňují regionální zvláštnosti:

- a) pravidla pro bezpečnost a spolehlivost soustavy;
- b) pravidla pro připojení k soustavě;
- c) pravidla pro přístup třetí osoby;
- d) pravidla pro předávání údajů a zúčtování;
- e) pravidla pro interoperabilitu;
- f) provozní postupy v případě stavu nouze;
- g) pravidla pro přidělování kapacit a řízení překročení kapacity;
- h) pravidla pro obchod týkající se technického a provozního zabezpečení služeb přístupu k soustavě a vyrovnávání soustav;
- i) pravidla transparentnosti;
- j) pravidla vyrovnávání, včetně se soustavou souvisejících pravidel postupů nominace, pravidel pro vyrovnávací poplatky a pravidel provozního vyrovnávání mezi provozovateli přepravních soustav;
- k) pravidla týkající se harmonizovaných struktur přepravních sazeb; a
- l) energetickou účinnost, pokud jde o plynárenské soustavy.

7. Aniž je dotčeno právo členských států zavést vnitrostátní kodexy pro otázky, jež se nedotýkají přeshraničního obchodu, vypracují se kodexy sítě pro otázky přeshraničních sítí a integrace trhů.

8. Síť ENTSO pro zemní plyn sleduje a analyzuje provádění kodexů a rámcových pokynů přijatých Komisí v souladu s čl. 6 odst. 11 a jejich dopad na harmonizaci platných pravidel, jejichž cílem je usnadnit integraci trhu. Síť ENTSO pro zemní plyn oznámí svá zjištění agentuře a výsledky analýzy zahrne do výroční zprávy uvedené v odst. 3 písm. e) tohoto článku.

9. Síť ENTSO pro zemní plyn poskytuje agentuře veškeré informace, které si vyžádá za účelem plnění svých úkolů podle čl. 9 odst. 1.

10. Každé dva roky síť ENTSO pro zemní plyn přijme a zveřejní plán rozvoje sítě pro celé Společenství uvedený v odst. 3 písm. b). Plán rozvoje sítě pro celé Společenství zahrnuje vytváření modelů integrované sítě, vypracovávání scénářů, výhled přiměřenosti výrobních kapacit v Evropě a posouzení odolnosti soustavy.

Plán rozvoje sítě pro celé Společenství zejména:

- a) vychází z investičních plánů jednotlivých členských států, přičemž přihlíží k regionálním investičním plánům uvedeným v čl. 12 odst. 1 a případně k aspektům plánování sítě týkajícím se celého Společenství, včetně hlavních směrů pro transevropské energetické sítě v souladu s rozhodnutím Evropského parlamentu a Rady č. 1364/2006/ES⁽¹⁾;
- b) v souvislosti s přeshraničním propojením vychází rovněž z opodstatněných potřeb jednotlivých uživatelů sítě a zahrnuje dlouhodobé závazky investorů podle článků 14 a 22 směrnice 2009/73/ES a
- c) poukazuje na nedostatečnou míru investic, především pokud jde o přeshraniční kapacitu.

Pokud jde o druhý pododstavec písm. c), může být p k plánu rozvoje sítě pro celé Společenství přiložena analýza překážek, které brání zvýšení přeshraniční kapacity sítě a které jsou způsobeny například rozdílnými schvalovacími postupy či praxí.

11. Agentura posuzuje národní desetileté plány rozvoje sítě s cílem posoudit jejich soulad s plánem rozvoje sítě pro celé Společenství. Zjistí-li agentura mezi desetiletým plánem rozvoje sítě některého členského státu a plánem rozvoje sítě pro celé Společenství nesrovnalosti, doporučí náležitým způsobem upravit tento národní plán rozvoje sítě nebo plán rozvoje sítě pro celé Společenství. Pokud je tento národní desetiletý plán rozvoje sítě vypracován podle článku 22 směrnice 2009/73/ES, agentura příslušnému národnímu regulačnímu orgánu doporučí, aby národní desetiletý plán rozvoje sítě upravil v souladu s čl. 22 odst. 7 uvedené směrnice a aby o této změně informoval Komisi.

12. Síť ENTSO pro zemní plyn poskytne Komisi na její žádost stanovisko k přijetí rámcových pokynů uvedených v článku 23.

Článek 9

Sledování prováděné agenturou

1. Agentura sleduje plnění úkolů sítě ENTSO pro zemní plyn podle čl. 8 odst. 1, 2 a 3 a informuje o něm Komisi.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 262, 22.9.2006, s. 1.

Agentura sleduje, jak síť ENTSO pro zemní plyn provádí kodexy sítě vypracované podle čl. 8 odst. 2 a kodexy sítě, které byly vypracovány v souladu s čl. 6 odst. 1 až 10, které však nebyly přijaty Komisí podle čl. 6 odst. 11. Pokud síť ENTSO pro zemní plyn neprovede některý z těchto kodexů sítě, agentura požádá síť ENTSO pro zemní plyn o řádně odůvodněné vysvětlení, proč kodex neprovedla. Agentura sdělí toto vysvětlení Komisi a vydá k němu své stanovisko.

Agentura sleduje a analyzuje provádění kodexů a rámcových pokynů přijatých Komisí v souladu s čl. 6 odst. 11 a jejich dopad na harmonizaci platných pravidel, jejichž cílem je usnadnění integrace trhu, jakož i nediskriminace, účinná hospodářská soutěž a účelné fungování trhu, a informuje o nich Komisi.

2. Síť ENTSO pro zemní plyn předkládá agentuře návrh desetiletého plánu rozvoje sítě pro celé Společenství, návrh ročního pracovního programu, včetně informací o konzultačních postupech a dalších dokumentů uvedených v čl. 8 odst. 3, aby k nim agentura vydala stanovisko.

Do dvou měsíců ode dne jejich obdržení poskytne agentura síti ENTSO pro zemní plyn a Komisi řádně odůvodněné stanovisko a doporučení, pokud má za to, že návrh ročního pracovního programu nebo návrh plánu rozvoje sítě pro celé Společenství předloženého síti ENTSO pro zemní plyn nepřispívá k nediskriminaci, účinné hospodářské soutěži a účelnému fungování trhu nebo nezajišťuje dostatečnou úroveň přeshraničního propojení umožňujícího přístup třetím osobám.

Článek 10 Konzultace

1. Při vypracovávání kodexů sítě, návrhu plánu rozvoje sítě pro celé Společenství a ročního pracovního programu podle čl. 8 odst. 1, 2 a 3 vede síť ENTSO pro zemní plyn otevřeným a transparentním způsobem rozsáhlé a včasné konzultace v souladu s jednacím řádem uvedeným v čl. 5 odst. 1 se všemi příslušnými účastníky trhu a zejména s organizacemi zastupujícími jednotlivé zúčastněné subjekty. Konzultace zahrnují národní regulační orgány a další vnitrostátní orgány, dodavatelské a výrobní podniky, uživatele sítě, včetně zákazníků, provozovatele distribuční soustavy, provozovatele, včetně příslušných (odvětvových) sdružení, odborných subjektů a platformy zúčastněných subjektů. Zaměřit se na zjištění názorů a návrhů všech příslušných stran v rozhodovacím procesu.

2. Všechny dokumenty a zápisy z jednání týkající se konzultací uvedených v odstavci 1 se zveřejňují.

3. Před přijetím ročního pracovního programu a kodexů sítě uvedených v čl. 8 odst. 1, 2 a 3 uvede síť ENTSO pro zemní plyn, jakým způsobem byly připomínky získané během konzultací zohledněny. Pokud připomínky nebyly zohledněny, uvede důvody.

Článek 11

Náklady

Náklady, které souvisejí s činnostmi sítě ENTSO pro zemní plyn a jsou uvedeny v člancích 4 až 12, jsou zohledněny při výpočtu sazeb a nesou je provozovatelé přepravních soustav. Regulační orgány tyto náklady schválí pouze tehdy, pokud jsou přijatelné a přiměřené.

Článek 12

Regionální spolupráce provozovatelů přepravních soustav

1. S cílem přispět k činnostem uvedeným v čl. 8 odst. 1, 2 a 3 navazují provozovatelé přepravních soustav regionální spolupráci v rámci sítě ENTSO pro zemní plyn. Každé dva roky zejména zveřejňují regionální investiční plán, přičemž mohou na jeho základě přijímat investiční rozhodnutí.

2. Provozovatelé přepravních soustav podporují provozní ujednání s cílem zajistit optimální řízení sítě a podpořit rozvoj energetických burz, koordinované přidělování přeshraniční kapacity prostřednictvím nediskriminačních tržních řešení, s náležitou pozorností věnovanou specifickým výhodám implicitních aukcí pro krátkodobé přidělování a integraci mechanismů vyrovnávání.

3. V zájmu dosažení cílů uvedených v odstavcích 1 a 2 může Komise s ohledem na stávající strukturu regionální spolupráce vymezit zeměpisné oblasti, na něž se vztahují jednotlivé struktury regionální spolupráce. Každý členský stát může podporovat spolupráci ve více než jedné zeměpisné oblasti. Toto opatření, jehož předmětem je změna jiných než podstatných prvků tohoto nařízení jeho doplněním, se přijímá regulativním postupem s kontrolou podle čl. 28 odst. 2.

Komise vede za tímto účelem konzultace s agenturou a se sítí ENTSO pro zemní plyn.

Článek 13

Sazby za přístup k sítím

1. Sazby nebo metodiky jejich výpočtu používané provozovateli přepravních soustav a schválené regulačními orgány podle čl. 41 odst. 6 směrnice 2009/73/ES, a rovněž sazby zveřejňované podle čl. 32 odst. 1 uvedené směrnice jsou transparentní, berou v úvahu potřebu integrity soustavy a jejího zlepšování a odrážejí skutečné náklady, pokud tyto náklady odpovídají nákladům účinného provozovatele soustavy se srovnatelnou strukturou a jsou transparentní, včetně odpovídající návratnosti investic, a případně s přihlédnutím ke srovnávacím rozborům sazeb prováděným regulačními orgány. Sazby nebo metodiky jejich výpočtu se používají nediskriminačním způsobem.

Členské státy mohou rozhodnout, že sazby lze rovněž určovat tržními prostředky, jako jsou aukce, pokud jsou takové prostředky a výnosy z nich plynoucí schváleny regulačním orgánem.

Sazby nebo metodiky jejich výpočtu usnadňují účinné obchodování se zemním plynem a hospodářskou soutěž a současně zabraňují křížovým dotacím mezi uživateli sítě a poskytují pobídky k investicím a k zachování nebo vytváření interoperability přepravních soustav.

Sazby pro uživatele sítě nesmí být diskriminační a stanoví se odděleně pro jednotlivé body vstupu do přepravní soustavy nebo jednotlivé body výstupu z ní. Mechanismy pro přidělování nákladů a metodika pro stanovení sazeb, pokud jde o body vstupu a body výstupu, schvalují národní regulační orgány. Členské státy zajistí, aby po uplynutí přechodného období dne 3. září 2011 nebyly síťové poplatky vypočítávány na základě smluvních tras.

2. Sazby za přístup k síti nesmí omezit likviditu trhu ani narušit přeshraniční obchod mezi různými přepravními soustavami. Pokud by rozdíly ve struktuře sazeb nebo mechanismů vyrovnávání narušovaly obchod mezi přepravními soustavami, usilují provozovatelé přepravních soustav, aniž je dotčen čl. 41 odst. 6 směrnice 2009/73/ES, v úzké spolupráci s příslušnými vnitrostátními orgány aktivně o sblížení struktur sazeb a zásad ukládání poplatků, a to i ve vztahu k vyrovnávání.

Článek 14

Služby pro přístup třetích osob, pokud jde o provozovatele přepravní soustavy

1. Provozovatelé přepravních soustav:

- a) zajistí nediskriminační nabídku služeb všem uživatelům sítě;
- b) poskytují pevné i přerušitelné služby pro přístup třetích osob. Cena za přerušitelnou kapacitu odráží pravděpodobnost přerušení;
- c) nabízejí uživatelům sítě dlouhodobé i krátkodobé služby.

Pokud jde o první pododstavec písm. a), nabízí-li provozovatel přepravní soustavy stejnou službu různým zákazníkům, činí tak za rovnocenných smluvních podmínek buď za použití harmonizovaných přepravních smluv, nebo podle společného kodexu sítě schváleného příslušným orgánem postupem podle článku 41 směrnice 2009/73/ES.

2. Přepravní smlouvy uzavřené s nestandardními termíny zahájení nebo na dobu kratší, než je standardní roční přepravní smlouva, nesmějí vést k bezdůvodně vyšším nebo nižším sazbám, jež neodrážejí tržní hodnotu služby v souladu se zásadami stanovenými v čl. 13 odst. 1.

3. Služby pro přístup třetích osob mohou být případně poskytovány s výhradou vhodných záruk solventnosti uživatelů sítě. Tyto záruky nesmějí představovat bezdůvodnou překážku vstupu na trh a musí být nediskriminační, transparentní a přiměřené.

Článek 15

Služby pro přístup třetích osob, pokud jde o skladovací zařízení a zařízení LNG

1. Každý provozovatel zařízení LNG a skladovacího zařízení:

- a) zajistí všem uživatelům sítě nediskriminační nabídku služeb uspokojujících poptávku na trhu; zejména pokud provozovatel zařízení LNG nebo skladovacího zařízení nabízí tutéž službu různým zákazníkům, činí tak za rovnocenných smluvních podmínek;
- b) nabízí služby, které jsou slučitelné s používáním propojených plynárenských přepravních soustav, a usnadňuje přístup prostřednictvím spolupráce s provozovatelem přepravní soustavy; a
- c) zveřejňuje potřebné informace, zejména údaje o používání a dostupnosti služeb, a to ve lhůtě odpovídající odůvodněným obchodním potřebám uživatelů zařízení LNG a skladovacích zařízení. Na zveřejnění dohlíží národní regulační orgán.

2. Každý provozovatel skladovacího zařízení:

- a) poskytuje jak pevné, tak přerušitelné služby pro přístup třetích osob, přičemž cena přerušitelné kapacity musí odrážet pravděpodobnost přerušení;
- b) nabízí uživatelům skladovacích zařízení jak dlouhodobé, tak krátkodobé služby; nebo
- c) nabízí uživatelům skladovacích zařízení sdružené i oddělené služby pracovního objemu, vtláčecího a těžebního výkonu.

3. Smlouvy o používání zařízení LNG a skladovacích zařízení nesmějí vést k bezdůvodně vyšším sazbám v případech, kdy jsou uzavřeny

- a) mimo plynárenský rok s nestandardními termíny zahájení nebo
- b) na dobu kratší, než je standardní roční smlouva o používání zařízení LNG a skladovacích zařízení.

4. Služby pro přístup třetích osob mohou být případně poskytovány s výhradou vhodných záruk solventnosti uživatelů sítě. Tyto záruky nesmějí představovat bezdůvodnou překážku vstupu na trh a musí být nediskriminační, transparentní a přiměřené.

5. Smluvní limity pro požadovanou minimální velikost kapacity zařízení LNG a skladovacího zařízení jsou odůvodněny technickými omezeními a umožňují menším uživatelům skladovacích zařízení přístup k těmto skladovacím zařízením.

Článek 16

Zásady mechanismů přidělování kapacity a postupů pro řízení překročení kapacity, pokud jde o provozovatele přepravních soustav

1. Účastníkům trhu je dána k dispozici maximální kapacita ve všech významných bodech uvedených v čl. 18 odst. 3, s přihlédnutím k integritě soustavy a účinnosti provozu sítě.

2. Provozovatelé přepravních soustav zavedou a zveřejní nediskriminační a transparentní mechanismy přidělování kapacity, které:

- a) poskytují vhodné ekonomické signály pro účinné a maximální využití technické kapacity, usnadňují investice do nové infrastruktury a napomáhají přeshraničnímu obchodu se zemním plynem;
- b) jsou slučitelné s tržními mechanismy včetně krátkodobých trhů a obchodovacích středisek a zároveň jsou pružné a schopné se přizpůsobit podmínkám vyvíjejícího se trhu; a
- c) jsou slučitelné se systémy členských států pro přístup k síti.

3. Provozovatelé přepravní soustavy provedou a zveřejní nediskriminační a transparentní postupy pro řízení překročení kapacity, které napomáhají nediskriminačnímu přeshraničnímu obchodu se zemním plynem a vycházejí z těchto zásad:

- a) v případě smluvního překročení kapacity nabídne provozovatel přepravní soustavy nevyužitou kapacitu na primárním trhu alespoň v režimu na následující den a jako přerušitelnou;
- b) uživatelé sítě, kteří chtějí na sekundárním trhu odprodat nebo pronajmout jimi nevyužitou smluvní kapacitu, mají právo tak učinit.

Pokud jde o první pododstavec písm. b), mohou členské státy od uživatelů sítě požadovat, aby tuto skutečnost oznámili nebo sdělili provozovateli přepravní soustavy.

4. Dojde-li k fyzickému překročení kapacity, použije provozovatel přepravní soustavy nebo případně regulační orgán nediskriminační a transparentní mechanismy přidělování kapacity.

5. Provozovatelé přepravních soustav pravidelně vyhodnocují tržní poptávku po nových investicích. Při plánování nových investic vyhodnotí provozovatelé přepravních soustav tržní poptávku a vezmou v úvahu bezpečnost dodávek.

Článek 17

Zásady mechanismů přidělování kapacity a postupů pro řízení překročení kapacity, pokud jde o skladovací zařízení a zařízení LNG

1. Účastníkům trhu je dána k dispozici maximální kapacita skladovacího zařízení a zařízení LNG, s přihlédnutím k integritě a provozu soustavy.

2. Každý provozovatel zařízení LNG a skladovacího zařízení provede a zveřejní nediskriminační a transparentní mechanismy přidělování kapacity, které:

- a) poskytují vhodné ekonomické signály pro účinné a maximální využití kapacity a usnadňují investice do nové infrastruktury;
- b) jsou slučitelné s tržními mechanismy včetně krátkodobých trhů a obchodovacích středisek a zároveň jsou pružné a schopné se přizpůsobit podmínkám vyvíjejícího se trhu; a
- c) jsou slučitelné se systémy přístupu k připojeným sítím.

3. Smlouvy o používání zařízení LNG a skladovacích zařízení obsahují opatření s cílem předcházet nadměrné rezervaci kapacity s ohledem na tyto zásady, které se uplatňují v případech smluvního překročení kapacity:

- a) provozovatel soustavy musí neprodleně nabídnout nevyužitou kapacitu zařízení LNG a skladovacího zařízení na primárním trhu; v případě skladovacích zařízení ji nabízí alespoň v režimu na následující den a jako přerušitelnou,
- b) uživatelé zařízení LNG a skladovacích zařízení, kteří chtějí na sekundárním trhu odprodat svou smluvní kapacitu, musí mít právo tak učinit.

Článek 18

Požadavky na transparentnost, pokud jde o provozovatele přepravních soustav

1. Provozovatelé přepravních soustav zveřejní podrobné údaje o nabízených službách a příslušných uplatňovaných podmínkách společně s technickými údaji, které uživatelé sítě potřebují k získání účinného přístupu k síti.

2. Provozovatelé přepravních soustav nebo příslušné vnitrostátní orgány zveřejní přiměřené a dostatečně podrobné informace o stanovování sazeb, metodice a struktuře, aby zajistili transparentní, objektivní a nediskriminační sazby a usnadnili účinné využívání plynárenské soustavy.

3. U poskytovaných služeb každý provozovatel přepravní soustavy pravidelně, průběžně, uživatelsky srozumitelným a standardizovaným způsobem zveřejňuje pro všechny významné body, včetně vstupů a výstupů, číselné údaje o technické, smluvní a dostupné kapacitě.

4. Významné body v přepravní soustavě, pro které se musí údaje zveřejňovat, schválí příslušné orgány po konzultaci s uživateli sítě.

5. Provozovatelé přepravních soustav vždy zveřejňují informace vyžadované tímto nařízením smysluplným, kvantifikovatelně jasným, snadno přístupným a nediskriminačním způsobem.

6. Provozovatelé přepravních soustav zveřejňují předběžné a následné informace o nabídce a poptávce vycházející z nominací, výhledů a realizovaných toků do soustavy a z ní. Národní regulační orgán zajišťuje, aby všechny tyto informace byly zveřejněny. Zveřejňované informace jsou stejně podrobné jako informace dostupné provozovateli přepravní soustavy.

Provozovatelé přepravních soustav zveřejňují přijatá opatření, jakož i náklady a příjmy vzniklé při vyrovnávání soustavy.

Dotčení účastníci trhu poskytují provozovatelům přepravních soustav údaje podle tohoto článku.

Článek 19

Požadavky na transparentnost, pokud jde o skladovací zařízení a zařízení LNG

1. Provozovatelé zařízení LNG a skladovacího zařízení zveřejní podrobné údaje o nabízených službách a uplatňovaných podmínkách společně s technickými údaji, které uživatelé zařízení LNG a skladovacích zařízení potřebují k získání účinného přístupu k zařízením LNG a skladovacím zařízením.

2. U poskytovaných služeb provozovatelé zařízení LNG a skladovacího zařízení pravidelně, průběžně, uživatelsky srozumitelným a standardizovaným způsobem zveřejňuje číselné údaje o smluvní a dostupné kapacitě skladovacích zařízení a zařízení LNG.

3. Provozovatelé zařízení LNG a skladovacího zařízení vždy zveřejní informace vyžadované tímto nařízením smysluplným, kvantifikovatelně jasným, snadno přístupným a nediskriminačním způsobem.

4. Provozovatelé zařízení LNG a skladovacího zařízení zveřejní množství zemního plynu v každém skladovacím zařízení nebo zařízení LNG, nebo ve skupině skladovacích zařízení, pokud to odpovídá způsobu, jakým je zajišťován přístup pro uživatele sítě, vtláčení a těžby a dostupnou kapacitu skladovacího zařízení a zařízení LNG, včetně zařízení, k nimž třetí osoby nemají přístup. Tyto informace se rovněž sdělují provozovatelům přepravních soustav, kteří je zveřejňují v souhrnné podobě pro soustavu nebo podsoustavu, jež jsou vymezeny podle příslušných bodů. Tyto informace se aktualizují alespoň jednou denně.

V případech, ve kterých je uživatel skladovacího zařízení jeho jediným uživatelem, může předložit národnímu regulačnímu orgánu odůvodněnou žádost o důvěrné zpracování údajů uvedených v prvním pododstavci. Pokud národní regulační orgán dospěje k závěru, že tato žádost je odůvodněná, zejména s ohledem na nutnost zajistit rovnováhu mezi zájmy legitimní ochrany obchodního tajemství, jehož zpřístupnění by mohlo nepříznivě ovlivnit celkovou obchodní strategii uživatele skladovacího zařízení, s cílem vytvořit konkurenční vnitřní trh se zemním plynem, může provozovatel skladovacího zařízení umožnit po dobu maximálně jednoho roku nezveřejňovat údaje uvedené v prvním pododstavci.

Druhým pododstavcem není dotčena povinnost sdělit informace provozovatelům přepravních soustav a povinnost těchto provozovatelů tyto informace zveřejnit podle prvního pododstavce s výjimkou případů, kdy jsou údaje v souhrnné podobě totožné s údaji o jednotlivých skladovacích zařízeních, jejichž nezveřejnění schválil národní regulační orgán.

5. Aby byly zajištěny průhledné, objektivní a nediskriminační sazby a usnadněno účinné využívání infrastruktury, zveřejní provozovatelé zařízení LNG a skladovacích zařízení nebo příslušné regulační orgány dostatečně podrobné informace o stanovování, metodách výpočtu a struktuře sazeb za infrastrukturu s regulovaným přístupem třetích stran.

Článek 20

Záznamy vedené provozovateli soustav

Provozovatelé přepravní soustavy, provozovatelé skladovacích zařízení a provozovatelé zařízení LNG uchovávají po dobu pěti let pro potřeby vnitrostátních orgánů, včetně národních regulačních orgánů, vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž a Komise záznamy s veškerými informacemi uvedenými v článcích 18 a 19 a v části 3 přílohy I.

Článek 21

Pravidla vyrovnávání a vyrovnávací poplatky

1. Pravidla vyrovnávání se stanoví spravedlivým, nediskriminačním a transparentním způsobem a vycházejí z objektivních kritérií. Pravidla vyrovnávání odrážejí skutečné potřeby soustavy s přihlédnutím ke zdrojům, které má provozovatel přepravní soustavy k dispozici. Pravidla vyrovnávání mají tržní základ.

2. Aby uživatelé sítě měli možnost přijmout včasná nápravná opatření, poskytují provozovatelé přepravních soustav dostatečně, včasné a spolehlivé on-line informace o stavu vyrovnávání u jednotlivých uživatelů sítě.

Úroveň poskytovaných informací odráží úroveň informací, které má provozovatel přepravní soustavy k dispozici, a zúčtovací období, za něž jsou vyrovnávací poplatky vypočteny.

Poskytování informací podle tohoto odstavce se nezaplatňuje.

3. Vyrovnávací poplatky v nejvyšší možné míře odrážejí náklady, přičemž zároveň uživatelům sítě poskytují vhodné pobídky k vyrovnání jejich dodávek a odběrů zemního plynu. Zabráňují křížovým dotacím mezi uživateli sítě a nebrání vstupu nových účastníků na trh.

Príslušné orgány nebo případně provozovatel přepravní soustavy zveřejňují metodiky výpočtu vyrovnávacích poplatků a konečných sazeb.

4. Členské státy zajistí, aby provozovatelé přepravních soustav usilovali o harmonizaci režimů vyrovnávání a zefektivnění struktury a úrovní poplatků za vyrovnávání za účelem usnadnění obchodování se zemním plynem.

Článek 22

Obchodování s právy na kapacitu

Každý provozovatel přepravní soustavy, skladovacího zařízení a zařízení LNG učiní přiměřené kroky, aby umožnil volné obchodování s právy na kapacitu a aby transparentním a nediskriminačním způsobem tomuto obchodování napomáhal. Každý takový provozovatel vypracuje harmonizované přepravní smlouvy a smlouvy o používání zařízení LNG a skladovacího zařízení a postupy k nim pro primární trh, aby usnadnil sekundární obchodování s kapacitou, a uzná převod primárních práv na kapacitu, je-li mu to uživatelem sítě oznámeno.

Harmonizované přepravní smlouvy, smlouvy o používání zařízení LNG a skladovacího zařízení a postupy k nim se oznamují regulačním orgánům.

Článek 23

Rámcové pokyny

1. V rámcových pokynech, kterými se stanoví minimální stupeň harmonizace požadované pro dosažení cílů tohoto nařízení, jsou případně rovněž určeny:

- podrobné údaje o službách pro přístup třetích osob včetně druhu, trvání a ostatních náležitostí těchto služeb podle článků 14 a 15;
- podrobné údaje o zásadách pro mechanismy přidělování kapacity a uplatňování postupů pro řízení překročení kapacity v případě smluvního překročení kapacity podle článku 16 a 17;
- podrobné údaje o poskytování informací a vymezení technických údajů, které uživatel sítě potřebuje k získání účinného přístupu k síti, a určení všech významných bodů z důvodu požadavků na transparentnost, včetně informací, které se o všech významných bodech zveřejňují, a časového plánu zveřejňování těchto informací v souladu s článkem 18 a 19;
- podrobné údaje o metodice stanovování sazeb v souvislosti s přeshraničním obchodem se zemním plynem v souladu s článkem 13; a

e) podrobné údaje týkající se oblastí uvedených v čl. 8 odst. 6.

Za tím účelem vede Komise konzultace s agenturou a se sítí ENTSO pro zemní plyn.

2. Rámcové pokyny týkající se záležitostí uvedených v odst. 1 písm. a), b) a c) jsou stanoveny v příloze, pokud jde o provozovatele přepravní soustavy.

Komise může přijmout rámcové pokyny uvedené v odstavci 1 tohoto článku a změnit rámcové pokyny uvedené v písmenech a), b) a c) zmíněného odstavce. Tato opatření, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky tohoto nařízení, včetně jeho doplněním, se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 28 odst. 2.

3. Použití a změna rámcových pokynů přijatých na základě tohoto nařízení odráží rozdíly mezi jednotlivými vnitrostátními plynárenskými soustavami, a proto nejsou vyžadovány na úrovni Společenství jednotné podmínky pro přístup třetích osob. Přesto mohou rámcové pokyny stanovit minimální požadavky, jež je třeba splnit pro dosažení nediskriminačních a transparentních podmínek přístupu k soustavě nezbytných pro vnitřní trh se zemním plynem, které lze poté uplatňovat s ohledem na rozdíly mezi vnitrostátními plynárenskými soustavami.

Článek 24

Regulační orgány

Při výkonu svých povinností podle tohoto nařízení zajišťují regulační orgány soulad s tímto nařízením a s rámcovými pokyny přijatými podle článku 23.

Tyto orgány spolupracují vhodným způsobem navzájem mezi sebou a s Komisí a agenturou v souladu s kapitolou VIII směrnice 2009/73/ES.

Článek 25

Poskytování informací

Členské státy a regulační orgány poskytnou na žádost Komisi veškeré potřebné informace pro účely článku 23.

Pro poskytnutí informací stanoví Komise přiměřenou lhůtu, přičemž přihlédne ke složitosti požadovaných informací a k jejich naléhavosti.

Článek 26

Právo členských států na stanovení podrobnějších opatření

Tímto nařízením nejsou dotčena práva členských států zachovat nebo zavést opatření obsahující podrobnější ustanovení, než ta, která jsou uvedena v tomto nařízení nebo v rámcových pokynech podle článku 23.

Článek 27

Sankce

1. Členské státy stanoví sankce za porušení ustanovení tohoto nařízení a přijmou veškerá nezbytná opatření pro zajištění jejich provádění. Stanovené sankce musí být účinné, přiměřené a odrazující. Členské státy oznámí tato ustanovení odpovídající ustanovením podle nařízení (ES) č. 1775/2005 Komisi do 1. července 2006 a neprodleně jí oznámí veškeré následné změny, které se jich týkají. Členské státy oznámí tato ustanovení, která neodpovídají ustanovením podle nařízení (ES) č. 1775/2005, Komisi do 3. září 2009 a neprodleně jí oznámí veškeré následné změny, které se jich týkají.

2. Sankce stanovené podle odstavce 1 nejsou trestněprávní povahy.

Článek 28

Projednávání ve výboru

1. Komisi je nápomocen výbor zřízený článkem 51 směrnice 2009/73/ES.

2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se čl. 5a odst. 1 až 4 a článek 7 rozhodnutí 1999/468/ES s ohledem na článek 8 zmíněného rozhodnutí.

Článek 29

Zpráva Komise

Komise sleduje provádění tohoto nařízení. Ve své zprávě podle čl. 52 odst. 6 směrnice 2009/73/ES Komise rovněž uvede zkušenosti získané při používání tohoto nařízení. Zpráva zejména přezkoumá, do jaké míry bylo nařízení úspěšné při zajišťování nediskriminačních a náklady odražejících podmínek přístupu k soustavě u plynárenských přepravních soustav, a přispělo tak zákazníkům k možnosti volby na dobře fungujícím vnitřním trhu a k dlouhodobé bezpečnosti dodávek. V případě potřeby se zpráva doplní vhodnými návrhy nebo doporučeními.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 13. července 2009.

Za Evropský parlament
předseda
H.-G. PÖTTERING

Článek 30

Výjimky

Toto nařízení se nepoužije na:

- plynárenské přepravní soustavy v členských státech po dobu trvání výjimek udělených podle článku 49 směrnice 2009/73/ES;
- novou infrastrukturu, tedy propojovací vedení, zařízení LNG a skladovací zařízení a významná zvýšení kapacity stávající infrastruktury a změny infrastruktury, které umožňují rozvoj nových zdrojů dodávek plynu, jak je uvedeno v čl. 36 odst. 1 a 2 směrnice 2009/73/ES, které jsou vyňaty z působnosti článků 9, 14, 32, 33, 34 nebo čl. 41 odst. 6, 8 a 10 uvedené směrnice, pokud jsou vyňaty z ustanovení uvedených v tomto písmeni, s výjimkou čl. 19 odst. 4 tohoto nařízení; nebo
- plynárenské přepravní soustavy, kterým byly uděleny výjimky podle článku 48 směrnice 2009/73/ES.

Pokud jde o první pododstavec písm. a) členské státy, kterým byly uděleny výjimky podle článku 49 směrnice 2009/73/ES, mohou požádat Komisi o přechodnou výjimku od použití tohoto nařízení až na dobu dvou let ode dne, k němuž výjimka uvedená v tomto písmenu pozbude platnosti.

Článek 31

Zrušení

Nařízení ES č. 1775/2005 se zrušuje ode dne 3. března 2011. Odkazy na zrušené nařízení se považují za odkazy na toto nařízení v souladu se srovnávací tabulkou obsaženou v příloze II.

Článek 32

Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Použije se ode dne 3. září 2009.

Za Radu
předseda
E. ERLANDSSON

PŘÍLOHA I

RÁMCOVÉ POKYNY PRO

1. **Služby pro přístup třetích osob, pokud jde o provozovatele přepravní soustavy**
 1. Provozovatelé přepravních soustav nabízejí pevné a přerušitelné služby s nejkratší dobou trvání jeden den.
 2. Harmonizované přepravní smlouvy a společné kodexy sítě jsou stanoveny způsobem, který usnadňuje obchodování a převádění smluvní kapacity uživatelů soustavy, aniž by přitom bránil uvolňování kapacity.
 3. Provozovatelé přepravních soustav vypracují kodexy sítě a harmonizované smlouvy na základě řádné konzultace s uživateli sítě.
 4. Provozovatelé přepravních soustav zavedou standardizované postupy nominace a renominace. Dále zavedou informační systémy a prostředky elektronické komunikace pro poskytování vhodných údajů uživatelům sítě a pro zjednodušení obchodních transakcí, jako jsou nominace, nasmlouvání kapacity a převod práv na kapacitu mezi uživateli sítě.
 5. Provozovatelé přepravních soustav harmonizují formalizované postupy předkládání požadavků a doby pro jejich vyřízení podle osvědčené praxe v odvětví s cílem zkrátit dobu pro vyřízení na minimum. Nejpozději do 1. července 2006 po konzultaci s příslušnými uživateli sítě zajistí on-line systémy rezervace a potvrzování kapacity a postupy nominace a renominace.
 6. Provozovatelé přepravních soustav nebudou uživatelům sítě odděleně zpoplatňovat žádosti o informace a transakce, které jsou spojené s jejich přepravními smlouvami a které jsou plněny v souladu se standardními pravidly a postupy.
 7. Žádosti o informace, které vyžadují mimořádné nebo nadměrné výdaje, jako jsou například studie proveditelnosti, se mohou zpoplatnit odděleně za předpokladu, že takové poplatky lze řádně odůvodnit.
 8. Provozovatelé přepravních soustav spolupracují s ostatními provozovateli přepravních soustav při koordinování údržby příslušných soustav, aby se minimalizovaly výpadky přepravních služeb poskytovaných uživatelům sítě a provozovatelům přepravních soustav v jiných oblastech a aby se zajistil stejný přínos, co se týče bezpečnosti dodávek včetně tranzitu.
 9. Provozovatelé přepravních soustav jednou ročně v předem stanoveném termínu zveřejní veškeré termíny plánované údržby, které mohou mít vliv na práva uživatelů sítě vyplývající z přepravních smluv, a s dostatečným časovým předstihem i příslušné provozní informace. Toto zahrnuje včasné a nediskriminační zveřejnění všech změn v termínech plánované údržby a oznámení o neplánované údržbě, jakmile má provozovatel přepravní soustavy tyto informace k dispozici. V průběhu údržby provozovatel přepravní soustavy pravidelně aktualizuje informace týkající se předpokládané délky údržby a jejího dopadu.
 10. Provozovatelé přepravních soustav vedou a na požádání příslušnému orgánu předloží deník skutečné údržby a přehled vzniklých výpadků. Informace se na požádání poskytnou i osobám dotčeným výpadkem.
2. **Zásady mechanismů přidělování kapacity a postupů pro řízení překročení kapacity, pokud jde o provozovatele přepravní soustavy, a jejich uplatňování v případě smluvního překročení kapacity**
 - 2.1 *Zásady mechanismů přidělování kapacity a postupů pro řízení překročení kapacity, pokud jde o provozovatele přepravní soustavy*
 1. Mechanismy přidělování kapacity a postupy pro řízení překročení kapacity napomáhají rozvoji hospodářské soutěže, likvidnímu obchodu s kapacitou a jsou slučitelné s tržními mechanismy včetně krátkodobých trhů a obchodovacích středisek. Jsou pružné a schopné přizpůsobit se podmínkám vyvíjejícího se trhu.
 2. Tyto mechanismy a postupy zohledňují integritu dané soustavy a bezpečnost dodávek.

3. Tyto mechanismy a postupy nebrání vstupu nových účastníků na trh ani nevytváří bezdůvodné překážky vstupu na trh. Nebrání účastníkům trhu, včetně nově vstupujících účastníků a společností s malým podílem na trhu, v účinné hospodářské soutěži.
4. Tyto mechanismy a postupy poskytují vhodné ekonomické signály pro účinné a maximální využití technické kapacity a usnadňují investice do nové infrastruktury.
5. Uživatelům soustavy se sdělí, jaké druhy okolností mohou ovlivnit dostupnost smluvní kapacity. Informace o přerušení by měly odrážet úroveň informací, jež má k dispozici provozovatel přepravní soustavy.
6. Pokud z důvodů integrity soustavy nastanou problémy s plněním smluvních povinností týkajících se dodávek, měli by o tom provozovatelé přepravní soustavy vyzkoušet uživatele sítě a neprodleně usilovat o nalezení nediskriminačního řešení.

Provozovatelé přepravních soustav projednají postupy před jejich zavedením s uživateli soustavy a dohodnou se na nich s regulačním orgánem.

2.2 Postupy pro řízení překročení kapacity v případě smluvního překročení kapacity

1. V případě, že smluvní kapacita zůstane nevyužita, dají provozovatelé přepravních soustav prostřednictvím smluv s různou délkou trvání tuto kapacitu k dispozici na primárním trhu jako přerušitelnou, pokud příslušný uživatel sítě tuto kapacitu nenabídne za přiměřenou cenu na sekundárním trhu.
 2. Příjmy z uvolněné přerušitelné kapacity se rozdělí podle pravidel stanovených nebo schválených příslušným regulačním orgánem. Tato pravidla musí být v souladu s požadavky účinného a účelného využití soustavy.
 3. Příslušný regulační orgán může stanovit cenu za uvolnění přerušitelné kapacity s přihlédnutím k existujícím zvláštním okolnostem.
 4. Provozovatelé přepravních soustav případně vyvinou přiměřené úsilí, aby na trhu nabídli alespoň část nevyužitou kapacitu jako pevnou kapacitu.
3. **Vymezení technických informací, které uživatelé sítě potřebují k účinnému přístupu k síti, určení všech významných bodů z důvodu požadavků na transparentnost a informací, které se o všech významných bodech zveřejňují, a časového plánu, podle kterého se tyto informace zveřejňují**

3.1 Vymezení technických informací, které uživatelé sítě potřebují pro účinný přístup k síti

Provozovatelé přepravní soustavy zveřejní o své soustavě a službách alespoň tyto informace:

- a) podrobný a úplný popis jednotlivých nabízených služeb a poplatků za ně;
- b) různé typy přepravních smluv pro tyto služby a případně kodex sítě nebo standardní podmínky, v nichž jsou vymezena práva a povinnosti všech uživatelů sítě, včetně harmonizovaných přepravních smluv a dalších důležitých dokumentů;
- c) harmonizované postupy uplatňované při používání přepravní soustavy včetně definice základních pojmů;
- d) ustanovení o přidělování kapacity, řízení překročení kapacity, postupech proti nadměrné rezervaci kapacit a pro převádění;
- e) pravidla pro obchod s kapacitou na sekundárním trhu ve vztahu k provozovateli přepravní soustavy;
- f) případně úroveň pružnosti a tolerance zahrnuté v přepravních a jiných službách bez samostatného zpoplatnění, jakož i dodatečně nabízenou pružnost a tomu odpovídající poplatky;

- g) podrobný popis plynárenské soustavy provozovatele přepravní soustavy s uvedením všech důležitých propojovacích bodů, kterými je jeho soustava napojena na přepravní soustavy jiných provozovatelů nebo plynárenskou infrastrukturu, jako jsou zařízení pro zkapalněný zemní plyn (LNG) a infrastruktury nezbytné pro poskytování pomocných služeb vymezených v čl. 2 bod 14 směrnice 2009/73/ES;
- h) informace o požadavcích na jakost zemního plynu a tlak;
- i) pravidla pro připojení k soustavě provozované provozovatelem přepravní soustavy a
- j) včasné poskytnutí informací o navrhovaných nebo skutečných změnách služeb nebo podmínek včetně bodů uvedených v písmenech a) až i).

3.2 Určení všech významných bodů z důvodu požadavků na transparentnost

Významné body musí přinejmenším zahrnovat:

- a) všechny body vstupu do sítě provozované provozovatelem přepravní soustavy;
- b) nejdůležitější body a oblasti výstupu, jež představují nejméně 50 % celkové výstupní kapacity sítě daného provozovatele přepravní soustavy včetně všech bodů a oblastí výstupu, jež představují více než 2 % celkové výstupní kapacity sítě;
- c) všechny propojovací body mezi různými sítěmi provozovatelů přepravních soustav;
- d) všechny body propojující síť provozovatele přepravní soustavy s terminálem LNG;
- e) všechny důležité body v síti daného provozovatele přepravní soustavy včetně připojovacích bodů na plynárenské uzly. Za důležité se považují všechny body, u nichž může na základě zkušenosti dojít k fyzickému překročení kapacity;
- f) všechny body spojující síť daného provozovatele přepravní soustavy s infrastrukturou nezbytnou pro poskytování pomocných služeb vymezených v čl. 2 odst. 14 směrnice 2009/73/ES.

3.3 Informace, které se o všech významných bodech zveřejňují, a časový plán, podle kterého se tyto informace zveřejňují

1. Pro všechny významné body provozovatelé přepravních soustav zveřejňují pravidelně, průběžně, pro uživatele srozumitelně a ve standardizovaném formátu na internetu následující informace o kapacitě rozepsané až na jednotlivé dny:
 - a) maximální technická kapacita pro toky oběma směry,
 - b) celková smluvní a přerušitelná kapacita a
 - c) dostupná kapacita.
2. Pro všechny významné body provozovatelé přepravních soustav předem zveřejní dostupné kapacity pro nadcházející období alespoň 18 měsíců a tyto informace aktualizují alespoň každý měsíc nebo častěji, jsou-li k dispozici nové údaje.
3. Provozovatelé přepravních soustav zveřejňují denní aktualizaci krátkodobých služeb, jež jsou k dispozici (den předem a týden předem), která mimo jiné vychází z nominací, převažujících smluvních závazků a pravidelných dlouhodobých výhledů o dostupných ročních kapacitách pro všechny významné body až na dobu deseti let.
4. Provozovatelé přepravních soustav zveřejňují pro všechny významné body průběžně za poslední tři roky nejvyšší a nejnižší dosaženou měsíční míru využití kapacity a roční průměrné toky.
5. Provozovatelé přepravních soustav vedou deník skutečných souhrnných toků za alespoň tříměsíční období.
6. Provozovatelé přepravních soustav vedou faktické záznamy o všech smlouvách na kapacitu a veškerých dalších významných informacích, které se vztahují k výpočtu a poskytnutí přístupu k dostupným kapacitám; příslušné vnitrostátní orgány mají při plnění svých povinností k těmto záznamům přístup.

7. Provozovatelé přepravních soustav poskytnou uživatelsky přívětivé nástroje pro výpočet sazeb za nabízené služby a pro on-line ověření dostupné kapacity.
 8. Pokud provozovatelé přepravních soustav nejsou schopni zveřejnit informace v souladu s body 1, 3 a 7, vedou konzultace s příslušnými vnitrostátními orgány a vypracují co možná nejdříve, avšak nejpozději 31. prosince 2006, akční plán provedení.
-

PŘÍLOHA II

SROVNÁVACÍ TABULKA

Nařízení (ES) č. 1775/2005	Toto nařízení
Článek 1	Článek 1
Článek 2	Článek 2
—	Článek 3
—	Článek 4
—	Článek 5
—	Článek 6
—	Článek 7
—	Článek 8
—	Článek 9
—	Článek 10
—	Článek 11
—	Článek 12
Článek 3	Článek 13
Článek 4	Článek 14
—	Článek 15
Článek 5	Článek 16
—	Článek 17
Článek 6	Článek 18
—	Článek 19
—	Článek 20
Článek 7	Článek 21
Článek 8	Článek 22
Článek 9	Článek 23
Článek 10	Článek 24
Článek 11	Článek 25
Článek 12	Článek 26
Článek 13	Článek 27
Článek 14	Článek 28
Článek 15	Článek 29
Článek 16	Článek 30
—	Článek 31
Článek 17	Článek 32
Příloha	Příloha I

SMĚRNICE

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2009/72/ES

ze dne 13. července 2009

o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o zrušení směrnice 2003/54/ES

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

umožňuje spotřebitelům vybírat si své dodavatele a všem dodavatelům svobodně zásobovat své zákazníky.

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 47 odst. 2 a články 55 a 95 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise,

- (4) V současnosti však ve Společenství existují překážky bránící prodeji elektřiny za rovných podmínek a bez diskriminace či znevýhodnění. V žádném členském státě doposud neexistuje zejména nediskriminační přístup k síti ani stejné účinná úroveň regulačního dohledu.

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,s ohledem na stanovisko Výboru regionů ⁽²⁾,

- (5) Bezpečné dodávky elektřiny jsou zásadní pro rozvoj evropské společnosti, pro provádění udržitelné politiky v oblasti změny klimatu a pro posílení konkurenceschopnosti na vnitřním trhu. Za tímto účelem by se měla dále rozvíjet přeshraniční propojení s cílem zabezpečit dodávky veškerých zdrojů energie za co nejkonkurenceschopnější ceny spotřebitelům i průmyslovým odvětvím ve Společenství.

v souladu s postupem stanoveným v článku 251 Smlouvy ⁽³⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Účelem vnitřního trhu s elektřinou, který je ve Společenství postupně zaváděn od roku 1999, je poskytnout skutečnou možnost výběru všem spotřebitelům v Evropské unii, ať již občanům nebo podnikům, dále nové obchodní příležitosti a intenzivnější přeshraniční obchod, aby se dosáhlo větší efektivity, konkurenceschopných cen a vyšších standardů služeb a aby se přispělo k bezpečnosti dodávek a k udržitelnosti.
- (2) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/54/ES ze dne 26. června 2003 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou ⁽⁴⁾ významně přispěla k vytvoření tohoto vnitřního trhu s elektřinou.
- (3) Svobody, které občanům Unie zaručuje Smlouva – mimo jiné volný pohyb zboží, svobodu usazování a volný pohyb služeb – lze užívat jedině na zcela otevřeném trhu, který

- (6) Dobře fungující vnitřní trh s elektřinou by měl zajišťovat výrobcům vhodné pobídky k investování do nové výroby elektřiny včetně elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a současně věnovat zvláštní pozornost nejizolovanějším zemím a regionům v rámci energetického trhu Společenství. Dobře fungující trh by měl rovněž zajišťovat spotřebitelům přiměřená opatření na podporu účinnějšího využití energie, pro něž je bezpečnost dodávek energie nezbytným předpokladem.

- (7) Sdělení Komise ze dne 10. ledna 2007 s názvem „Energetická politika pro Evropu“ zdůraznilo význam dotvoření vnitřního trhu s elektřinou a vytvoření rovných podmínek pro všechny elektroenergetické podniky se sídlem ve Společenství. Ze sdělení Komise ze dne 10. ledna 2007 s názvem „Perspektivy vnitřního trhu se zemním plynem a elektřinou“ a s názvem „Šetření podle článku 17 nařízení (ES) č. 1/2003 v odvětvích zemního plynu a elektřiny v Evropě (závěrečná zpráva)“ vyplynulo, že stávající předpisy a opatření neposkytují rámec potřebný k dosažení cíle dobře fungujícího vnitřního trhu.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 211, 19.8.2008, s. 23.

⁽²⁾ Úř. věst. C 172, 5.7.2008, s. 55.

⁽³⁾ Stanovisko Evropského parlamentu ze dne 18. června 2008 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku), společný postoj Rady ze dne 9. ledna 2009 (Úř. věst. C 70 E, 24.3.2009, s. 1) a postoj Evropského parlamentu ze dne 22. dubna 2009 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku). Rozhodnutí Rady ze dne 25. června 2009.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 176, 15.7.2003, s. 37.

- (8) Členské státy a národní regulační orgány by měly usnadnit přeshraniční přístup novým dodavatelům elektřiny z různých energetických zdrojů a novým výrobcům elektřiny, čímž zajistí hospodářskou soutěž a dodávky elektřiny za co nejkonkurenčnější ceny.
- (9) Bez účinného oddělení sítí od výroby a dodávek (dále jen „účinné oddělení“) bude nevyhnutelně existovat riziko diskriminace, a to nejen v souvislosti s provozováním sítě, ale rovněž i s pobídkami pro vertikálně integrované podniky, aby dostatečně investovaly do svých sítí.
- (10) Pravidla pro právní a funkční oddělení, jak jsou stanovena ve směrnici 2003/54/ES, nicméně k účinnému oddělení provozovatelů přenosové soustavy nevedla. Evropská rada na svém zasedání ve dnech 8. a 9. března 2007 proto vyzvala Komisi, aby vypracovala legislativní návrhy pro „účinné oddělení činností v oblasti dodávek a výroby od provozování sítí“.
- (11) Účinné oddělení je možné zajistit odstraněním podnětu pro vertikálně integrované podniky, na jehož základě by tyto společnosti mohli diskriminovat konkurenci, pokud jde o přístup k sítím a investice. Oddělení vlastnictví, které vyžaduje, aby byl vlastník sítě určen jako provozovatel soustavy a aby byl nezávislý na veškerých zájmech v oblasti dodávek a výroby, je jednoznačně účinným a stabilním způsobem, jak vyřešit nevyhnutelný střet zájmů a zajistit bezpečnost dodávek. Z tohoto důvodu Evropský parlament ve svém usnesení ze dne 10. července 2007 o perspektivách vnitřního trhu se zemním plynem a elektřinou ⁽¹⁾ přijatém označil oddělení vlastnictví na úrovni přenosových soustav za nejúčinnější nástroj nediskriminační podpory investic do infrastruktury, spravedlivého přístupu k sítím pro nové účastníky a transparentnosti trhu. V rámci oddělení vlastnictví by členské státy tedy měly mít povinnost zajistit, aby tatáž osoba nebo tytéž osoby nebyly oprávněny vykonávat kontrolu nad výrobním nebo dodavatelským podnikem a zároveň vykonávat kontrolu nad provozovatelem přenosové soustavy nebo nad přenosovou soustavou nebo uplatňovat ve vztahu k nim jakékoli právo. Kontrola nad přenosovou soustavou nebo provozovatelem přenosové soustavy by naopak měla vylučovat možnost vykonávat kontrolu nad výrobním nebo dodavatelským podnikem uplatňovat ve vztahu k němu jakékoli právo. V rámci těchto omezení by měly mít výrobní nebo dodavatelské podniky možnost vlastnit menšinový podíl v provozovateli přenosové soustavy nebo v přenosové soustavě.
- (12) Jakýkoli systém oddělení by měl účinně odstranit veškeré střety zájmů mezi výrobcem, dodavatelem a provozovatelem přenosové soustavy, a vytvořit tak pobídky pro nezbytné investice a zaručit přístup na trh novým subjektům v rámci transparentního a účinného regulačního režimu, přičemž by neměl vytvořit příliš zatěžující regulační režim pro národní regulační orgány.
- (13) Definice výrazu „kontrola“ je převzata z nařízení Rady (ES) č. 139/2004 ze dne 20. ledna 2004 o kontrole spojování podniků (nařízení ES o spojování) ⁽²⁾.
- (14) Vzhledem k tomu, že si oddělení vlastnictví v některých případech vyžádá restrukturalizaci podniků, měla by být členským státům, které se rozhodnou provést oddělení vlastnictví, poskytnuta pro uplatnění příslušných ustanovení dodatečná lhůta. S ohledem na vertikální vztahy mezi elektroenergetickým odvětvím a plynárenstvím by navíc ustanovení o oddělení měla být uplatňována provázaně u obou odvětví.
- (15) Aby se zajistilo, že je síť provozována zcela nezávisle na zájmech v oblasti dodávek a výroby, a aby se zamezilo jakékoli výměně důvěrných informací, neměla by podle oddělení vlastnictví být tatáž osoba členem řídicích orgánů jak provozovatele přenosové soustavy či přenosové soustavy, tak podniku vykonávajícího funkce výroby či dodávek. Ze stejného důvodu by tatáž osoba neměla být oprávněna jmenovat členy řídicích orgánů provozovatele přenosové soustavy či přenosové soustavy a vykonávat kontrolu nad výrobním nebo dodavatelským podnikem nebo uplatňovat ve vztahu k němu jakékoli právo.
- (16) Zřízení provozovatele soustavy nebo provozovatele přenosové soustavy, kteří by byli nezávislí na zájmech v oblasti dodávek a výroby, by mělo umožnit, aby vertikálně integrované podniky nadále vlastnily majetek tvořící síť, a současně zajistit účinné oddělení zájmů, a to za předpokladu, že by nezávislý provozovatel soustavy nebo nezávislý provozovatel přenosové soustavy plnil všechny funkce provozovatele soustavy a že by byla zavedena podrobná regulace spolu s rozsáhlým mechanismem regulační kontroly.
- (17) Pokud je ke dni 3. září 2009 podnik vlastníkem přenosovou soustavou součástí vertikálně integrovaného podniku, měla by být proto členským státům poskytnuta možnost volby mezi oddělením vlastnictví a zřízením provozovatele soustavy nebo provozovatele přenosové soustavy, kteří jsou nezávislí na zájmech v oblasti dodávek a výroby.
- (18) Aby byly plně zachovány zájmy podílníků vertikálně integrovaných podniků, měly by mít členské státy možnost volby, zda oddělení vlastnictví provedou přímým odprodejem nebo rozdělením podílů integrovaného podniku na podíly podniku provozujícího síť a na podíly zbývajících podniku zajišťujících dodávky a výrobu, pokud budou splněny požadavky vyplývající z oddělení vlastnictví.

⁽¹⁾ Úř. věst. C 175 E, 10.7.2008, s. 206.

⁽²⁾ Úř. věst. L 24, 29.1.2004, s. 1.

- (19) Plnou účinnost řešení spočívajících ve zřízení nezávislého provozovatele soustavy nebo nezávislého provozovatele přenosové soustavy je třeba zajistit prostřednictvím zvláštních doplňujících pravidel. Pravidla týkající se nezávislého provozovatele přenosové soustavy poskytují vhodný předpisový rámec k zajištění spravedlivé hospodářské soutěže, dostatečných investic, přístupu nových účastníků a integrace trhů s elektřinou. Účinné oddělení, jež umožňují ustanovení o nezávislém provozovateli přenosové soustavy, se zakládá na pilíři organizačních opatření a opatření týkajících se správy provozovatelů přenosové soustavy a na pilíři opatření, která se týkají investic, připojení nových výrobních kapacit k síti a integrace trhů prostřednictvím regionální spolupráce. Nezávislost provozovatele přenosové soustavy by měla být rovněž mimo jiné zajištěna prostřednictvím určitých „čekacích“ lhůt, během nichž vertikálně integrovaný podnik nevykonává řízení nebo jinou významnou činnost umožňující přístup k týmž informacím, které lze získat v řídicím postavení. Model účinného oddělení založený na zřízení nezávislého provozovatele přenosové soustavy je v souladu s požadavky stanovenými Evropskou radou na jejím zasedání ve dnech 8. až 9. března 2007.
- (20) Má-li se na vnitřním trhu s elektřinou rozvíjet hospodářská soutěž, měli by mít významní zákazníci mimo domácnosti možnost vybírat si své dodavatele a uzavírat smlouvy k zajištění svých požadavků na dodávky elektřiny s několika dodavateli. Tito zákazníci by měli být chráněni proti výhradním doložkám ve smlouvách, jejichž důsledkem je vyloučení konkurenčních nebo doplňkových nabídek.
- (21) Členský stát má právo rozhodnout se pro plné oddělení vlastnictví na svém území. Pokud některý členský stát využil toto své právo, podnik nemá právo zvolit si alternativu nezávislého provozovatele soustavy nebo nezávislého provozovatele přenosové soustavy. Výrobní nebo dodavatelské podniky zajišťující funkci výroby nebo dodávek dále nemohou přímo ani nepřímo vykonávat kontrolu nad provozovatelem přenosové soustavy z členského státu, který se rozhodl pro plné oddělení vlastnictví, ani ve vztahu k tomuto provozovateli uplatňovat jakékoli právo.
- (22) Podle této směrnice budou existovat různé druhy organizace trhu na vnitřním trhu s elektřinou. Opatření, která mohou členské státy přijmout podle této směrnice za účelem zajištění rovných podmínek, by se měla zakládat na naléhavých důvodech obecného zájmu. Komise by měla být konzultována ohledně souladu opatření se Smlouvou a právem Společenství.
- (23) Při provedení účinného oddělení by měla být dodržena zásada nediskriminace mezi veřejným a soukromým sektorem. Za tím účelem by tataž osoba neměla mít možnost vykonávat kontrolu, v rozporu s pravidly o oddělení vlastnictví nebo o nezávislém provozovateli soustavy, sama nebo společně s jinými, nad složením, hlasováním či rozhodováním orgánů jak provozovatelů přenosové soustavy či přenosových soustav, tak výrobních nebo dodavatelských podniků nebo uplatňovat ve vztahu k nim jakékoli právo. Pokud jde o oddělení vlastnictví a řešení s nezávislým provozovatelem soustavy, za předpokladu, že příslušný členský stát může dodržování tohoto požadavku prokázat, měly by dva samostatné veřejné orgány mít možnost vykonávat kontrolu nad činnostmi v oblasti výroby a dodávek na jedné straně a činnostmi v oblasti přenosu na straně druhé.
- (24) Plně účinné oddělení činností v oblasti sítí a činností v oblasti dodávek a výroby by se mělo vztahovat v rámci celého Společenství na podniky ze Společenství i na podniky ze zemí mimo Společenství. Aby se zajistila nezávislost činností v oblasti sítí a činností v oblasti dodávek a výroby v celém Společenství, měly by regulační orgány mít pravomoc odmítnout certifikaci provozovatelů přenosové soustavy, kteří nesplňují pravidla pro oddělení. Aby se zajistilo jednotné uplatňování těchto pravidel v celém Společenství, měly by regulační orgány při přijímání rozhodnutí o certifikaci co nejvíce přihlídnout ke stanovisku Komise. S cílem zajistit rovněž dodržování mezinárodních závazků Společenství, solidaritu a energetickou bezpečnost v rámci Společenství by Komise měla mít právo vydat stanovisko k certifikaci týkající se vlastníka nebo provozovatele přenosové soustavy kontrolovaného osobou nebo osobami ze třetí země nebo ze třetích zemí.
- (25) Bezpečnost dodávek energie je zásadním prvkem veřejné bezpečnosti, a nutně tedy souvisí s účinným fungováním vnitřního trhu s elektřinou a s integrací izolovaných trhů členských států s elektřinou. Elektřina může k občanům EU proudit pouze prostřednictvím sítě. Fungující trhy s elektřinou, a zejména sítě a další majetek související s dodávkami elektřiny, jsou nezbytné pro veřejnou bezpečnost, konkurenceschopnost hospodářství a pro blahobyt občanů Unie. Osobám ze třetích zemí by proto mělo být dovoleno kontrolovat přenosovou soustavu nebo provozovatele přenosové soustavy pouze tehdy, pokud splní požadavky na účinné oddělení, které se uplatňují uvnitř Společenství. Aniž jsou dotčeny mezinárodní závazky Společenství, má Společenství za to, že odvětví přenosové soustavy má pro Společenství velký význam, a že jsou proto nezbytné další záruky ohledně zachování bezpečnosti dodávek energie do Společenství s cílem zamezit jakémukoli ohrožení veřejného pořádku a veřejné bezpečnosti ve Společenství a ohrožení blahobytu občanů Společenství. Bezpečnost dodávek by proto měla být posuzována na základě faktických okolností každého případu, jakož i práv

- a povinností vyplývajících z mezinárodního práva, zejména mezinárodních dohod mezi Společenstvím a dotčenou třetí zemí. Komise je případně vybízena k předkládání doporučení ohledně sjednávání příslušných dohod se třetími zeměmi, které se zabývají bezpečností dodávek energie do Společenství, nebo ohledně zařazení potřebných témat do rámce jiných jednání s těmito třetími zeměmi.
- (26) Nediskriminační přístup k distribuční síti je určující pro navazující přístup k zákazníkům na maloobchodní úrovni. Rozsah diskriminace, pokud jde o přístup třetích osob a investice, je však na distribuční úrovni méně významný než na úrovni přenosu, kde jsou přetížení a vliv zájmů v oblasti výroby či dodávek obecně větší než na distribuční úrovni. Kromě toho je právní a funkční oddělení provozovatelů distribuční soustavy podle směrnice 2003/54/ES požadováno až od 1. července 2007 a jeho vliv na vnitřní trh s elektřinou je třeba ještě vyhodnotit. V současnosti platná pravidla pro právní a funkční oddělení mohou vést k účinnému oddělení, pokud budou jasněji definována, řádně prováděna a důkladně sledována. V zájmu vytvoření rovných podmínek na maloobchodní úrovni by proto činnosti provozovatelů distribuční soustavy měly být sledovány, aby tito provozovatelé nemohli využívat své vertikální integrace, pokud jde o jejich konkurenční postavení na trhu, zejména ve vztahu k zákazníkům v domácnostech a k drobným zákazníkům mimo domácnosti.
- (27) Členské státy by měly podněcovat k modernizaci distribučních sítí, například zaváděním inteligentních sítí, které by měly být budovány tak, aby motivovaly k decentralizované výrobě elektřiny a energetické účinnosti.
- (28) V případě malých soustav může být nezbytné, aby bylo poskytování pomocných služeb zajištěno provozovateli přenosové soustavy propojenými s těmito malými soustavami.
- (29) Aby se předešlo nepřiměřenému finančnímu nebo správnímu zatížení malých provozovatelů distribuční soustav, měly by mít členské státy možnost osvobodit tyto podniky v případě potřeby od zákonných požadavků na oddělení distribučních činností.
- (30) Pokud se uzavřená distribuční soustava používá k zajištění optimální účinnosti dodávek energie z integrované sítě, jež vyžadují specifické provozní normy, nebo pokud uzavřená distribuční soustava slouží hlavně pro potřeby vlastníka tohoto systému, mělo by být možné osvobodit provozovatele distribuční soustavy od povinností, jež by představovaly zbytečnou administrativní zátěž vzhledem ke zvláštnímu vztahu mezi provozovatelem distribuční soustavy a jejími uživateli. Průmyslové či obchodní zóny nebo zóny sdílených služeb, jako jsou budovy vlakových nádraží, letišť, nemocnic, velké kempy s integrovanými zařízeními nebo chemické závody, mohou uzavřené distribuční soustavy používat vzhledem ke specifčnosti jejich provozu.
- (31) Povolovací postupy by neměly vyvolávat správní zatížení neúměrné velikosti a potenciálnímu vlivu výrobců elektřiny. Nepřiměřeně zdlouhavé povolovací postupy mohou bránit novým subjektům v přístupu na trh.
- (32) Je třeba přijmout další opatření pro zajištění průhledných a nediskriminačních sazeb pro přístup k sítím. Tyto sazby by měly být použitelné na veškeré uživatele sítí na základě nediskriminace.
- (33) Směrnice 2003/54/ES zavedla požadavek, aby členské státy vytvořily regulační orgány se zvláštními pravomocemi. Zkušenosti však ukazují, že účinnosti regulace často brání nedostatečná nezávislost regulačních orgánů na vládě, nedostatečné pravomoci a nedostatečná volnost rozhodování. Z tohoto důvodu Evropská rada na svém zasedání ve dnech 8. a 9. března 2007 vyzvala Komisi, aby vypracovala legislativní návrhy na další harmonizaci pravomocí a posílení nezávislosti národních energetických regulačních orgánů. Tyto národní regulační orgány by mohly odpovídat za elektroenergetické i plynárenské odvětví.
- (34) Energetické regulační orgány by měly být schopny přijímat rozhodnutí o všech relevantních regulačních otázkách, má-li vnitřní trh s elektřinou řádně fungovat, a měly by být plně nezávislé na jakýchkoli veřejných či soukromých zájmech. To nebrání soudnímu přezkumu ani parlamentnímu dohledu v souladu s ústavním právem členských států. Taktéž schválení rozpočtu regulačního orgánu národním zákonodárcem nepředstavuje překážku rozpočtové autonomii. Ustanovení týkající se autonomie regulačního orgánu při plnění přiděleného rozpočtu by měla být prováděna v rámci definovaném vnitrostátními rozpočtovými právními předpisy. Prostřednictvím vhodného rotačního systému přispívají členské státy k nezávislosti národního regulačního orgánu na jakýchkoli politických či hospodářských zájmech, a mohou tak také zohlednit dostupnost lidských zdrojů a velikost rady regulačních orgánů.
- (35) Aby se zajistil účinný přístup na trh pro všechny hospodářské subjekty, včetně nových účastníků, jsou nezbytné

- nediskriminační vyrovnávací mechanismy odrážející náklady. Jakmile bude trh s elektřinou dostatečně likvidní, mělo by se účinného přístupu na trh dosáhnout prostřednictvím vytvoření průhledného tržního mechanismu pro dodávky a nákup elektřiny k pokrytí potřeby vyrovnání. Pokud takový likvidní trh neexistuje, měly by národní regulační orgány aktivně působit k tomu, aby byly vyrovnávací sazby nediskriminační a odrážely náklady. Současně by se měly poskytnout vhodné pobídky, aby se vyrovnávala úroveň dodávané a odebírané elektřiny a aby se předešlo ohrožení celého systému. Provozovatelé přenosové soustavy by měli podporovat účast velkých konečných spotřebitelů a uskupení konečných spotřebitelů na rezervních a vyrovnávacích trzích.
- (36) Národní regulační orgány by měly mít možnost stanovovat nebo schvalovat sazby nebo metodiky pro jejich výpočet na základě návrhu provozovatele přenosové soustavy nebo provozovatele či provozovatelů distribuční soustavy, nebo na základě návrhu dohodnutého mezi tímto provozovatelem nebo provozovateli a uživateli sítě. Při plnění těchto úkolů by národní regulační orgány měly zabezpečit, aby přenosové a distribuční sazby nebyly diskriminační, odrážely náklady a braly v úvahu dlouhodobé marginální náklady, které byly odstraněny v důsledku decentralizace výroby energie a řízení poptávky.
- (37) Energetické regulační orgány by měly mít pravomoc vydávat závazná rozhodnutí týkající se elektroenergetických podniků, ukládat účinné, přiměřené a odrazující sankce těm elektroenergetickým podnikům, které nedodrží své povinnosti, nebo navrhopvat příslušným soudům, aby takové sankce uložily. Rovněž by těmto energetickým regulačním orgánům měla být svěřena pravomoc rozhodovat, bez ohledu na uplatňování pravidel hospodářské soutěže, o vhodných opatřeních, jež zajistí výhody pro zákazníka podporou účinné hospodářské soutěže a jež jsou nutná pro řádné fungování vnitřního trhu s elektřinou. Jedním z možných opatření na podporu účinné hospodářské soutěže a k zajištění řádného fungování trhu jsou virtuální elektrárny, tj. programy uvolňování elektřiny, v jejichž rámci jsou elektroenergetické podniky povinny po určité časové období prodávat nebo dávat k dispozici určité množství elektřiny nebo umožnit přístup k části svých výrobních kapacit dodavatelům, kteří o to mají zájem. Energetickým regulačním orgánům by rovněž měla být svěřena pravomoc přispívat k zajištění vysokých standardů univerzální a veřejné služby v souladu s otevřením trhu a ochranou zranitelných zákazníků a zajistit plnou účinnost opatření na ochranu spotřebitele. Těmito ustanoveními by neměly být dotčeny pravomoci Komise týkající se uplatňování pravidel hospodářské soutěže, včetně
- prezkumu fúzí s významem pro celé Společenství, ani pravidla pro vnitřní trh, jako například volný pohyb kapitálu.
- (38) Jakákoli harmonizace pravomocí národních regulačních orgánů by měla zahrnovat pravomoc poskytovat pobídky elektroenergetickým podnikům, ukládat jim účinné, přiměřené a odrazující sankce nebo navrhopvat soudu, aby takové sankce uložil. Regulační orgány by dále měly mít pravomoc požadovat od elektroenergetických podniků důležité informace a mít vhodné a dostatečné vyšetřovací pravomoci a pravomoci k urovnávání sporů.
- (39) Vnitřní trh s elektřinou se vyznačuje nedostatkem likvidity a transparentnosti, který brání účinnému přidělování zdrojů, zajištění rizik a vstupu nových účastníků na trh. Je nutné posílit hospodářskou soutěž a bezpečnost dodávek usnadněním integrace nových elektráren do elektrické rozvodné sítě ve všech členských státech, zejména podporou nových subjektů vstupujících na trh. Musí vzrůst důvěra v trh, jeho likvidita a počet účastníků, a proto je třeba zvýšit regulační dohled nad podniky působícími v oblasti dodávek elektřiny. Tyto požadavky by se neměly dotýkat stávajících právních předpisů Společenství týkajících se finančních trhů a měly by s nimi být v souladu. Energetické regulační orgány a regulační orgány pro finanční trh by měly spolupracovat, aby si vzájemně umožnily orientovat se na příslušných trzích.
- (40) Dříve než Komise přijme rámcové pokyny, které podrobněji vymezí požadavky na vedení záznamů, měla by Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů zřízená nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 713/2009 ze dne 13. července 2009, kterým se zřizuje Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů⁽¹⁾ (dále jen „agentura“), a Evropský výbor regulátorů trhů s cennými papíry (dále jen „CESR“) zřízený rozhodnutím Komise 2009/77/ES⁽²⁾ spolupracovat s cílem posoudit obsah těchto rámcových pokynů a poskytnout v této záležitosti Komisi poradenství. Agentura a CESR by měly rovněž spolupracovat s cílem posoudit důkladněji otázku, zda by se na transakce se smlouvami na dodávky elektřiny a deriváty na elektřinu měly vztahovat požadavky na transparentnost před uskutečněním obchodu nebo po něm a jaký by případně měl být obsah těchto požadavků, a s cílem poskytnout v této záležitosti poradenství.
- (41) Členské státy nebo, pokud tak stanoví daný členský stát, regulační orgány by měly podněcovat rozvoj smluv o přerušitelných dodávkách.
- (42) Veškerý průmysl a obchod Společenství, včetně malých a středních podniků, a všichni občané Unie, kteří používají

(1) Viz strana 1 v tomto čísle Úředního věstníku.

(2) Úř. věst. L 25, 29.1.2009, s. 18.

- hospodářských výhod vnitřního trhu, by měli mít též možnost požívat vysoké úrovně ochrany spotřebitele a zejména zákazníci v domácnostech a, tam, kde to členské státy považují za vhodné, malé podniky by měly mít možnost požívat záruk veřejných služeb, zejména pokud jde o bezpečnost dodávek a přiměřené sazby, díky poctivému přístupu a konkurenceschopnosti, a nepřímou tak přispívat k tvorbě pracovních míst. Těmto zákazníkům by měla být umožněna volba, spravedlivý přístup, zastoupení a přístup k mechanismům pro urovnávání sporů.
- (43) Téměř všechny členské státy se rozhodly, že zabezpečí hospodářskou soutěž na trhu s výrobou elektřiny prostřednictvím průhledného povolovacího řízení. Členské státy by však měly zajistit možnost přispívat k bezpečnosti dodávek prostřednictvím využívání výběrového řízení nebo rovnocenného postupu, pokud se nevybuduje dostatečná kapacita pro výrobu elektřiny na základě povolovacího řízení. Členské státy by měly mít možnost, v zájmu ochrany životního prostředí a podpory zcela nových technologií, vyhlášovat výběrová řízení na nové kapacity na základě zveřejněných kritérií. Tato nová kapacita zahrnuje mimo jiné elektřinu z obnovitelných zdrojů energie a kombinovanou výrobu tepla a elektřiny.
- (44) V zájmu bezpečnosti dodávek by se měla v jednotlivých členských státech sledovat rovnováha mezi nabídkou a poptávkou, a poté by měla následovat zpráva o situaci na úrovni Společenství beroucí v úvahu propojovací kapacitu mezi oblastmi. Toto sledování by se mělo provádět s dostatečným předstihem, aby umožnilo přijmout odpovídající opatření, je-li ohrožena bezpečnost dodávek. K zajištění stabilních dodávek elektřiny by měly přispět výstavba a údržba nezbytné síťové infrastruktury, včetně propojovací kapacity. Údržba a výstavba nezbytné síťové infrastruktury, včetně propojovací kapacity a decentralizované výroby elektřiny, jsou významnými prvky v rámci zajištění stabilních dodávek elektřiny.
- (45) Členské státy by měly zabezpečit, aby zákazníci v domácnostech, a, pokud to členský stát pokládá za vhodné, malé podniky, měli právo být zásobováni elektřinou ve stanovené kvalitě a s jasně porovnatelnými, průhlednými a přiměřenými cenami. Aby se zajistilo udržení vysoké úrovně veřejných služeb ve Společenství, měla by se veškerá opatření přijatá členskými státy za účelem dosažení cílů této směrnice pravidelně oznamovat Komisi. Komise by měla pravidelně zveřejňovat zprávu analyzující opatření přijatá na vnitrostátní úrovni za účelem dosažení cílů veřejných služeb a porovnávající jejich účinnost s cílem doporučovat opatření, která mají být přijata na vnitrostátní úrovni za účelem dosažení vysoké úrovně veřejných služeb. Členské státy by měly přijmout nezbytná opatření k ochraně zranitelných zákazníků v prostředí vnitřního trhu s elektřinou. Taková opatření se mohou lišit podle konkrétní situace v dotyčných členských státech a mohou zahrnovat zvláštní opatření vztahující se k úhradě faktur za elektřinu nebo obecnější opatření přijatá v rámci systému sociálního zabezpečení. Je-li rovněž poskytována univerzální služba malým podnikům, mohou se opatření zajišťující poskytování této univerzální služby lišit podle toho, zda se jedná o zákazníky v domácnostech či malé podniky.
- (46) Plnění požadavků kladených na veřejné služby je základním požadavkem této směrnice a je důležité, aby tato směrnice, která bere v úvahu cíle ochrany spotřebitele, bezpečnosti dodávek, ochrany životního prostředí a stejné úrovně hospodářské soutěže ve všech členských státech, stanovila společné minimální normy dodržované všemi členskými státy. Je důležité, aby požadavky na veřejné služby mohly být vykládány na vnitrostátním základě, s přihlédnutím k vnitrostátním podmínkám a s výhradou dodržování práva Společenství.
- (47) Členským státům by mělo být umožněno určit dodavatele poslední instance. Tímto dodavatelem může být obchodní jednotka vertikálně integrovaného podniku, který též plní distribuční funkci, pokud splňuje požadavky této směrnice ohledně oddělení.
- (48) Mělo by být umožněno, aby opatření prováděná členskými státy za účelem dosažení cílů sociální a hospodářské soudržnosti zahrnovala zejména poskytnutí přiměřených hospodářských pobídek s využitím, tam kde je to vhodné, všech stávajících nástrojů členských států i Společenství. Tyto nástroje mohou zahrnovat odpovědnostní mechanismy zaručující nezbytné investice.
- (49) Pokud předpisy přijaté členskými státy k plnění povinností veřejné služby představují státní podporu podle čl. 87 odst. 1 Smlouvy, jsou podle čl. 88 odst. 3 Smlouvy povinny informovat o podporách Komisi.
- (50) Požadavky na veřejnou službu, a to i pokud jde o službu univerzální, a společné minimální standardy, které z nich vyplývají, je třeba dále zpřísnit, aby se zajistilo, že hospodářská soutěž bude přinášet prospěch a spravedlivé ceny všem spotřebitelům, obzvláště zranitelným zákazníkům. Požadavky na veřejnou službu by měly být definovány na vnitrostátní úrovni s přihlédnutím k vnitrostátní situaci; členské státy by však měly dodržovat právní předpisy Společenství. Občané Unie a, pokud to členské státy budou pokládat za vhodné, malé podniky by měli mít možnost využívat povinností souvisejících s veřejnou službou, a to především pokud jde o bezpečnost dodávek a přiměřené ceny. Klíčovým aspektem při poskytování dodávek zákazníkům je přístup k objektivním a transparentním údajům o spotřebě. Proto by spotřebitelé měli mít přístup ke svým

- údajům o spotřebě, souvisejícím cenám a nákladům na služby, aby si mohli vyžádat od konkurence předložení nabídky na základě těchto údajů. Spotřebitelé by rovněž měli mít právo být řádně informováni o své spotřebě energie. Zálohy by měly vycházet z pravděpodobné spotřeby elektřiny a různé platební systémy by neměly být diskriminační. Informace o nákladech na energii, jež budou spotřebitelům poskytovány v dostatečných časových intervalech, budou vytvářet pobídky k energetickým úsporám, protože umožní zákazníkům přímou zpětnou vazbu ohledně účinků investic do energetické účinnosti a vlivu změny chování. V tomto ohledu plně uplatňování směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/32/ES ze dne 5. dubna 2006 o energetické účinnosti u konečného uživatele a o energetických službách ⁽¹⁾ pomůže spotřebitelům snížit jejich náklady na energii.
- (51) Tato směrnice by měla zohledňovat především zájmy spotřebitelů a nejdůležitějším úkolem elektroenergetických podniků by mělo být zajištění kvality služeb. Stávající práva spotřebitelů je nezbytné posílit a zaručit a zajistit, aby zahrnovala větší transparentnost. Ochrana spotřebitele by měla zaručovat, aby z konkurenceschopného trhu měli prospěch všichni spotřebitelé ve Společenství. Práva spotřebitelů by měly vymáhat členské státy nebo, pokud tak daný členský stát stanoví, regulační orgány.
- (52) Je třeba, aby spotřebitelé měli k dispozici jasné a srozumitelné informace o svých právech týkajících se energetického odvětví. Komise by po konzultaci s příslušnými zúčastněnými stranami včetně členských států, národními regulačními orgány, spotřebitelskými organizacemi a elektroenergetickými podniky měla vypracovat přístupný a pro uživatele srozumitelný kontrolní seznam evropského spotřebitele energie, který by spotřebitelům poskytoval praktické informace týkající se jejich práv. Tento kontrolní seznam by měli obdržet všichni spotřebitelé a měl by být zveřejněn.
- (53) Energetická chudoba představuje ve Společenství stále větší problém. Postižené členské státy by proto měly, pokud tak dosud neučinily, vypracovat vnitrostátní energetické akční plány či jiné vhodné rámce pro boj proti energetické chudobě, jejichž cílem by bylo snížit počet osob, které se s problémem energetické chudoby potýkají. Členské státy by v každém případě měly zajistit nezbytné dodávky energie zranitelným zákazníkům. Při tom lze uplatnit integrovaný přístup, například v rámci sociální politiky, a mezi opatření zahrnout i sociální politiky či zlepšení energetické účinnosti v domácnostech. Tato směrnice by měla
- prinejmenším umožnit přijímání vnitrostátních politik ve prospěch zranitelných zákazníků.
- (54) Větší ochrana spotřebitelů je zaručena dostupností efektivních prostředků pro urovnávání sporů všem zákazníkům. Členské státy by měly zavést rychlé a účinné postupy pro vyřizování stížností.
- (55) Mělo by být možné zavést inteligentní měřicí systémy na základě ekonomického posouzení. Pokud se v tomto posouzení dojde k závěru, že zavedení daných měřicích systémů je z ekonomického hlediska přijatelné a nákladově efektivní pouze pro spotřebitele s určitým množstvím spotřebované elektřiny, měly by mít členské státy možnost tuto skutečnost zohlednit při zavádění inteligentních měřicích systémů.
- (56) Tržní ceny by měly zajišťovat vhodné pobídky pro rozvoj sítě a pro investice do nové výroby elektřiny.
- (57) Podpora spravedlivé hospodářské soutěže a snadného přístupu pro různé dodavatele a také zvyšování kapacity pro novou výrobu elektřiny by měly být pro členské státy nejvyšší prioritou, která spotřebitelům umožní plně využít možností, které nabízí liberalizovaný vnitřní trh s elektřinou.
- (58) S ohledem na vytvoření skutečného vnitřního trhu s elektřinou by členské státy měly podporovat integraci svých vnitrostátních trhů a spolupráci provozovatelů soustav na úrovni Společenství a na regionální úrovni a současně do ní začlenit i izolované trhy s elektřinou, jež se ve Společenství dosud vyskytují.
- (59) Jedním z hlavních cílů této směrnice by mělo být vytvořit prostřednictvím sítě propojené napříč Společenstvím skutečně trh s elektřinou a jedním z hlavních úkolů regulačních orgánů, za případné úzké spolupráce s agenturou, by proto měly být regulační otázky týkající se přeshraničních propojení a regionálních trhů.
- (60) Aby byla zajištěna společná pravidla pro skutečně evropský vnitřní trh, měly by být jedním z hlavních cílů této směrnice rovněž dostatečné dodávky energie, která bude dostupná každému. Za tímto účelem by nedeformované tržní ceny stimulovaly přeshraniční propojení a investice do nové výroby elektřiny a zároveň by z dlouhodobého hlediska vedly ke sblížení cen.
- (61) Regulační orgány by měly o trhu poskytovat informace rovněž proto, aby Komise mohla vykonávat svou úlohu, jež spočívá v monitorování a sledování vnitřního trhu s elektřinou a jeho krátkodobého, střednědobého a dlouhodobého vývoje, včetně aspektů, jako například výrobní

(1) Úř. věst. L 114, 27.4.2006, s. 64.

kapacita, různé zdroje výroby elektřiny, přenosové a distribuční infrastruktury, kvalita služeb, přeshraniční obchod, řízení překročení kapacity, investice, velkoobchodní a spotřebitelské ceny, likvidita trhu, zlepšení z hlediska životního prostředí a účinnosti. Národní regulační orgány by měly informovat orgány pro hospodářskou soutěž a Komisi o členských státech, jejichž ceny narušují hospodářskou soutěž a řádné fungování trhu.

(62) Jelikož cíle této směrnice, totiž vytvoření plně funkčního vnitřního trhu s elektřinou, nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, a proto jich může být lépe dosaženo na úrovni Společenství, může Společenství přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle.

(63) Podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) 714/2009 ze dne 13. července 2009 o podmínkách přístupu do sítě pro přeshraniční obchod s elektřinou ⁽¹⁾ může Komise přijímat rámcové pokyny k dosažení nezbytného stupně harmonizace. Tyto rámcové pokyny, které jsou tedy závaznými prováděcími opatřeními, jsou rovněž s ohledem na některá ustanovení této směrnice užitečným nástrojem, který lze v případě potřeby rychle upravit.

(64) Opatření nezbytná k provedení této směrnice by měla být přijata v souladu s rozhodnutím Rady 1999/468/ES ze dne 28. června 1999 o postupech pro výkon prováděcích pravomocí svěřených Komisi ⁽²⁾.

(65) Zejména je třeba zmocnit Komisi k přijetí rámcových pokynů pro zajištění minimálního stupně harmonizace, jenž je nezbytný pro dosažení cíle této směrnice. Jelikož tato opatření mají obecný význam a jejich účelem je změnit jiné než podstatné prvky této směrnice jejím doplněním o nové jiné než podstatné prvky, musejí být přijata regulativním postupem s kontrolou stanoveným v článku 5a rozhodnutí 1999/468/ES.

(66) Podle bodu 34 interinstitucionální dohody o zdokonalení tvorby právních předpisů ⁽³⁾ jsou členské státy vybízeny k tomu, aby jak pro sebe, tak i v zájmu Společenství sestavily vlastní tabulky, z nichž bude co nejvíce patrné srovnání mezi touto směrnicí a prováděcími opatřeními, a aby tyto tabulky zveřejnily.

(67) Vzhledem k rozsahu změn, které se provádějí ve směrnici 2003/54/ES, je z důvodu jasnosti a přehlednosti žádoucí, aby byla dotyčná ustanovení přepracována v jedné nové směrnici.

(68) Tato směrnice dodržuje základní práva a ctí zásady uznávané zejména Listinou základních práv Evropské unie,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

KAPITOLA I

PŘEDMĚT, OBLAST PŮSOBNOSTI A DEFINICE

Článek 1

Předmět a oblast působnosti

Tato směrnice stanoví společná pravidla pro výrobu, přenos, distribuci a dodávky elektřiny a také opatření na ochranu spotřebitele s cílem zlepšit a integrovat konkurenceschopné trhy s elektřinou ve Společenství. Stanoví pravidla týkající se organizace a fungování elektroenergetiky, otevřeného přístupu na trh, kritérií a postupů pro výběrová řízení a udělování povolení, jakož i pravidla pro provozování soustav. Zároveň stanoví povinnost univerzální služby a práva spotřebitelů elektřiny a upřesňuje požadavky související s hospodářskou soutěží.

Článek 2

Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

1. „výrobou“ výroba elektřiny;
2. „výrobce“ fyzická nebo právnická osoba vyrábějící elektřinu;
3. „přenosem“ přeprava elektřiny propojenou přenosovou soustavou velmi vysokého napětí a vysokého napětí za účelem dodávek elektřiny konečným spotřebitelům nebo distribučním podnikům, avšak s vyloučením dodávek samotných;
4. „provozovatelem přenosové soustavy“ fyzická nebo právnická osoba, která odpovídá za provoz, údržbu a v případě potřeby za rozvoj přenosové soustavy v dané oblasti a případně její propojení s jinými soustavami a dále za zabezpečení dlouhodobé schopnosti soustavy uspokojovat přiměřenou poptávku po přenosu elektřiny;
5. „distribucí“ přenos elektřiny distribuční soustavou vysokého, středního a nízkého napětí za účelem jejich dodávek zákazníkům, avšak s vyloučením dodávek samotných;

⁽¹⁾ Viz strana 15 v tomto čísle Úředního věstníku.

⁽²⁾ Úř. věst. L 184, 17.7.1999, s. 23.

⁽³⁾ Úř. věst. C 321, 31.12.2003, s. 1.

6. „provizorem distribuční soustavy“ fyzická nebo právnická osoba, která odpovídá za provoz, údržbu a v případě potřeby za rozvoj distribuční soustavy v dané oblasti a případně její propojení s jinými soustavami a dále za zabezpečení dlouhodobé schopnosti soustavy uspokojovat přiměřenou poptávku po distribuci elektřiny;
7. „zákazníkem“ velkoodběratel nebo konečný spotřebitel elektřiny;
8. „velkoodběratelem“ fyzická nebo právnická osoba, která nakupuje elektřinu za účelem jejího dalšího prodeje v rámci nebo mimo rámec soustavy, na jejímž území je usazena;
9. „konečným spotřebitelem“ zákazník nakupující elektřinu pro vlastní potřebu;
10. „zákazníkem v domácnosti“ zákazník nakupující elektřinu pro vlastní spotřebu v domácnosti, kromě obchodních nebo profesionálních činností;
11. „zákazníkem mimo domácnost“ jakákoli fyzická nebo právnická osoba nakupující elektřinu, která není určena pro její vlastní potřebu v domácnosti, včetně výrobců a velkoodběratelů;
12. „oprávněným zákazníkem“ zákazník, který může volně nakupovat elektřinu od dodavatele dle vlastního výběru ve smyslu článku 33;
13. „propojovacím vedením“ zařízení, které slouží k propojení elektroenergetických soustav;
14. „propojenou soustavou“ několik přenosových a distribučních soustav, které jsou navzájem propojeny prostřednictvím jednoho nebo několika propojovacích vedení;
15. „přímým vedením“ elektrické vedení spojující izolované výrobní místo s izolovaným zákazníkem, nebo elektrické vedení spojující výrobce elektřiny s podnikem dodávajícím elektřinu, který přímo zásobuje svá vlastní zařízení, dceřiné společnosti nebo oprávněné zákazníky;
16. „ekonomickou prioritou“ pořadí zdrojů dodávek elektřiny podle ekonomických kritérií;
17. „pomocnou službou“ služba potřebná pro provoz přenosové nebo distribuční soustavy;
18. „uživatelé soustavy“ fyzická nebo právnická osoba dodávající do přenosové nebo distribuční soustavy nebo z přenosové či distribuční soustavy zásobovaná;
19. „dodávkou“ prodej, včetně dalšího prodeje, elektřiny zákazníkům;
20. „integrováním elektroenergetickým podnikem“ vertikálně nebo horizontálně integrovaný podnik;
21. „vertikálně integrovaným podnikem“: elektroenergetický podnik nebo skupina elektroenergetických podniků, v nichž jsou tatáž osoba nebo tytéž osoby oprávněny přímo nebo nepřímo, vykonávat kontrolu, a v nichž podnik nebo skupina podniků vykonává alespoň jednu z funkcí přenosu nebo distribuce a alespoň jednu z funkcí výroby nebo dodávek elektřiny;
22. „podnikem ve skupině“ podnik ve skupině ve smyslu článku 41 sedmé směrnice Rady 83/349/EHS ze dne 13. června 1983, na základě čl. 44 odst. 2 písm. g) (*) Smlouvy, o konsolidovaných účetních závěrkách (¹), nebo přidružený podnik ve smyslu čl. 33 odst. 1 uvedené směrnice nebo podnik patřící stejným podílníkům;
23. „horizontálně integrovaným podnikem“ podnik vykonávající alespoň jednu z funkcí výroby za účelem prodeje, dále přenosu, distribuce nebo dodávek elektřiny a další činnost, která nesouvisí s elektřinou;
24. „výběrovým řízením“ postup, jehož prostřednictvím se pokrývají nové plánované požadavky a náhradní kapacity formou dodávek z nových nebo stávajících výrobních kapacit;
25. „dlouhodobým plánováním“ plánování potřebných investic pro výrobní, přenosové a distribuční kapacity na dlouhodobém základě s cílem pokrýt poptávku po elektřině v dané soustavě a zabezpečit dodávky zákazníkům;
26. „malou izolovanou soustavou“ každá soustava se spotřebou nižší než 3 000 GWh v roce 1996, která získává méně než 5 % své roční spotřeby elektřiny propojením s jinými soustavami;
27. „izolovanou mikrosoustavou“ každá soustava se spotřebou nižší než 500 GWh v roce 1996, která nemá žádné propojení s jinými soustavami;
28. „bezpečností“ jak zabezpečení dodávek elektřiny, tak technická bezpečnost;
29. „energetickou účinností/řízením poptávky“ komplexní nebo integrovaný přístup zaměřený na ovlivňování množství a časového plánu spotřeby elektřiny za účelem snížení primární spotřeby energie a zatížení v době špičky tím, že se upřednostní investice do opatření zabezpečujících energetickou účinnost nebo jiných opatření, jakými jsou smlouvy o přerušitelných dodávkách, spíše než na dodatečné investice do zvýšení výrobní kapacity, pokud představují účinnější a hospodárnější řešení s ohledem na pozitivní dopad snížení energetické spotřeby na životní prostředí a související hlediska bezpečnosti dodávek a nákladů na distribuci;

(*) Název směrnice 83/349/EHS byl upraven, aby se zohlednilo přečíslování článků Smlouvy o založení Evropského společenství v souladu s článkem 12 Amsterodamské smlouvy; původní odkaz byl k čl. 54 odst. 3 písm. g).

(¹) Úř. věst. L 193, 18.7.1983, s. 1.

30. „obnovitelnými zdroji energie“ obnovitelné nefosilní zdroje energie (energie větrná, sluneční, geotermální, energie vln, energie přílivová, vodní, energie z biomasy, ze skládkového plynu, z plynů z čistíren odpadních vod a z bioplynů);
31. „distribuovanou výrobou“ podniky vyrábějící elektřinu připojené na distribuční soustavu;
32. „smlouvou na dodávky elektřiny“ smlouva o dodávkách elektřiny, která však nezahrnuje derivát na elektřinu;
33. „derivátem na elektřinu“ finanční nástroj uvedený v bodech 5, 6 nebo 7 oddílu C přílohy I směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/39/ES ze dne 21. dubna 2004 o trzích finančních nástrojů ⁽¹⁾, pokud se daný nástroj týká elektřiny;
34. „kontrolou“ práva, smlouvy nebo jiné prostředky, které jednotlivě nebo společně a s ohledem na dané skutečnosti nebo právní předpisy poskytují možnost uplatnění rozhodujícího vlivu v určitém podniku, zejména na základě:
- vlastnického práva nebo práva užívání všech aktiv podniku nebo jejich části;
 - práv nebo smluv, které poskytují rozhodující vliv na složení, hlasování nebo rozhodování orgánů podniku;
35. „elektroenergetickým podnikem“ fyzická nebo právnická osoba, která vykonává alespoň jednu z těchto funkcí: výroba, přenos, distribuce, dodávky nebo nákup elektřiny a která zajišťuje obchodní, technické nebo údržbářské úkoly související s těmito funkcemi, s výjimkou konečných spotřebitelů.

KAPITOLA II

OBECNÁ PRAVIDLA ORGANIZACE ODVĚTVY

Článek 3

Povinnosti veřejné služby a ochrana zákazníka

1. Členské státy zabezpečí na základě svého institucionálního uspořádání, při zohlednění zásady subsidiarity a aniž je dotčen odstavec 2, aby elektroenergetické podniky byly provozovány v souladu se zásadami této směrnice a s cílem dosažení konkurenčního a bezpečného trhu s elektřinou udržitelného z hlediska životního prostředí a aby nebyly diskriminovány z hlediska svých práv nebo povinností.

2. S plným ohledem na související ustanovení Smlouvy, zejména na její článek 86, mohou členské státy uložit z důvodů obecného hospodářského zájmu podnikům působícím v elektroenergetice povinnosti veřejné služby, které se mohou týkat bezpečnosti, včetně zabezpečení dodávek, pravidelnosti, kvality a cen dodávek, jakož i ochrany životního prostředí, včetně energetické účinnosti, energie z obnovitelných zdrojů a ochrany klimatu. Tyto povinnosti musí být jasně vymezené, transparentní, nediskriminační a ověřitelné a musí zaručovat rovnost přístupu pro elektroenergetické podniky Společenství k spotřebitelům v jednotlivých členských státech. Ve vztahu k bezpečnosti dodávek, řízení energetické účinnosti/řízení poptávky a v zájmu plnění cílů v oblasti životního prostředí a energie z obnovitelných zdrojů uvedených v tomto odstavci mohou členské státy zavést dlouhodobé plánování, přičemž berou v úvahu možnost, že o přístup do systému by mohly mít zájem třetí osoby.

3. Členské státy zajistí, aby alespoň všichni zákazníci v domácnostech, a pokud to členské státy uznají za vhodné, i malé podniky (především podniky s méně než 50 zaměstnanci a s ročním obrátem nebo bilanční sumou nejvýše 10 milionů EUR) mohli využívat univerzální služby, což znamená mít na jejich území právo na dodávky elektřiny ve stanovené kvalitě za přiměřené, jednoduše a jasně srovnatelné, transparentní a nediskriminační ceny. Aby zabezpečily poskytování univerzální služby, mohou členské státy určit dodavatele poslední instance. Členské státy uloží distribučním podnikům povinnost připojit zákazníky do sítě za podmínek a při dodržení sazeb stanovených postupem podle čl. 37 odst. 6. Nic v této směrnici nebrání členským státům, aby posilovaly tržní postavení zákazníků v domácnostech a malých a středních zákazníků podporováním možnosti dobrovolného sdružování se pro zastupování této kategorie spotřebitelů.

První pododstavec tohoto odstavce musí být prováděn transparentním a nediskriminačním způsobem a nesmí bránit otevírání trhu stanovenému v článku 33.

4. Členské státy zajistí, aby měli všichni zákazníci právo na dodávky elektřiny od dodavatele, pokud s tím dodavatel souhlasí, bez ohledu na to, v jakém členském státě je dodavatel registrován, a pokud tento dodavatel dodrží příslušná pravidla pro obchodování a vyrovnávání. V tomto ohledu přijmou členské státy veškerá opatření nezbytná k tomu, aby zajistily, že správní postupy nediskriminují dodavatelské podniky, které jsou již zaregistrovány v jiném členském státu.

5. Členské státy zajistí, aby:

- v případě, že si zákazník přeje změnit dodavatele a dodržuje přitom podmínky smlouvy, byla tato změna provedena dotčeným dodavatelem, případně dotčenými dodavateli, ve lhůtě tří týdnů, a
- zákazníci byli oprávněni obdržet veškeré příslušné údaje o spotřebě.

Členské státy zajistí, aby práva uvedená v písmenech a) a b) byla přiznána všem zákazníkům, a to bez diskriminace z hlediska nákladů, úsilí či času.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 145, 30.4.2004, s. 1.

6. Případné finanční náhrady, jiné formy náhrady a výhradní práva, jež členské státy udělují za plnění povinností stanovených v odstavcích 2 a 3, jsou poskytovány nediskriminačním a transparentním způsobem.

7. Členské státy přijmou vhodná opatření na ochranu konečných spotřebitelů, a zejména zabezpečí, aby existovaly dostatečné záruky na ochranu zranitelných zákazníků. V této souvislosti každý členský stát stanoví definici zranitelných zákazníků, která může být odvozena z energetické chudoby, a může, mimo jiné, stanovit, že odpojení těchto zákazníků je zakázáno v kritických obdobích. Členské státy zajistí uplatňování práv a povinností spojených se zranitelnými zákazníky. Zejména přijmou opatření na ochranu konečných spotřebitelů z odlehklých oblastí. Členské státy zabezpečí vysokou úroveň ochrany spotřebitele, zejména s ohledem na transparentnost týkající se smluvních podmínek, obecných informací a mechanismů řešení sporů. Členské státy zajistí, aby oprávněný zákazník byl skutečně schopen přejít snadno k jinému dodavateli. Tato opatření musí zahrnovat opatření uvedená v příloze I, alespoň pokud jde o zákazníky v domácnostech.

8. Členské státy přijmou vhodná opatření, mezi něž patří například vytvoření vnitrostátních energetických akčních plánů, poskytování dávek v systémech sociálního zabezpečení k zajištění nezbytných dodávek elektřiny pro zranitelné zákazníky nebo podpora zlepšování energetické účinnosti, s cílem řešit zjištěné případy energetické chudoby, a to i v širším kontextu chudoby. Tato opatření nesmí bránit účinnému otevření trhu stanovenému v článku 33 ani fungování trhu a jsou případně oznámena Komisi v souladu s odstavcem 15 tohoto článku. V oznámení mohou být uvedena i opatření přijatá v rámci obecného systému sociálního zabezpečení.

9. Členské státy zajistí, aby dodavatelé elektřiny uváděli na fakturách a v současně zasílaných materiálech, jakož i v propagačních materiálech poskytovaných konečným spotřebitelům:

- a) podíl každého energetického zdroje na celkové skladbě zdrojů energie užitých dodavatelem za předchozí rok srozumitelným způsobem, jenž na vnitrostátní úrovni umožní jednoznačné srovnání;
- b) alespoň odkaz na existující referenční zdroje, jako jsou internetové stránky, na nichž jsou veřejně dostupné informace o dopadech na životní prostředí, minimálně s údaji o emisích CO₂ a o radioaktivním odpadu pocházejícím z vyrobené elektřiny, které se týkají celkové skladby zdrojů energie užitých dodavatelem za předchozí rok;
- c) informace týkající se jejich práv a prostředků urovnávání sporů, které mají v případě sporu k dispozici.

Pokud jde o první pododstavec písm. a) a b) ve vztahu k elektřině získané prostřednictvím výměny elektřiny nebo dovozu od podniku usazeného mimo Společenství, lze použít souhrnné číselné údaje poskytnuté při této výměně nebo hodnoty, které daný podnik poskytl za předchozí rok;

Regulační orgán či jiný příslušný vnitrostátní orgán podnikne nezbytné kroky k tomu, aby zajistil, že informace uváděné dodavateli jejich zákazníkům podle tohoto článku jsou spolehlivé a jsou poskytovány způsobem umožňujícím jednoznačné srovnání na vnitrostátní úrovni.

10. Členské státy přijmou opatření na dosažení cílů sociální a hospodářské soudržnosti a ochrany životního prostředí, která, je-li to vhodné, zahrnují opatření na řízení energetické účinnosti/řízení poptávky a prostředky pro boj proti klimatickým změnám a bezpečnosti dodávek. K takovým opatřením může patřit zejména poskytování přiměřených hospodářských pobídek, s využitím, tam kde je to vhodné, všech stávajících vnitrostátních nástrojů a nástrojů Společenství, na údržbu a výstavbu potřebné infrastruktury sítí, včetně kapacit propojení.

11. Členské státy nebo, stanoví-li tak daný členský stát, regulační orgány, ve snaze podpořit energetickou účinnost, vydává důrazné doporučení, aby elektroenergetické podniky optimalizovaly využívání elektřiny například poskytováním služeb v oblasti hospodaření s energií, vypracováním inovačních vzorců pro výpočet ceny nebo případně zavedením inteligentních měřicích systémů či inteligentních sítí.

12. Členské státy zajistí, aby byla zřízena jednotná kontaktní místa, v nichž jsou spotřebitelům k dispozici veškeré potřebné informace o jejich právech, platných právních předpisech a prostředcích urovnávání sporů, které mají v případě sporu k dispozici. Tato kontaktní místa mohou být součástí kontaktních míst poskytujících spotřebitelům obecné informace.

13. Členské státy zajistí zavedení nezávislých mechanismů, jako je například veřejný ochránce práv pro energetiku nebo orgán sdružující spotřebitele, jež umožní účinné projednání stížností a mimosoudní urovnávání sporů.

14. Členské státy se mohou rozhodnout neuplatňovat články 7, 8, 32 nebo 34, pokud by jejich použití právně nebo fakticky bránilo plnění povinností uložených elektroenergetickým podnikům z důvodů obecného hospodářského zájmu a pokud tím rozvoj obchodu nebude ovlivněn do té míry, že by to bylo v rozporu se zájmy Společenství. Zájmy Společenství mimo jiné zahrnují hospodářskou soutěž s ohledem na oprávněné zákazníky v souladu s touto směrnicí a s článkem 86 Smlouvy.

15. Členské státy při provádění této směrnice informují Komisi o všech opatřeních přijatých pro plnění povinnosti univerzální služby a veřejné služby včetně ochrany spotřebitele a životního prostředí a o jejich možném vlivu na vnitrostátní nebo mezinárodní hospodářskou soutěž bez ohledu na to, zda tato opatření vyžadují odchylku od této směrnice nebo nikoliv. Členské státy následně oznámí Komisi každé dva roky všechny změny těchto opatření bez ohledu na to, zda vyžadují odchylku od této směrnice nebo nikoliv.

16. Komise po konzultaci s příslušnými zúčastněnými stranami včetně členských států, národních regulačních orgánů, spotřebitelských organizací, elektroenergetických podniků a sociálních partnerů vypracuje srozumitelný a stručný kontrolní seznam evropského spotřebitele energie obsahující praktické informace o právech spotřebitelů energie, přičemž bude vycházet z již dosažených výsledků. Členské státy zajistí, aby dodavatelé elektřiny nebo provozovatelé distribuční soustavy ve spolupráci s národním regulačním orgánem podnikli nezbytné kroky, aby předali všem svým spotřebitelům kopii kontrolního seznamu spotřebitele energie a zajistili jeho zveřejnění.

Článek 4

Sledování bezpečnosti dodávek

Členské státy zabezpečí sledování bezpečnosti dodávek. Pokud to členské státy považují za vhodné, mohou tímto úkolem pověřit regulační orgány uvedené v článku 35. Toto sledování zahrnuje zejména rovnováhu mezi nabídkou a poptávkou na vnitrostátním trhu, úroveň očekávané budoucí poptávky, předpokládané dodatečné kapacity, které se plánují nebo jsou ve výstavbě, úroveň údržby sítí a opatření na pokrytí poptávky v době špičky a na řešení výpadků jednoho nebo více dodavatelů. Příslušné orgány uveřejní každé dva roky do 31. července zprávu podávající přehled zjištění vyplývajících ze sledování těchto záležitostí a uvádějící všechna přijatá nebo plánovaná opatření na jejich řešení, a tuto zprávu neprodleně sdělí Komisi.

Článek 5

Technické předpisy

Regulační orgány, stanoví-li tak daný členský stát, nebo členské státy zajistí, aby byla definována technická bezpečnostní kritéria a aby byly vypracovány a zveřejněny technické předpisy stanovící minimální technické konstrukční a provozní požadavky na připojení k síti výrobních zařízení, distribučních soustav, přímo připojených zákazníků, propojovacích vedení a přímých vedení. Tyto technické předpisy zabezpečí interoperabilitu systémů a musí být objektivní a nediskriminační. Agentura může případně vydat vhodná doporučení týkající se dosažení souladu s těmito předpisy. Uvedené předpisy se oznamují Komisi postupem podle článku 8 směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/34/ES ze dne 22. června 1998 o postupu při poskytování informací v oblasti norem a technických předpisů a předpisů pro služby informační společnosti ⁽¹⁾.

Článek 6

Podpora regionální spolupráce

1. Členské státy a regulační orgány mezi sebou vzájemně spolupracují za účelem integrace svých vnitrostátních trhů na jedné nebo více regionálních úrovních, což je prvním krokem k vytvoření plně liberalizovaného vnitřního trhu. Regulační orgány, stanoví-li tak daný členský stát, nebo členské státy podporují

a usnadňují zejména spolupráci provozovatelů přenosové soustavy na regionální úrovni, a to i pokud jde o přeshraniční záležitosti, s cílem vytvořit konkurenceschopný vnitřní trh s elektřinou, zasazuje se o soulad svého právního a regulačního a také technického rámce a usnadňuje integraci izolovaných systémů, v jejichž důsledku se ve Společenství stále ještě vyskytují izolované trhy s elektřinou. Zeměpisné oblasti, na něž se tato regionální spolupráce vztahuje, zahrnují spolupráci v zeměpisných oblastech vymezených v souladu s čl. 12 odst. 3 nařízení (ES) č. 714/2009. Tato spolupráce může zahrnovat jiné zeměpisné oblasti.

2. Agentura spolupracuje s národními regulačními orgány a provozovateli přenosové soustavy, aby zajistila soulad regulačních rámců mezi regiony za účelem vytvoření konkurenceschopného vnitřního trhu s elektřinou. Pokud se Agentura domnívá, že jsou potřebná závazná pravidla pro tuto spolupráci, vydá vhodná doporučení.

3. Členské státy zajistí prováděním této směrnice, aby provozovatelé přenosové soustavy měli jeden nebo více integrovaných systémů na regionální úrovni zahrnujících několik členských států za účelem přidělování kapacit a kontroly bezpečnosti sítě.

4. Pokud se společného podniku zřízeného za účelem usku-tečňování spolupráce účastní vertikálně integrovaní provozovatelé přenosové soustavy, společný podnik vypracuje a provede program shody, který stanoví opatření přijatá s cílem zajistit, aby bylo vyloučeno diskriminační chování a chování v rozporu se zásadami hospodářské soutěže. Program shody stanoví konkrétní povinnosti zaměstnanců potřebné pro splnění cíle vyloučení diskriminačního a protisoutěžního jednání. Program podléhá schválení agenturou. Soulad s programem nezávisle sledují kontrolori shody vertikálně integrovaných provozovatelů přenosové soustavy.

KAPITOLA III

VÝROBA

Článek 7

Povolovací řízení pro nové kapacity

1. Pro výstavbu nových výrobních kapacit zavedou členské státy povolovací řízení, které musí probíhat podle objektivních, transparentních a nediskriminačních kritérií.

2. Členské státy stanoví kritéria pro udělení povolení k výstavbě výrobních kapacit na svém území. Při stanovování příslušných kritérií členské státy posuzují otázky:

a) bezpečnosti a zabezpečení elektroenergetických soustav, zařízení a souvisejícího vybavení;

⁽¹⁾ Úř. věst. L 204, 21.7.1998, s. 37.

- b) ochrany veřejného zdraví a bezpečnosti;
- c) ochrany životního prostředí;
- d) využití pozemku a volby umístění;
- e) využití veřejného prostranství;
- f) energetické účinnosti;
- g) povahy primárních zdrojů;
- h) údajů o žadateli, jako např. jeho technické, hospodářské a finanční schopnosti;
- i) plnění opatření přijatých podle článku 3;
- j) příspěvku výrobní kapacity k dosažení celkového cíle Společenství, jímž je nejméně 20 % podíl energie z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě energie ve Společenství v roce 2020 uvedeného v čl. 3 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/28/ES ze dne 23. dubna 2009 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů ⁽¹⁾; a
- k) příspěvku výrobní kapacity ke snížení emisí.

3. Členské státy zajistí, aby existovala zvláštní povolovací řízení pro malé decentralizované výrobce nebo distribuovanou výrobu, která by brala v úvahu jejich omezenou velikost a jejich možný vliv.

Členské státy mohou vypracovat pokyny týkající se tohoto zvláštního povolovacího řízení. Národní regulační orgány nebo jiné příslušné vnitrostátní orgány včetně orgánů odpovědných za plánování podrobí tyto pokyny přezkumu a mohou doporučit jejich změnu.

Pokud členské státy stanovily určité postupy, jimiž se řídí schvalování využití půdy a které se týkají velkých projektů nové infrastruktury pro výrobní kapacitu, zahrnou případně do těchto postupů i výstavbu nové výrobní kapacity a uplatňují je nediskriminačním způsobem a v příslušném časovém rámci.

4. Povolovací řízení a kritéria musí být zveřejněna. Žadatelé musí být vyrozuměni o důvodech, které vedly k zamítnutí udělení povolení. Tyto důvody musí být objektivní, nediskriminační, řádně podložené a opodstatněné. Žadatel musí mít k dispozici opravné prostředky.

Článek 8

Výběrové řízení na nové kapacity

1. Členské státy zajistí v zájmu bezpečnosti dodávek možnost zabezpečit nové kapacity nebo opatření pro řízení energetické účinnosti/řízení poptávky prostřednictvím výběrového řízení

⁽¹⁾ Úř. věst. L 140, 5.6.2009, s. 16.

nebo postupu rovnocenného z hlediska transparentnosti a nediskriminace na základě zveřejněných kritérií. Tato řízení je však možné zahájit jen tehdy, když výrobní zařízení nebo opatření pro řízení energetické účinnosti/řízení poptávky zaváděná v rámci povolovacího řízení nejsou dostatečná pro zajištění bezpečnosti dodávek.

2. Členské státy mohou v zájmu ochrany životního prostředí a podpory nejnovějších technologií zabezpečit možnost výběrového řízení na nové kapacity na základě uveřejněných kritérií. Toto výběrové řízení se může vztahovat na nové kapacity nebo opatření energetické účinnosti/řízení poptávky. Výběrové řízení je však možné zahájit jen tehdy, když výrobní zařízení nebo opatření pro řízení energetické účinnosti/řízení poptávky zaváděná v rámci povolovacího řízení nejsou dostatečná pro dosažení těchto cílů.

3. Podrobnosti výběrového řízení na výrobní kapacity a opatření v oblasti energetické účinnosti/řízení poptávky se zveřejňují v Úředním věstníku Evropské unie nejméně šest měsíců před uzávěrkou nabídek.

Konkrétní specifikace výběrového řízení se dají k dispozici jakémukoli zainteresovanému podniku usazenému na území některého členského státu tak, aby měl dostatečný čas na podání nabídky k výběrovému řízení.

Aby se zajistila transparentnost a nediskriminace, zahrnují specifikace výběrového řízení podrobný popis smluvních specifikací a postupu, který dodrží všichni účastníci výběrového řízení, vyčerpávající seznam kritérií, jimiž se řídí výběr uchazečů, a rozhodnutí o uzavření smlouvy, včetně pobídek, které jsou zahrnuty do nabídky. Tyto specifikace se mohou rovněž týkat oblastí uvedených v čl. 7 odst. 2.

4. Při vyhlášení výběrového řízení na požadovanou výrobní kapacitu se musí rovněž přihlídnout k nabídkám dodávek elektřiny s dlouhodobými zárukami ze stávajících výrobních subjektů, jestliže lze tímto způsobem pokrýt dodatečné potřeby.

5. Členské státy určí orgán nebo veřejnoprávní nebo soukromoprávní subjekt, který není závislý na oblasti výroby, přenosu a distribuce elektřiny, jímž může být regulační orgán uvedený v čl. 35 odst. 1, který bude příslušný pro organizaci, sledování a kontrolu výběrového řízení uvedeného v odstavcích 1 až 4 tohoto článku. Je-li provozovatel přenosové soustavy zcela nezávislý na ostatních činnostech nesouvisejících s přenosovou soustavou, pokud jde o vlastnictví, může být určen subjektem příslušným pro organizaci, sledování a kontrolu výběrového řízení. Tento orgán nebo subjekt přijme veškerá nezbytná opatření, aby zabezpečil důvěrnost informací obsažených v nabídkách.

KAPITOLA IV

PROVOZOVÁNÍ PŘENOSOVÉ SOUSTAVY

Článek 9

Oddělení vlastnictví přenosových soustav a provozovatelů přenosové soustavy

1. Členské státy zajistí, aby ode dne 3. března 2012:
 - a) každý podnik, který vlastní přenosovou soustavu, působil jako provozovatel přenosové soustavy;
 - b) tatáž osoba nebo tytéž osoby nebyly oprávněny:
 - i) přímo nebo nepřímo vykonávat kontrolu nad podnikem vykonávajícím funkci výroby nebo dodávek a přímo nebo nepřímo vykonávat kontrolu nad provozovatelem přenosové soustavy nebo nad přenosovou soustavou nebo uplatňovat ve vztahu k nim jakékoli právo;
 - ii) přímo nebo nepřímo vykonávat kontrolu nad provozovatelem přenosové soustavy nebo nad přenosovou soustavou a přímo nebo nepřímo vykonávat kontrolu nad podnikem vykonávajícím funkci výroby nebo dodávek nebo uplatňovat ve vztahu k němu jakékoli právo;
 - c) tatáž osoba nebo tytéž osoby nebyly oprávněny jmenovat členy dozorčí rady provozovatele přenosové soustavy nebo přenosové soustavy, jejich správní rady nebo orgánů, které podnik právně zastupují, a přímo nebo nepřímo vykonávat kontrolu nad podnikem vykonávajícím funkci výroby nebo dodávek nebo uplatňovat ve vztahu k němu jakékoli právo; a
 - d) tatáž osoba nebyla oprávněna být členem dozorčí rady, správní rady nebo orgánů, které podnik právně zastupují, a to jak podniku vykonávajícího funkci výroby nebo dodávek, tak provozovatele přenosové soustavy nebo přenosové soustavy.
2. Práva podle odst. 1 písm. b) a c) zahrnují zejména:
 - a) pravomoc vykonávat hlasovací práva;
 - b) pravomoc jmenovat členy dozorčí rady, správní rady nebo orgánů právně zastupujících podnik; nebo
 - c) právo držet většinový podíl.
3. Pro účely odst. 1 písm. b) pojem „podnik vykonávající funkci výroby nebo dodávek“ zahrnuje „podnik vykonávající funkci výroby a dodávek“ ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/73/ES ze dne 13. července 2009 o společných

pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem ⁽¹⁾ a „pojmy provozovatel přenosové soustavy“ a „přenosová soustava“ zahrnují pojmy „provozovatel přepravní soustavy“ a „přepravní soustava“ ve smyslu uvedené směrnice.

4. Členské státy mohou povolit odchylky od odst. 1 písm. b) a c) do 3. března 2013 za podmínky, že provozovatelé přenosové soustavy nejsou součástí vertikálně integrovaného podniku.

5. Povinnost stanovená v odst. 1 písm. a) se považuje za splněnou, pokud dva nebo více podniků vlastnících přenosové soustavy vytvořilo společný podnik, který působí jako provozovatel přenosové soustavy ve dvou nebo více členských státech pro dotčené přenosové soustavy. Součástí společného podniku nesmí být žádný jiný podnik, pokud nebyl schválen podle článku 13 jako nezávislý provozovatel soustavy nebo jako nezávislý provozovatel přenosové soustavy pro účely kapitoly V.

6. Pro účely provádění tohoto článku, pokud osobou uvedenou v odst. 1 písm. b), c) a d) je členský stát nebo jiný veřejnoprávní subjekt, se za tutéž osobu nebo tytéž osoby nepovažují dva samostatné veřejnoprávní subjekty vykonávající kontrolu na jedné straně nad provozovatelem přenosové soustavy nebo nad přenosovou soustavou a na straně druhé nad podnikem vykonávajícím funkci výroby nebo dodávek.

7. Členské státy zajistí, aby informace, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu, uvedené v článku 16 a uchovávané provozovatelem přenosové soustavy, který byl součástí vertikálně integrovaného podniku, nebyly přeneseny a pracovníci tohoto provozovatele přenosové soustavy nebyli převedeni do podniků vykonávajících funkci výroby a dodávek.

8. Pokud ke dni 3. září 2009 příslušná přenosová soustava patří vertikálně integrovanému podniku, mohou se členské státy rozhodnout odstavec 1 nepoužít.

V takovém případě tyto členské státy buď:

- a) určí nezávislého provozovatele soustavy v souladu s článkem 13, nebo
- b) splní ustanovení kapitoly V.

9. Pokud ke dni 3. září 2009 příslušná přenosová soustava patří vertikálně integrovanému podniku a jsou zavedena opatření, která zaručují účinnější nezávislost provozovatele přenosové soustavy než ustanovení kapitoly V, mohou se členské státy rozhodnout odstavec 1 nepoužít.

10. Před schválením a určením podniku jako provozovatele přenosové soustavy podle odstavce 9 tohoto článku je tento podnik certifikován postupy podle čl. 10 odst. 4, 5 a 6 a článku 3 nařízení (ES) č. 714/2009, kterým Komise ověří, že zavedená opatření jasně zaručují účinnější nezávislost provozovatele přenosové soustavy než ustanovení kapitoly V.

⁽¹⁾ Viz strana 94 v tomto čísle Úředního věstníku.

11. Vertikálně integrovaným podnikům, které vlastní přenosovou soustavu, nesmí být v žádném případě bráněno podniknout kroky k dosažení souladu s odstavcem 1.

12. Podniky vykonávající funkci výroby nebo dodávek nesmí být v žádném případě schopny přímo nebo nepřímo převzít kontrolu nad oddělenými provozovateli přenosové soustavy v členských státech, které uplatňují odstavec 1, nebo ve vztahu k těmto provozovatelům uplatňovat jakékoli právo.

Článek 10

Určení a certifikace provozovatelů přenosové soustavy

1. Před schválením a určením podniku jako provozovatele přenosové soustavy je tento podnik certifikován postupy podle odstavců 4, 5 a 6 tohoto článku a článku 3 nařízení (ES) č. 714/2009.

2. Členské státy schválí a určí jako provozovatele přenosové soustavy podniky, které vlastní přenosovou soustavu a které byly podle níže uvedeného certifikačního postupu certifikovány národním regulačním orgánem jako podniky splňující požadavky článku 9. Určení provozovatelů přenosové soustavy se oznámí Komisi a zveřejní v Úředním věstníku Evropské unie.

3. Provozovatelé přenosové soustavy oznámí regulačnímu orgánu každou plánovanou transakci, která by si mohla vyžádat nové posouzení jejich souladu s požadavky článku 9.

4. Regulační orgány sledují, zda provozovatelé přenosové soustavy trvale splňují požadavky článku 9. K zajištění souladu s těmito požadavky zahájí certifikační postup:

- a) na základě oznámení podaného provozovatelem přenosové soustavy podle odstavce 3;
- b) z vlastního podnětu, pokud je jim známo, že plánovaná změna práv nebo vlivu ve vztahu k vlastníkům přenosové soustavy nebo provozovatelům přenosové soustavy může vést k porušení článku 9, nebo pokud mají důvod se domnívat, že k tomuto porušení mohlo dojít; nebo
- c) na odůvodněnou žádost Komise.

5. Regulační orgány přijmou rozhodnutí o certifikaci provozovatele přenosové soustavy do čtyř měsíců ode dne oznámení podaného provozovatelem přenosové soustavy nebo ode dne žádosti Komise. Po uplynutí této lhůty se má za to, že certifikace byla udělena. Výslovné nebo implicitní rozhodnutí regulačního orgánu může nabýt účinnosti až po dokončení postupu stanoveného v odstavci 6.

6. Výslovné nebo implicitní rozhodnutí o certifikaci provozovatele přenosové soustavy oznámí regulační orgán neprodleně Komisi spolu s veškerými významnými informacemi, které se rozhodnutí týkají. Komise rozhoduje postupem podle článku 3 nařízení (ES) č. 714/2009.

7. Regulační orgány a Komise mohou od provozovatelů přenosové soustavy a podniků vykonávajících funkci výroby nebo dodávek požadovat jakékoli informace významné pro plnění úkolů podle tohoto článku.

8. Regulační orgány a Komise zachovávají důvěrnost informací, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu.

Článek 11

Certifikace ve vztahu ke třetím zemím

1. Žádá-li o certifikaci vlastník přenosové soustavy nebo provozovatel přenosové soustavy kontrolovaný osobou nebo osobami ze třetí země nebo třetích zemí, uvědomí o tom regulační orgán Komisi.

Regulační orgán rovněž Komisi neprodleně uvědomí o veškerých okolnostech, které by vedly k tomu, že osoba nebo osoby ze třetí země nebo třetích zemí získají nad přenosovou soustavou nebo provozovatelem přenosové soustavy kontrolu.

2. Provozovatel přenosové soustavy uvědomí regulační orgán o veškerých okolnostech, které by vedly k tomu, že osoba nebo osoby ze třetí země nebo třetích zemí získají nad přenosovou soustavou nebo provozovatelem přenosové soustavy kontrolu.

3. Regulační orgán přijme návrh rozhodnutí o certifikaci provozovatele přenosové soustavy nejpozději čtyři měsíce ode dne, kdy obdržel od provozovatele přenosové soustavy příslušné informace. Regulační orgán odmítne certifikaci provozovatele přenosové soustavy, pokud nebylo prokázáno:

- a) že dotčený subjekt splňuje požadavky podle článku 9; a
- b) u regulačního orgánu nebo jiného příslušného orgánu určitého členským státem, že udělení certifikace neohrozí bezpečnost dodávek energie v členském státě a Společenství. Při posuzování této otázky regulační orgán nebo jiný určený příslušný orgán zohlední:
 - i) práva a závazky Společenství ve vztahu k těmto třetím zemím, které vyplývají z mezinárodního práva, včetně dohody uzavřené s jednou nebo několika třetími zeměmi, již je Společenství smluvní stranou a jež se zabývá otázkami bezpečnosti dodávek energie;

- ii) práva a závazky členského státu ve vztahu k těmto třetím zemím, které vyplývají z dohod uzavřených s těmito třetími zeměmi, pokud jsou tyto dohody v souladu s právem Společenství; a
- iii) jiné konkrétní skutečnosti a okolnosti daného případu a dotčené třetí země.
4. Regulační orgán o rozhodnutí, jakož i o všech příslušných informacích s ním souvisejících, neprodleně uvědomí Komisi.
5. Členské státy stanoví, že dříve než regulační orgán přijme rozhodnutí o certifikaci, regulační orgán nebo určený příslušný orgán uvedený v odst. 3 písm. b) požádá o stanovisko Komise ohledně toho, zda:
- a) dotčený subjekt splňuje požadavky podle článku 9; a
- b) udělení certifikace neohrozí bezpečnost dodávek energie do Společenství.
6. Komise posoudí žádost podle odstavce 5 co nejdříve po obdržení. Do dvou měsíců po obdržení žádosti Komise poskytne stanovisko národnímu regulačnímu orgánu nebo, v případě, že byla žádost předložena určeným příslušným orgánem, tomuto orgánu.
- Při vypracovávání stanoviska může Komise požádat o vyjádření agenturu, dotčené členské státy nebo zainteresované strany. V takovém případě se dvouměsíční lhůta prodlouží na žádost Komise o další dva měsíce.
- Pokud Komise ve lhůtách uvedených v prvním a druhém pododstavci stanovisko nevydá, má se za to, že nemá vůči rozhodnutí regulačního orgánu žádné námítky.
7. Při posuzování toho, zda kontrola ze strany osoby nebo osob ze třetí země nebo třetích zemí ohrozí bezpečnost dodávek energie do Společenství, Komise zohlední:
- a) konkrétní skutečnosti daného případu a dotčené třetí země nebo třetích zemí; a
- b) práva a povinnosti Společenství ve vztahu k této třetí zemi nebo třetím zemím, které vyplývají z mezinárodního práva, včetně dohody uzavřené s jednou nebo několika třetími zeměmi, již je Společenství smluvní stranou a jež se zabývá otázkami bezpečnosti dodávek.
8. Národní regulační orgán přijme do dvou měsíců od uplynutí lhůty uvedené v odstavci 6 konečné rozhodnutí o certifikaci. Při přijímání konečného rozhodnutí národní regulační orgán co nejdříve zohlední stanovisko Komise. Členské státy mají v každém případě právo odmítnout certifikaci, pokud udělení certifikace

ohrozí bezpečnost dodávek energie členského státu nebo bezpečnost dodávek jiného členského státu. Pokud členské státy určily, že posouzení provede jiný příslušný orgán podle odst. 3 písm. b), mohou požadovat, aby národní regulační orgán přijal konečné rozhodnutí v souladu s posouzením provedeným tímto příslušným orgánem. Konečné rozhodnutí národního regulačního orgánu a stanovisko Komise se zveřejní společně. Pokud se konečné rozhodnutí liší od stanoviska Komise, dotčený členský stát poskytne a zveřejní kromě tohoto rozhodnutí i jeho odůvodnění.

9. Tímto článkem není nijak dotčeno právo členských států vykonávat v souladu s právem Společenství vnitrostátní právní kontrolu za účelem ochrany legitimních zájmů týkajících se veřejné bezpečnosti.

10. Komise může přijmout rámcové pokyny, které podrobně stanoví postup pro uplatňování tohoto článku. Tato opatření, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky této směrnice jejím doplněním, se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 46 odst. 2.

11. Tento článek se kromě odst. 3 písm. a) uplatňuje rovněž u členských států, které jsou předmětem výjimek podle článku 44.

Článek 12

Úkoly provozovatelů přenosové soustavy

Každý provozovatel přenosové soustavy:

- a) zajišťuje dlouhodobou schopnost soustavy uspokojovat přiměřenou poptávku po přenosu elektřiny a úsporným způsobem provozuje, udržuje a rozvíjí bezpečné, spolehlivé a účinné přenosové soustavy s řádným ohledem na životní prostředí;
- b) zajišťuje vhodné prostředky, díky nimž lze plnit povinnosti související se službou;
- c) přispívá k bezpečnosti dodávek prostřednictvím přiměřené přenosové kapacity a spolehlivosti soustavy;
- d) řídí toky elektřiny v soustavě s přihlédnutím k výměnám s jinými propojenými soustavami. Za tímto účelem provozovatel přenosové soustavy odpovídá za bezpečnost, spolehlivost a účinnost elektrizační soustavy a v této souvislosti i za zajištění dostupnosti všech nezbytných pomocných služeb, včetně těch, které jsou poskytovány v reakci na poptávku, pokud je tato dostupnost nezávislá na jakékoli jiné přenosové soustavě, s níž je jeho soustava propojena;
- e) poskytuje dostatečné informace provozovateli jakékoli jiné soustavy, s níž je jeho soustava propojena, aby zajistil bezpečný a efektivní provoz, koordinovaný rozvoj a interoperabilitu propojené soustavy;

- f) zajišťuje nediskriminaci mezi uživateli soustavy a kategoriemi uživatelů soustavy, zejména pokud jde o zvýhodňování svých podniků ve skupině;
- g) poskytuje uživatelům soustavy informace, které potřebují pro účinný přístup k soustavě; a
- h) vybírá poplatky za přetížení a platby podle vyrovnávacího mechanismu mezi provozovateli přenosové soustavy v souladu s článkem 13 nařízení (ES) č. 714/2009, poskytuje přístup třetím stranám a řídí jej a poskytuje vysvětlení s uvedením příslušných důvodů, pokud přístup zamítne, což sledují národní regulační orgány; při plnění úkolů podle tohoto článku provozovatelé přenosové soustavy především usnadňují integraci trhu.

Článek 13

Nezávislí provozovatelé soustavy

1. Pokud ke dni 3. září 2009 patří příslušná přenosová soustava vertikálně integrovanému podniku, mohou se členské státy rozhodnout nepoužít čl. 9 odst. 1 a určit nezávislého provozovatele soustavy na návrh vlastníka přenosové soustavy. Takové určení podléhá souhlasu Komise.

2. Členský stát může nezávislého provozovatele soustavy schválit a určit, pouze pokud:

- a) uchazeč prokázal, že splňuje požadavky čl. 9 odst. 1 písm. b), c) a d);
- b) uchazeč prokázal, že má pro provádění úkolů podle článku 12 k dispozici potřebné finanční, technické, fyzické a lidské zdroje;
- c) uchazeč se zavázal dodržovat desetiletý plán rozvoje sítě monitorovaný regulačním orgánem;
- d) vlastník přenosové soustavy prokázal schopnost dostát svým povinnostem podle odstavce 5. Za tímto účelem musí poskytnout všechny návrhy smluvních ujednání s ucházejícím se podnikem i s jakýmkoli dalším relevantním subjektem; a
- e) uchazeč prokázal schopnost dostát svým povinnostem vyplývajícím podle nařízení (ES) č. 714/2009, včetně spolupráce provozovatelů přenosové soustavy na evropské i regionální úrovni.

3. Členské státy schválí a určí jako nezávislé provozovatele soustavy podniky, které byly certifikovány regulačním orgánem jako podniky splňující požadavky článku 11 a odstavce 2 tohoto článku. Použije se certifikační postup buď podle článku 10 této směrnice a článku 3 nařízení (ES) č. 714/2009, nebo podle článku 11 této směrnice.

4. Každý nezávislý provozovatel soustavy odpovídá za udělování a správu přístupu třetích osob, včetně výběru přístupových poplatků, poplatků za přetížení a plateb podle vyrovnávacího mechanismu mezi provozovateli přenosové soustavy v souladu s článkem 13 nařízení (ES) č. 714/2009, jakož i za provoz, údržbu a rozvoj přenosové soustavy a za zabezpečení dlouhodobé schopnosti soustavy uspokojovat přiměřenou poptávku prostřednictvím plánování investic. Při rozvoji přenosové soustavy odpovídá nezávislý provozovatel soustavy za plánování (včetně povolení řízení) a výstavbu nové infrastruktury a její uvedení do provozu. Pro tento účel působí nezávislý provozovatel soustavy jako provozovatel přenosové soustavy v souladu s touto kapitolou. Vlastník přenosové soustavy nesmí mít odpovědnost za udělování a správu přístupu třetích osob ani za plánování investic.

5. Byl-li určen nezávislý provozovatel soustavy, pak vlastník přenosové soustavy:

- a) poskytne nezávislému provozovateli soustavy veškerou náležitou součinnost a podporu pro účely plnění jeho úkolů, zejména včetně všech náležitých informací;
- b) financuje investice, o nichž rozhodne nezávislý provozovatel soustavy a které schválí regulační orgán, nebo poskytne souhlas s jejich financováním kteroukoli zúčastněnou osobou včetně nezávislého provozovatele soustavy. Příslušná finanční ujednání podléhají souhlasu regulačního orgánu. Před udělením tohoto souhlasu provede regulační orgán konzultace s vlastníkem přenosové soustavy a s ostatními zainteresovanými stranami;
- c) zajistí krytí odpovědnosti ve vztahu k aktivům tvořícím síť, s výjimkou odpovědnosti vztahující se k úkolům nezávislého provozovatele soustavy; a
- d) poskytne záruky k usnadnění financování jakéhokoli rozšiřování sítě, s výjimkou investic, u nichž podle písmene b) poskytl souhlas s financováním kteroukoli zúčastněnou osobou včetně nezávislého provozovatele soustavy.

6. V úzké spolupráci s regulačním orgánem se příslušnému vnitrostátnímu orgánu pro hospodářskou soutěž udělí veškeré náležité pravomoci pro účinné sledování plnění povinností, které pro vlastníka přenosové soustavy vyplývají z odstavce 5.

Článek 14

Oddělení vlastníků přenosové soustavy

1. Byl-li určen nezávislý provozovatel soustavy, musí být vlastník přenosové soustavy, který je součástí vertikálně integrovaného podniku, nezávislý, přinejmenším pokud jde o jeho právní formu, organizaci a rozhodování, na ostatních činnostech, které nesouvisí se přenosem.

2. Pro zajištění nezávislosti vlastníka přenosové soustavy podle odstavce 1 platí tato minimální kritéria:

- a) osoby odpovědné za řízení vlastníka přenosové soustavy nesmějí být zapojeny do podnikových struktur integrovaného elektroenergetického podniku, které jsou přímo nebo nepřímo pověřeny běžným provozem spojeným s výrobou, distribucí a dodávkami elektřiny;
- b) musí být přijata vhodná opatření zajišťující, aby profesionální zájmy osob odpovědných za řízení vlastníka přenosové soustavy byly brány v úvahu takovým způsobem, který zajišťuje, že jsou schopny jednat nezávisle; a
- c) vlastník přenosové soustavy vypracuje program shody, který stanoví opatření přijímaná za účelem vyloučení diskriminačního chování, a zajistí dostatečné sledování plnění programu. Program shody stanoví konkrétní povinnosti zaměstnanců potřebné pro splnění tohoto cíle. Osoba nebo subjekt pověřený sledováním programu shody předkládá regulačnímu orgánu výroční zprávu s popisem přijatých opatření. Tato zpráva se zveřejňuje.

3. Komise může přijmout rámcové pokyny k zajištění úplného a účinného dodržování odstavce 2 tohoto článku ze strany vlastníka přenosové soustavy. Tato opatření, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky této směrnice jejím doplněním, se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 46 odst. 2.

Článek 15

Dispečink a vyrovnávání

1. Aniž jsou dotčeny dodávky elektřiny na základě smluvních závazků, včetně těch, které vyplývají ze specifikací výběrového řízení, odpovídá provozovatel přenosové soustavy, pokud plní tuto funkci, za dispečink výrobních zařízení ve své oblasti a za rozhodování o využití propojovacích vedení připojených k jiným soustavám.

2. Dispečink výrobních zařízení a rozhodování o využití propojovacích vedení se provádí na základě kritérií, která schvalují národní regulační orgány, pokud jsou k tomu příslušné, a která musí být objektivní a veřejně přístupná a musí být uplatňována nediskriminačním způsobem, aby bylo zajištěno řádné fungování vnitřního trhu s elektřinou. Přihlíží se k ekonomické prioritě elektřiny z dostupných výrobních zařízení nebo přenosů z propojovacích vedení, jakož i k technickým omezením soustavy.

3. Členský stát od provozovatelů soustavy požaduje, aby při dispečinku výrobních zařízení využívajících obnovitelné zdroje energie jednali v souladu s článkem 16 směrnice 2009/28/ES. Dále mohou od provozovatele soustavy požadovat, aby při dispečinku výrobních zařízení dával přednost výrobním zařízením s kombinovanou výrobou tepla a elektřiny.

4. Členský stát může z důvodu bezpečnosti dodávek nařídit, aby byla dána přednost výrobním zařízením používajícím domácí primární zdroje energetického paliva v rozsahu nepřekračujícím v kalendářním roce 15 % celkové primární energie potřebné na výrobu elektřiny spotřebované v daném členském státě.

5. Regulační orgány, stanoví-li tak daný členský stát, nebo členské státy požadují, aby provozovatelé přenosové soustavy dodržovali minimální normy pro údržbu a rozvoj přenosové soustavy, včetně propojovací kapacity.

6. Pokud plní tuto funkci, získávají provozovatelé přenosové soustavy energii, kterou používají ke krytí energetických ztrát a k vytváření rezervní kapacity ve své soustavě, transparentními, nediskriminačními a tržními postupy.

7. Pravidla přijatá provozovateli přenosové soustavy pro vyrovnávání elektrizační soustavy musí být objektivní, transparentní a nediskriminační, včetně pravidel pro účtování poplatků uživatelům, kteří využívají jejich soustavu, za energetickou nerovnováhu. Podmínky poskytování těchto služeb provozovateli přenosové soustavy, včetně pravidel a sazeb, se stanoví pomocí metodik slučitelných s čl. 37 odst. 6, nediskriminačním a náklady odrážejícím způsobem, a zveřejňují se.

Článek 16

Zachování důvěrnosti provozovateli přenosové soustavy a vlastníky přenosové soustavy

1. Aniž je dotčen článek 30 nebo kterákoli jiná zákonná povinnost poskytovat informace, musí každý provozovatel přenosové soustavy a každý vlastník přenosové soustavy zachovávat důvěrnost informací, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu a o kterých se dozví při výkonu své činnosti, a musí zabránit tomu, aby byly informace o vlastních činnostech, které mohou být výhodné z obchodního hlediska, poskytovány diskriminačním způsobem. Zejména nesmí poskytovat informace, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu, ostatním částem podniku, s výjimkou případů, kdy je to nezbytné k provedení obchodní transakce. K zajištění úplného souladu s pravidly o oddělení informací musí členské státy zajistit, aby vlastník přenosové soustavy a zbývající část podniku nevyužívali společné služby, například společné právní služby, s výjimkou služeb čistě administrativní nebo informačně-technologické povahy.

2. Provozovatelé přenosové soustavy nesmějí v souvislosti s prodeji nebo nákupy elektřiny realizovanými podniky ve skupině zneužívat informace, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu a které získali od třetích osob v souvislosti s poskytováním nebo sjednáváním přístupu k soustavě.

3. Informace, jež jsou nezbytné pro účinnou hospodářskou soutěž a účinné fungování trhu, se zveřejňují. Touto povinností není dotčeno zachovávání důvěrnosti informací, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu.

KAPITOLA V

NEZÁVISLÝ PROVOZOVATEL PŘENOSOVÉ SOUSTAVY

Článek 17

Aktiva, zařízení, zaměstnanci a identita

1. Provozovatelé přenosové soustavy musí být vybaveni veškerými lidskými, technickými, fyzickými a finančními zdroji potřebnými pro plnění svých povinností podle této směrnice a v rámci výkonu činnosti přenosu elektřiny, zejména:

- a) aktiva nezbytná pro výkon činnosti přenosu elektřiny, včetně přenosové soustavy, vlastní provozovatel přenosové soustavy;
- b) zaměstnanci nezbytní pro výkon činnosti přenosu elektřiny, včetně výkonu všech podnikových úkolů, jsou zaměstnáni provozovatelem přenosové soustavy;
- c) zapůjčování zaměstnanců a poskytování služeb ze strany a ve prospěch jakýchkoli jiných částí vertikálně integrovaného podniku se zakazují. Provozovatel přenosové soustavy může poskytovat služby vertikálně integrovanému podniku, pokud:
 - i) poskytování těchto služeb nesmí diskriminovat některé uživatele soustavy, je dostupné všem uživatelům soustavy za stejných podmínek a neomezuje či nenarušuje hospodářskou soutěž ve výrobě nebo dodávkách ani této hospodářské soutěži nebrání; a
 - ii) podmínky poskytování těchto služeb byly schváleny regulačním orgánem;
- d) aniž jsou dotčena rozhodnutí dozorčího orgánu podle článku 20, musí mít provozovatel přenosové soustavy k dispozici v řádné době odpovídající finanční zdroje na budoucí investiční projekty nebo na nahrazení existujících aktiv poskytnuté vertikálně integrovaným podnikem po podání příslušné žádosti ze strany provozovatele přenosové soustavy.

2. Kromě činností uvedených v článku 12 zahrnuje výkon činnosti přenosu elektřiny alespoň tyto činnosti:

- a) zastupování provozovatele přenosové soustavy a kontakty s třetími osobami a regulačními orgány;
- b) zastupování provozovatele přenosové soustavy v rámci Evropské sítě provozovatelů přenosových soustav pro elektřinu (dále jen „sít ENTSO pro elektřinu“);
- c) udělování a správa přístupu pro třetí osoby, přičemž nesmí docházet k diskriminaci určitých uživatelů soustavy nebo určitých skupin uživatelů soustavy;
- d) vybírání veškerých poplatků souvisejících s přenosovou soustavou, včetně poplatků za přístup, vyrovnávacích poplatků za pomocné služby, jako například pořizování služeb (náklady na vyrovnávání, energie na ztráty);
- e) provoz, údržba a rozvoj bezpečné, efektivní a hospodárné přenosové soustavy;
- f) investiční plánování zajišťující dlouhodobou schopnost soustavy poskytnout rozumnou úroveň poptávky a zaručující bezpečnost dodávek;
- g) zřizování vhodných společných podniků, včetně společných podniků za účasti jednoho nebo více provozovatelů přenosové soustavy, burz pro obchodování s elektřinou a dalších důležitých subjektů, a plnění cíle vytváření regionálních trhů nebo podpory liberalizačních procesů; a
- h) všechny podnikové služby, včetně právních služeb, účetnictví a služeb informačních technologií.

3. Provozovatelé přenosové soustavy mají právní formu akciových společností nebo společností s ručením omezením ve smyslu článku 1 směrnice Rady 68/151/EHS ⁽¹⁾.

4. Provozovatel přenosové soustavy nesmí svou podnikovou identitou, komunikací, logem a infrastrukturou uvádět v omyl, pokud jde o samostatnou identitu vertikálně integrovaného podniku nebo některé jeho části.

5. Provozovatel přenosové soustavy nesmí mít s žádnou částí vertikálně integrovaného podniku společné systémy informačních technologií nebo vybavení, prostory ani bezpečnostní přístupové systémy a ani pro systémy informačních technologií nebo vybavení a bezpečnostní přístupové systémy nevyužívá stejných poradců či externích dodavatelů.

6. Audity účetnictví provozovatelů přenosové soustavy provádějí auditoři jiní než ti, kteří provádějí audity vertikálně integrovaného podniku nebo jakékoli jeho části.

⁽¹⁾ První směrnice Rady 68/151/EHS ze dne 9. března 1968 o koordinaci ochranných opatření, která jsou na ochranu zájmů společníků a třetích osob vyžadována v členských státech od společností ve smyslu čl. 58 druhého pododstavce Smlouvy, za účelem dosažení rovnocennosti těchto opatření (Úř. věst. L 65, 14.3.1968, s. 8).

Článek 18

Nezávislost provozovatele přenosové soustavy

1. Aniž jsou dotčena rozhodnutí dozorčího orgánu podle článku 20, musí mít provozovatel přenosové soustavy:

- a) účinná rozhodovací oprávnění, nezávislá na vertikálně integrovaném podniku, pokud jde o aktiva nutná k provozu, udržování nebo rozvoji přenosové soustavy; a
- b) oprávnění získávat peníze na kapitálovém trhu, zejména půjčováním a navyšováním kapitálu.

2. Provozovatel přenosové soustavy jedná vždy tak, aby zajistil, že má zdroje potřebné k řádnému a účinnému výkonu činnosti přenosu, a rozvíjí a udržuje efektivní, bezpečnou a hospodárnou přenosovou soustavu.

3. Dceřiné společnosti vertikálně integrovaného podniku vykonávající funkce výroby nebo dodávek nemají žádný přímý nebo nepřímý podíl v provozovateli přenosové soustavy. Provozovatel přenosové soustavy nemá žádný přímý nebo nepřímý podíl v žádné dceřiné společnosti vertikálně integrovaného podniku vykonávajícího funkce výroby nebo dodávek, ani nepřijímá dividendy nebo nemá z této dceřiné společnosti žádný jiný finanční prospěch.

4. Celková řídicí struktura a podnikové stanovy provozovatele přenosové soustavy zajistí skutečnou nezávislost provozovatele přenosové soustavy v souladu s ustanoveními této kapitoly. Vertikálně integrovaný podnik nesmí přímo nebo nepřímo určovat konkurenční chování provozovatele přenosové soustavy, pokud jde o každodenní aktivity provozovatele přenosové soustavy a řízení příslušné sítě nebo pokud jde o činnosti nezbytné pro přípravu desetiletého plánu rozvoje sítě podle článku 22.

5. Při plnění svých úkolů podle článku 12 a čl. 17 odst. 2 této směrnice a v souladu s články 14, 15 a 16 nařízení (ES) č. 714/2009 provozovatelé přenosové soustavy nesmí diskriminovat žádné osoby či subjekty a neomezí ani nenaruší hospodářskou soutěž ve výrobě či dodávkách ani této hospodářské soutěži nebrání.

6. Jakékoli obchodní nebo finanční vztahy mezi vertikálně integrovaným podnikem a provozovatelem přenosové soustavy, včetně půjček poskytovaných provozovatelem přenosové soustavy vertikálně integrovanému podniku, jsou v souladu s tržními podmínkami. Provozovatel přenosové soustavy vede podrobné záznamy o takových obchodních a finančních vztazích a na žádost je zpřístupní regulačnímu orgánu.

7. Provozovatel přenosové soustavy předkládá ke schválení regulačním orgánem veškeré obchodní a finanční dohody s vertikálně integrovaným podnikem.

8. Provozovatel přenosové soustavy informuje regulační orgán o finančních zdrojích uvedených v čl. 17 odst. 1 písm. d), které jsou k dispozici pro budoucí investiční projekty nebo pro nahrazení existujících aktiv.

9. Vertikálně integrovaný podnik se zdrží veškerých činností, jimiž brání provozovateli přenosové soustavy v plnění jeho povinností podle této kapitoly nebo ho při plnění těchto povinností poškozují, a nepožaduje, aby jej provozovatel přenosové soustavy při plnění těchto povinností žádal o povolení.

10. Podnik, který byl certifikován regulačním orgánem jako podnik splňující požadavky této kapitoly je příslušným členským státem schválen a určen jako provozovatel přenosové soustavy. Použije se certifikační postup buď podle článku 10 této směrnice a článku 3 nařízení (ES) č. 714/2009, nebo podle článku 11 této směrnice.

Článek 19

Nezávislost zaměstnanců a vedení provozovatele přenosové soustavy

1. Rozhodnutí týkající se jmenování a opětovného jmenování, pracovních podmínek včetně odměn a ukončení funkčního období osob odpovědných za řízení nebo členů správních orgánů provozovatele přenosové soustavy přijímá dozorčí orgán provozovatele přenosové soustavy jmenovaný podle článku 20.

2. Regulačnímu orgánu se oznámí identita a podmínky funkčního období, doba trvání a ukončení funkčního období osob jmenovaných dozorčím orgánem pro jmenování nebo obnovení jmenování jako osob odpovědných za výkonné řízení nebo jako členů správních orgánů provozovatele přenosové soustavy, jakož i důvody pro jakékoli navrhované rozhodnutí o ukončení takových funkčních období. Tyto podmínky a rozhodnutí, na které odkazuje odstavec 1, se stávají závaznými pouze v případě, že do tří týdnů od oznámení nevznese regulační orgán proti nim námitku.

Regulační orgán může vznést námitku proti rozhodnutí podle odstavce 1:

- a) vyvstanou-li pochybnosti ohledně odborné nezávislosti jmenované osoby odpovědné za řízení nebo člena správních orgánů, nebo
- b) v případě předčasného ukončení funkčního období, existují-li pochybnosti o jeho důvodnosti.

3. Po období tří let před jmenováním osob odpovědných za řízení nebo do správních orgánů provozovatele přenosové soustavy, na které se vztahuje tento odstavec, nesmí tyto osoby zastávat odborné postavení nebo mít odpovědnost, zájem nebo podnikatelský vztah, přímo nebo nepřímo se týkající vertikálně integrovaného podniku nebo jakékoli jeho části a nebo jeho podílníků držících kontrolní podíly jiné než provozovatele přenosové soustavy.

4. Osoby odpovědné za řízení nebo členové správních orgánů provozovatele přenosové soustavy a zaměstnanci provozovatele přenosové soustavy nesmí mít žádné jiné odborné postavení nebo odpovědnost, zájem nebo podnikatelský vztah, přímo nebo nepřímo, týkající se jakékoli jiné části vertikálně integrovaného podniku nebo jeho podílníků držících kontrolní podíly.

5. Osoby odpovědné za řízení nebo členové správních orgánů provozovatele přenosové soustavy a zaměstnanci provozovatele přenosové soustavy nesmí mít přímo nebo nepřímo žádný zájem v jakékoli části vertikálně integrovaného podniku jiné než provozovatel přenosové soustavy a nemají v tomto směru žádný finanční prospěch. Jejich odměňování nezávisí na činnostech nebo výsledcích vertikálně integrovaného podniku jiných než činnostech nebo výsledcích provozovatele přenosové soustavy.

6. Musí být zaručena účinná práva na odvolání se k regulačnímu orgánu ohledně jakýchkoli stížností ze strany osob odpovědných za řízení nebo členů správních orgánů provozovatele přenosové soustavy vůči předčasným ukončením jejich funkčního období.

7. Po skončení jejich funkčního období u provozovatele přenosové soustavy nesmí mít osoby odpovědné za jeho řízení nebo členové jeho správních orgánů po dobu nejméně čtyř let jakékoli odborné postavení nebo odpovědnost, zájem nebo podnikatelský vztah týkající se jakékoli části vertikálně integrovaného podniku jiného než provozovatel přenosové soustavy nebo jeho podílníků držících kontrolní podíl.

8. Ustanovení odstavce 3 se vztahují na většinu osob odpovědných za řízení nebo členů správních orgánů provozovatele přenosové soustavy.

Osoby odpovědné za řízení nebo členové správních orgánů provozovatele přenosové soustavy, na které se nevztahují ustanovení odstavce 3, nesmí ve vertikálně integrovaném podniku vykonávat žádnou řídicí nebo jinou významnou funkci po dobu alespoň šesti měsíců před svým jmenováním.

Ustanovení prvního pododstavce tohoto odstavce a odstavců 4 až 7 se vztahují na všechny osoby, jež patří k výkonnému řízení, a na osoby jim přímo podřízené v záležitostech týkajících se provozování, údržby a rozvoje sítě.

Článek 20

Dozorčí orgán

1. Provozovatel přenosové soustavy má dozorčí orgán, který je odpovědný za přijímání rozhodnutí, která mají značný dopad na hodnotu aktiv podílníků provozovatele přenosové soustavy, a to zejména za přijímání rozhodnutí týkajících se schválení ročních a dlouhodobých finančních plánů, úrovně zadluženosti provozovatele přenosové soustavy a výše dividend rozdělených mezi podílníky. Dozorčí orgán nepřijímá rozhodnutí o záležitostech,

které se týkají každodenní činnosti provozovatele přenosové soustavy a správy sítě nebo činností nezbytných pro vypracování desetiletého plánu rozvoje sítě podle článku 22.

2. Dozorčí orgán se skládá z členů zastupujících vertikálně integrovaný podnik, členů zastupujících podílníky třetích osob a, pokud to příslušné právo některého členského státu stanoví, členy zastupující jiné zainteresované strany, jako například zaměstnance provozovatele přenosové soustavy.

3. Ustanovení čl. 19 odst. 2 prvního pododstavce a čl. 19 odst. 3 až 7 se použijí alespoň na takový počet členů dozorčího orgánu, který je o jeden nižší než polovina všech jeho členů.

Ustanovení čl. 19 odst. 2 druhého pododstavce písm. b) se použije na všechny členy dozorčího orgánu.

Článek 21

Program shody a kontrolor shody

1. Členské státy zajistí, aby provozovatelé přenosové soustavy vypracovali a provedli programy shody, které stanoví opatření přijímaná s cílem zajistit, že nedojde k diskriminačnímu chování, a aby bylo přiměřeně sledováno plnění tohoto programu. Program shody stanoví konkrétní povinnosti zaměstnanců potřebné pro splnění tohoto cíle. Program shody podléhá schválení regulačním orgánem. Aniž jsou dotčeny pravomoci národního regulačního orgánu, soulad s programem je nezávisle sledován kontrolorem shody.

2. Kontrolor shody je jmenován dozorčím orgánem, přičemž jeho jmenování podléhá schválení regulačním orgánem. Regulační orgán může odmítnout jmenování kontrolora shody pouze z důvodů nedostatku nezávislosti nebo odborné způsobilosti. Kontrolor shody může být fyzickou nebo právnickou osobou. Na kontrolora shody se vztahuje čl. 19 odst. 2 až 8.

3. Kontrolor shody má na starosti:

- a) sledování provádění programu shody;
- b) vypracování výroční zprávy uvádějící opatření přijatá k provedení programu shody a její předložení regulačnímu orgánu;
- c) podávání zpráv dozorčímu orgánu a podávání doporučení k programu shody a jeho provádění;
- d) oznamování veškerých podstatných porušení předpisů v souvislosti s prováděním programu shody regulačnímu orgánu; a
- e) podávání zpráv regulačnímu orgánu o jakýchkoli obchodních a finančních vztazích mezi vertikálně integrovaným podnikem a provozovatelem přenosové soustavy.

4. Kontrolor shody předkládá regulačnímu orgánu navrhovaná rozhodnutí o investičním plánu nebo o individuálních investicích v síti. To nastává nejpozději v okamžiku, kdy vedení nebo příslušný správní orgán provozovatele přenosové soustavy předkládá tato rozhodnutí dozorčímu orgánu.

5. Pokud vertikálně integrovaný podnik v rámci valného shromáždění nebo volbou provedenou jím jmenovanými členy dozorčí rady zabránil přijetí rozhodnutí za účelem odmítnutí nebo odkladu investic v síti, jež mělo být podle desetiletého plánu rozvoje sítě provedeno v následujících třech letech, kontrolor shody to oznámí regulačnímu orgánu, který poté jedná v souladu s článkem 22.

6. Podmínky upravující mandát nebo podmínky zaměstnání kontrolora shody, včetně délky jeho mandátu, jsou předmětem schválení regulačním orgánem. Tyto podmínky zajišťují nezávislost kontrolora shody, a to i tím, že mu zajišťují veškeré zdroje nezbytné pro plnění jeho povinností. Během svého mandátu nesmí kontrolor shody přímo ani nepřímo zastávat odbornou funkci ani nést odpovědnost či mít zájem v žádném vertikálně integrovaném podniku či jeho části a ani ve vztahu k jeho ovládaným podnikům.

7. Kontrolor shody pravidelně podává ústní nebo písemné zprávy regulačnímu orgánu a má právo pravidelně podávat ústní nebo písemné zprávy dozorčímu orgánu provozovatele přenosové soustavy.

8. Kontrolor shody se může účastnit všech zasedání řídicích nebo správních orgánů provozovatele přenosové soustavy a dozorčího orgánu a valného shromáždění. Kontrolor shody se účastní všech zasedání, která se zabývají těmito otázkami:

- a) podmínkami přístupu do sítě definovanými v nařízení (ES) č. 714/2009, zejména pokud jde o sazby, přístupové služby pro třetí osoby, přidělování kapacit a řízení přetížení, transparentnost, vyvažování a druhotné trhy;
- b) projekty prováděnými s cílem provozovat, udržovat a rozvíjet přenosovou soustavu, včetně investic do vzájemného propojení a připojení;
- c) pořízování energie nebo jejím prodejem nutnými pro provoz přenosové soustavy.

9. Kontrolor shody sleduje, jak provozovatel přenosové soustavy plní ustanovení článku 16.

10. Kontrolor shody má přístup ke všem důležitým údajům a do všech kanceláří provozovatele přenosové soustavy a ke všem informacím nezbytným pro plnění svých úkolů.

11. Dozorčí orgán může propustit kontrolora shody po předchozím souhlasu regulačního orgánu. Na žádost regulačního orgánu odvolá kontrolora shody z důvodů nedostatečné nezávislosti nebo odborné způsobilosti.

12. Kontrolor shody má přístup do kanceláří provozovatele přenosové soustavy bez předchozího ohlášení.

Článek 22

Rozvoj sítě a pravomoci k přijímání investičních rozhodnutí

1. Provozovatelé přenosové soustavy předkládají každoročně regulačnímu orgánu desetiletý plán rozvoje sítě založený na dosavadní a prognózované nabídce a poptávce po konzultaci všech příslušných zúčastněných stran. Tento plán rozvoje sítě obsahuje účinná opatření s cílem zajistit přiměřenost soustavy a bezpečnosti dodávek.

2. Desetiletý plán rozvoje sítě zejména:

- a) určuje pro potřeby účastníků trhu, kterou hlavní přenosovou infrastrukturu je třeba vybudovat nebo modernizovat v průběhu příštích deseti let;
- b) zahrnuje veškeré investice, o nichž již bylo rozhodnuto, a určuje nové investice, které musí být provedeny v příštích třech letech; a
- c) stanovuje časový rámec pro všechny investiční projekty.

3. Při vypracovávání desetiletého plánu rozvoje sítě provede provozovatel přenosové soustavy přiměřené odhady o vývoji výroby, dodávek, spotřeby a výměn s jinými zeměmi, přičemž zohledňuje investiční plány regionálních sítí a sítí pro celé Společenství.

4. Regulační orgán konzultuje desetiletý plán rozvoje sítě se všemi skutečnými nebo potenciálními uživateli soustavy otevřeně a transparentně. Osoby nebo podniky, které se prohlašují za potenciální uživatele soustavy, mohou být požádány o předložení odůvodnění takových prohlášení. Regulační orgán zveřejní výsledky konzultačního procesu, zejména možnou potřebu investic.

5. Regulační orgán přezkoumá, zda desetiletý plán rozvoje sítě zahrnuje veškeré investiční potřeby, na které bylo poukázáno během konzultačního procesu, a zda je v souladu s nezávazným desetiletým plánem rozvoje sítě pro celé Společenství (dále jen „plán rozvoje sítě pro celé Společenství“), na který odkazuje čl. 8 odst. 3 písm. b) nařízení (ES) č. 714/2009. Vyvstanou-li jakékoli pochybnosti o souladu s plánem rozvoje sítě na úrovni Společenství, regulační orgán konzultuje agenturu. Regulační orgán může na provozovatele přenosové soustavy požadovat, aby svůj desetiletý plán rozvoje sítě změnil.

6. Regulační orgán sleduje a vyhodnocuje provádění desetiletého plánu rozvoje sítě.

7. V případech, kdy provozovatel přenosové soustavy, s výjimkou prvořadých důvodů mimo jeho kontrolu, neprovede investici, která měla být podle desetiletého plánu rozvoje sítě provedena v příštích třech letech, členské státy zajistí, aby se regulační orgán zavázal přijmout alespoň jedno z níže uvedených opatření, s cílem zajistit provedení dotyčné investice, pokud je tato investice na základě nejnovějšího desetiletého plánu rozvoje sítě stále relevantní:

- a) požádat provozovatele přenosové soustavy o provedení daných investic, nebo
- b) zorganizovat nabídkové řízení otevřené libovolným investořům týkající se dané investice, nebo
- c) zavázat provozovatele přenosové soustavy, aby přijal navýšení kapitálu k financování nutných investic a umožnil nezávislým investorům účastnit se daného kapitálu.

Pokud regulační orgán využije svého oprávnění podle prvního pododstavce písm. b), může zavázat provozovatele přenosové soustavy, aby souhlasil s jedním nebo více z následujících opatření:

- a) financování jakoukoli třetí osobou,
- b) výstavbu jakoukoli třetí osobou,
- c) budování nových vlastních aktiv, nebo
- d) provoz nových vlastních aktiv.

Provozovatel přenosové soustavy poskytne investorům veškeré informace nutné pro uskutečnění investice, připojí nová aktiva k přenosové síti a obecně se vynasází co nejvíce podpořit provádění investičního projektu.

Příslušná finanční ujednání podléhají souhlasu regulačního orgánu.

8. Pokud regulační orgán využije svého oprávnění podle odst. 7 prvního pododstavce, jsou náklady daných investic pokryty odpovídajícími nařízeními v oblasti sazeb.

Článek 23

Pravomoci přijímat rozhodnutí ohledně připojení nových elektráren k přenosové soustavě

1. Provozovatel přenosové soustavy zavede a zveřejní transparentní a účinné postupy pro nediskriminační připojení nových elektráren k přenosové soustavě. Tyto postupy podléhají schválení národními regulačními orgány.

2. Provozovatel přenosové soustavy nesmí odmítnout připojení nové elektrárny na základě možných budoucích omezení týkajících se dostupných síťových kapacit, např. zatížení v odlehklých částech přenosové soustavy. Provozovatel přenosové soustavy poskytne nezbytné informace.

3. Provozovatel přenosové soustavy nesmí odmítnout nové místo připojení s odůvodněním, že to povede k dodatečným nákladům souvisejícím s nutným zvyšováním kapacity prvků soustavy v těsné blízkosti místa připojení.

KAPITOLA VI

PROVOZOVÁNÍ DISTRIBUČNÍ SOUSTAVY

Článek 24

Určení provozovatelů distribuční soustavy

Členské státy určí nebo požádají podniky, které vlastní distribuční soustavu nebo za ni odpovídají, aby na dobu stanovenou členskými státy a s přihlédnutím k účinnosti a hospodářské rovnováze určily jednoho nebo více provozovatelů distribuční soustavy. Členské státy zajistí, aby provozovatelé distribuční soustavy jednali v souladu s články 25, 26 a 27.

Článek 25

Úkoly provozovatelů distribuční soustavy

1. Provozovatel distribuční soustavy odpovídá za dlouhodobé zajištění schopnosti soustavy uspokojovat přiměřenou poptávku po distribuci elektřiny a za hospodárný způsob provozu, údržby a rozvoje bezpečné, spolehlivé a účinné distribuční soustavy elektřiny ve své oblasti s náležitým ohledem na životní prostředí a energetickou účinnost.

2. V žádném případě nesmí diskriminovat uživatele soustavy nebo kategorie uživatelů soustavy, zejména pokud jde o zvýhodňování podniků ve skupině.

3. Provozovatel distribuční soustavy poskytuje uživatelům soustavy informace, které potřebují pro účinný přístup k soustavě, včetně jejího účinného využití.

4. Členský stát může uložit provozovateli distribuční soustavy, aby při spouštění výrobních zařízení dával přednost zařízením využívajícím obnovitelné zdroje energie nebo odpad nebo zařízeními vyrábějícím současně elektřinu i teplo.

5. Pokud plní tuto funkci, získává provozovatel distribuční soustavy energii, kterou používá ke krytí energetických ztrát a k vytváření rezervní kapacity ve své soustavě, transparentními, nediskriminačními a tržními postupy. Tímto požadavkem není dotčeno používání elektřiny získané podle smluv uzavřených před 1. lednem 2002.

6. Odpovídá-li provozovatel distribuční soustavy za vyrovnávání elektrizační distribuční soustavy, musí být pravidla, která přijímá za tímto účelem, objektivní, transparentní a nediskriminační, včetně pravidel pro účtování poplatků uživatelům, kteří využívají jeho soustavu, za energetickou nerovnováhu. Podmínky poskytování těchto služeb provozovateli distribuční soustavy, včetně pravidel a sazeb, se stanoví v souladu s čl. 37 odst. 6 nediskriminačním a náklady odrážejícím způsobem, a zveřejňují se.

7. Při plánování rozvoje distribuční soustavy zvažuje provozovatel distribuční soustavy opatření v oblasti energetické účinnosti/řízení poptávky nebo distribuované výroby, která by mohla nahradit potřebu modernizace nebo nahrazování energetických kapacit.

Článek 26

Oddělení vlastnictví provozovatelů distribuční soustavy

1. Je-li provozovatel distribuční soustavy součástí vertikálně integrovaného podniku, musí být nezávislý, přinejmenším pokud jde o právní formu, organizaci a rozhodování, na ostatních činnostech, které nesouvisí s distribucí. Tento požadavek nepředstavuje povinnost oddělit vlastnění aktiv provozovatele distribuční soustavy od vertikálně integrovaného podniku.

2. Kromě požadavků odstavce 1, pokud je provozovatel distribuční soustavy součástí vertikálně integrovaného podniku, musí být nezávislý, pokud jde o organizaci a rozhodování, na ostatních činnostech, které nesouvisí s distribucí. Aby se tohoto dosáhlo, použijí se tato minimální kritéria:

- a) osoby odpovědné za řízení provozovatele distribuční soustavy nesmějí být zapojeny do podnikových struktur integrovaného elektroenergetického podniku přímo nebo nepřímo pověřeného běžným provozem spojeným s výrobou, přenosem a dodávkami elektřiny;
- b) musí být přijata vhodná opatření, aby profesionální zájmy osob odpovědných za řízení provozovatele distribuční soustavy byly brány v úvahu takovým způsobem, který zajišťuje, že jsou schopny jednat nezávisle;
- c) provozovatel distribuční soustavy má účinná rozhodovací práva nezávislá na integrovaném elektroenergetickém podniku, pokud jde o aktiva nutná pro provoz, údržbu nebo rozvoj soustavy. K plnění těchto úkolů musí mít provozovatel distribuční soustavy k dispozici potřebné zdroje, včetně lidských, technických, fyzických a finančních zdrojů. Nemělo

by to bránilo existenci náležitých koordinačních mechanismů zajišťujících ochranu práv mateřské společnosti na dohled nad řízením a hospodařením, pokud jde o návratnost aktiv v dceřiné společnosti, nepřímo regulovaných v souladu s čl. 37 odst. 6. Umožňuje to mateřské společnosti zejména schvalovat roční finanční plán nebo jakýkoli rovnocenný nástroj provozovatele distribuční soustavy a stanovovat paušální limity pro úroveň zadluženosti své dceřiné společnosti. Neumožňuje to mateřské společnosti vydávat příkazy týkající se běžného provozu, ani pokud jde o jednotlivá rozhodnutí týkající se výstavby nebo modernizace distribučního vedení nepřekračující podmínky schváleného finančního plánu nebo jakéhokoli rovnocenného nástroje;

- d) provozovatel distribuční soustavy stanoví program shody, který stanoví opatření přijímaná za účelem vyloučení diskriminačního chování a zajistí dostatečné sledování plnění programu. Program shody stanoví konkrétní povinnosti zaměstnanců potřebné pro splnění tohoto cíle. Osoba nebo subjekt pověřený sledováním programu shody, kontrolor shody provozovatele distribuční soustavy, předkládá regulačnímu orgánu uvedenému v čl. 35 odst. 1 výroční zprávu s popisem přijatých opatření. Tato zpráva se zveřejňuje. Kontrolor shody provozovatele distribuční soustavy musí být plně nezávislý a k plnění svých úkolů musí mít přístup ke všem nezbytným informacím provozovatele distribuční soustavy i případných podniků ve skupině.

3. Je-li provozovatel distribuční soustavy součástí vertikálně integrovaného podniku, zajistí členské státy, aby činnosti provozovatele distribuční soustavy byly sledovány regulačními orgány či jinými příslušnými orgány, aby nemohl vertikální integraci využívat k narušování hospodářské soutěže. Vertikálně integrovaní provozovatelé distribuční soustavy zejména nesmějí ve svém vystupování a v rámci prosazování své obchodní značky uvádět v omyl, pokud jde o samostatnost dodavatelské divize vertikálně integrovaného podniku.

4. Členské státy se mohou rozhodnout neuplatňovat odstavce 1, 2 a 3 na integrované elektroenergetické podniky sloužící méně než 100 000 připojeným zákazníkům nebo obsluhující malé izolované soustavy.

Článek 27

Povinnost provozovatelů distribuční soustavy zachovávat důvěrnost

Aniž je dotčen článek 30 nebo kterákoli jiná zákonná povinnost poskytovat informace, musí provozovatel distribuční soustavy zachovávat důvěrnost informací, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu a o kterých se dozví při výkonu své činnosti, a musí zabránit tomu, aby byly zveřejněny informace o vlastních činnostech, které mohou být výhodné z obchodního hlediska, poskytovány diskriminačním způsobem.

Článek 28

Uzavřené distribuční soustavy

1. Členské státy mohou národním regulačním orgánům nebo jiným příslušným orgánům uložit, aby soustavu, která distribuuje elektřinu v rámci geograficky vymezené průmyslové či obchodní zóny nebo zóny sdílených služeb a která nezajišťuje, aniž je dotčen odstavec 4, dodávky pro zákazníky v domácnostech, klasifikovaly jako uzavřenou distribuční soustavu, pokud:

a) jsou provoz či výrobní proces uživatelů této soustavy ze zvláštních technických či bezpečnostních důvodů integrovány; nebo

b) tato soustava distribuuje elektřinu zejména vlastníkově či provozovateli této soustavy nebo podnikům s nimi spojenými.

2. Členské státy mohou národním regulačním orgánům uložit, aby provozovatele uzavřené distribuční soustavy osvobodily od:

a) povinnosti podle čl. 25 odst. 5 získávat energii, kterou používá ke krytí energetických ztrát a k vytváření rezervní kapacity ve své soustavě, transparentními, nediskriminačními a tržními postupy;

b) povinnosti podle čl. 32 odst. 1, aby sazby nebo metodiky pro jejich výpočet byly před vstupem v platnost schváleny v souladu s článkem 37.

3. Pokud je udělena výjimka podle odstavce 2, jsou uplatňované sazby nebo metodiky pro jejich výpočet hodnoceny a schvalovány v souladu s článkem 37 na žádost uživatele uzavřené distribuční soustavy.

4. Nahodilé používání malým počtem domácností se zaměstnáním nebo podobným spojením s majitelem distribuční soustavy, které se nacházejí v oblasti obsluhované uzavřenou distribuční soustavou, nevylučuje udělení výjimky podle odstavce 2.

Článek 29

Provozovatel kombinované soustavy

Ustanovení čl. 26 odst. 1 nebrání činnosti provozovatele kombinované přenosové a distribuční soustavy, pokud tento provozovatel dodržuje ustanovení čl. 9 odst. 1, článku 13 a 14 nebo kapitoly V nebo pokud se na něj vztahuje čl. 44 odst. 2.

KAPITOLA VII

ODDĚLENÍ ÚČETNICTVÍ A JEHO TRANSPARENTNOST

Článek 30

Právo na přístup k účetnictví

1. Členské státy nebo jimi určené příslušné orgány, včetně regulačních orgánů uvedených v článku 35, mají právo na přístup

k účetnictví elektroenergetických podniků uvedených v článku 31, pokud je to nezbytné k plnění jejich úkolů.

2. Členské státy nebo jimi určené příslušné orgány, včetně regulačních orgánů uvedených v článku 34, musí zachovávat důvěrnost informací, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu. Členské státy mohou upravit sdělování těchto informací, pokud je to nezbytné k plnění úkolů příslušných orgánů.

Článek 31

Oddělení účetnictví

1. Členské státy přijmou nezbytná opatření, aby účetnictví elektroenergetických podniků bylo vedeno v souladu s odstavci 2 a 3.

2. Elektroenergetické podniky bez ohledu na režim vlastnictví nebo právní formu vypracují, předloží k auditu a zveřejní své roční účetní závěrky v souladu s ustanoveními vnitrostátních právních předpisů o ročních účetních závěrkách kapitálových společností, přijatých podle čtvrté směrnice Rady 78/660/EHS ze dne 25. července 1978, založené na čl. 44 odst. 2 písm. g) (*) Smlouvy, o ročních účetních závěrkách některých forem společností (1).

Podniky, které nemají zákonnou povinnost zveřejňovat své roční účetní závěrky, uchovávají jedno vyhotovení k dispozici pro veřejnost ve svém sídle.

3. Elektroenergetické podniky vedou ve svém vnitřním účetnictví odděleně své přenosové a distribuční činnosti tak, jak by to bylo požadováno, kdyby dotyčné činnosti prováděly samostatné podniky, s cílem zamezit diskriminaci, vzájemnému subvencování a narušování hospodářské soutěže. Vedou rovněž účetnictví, které může být konsolidované, o ostatních elektrizačních činnostech, které se netýkají přenosu ani distribuce. Do 1. července 2007 musí vést oddělené účetnictví pro činnosti v oblasti dodávek pro oprávněné zákazníky a pro neoprávněné zákazníky. Výnosy z vlastnictví přenosové nebo distribuční soustavy se v účetnictví vykazují odděleně. Případně vedou konsolidované účetnictví pro ostatní jiné než elektrizační činnosti. Vnitřní účetnictví zahrne rozvahu a výsledovku pro každou činnost.

4. Audit uvedený v odstavci 2 ověří zejména dodržování povinností zamezení diskriminace a vzájemného subvencování, uvedených v odstavci 3.

(*) Název směrnice 78/660/EHS byl upraven, aby se zohlednilo přečíslování článků Smlouvy o založení Evropského společenství v souladu s článkem 12 Amsterodamské smlouvy; původní odkaz byl k čl. 54 odst. 3 písm. g).

(1) Úř. věst. L 222, 14.8.1978, s. 11.

KAPITOLA VIII

ORGANIZACE PŘÍSTUPU DO SOUSTAVY

Článek 32

Přístup třetích osob

1. Členské státy zajistí zavedení systému pro přístup třetích osob k přenosovým a distribučním soustavám na základě zveřejněných sazeb použitelných na oprávněné zákazníky a používaných objektivně a bez diskriminace mezi uživateli soustavy. Členské státy zajistí, aby tyto sazby nebo metodiky pro jejich výpočet byly před vstupem v platnost schváleny v souladu s článkem 37 a aby tyto sazby a metodiky, jsou-li schváleny jen metodiky, byly před vstupem v platnost zveřejněny.

2. Provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy může odmítnout přístup, pokud postrádá nezbytnou kapacitu. Pro toto odmítnutí musí být řádně podložené důvody, zejména s ohledem na článek 3, založené na objektivních, technických a ekonomicky ospravedlnitelných kritériích. Regulační orgány, stanoví-li tak daný členský stát, nebo členské státy zajistí, aby byla tato kritéria důsledně uplatňována a aby uživatel, kterému byl odmítnut přístup, mohl využít postupu pro řešení sporů. Pokud je to žádoucí a pokud došlo k odmítnutí přístupu, regulační orgány dále zajistí, aby provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy poskytl náležité informace o opatřeních, která budou nezbytná k posílení soustavy. Osobě požadující takové informace může být účtován přiměřený poplatek odrážející náklady na jejich poskytnutí.

Článek 33

Otevírání trhu a vzájemnost

1. Členské státy zajistí, aby za oprávněné zákazníky byli považováni:

- a) do 1. července 2004 oprávnění zákazníci stanovení v čl. 19 odst. 1 až 3 směrnice 96/92/ES. Členské státy zveřejní do 31. ledna každého roku kritéria pro definování těchto oprávněných zákazníků;
- b) od 1. července 2004 všichni zákazníci mimo domácnosti;
- c) od 1. července 2007 všichni zákazníci.

2. Aby se předešlo nerovnováze při otevírání trhů s elektřinou:

- a) smlouvy na dodávky elektřiny s oprávněným zákazníkem v soustavě jiného členského státu se nezakazují, je-li zákazník považován za oprávněného v obou daných soustavách; a

- b) pokud jsou transakce popsány v písmenu a) odmítnuty kvůli tomu, že je zákazník oprávněn jen v jedné z obou soustav, může Komise s přihlédnutím k situaci na trhu a k obecnému zájmu nařídít odmítající straně provést požadované dodávky na žádost členského státu, v němž je oprávněný zákazník usazen.

Článek 34

Přímá vedení

1. Členské státy přijmou nezbytná opatření, která umožní:
 - a) výrobcům elektřiny a podnikům dodávajícím elektřinu usazeným na jejich území zásobovat své vlastní provozy, dceřiné společnosti a oprávněné zákazníky prostřednictvím přímých vedení; a
 - b) všem oprávněným zákazníkům usazeným na jejich území, aby byli výrobci a dodavatelskými podniky zásobování prostřednictvím přímých vedení.
2. Členské státy stanoví kritéria pro povolení výstavby přímých vedení na svém území. Tato kritéria musí být objektivní a nediskriminační.
3. Možnost dodávek elektřiny prostřednictvím přímých vedení podle odstavce 1 tohoto článku nemá vliv na možnost uzavírat smlouvy o dodávkách elektřiny podle článku 32.
4. Členské státy mohou podmínit vydání povolení k výstavbě přímého vedení buď odmítnutím přístupu do soustavy případně na základě článku 32, anebo zahájením smířčího řízení podle článku 37.
5. Členské státy mohou odmítnout povolit výstavbu přímého vedení, pokud by udělení tohoto povolení bránilo uplatňování článku 3. Toto odmítnutí musí být řádně odůvodněno.

KAPITOLA IX

NÁRODNÍ REGULAČNÍ ORGÁNY

Článek 35

Určení a nezávislost regulačních orgánů

1. Každý členský stát určí jediný národní regulační orgán na vnitrostátní úrovni.

2. Odstavec 1 tohoto článku se nedotýká určení jiných regulačních orgánů na regionální úrovni v některých členských státech, pokud je jmenován jediný zástupce pro reprezentační a kontaktní účely na úrovni Společenství v radě regulačních orgánů Agentury pro spolupráci energetických regulačních orgánů v souladu s čl. 14 odst. 1 nařízení (ES) č. 713/2009.

3. Odchylně od odstavce 1 tohoto článku může členský stát určit regulační orgány pro malé soustavy na geograficky samostatném území, které má v roce 2008 spotřebu menší než 3 % celkové spotřeby členského státu, jehož je součástí. To se nedotýká jmenování jediného zástupce pro reprezentační a kontaktní účely na úrovni Společenství v radě regulačních orgánů Agentury pro spolupráci energetických regulačních orgánů v souladu s čl. 14 odst. 1 nařízení (ES) č. 713/2009.

4. Členské státy zaručí nezávislost regulačního orgánu a zajistí, aby své pravomoci vykonával nestranně a transparentně. Za tímto účelem členské státy zajistí, aby při plnění regulačních úkolů stanovených touto směrnicí a souvisejícími právními předpisy regulační orgán:

- a) byl právně odlišný od jakéhokoli jiného veřejnoprávního nebo soukromoprávního subjektu a na něm funkčně nezávislý,
- b) zajistil, aby jeho zaměstnanci a osoby odpovědné za jeho řízení
 - i) jednali nezávisle na jakémkoli tržním zájmu a
 - ii) při plnění svých regulačních úkolů nevyhledávali ani nepřijímali přímé pokyny od vlády nebo jiného veřejnoprávního nebo soukromoprávního subjektu. Tímto požadavkem není dotčeno případná úzká spolupráce s jinými příslušnými vnitrostátními orgány nebo všeobecné politické pokyny vydané příslušnou vládou a které se netýkají regulačních pravomocí a povinností podle článku 37.

5. Za účelem ochrany nezávislosti regulačních orgánů členské státy zejména zajistí, aby:

- a) regulační orgán mohl přijímat samostatná rozhodnutí nezávisle na jakémkoli politickém subjektu a měl samostatné roční rozpočtové prostředky, autonomii při plnění přiděleného rozpočtu a odpovídající lidské i finanční zdroje pro výkon svých povinností; a
- b) členové rady regulačního orgánu nebo – pokud regulační orgán radu nemá – nejvyššího vedení regulačního orgánu byli jmenováni na pevně stanovenou dobu v délce pěti až sedmi let, kterou lze jednou obnovit.

Pokud jde o první pododstavec písm. b), členské státy zajistí vhodný rotační systém pro radu nebo nejvyšší vedení. Členy představenstva nebo nejvyššího vedení, pokud regulační orgán představenstvo nemá, je během jejich funkčního období možné z funkce odvolat jen v případě, že již neplní podmínky stanovené v tomto článku nebo se dopustili pochybení podle vnitrostátního práva.

Článek 36

Obecné cíle regulačního orgánu

Při plnění regulačních úkolů stanovených v této směrnici přijme regulační orgán v rámci svých povinností a pravomocí stanovených v článku 37, a to případně v úzké konzultaci s dalšími příslušnými vnitrostátními orgány, včetně orgánů pro hospodářskou soutěž, a aniž jsou dotčeny jejich pravomoci, veškerá přiměřená opatření k dosažení těchto cílů:

- a) podpora – v úzké spolupráci s agenturou, regulačními orgány ostatních členských států a s Komisí – konkurenceschopného, bezpečného a ekologicky udržitelného vnitřního trhu s elektřinou v rámci Společenství a otevření účinného trhu pro všechny zákazníky a dodavatele ve Společenství a zajištění náležitých podmínek pro to, aby elektroenergetické sítě fungovaly efektivně, spolehlivě a zohledňovaly dlouhodobé cíle;
- b) rozvoj konkurenceschopných a řádně fungujících regionálních trhů v rámci Společenství za účelem dosažení cíle uvedeného v písmenu a);
- c) odstranění překážek bránících obchodování s elektřinou mezi členskými státy, mimo jiné rozvoj vhodných přeshraničních přenosových kapacit k uspokojení poptávky a posilování integrace vnitrostátních trhů, což může usnadnit toky elektřiny po celém Společenství;
- d) pomoc v úsilí o rozvoj bezpečných, spolehlivých a efektivních nediskriminačních soustav orientovaných na spotřebitele při nejnižších možných nákladech, podpora přiměřenosti soustav a v souladu s cíli všeobecné energetické politiky i podpora energetické účinnosti a integrace výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie s malou i velkou kapacitou a distribuované výroby jak v přenosových, tak v distribučních sítích;
- e) usnadnění přístupu nové výrobní kapacity k síti, zejména odstranění překážek, které by mohly bránit přístupu nových subjektů vstupujících na trh a elektřině z obnovitelných zdrojů energie;
- f) zajištění toho, aby byly provozovatelům a uživatelům soustav poskytovány vhodné pobídky, jak krátkodobě, tak dlouhodobě, ke zvyšování výkonnosti soustav a k podpoře integrace trhu;
- g) zajištění toho, aby pro zákazníky bylo přínosem účinné fungování příslušného vnitrostátního trhu, podpora účinné hospodářské soutěže a zabezpečení ochrany spotřebitele;
- h) pomoc při dosahování vysokých standardů univerzální a veřejné služby ve vztahu k dodávkám elektřiny, přispívání k ochraně zranitelných zákazníků a ke slučitelnosti postupů při výměně údajů potřebných pro přechod zákazníka k novému dodavateli.

Článek 37

Povinnosti a pravomoci regulačního orgánu

1. Regulační orgán má tyto povinnosti:
 - a) stanovovat nebo schvalovat sazby za přenos nebo distribuci nebo příslušné metodiky jejich výpočtu, a to při dodržování transparentních kritérií;
 - b) zajistit, aby provozovatelé přenosové a distribuční soustavy a případně příslušní vlastníci soustavy, jakož i všechny elektroenergetické podniky plnili své povinnosti vyplývající z této směrnice a z dalších příslušných právních předpisů Společenství, včetně těch, které se týkají přeshraničních otázek;
 - c) spolupracovat na přeshraničních otázkách s regulačním orgánem nebo orgány příslušných členských států a s agenturou;
 - d) dodržovat a provádět jakákoli relevantní právně závazná rozhodnutí agentury a Komise;
 - e) každoročně podávat příslušným orgánům členských států, agentuře a Komisi zprávu o činnosti a plnění svých povinností. Tato zpráva obsahuje přijatá opatření a dosažené výsledky ve vztahu k jednotlivým úkolům uvedeným v tomto článku;
 - f) zabezpečit, aby nedocházelo k žádným vzájemným subvencím mezi přenosovými, distribučními a dodavatelskými činnostmi;
 - g) sledovat investiční plány provozovatelů přenosové soustavy a posuzovat ve své výroční zprávě investiční plány provozovatelů přenosové soustavy, pokud jde o jejich soulad s plánem rozvoje sítí pro celé Společenství uvedeným v čl. 8 odst. 3 písm. b) nařízení (ES) č. 714/2009; toto posouzení může obsahovat doporučení na změnu těchto investičních plánů;
 - h) sledovat dodržování pravidel pro bezpečnost a spolehlivost sítě a přezkoumávat dosažené výsledky v této oblasti a dále stanovovat nebo schvalovat standardy a požadavky na kvalitu služeb a dodávek nebo přispívat k jejímu dosažení spolu s ostatními příslušnými orgány;
 - i) sledovat úroveň transparentnosti, včetně velkoobchodních cen, a zajistit, aby elektroenergetické podniky dodržovaly povinnost transparentnosti;
 - j) sledovat stupeň a účinnost otevřenosti trhu a stupeň hospodářské soutěže na velkoobchodní a maloobchodní úrovni, včetně burz pro obchodování s elektřinou, cen pro zákazníky v domácnostech včetně systémů placení záloh, počtu případů přechodu k jinému dodavateli, počtu případů odpojení, poplatků za údržbu a její provádění a stížností zákazníků v domácnostech, jakož i jakákoli narušení nebo omezení hospodářské soutěže, včetně poskytování veškerých relevantních informací a a upozorňování příslušných orgánů pro hospodářskou soutěž na veškeré relevantní případy;
 - k) sledovat výskyt omezujících smluvních podmínek, včetně výhradních doložek, které mohou bránit velkým zákazníkům mimo domácnosti souběžně uzavírat smlouvy s více dodavateli nebo mohou omezit tuto jejich možnost a případně informovat o této praxi vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž;
 - l) respektovat smluvní svobodu, pokud jde o smlouvy na přerušitelné dodávky a o dlouhodobé smlouvy, jestliže jsou slučitelné s právními předpisy Společenství a vnitrostátními právními předpisy a jsou v souladu s politikami Společenství;
 - m) sledovat čas, který provozovatelé přenosové a distribuční soustavy potřebují na provedení připojení a oprav;
 - n) napomáhat spolu s ostatními příslušnými orgány při zajišťování účinnosti a prosazování opatření na ochranu spotřebitele, včetně opatření stanovených v příloze I;
 - o) zveřejňovat alespoň jednou ročně doporučení o souladu dodavatelských cen s článkem 3 a předávat je případně orgánům pro hospodářskou soutěž;
 - p) zajišťovat přístup k údajům o spotřebě zákazníků, umožnění dobrovolného používání snadno srozumitelného harmonizovaného formátu na vnitrostátní úrovni pro údaje o spotřebě a rychlý přístup všech zákazníků k těmto údajům podle přílohy A písm. h);
 - q) sledovat provádění pravidel, která se týkají úlohy a povinností provozovatelů přenosové soustavy, provozovatelů distribuční soustavy, dodavatelů a zákazníků a dalších účastníků trhu podle nařízení (ES) č. 714/2009;
 - r) sledovat investice do výrobních kapacit ve vztahu k bezpečnosti dodávek;
 - s) sledovat technickou spolupráci mezi provozovateli přenosové soustavy Společenství a třetích zemí;
 - t) sledovat provádění ochranných opatření uvedených v článku 42; a
 - u) přispívat ke slučitelnosti postupů pro výměnu údajů týkajících se nejvýznamnějších procesů na trhu na regionální úrovni.
 2. Pokud je to v některém členském státě stanoveno, mohou být povinnosti sledování uvedené v odstavci 1 prováděny jinými orgány než regulačními orgány. V takovém případě se informace, které jsou výsledkem takového sledování, zpřístupní co nejdříve regulačnímu orgánu.
- Aniž jsou dotčeny konkrétní pravomoci regulačního orgánu a v souladu se zásadou lepší právní úpravy, si regulační orgán při výkonu povinností uvedených v odstavci 1 zachovává svou nezávislost, a je-li to vhodné, konzultuje s provozovateli přenosové soustavy a případně úzce spolupracuje s jinými relevantními vnitrostátními orgány.

Žádné schválení ze strany regulačního orgánu nebo agentury podle této směrnice nebrání tomu, aby v budoucnu regulační orgán v řádně odůvodněných případech použil své pravomoci podle tohoto článku nebo aby jakýkoli jiný příslušný orgán nebo Komise uložily sankce.

3. Je-li podle článku 13 určen nezávislý provozovatel soustavy, musí regulační orgán vedle povinností, které má plnit podle odstavce 1 tohoto článku, rovněž:

- a) sledovat dodržování povinností, které pro vlastníka přenosové soustavy a nezávislého provozovatele soustavy vyplývají z tohoto článku, a v souladu s odst. 4 písm. d) ukládat sankce za jejich nedodržení;
- b) sledovat vztahy a komunikaci mezi nezávislým provozovatelem soustavy a vlastníkem přenosové soustavy s cílem zajistit, aby nezávislý provozovatel soustavy plnil své povinnosti, a zejména schvalovat smlouvy a jednat jako orgán pro řešení sporů mezi nezávislým provozovatelem soustavy a vlastníkem přenosové soustavy, pokud jde o případné stížnosti podané kteroukoli ze stran podle odstavce 11;
- c) aniž je dotčen postup podle čl. 13 odst. 2 písm. c), ve vztahu k prvnímu desetiletému plánu rozvoje sítě schvalovat investiční plány a víceletý plán rozvoje sítě předkládaný každoročně nezávislým provozovatelem soustavy;
- d) zajistit, aby sazby za přístup do sítě vybírané nezávislými provozovateli soustavy zahrnovaly odměnu pro vlastníka nebo vlastníky sítě, která je přiměřená užívání aktiv dané sítě a jakýmkoli novým investicím do těchto aktiv, pokud jsou vynaloženy hospodárně a efektivně;
- e) mít pravomoc provádět inspekce, včetně neohlášených inspekcí, v prostorách vlastníka přenosové soustavy a nezávislého provozovatele soustavy;
- f) sledovat využívání poplatků za přetížení vybraných nezávislými provozovateli soustav podle čl. 16 odst. 6 nařízení (ES) č. 714/2009.

4. Členské státy zajistí, aby regulačním orgánům byly uděleny pravomoci, které jim umožní účinně a rychle plnit povinnosti uvedené v odstavcích 1, 3 a 6. Za tímto účelem má regulační orgán alespoň tyto pravomoci:

- a) vydávat závazná rozhodnutí týkající se elektroenergetických podniků;
- b) provádět šetření týkající se fungování trhů s elektřinou a rozhodovat o jakýchkoli nutných a přiměřených opatřeních na podporu účinné hospodářské soutěže a zajištění řádného fungování trhu a ukládat tato opatření. Pokud je to vhodné,

má regulační orgán rovněž pravomoc spolupracovat při provádění šetření souvisejících s právními předpisy o hospodářské soutěži s vnitrostátním orgánem pro hospodářskou soutěž a regulačními orgány pro finanční trhy nebo Komisí;

- c) vyžadovat od elektroenergetických podniků jakékoli informace, jež jsou důležité pro plnění jeho úkolů, včetně odůvodnění odmítnutí povolit přístup třetím stranám, a jakékoli informace o opatřeních nezbytných pro posílení sítě;
- d) ukládat účinné, přiměřené a odrazující sankce elektroenergetickým podnikům, které neplní své povinnosti vyplývající z této směrnice nebo z jakýchkoli relevantních právně závazných rozhodnutí regulačního orgánu nebo agentury, nebo uložení takových sankcí navrhnout příslušnému soudu. To zahrnuje pravomoci ukládat nebo navrhnout uložení sankcí až do výše 10 % ročního obrátu provozovatele přenosové soustavy vůči provozovateli přenosové soustavy nebo až do výše 10 % ročního obrátu vertikálně integrovaného podniku vůči vertikálně integrovanému podniku za případné neplnění příslušných povinností podle této směrnice; a
- e) mít odpovídající pravomoci k provádění šetření a řešení sporů podle odstavců 11 a 12.

5. Pokud byl určen provozovatel přenosové soustavy v souladu s kapitolou V, musí mít regulační orgán kromě povinností a pravomocí podle odstavců 1 a 4 tohoto článku alespoň tyto povinnosti a pravomoci:

- a) ukládat sankce v souladu s odst. 4 písm. d) za diskriminační chování ve prospěch vertikálně integrovaného podniku;
- b) sledovat komunikaci mezi provozovatelem přenosové soustavy a vertikálně integrovaným podnikem s cílem zajistit, aby provozovatel přenosové soustavy plnil své povinnosti;
- c) vystupovat jako orgán pro řešení sporů mezi vertikálně integrovaným podnikem a provozovatelem přenosové soustavy, pokud jde o jakoukoli stížnost podle odstavce 11;
- d) sledovat obchodní a finanční vztahy, včetně půjček mezi vertikálně integrovaným podnikem a provozovatelem přenosové soustavy;
- e) schvalovat veškeré obchodní a finanční dohody mezi vertikálně integrovaným podnikem a provozovatelem přenosové soustavy za předpokladu, že tyto dohody jsou v souladu s tržními podmínkami;

- f) požadovat odůvodnění ze strany vertikálně integrovaného podniku, pokud obdrží oznámení od kontrolora shody v souladu s čl. 21 odst. 4. Toto odůvodnění musí obsahovat zejména důkazní materiály o tom, že nenastalo žádné diskriminační chování zvyhodňující vertikálně integrovaný podnik;
- g) provádět inspekce, včetně neohlášených inspekcí, v kancelářích a zařízeních vertikálně integrovaného podniku a provozovatele přenosové soustavy;
- h) zadat všechny nebo konkrétní úkoly provozovatele přenosové soustavy nezávislému provozovateli soustavy jmenovanému v souladu s článkem 13 v případě trvalého neplnění povinností podle této směrnice ze strany provozovatele přenosové soustavy, zejména v případě opakovaného diskriminačního chování ve prospěch vertikálně integrovaného podniku.
6. Regulační orgány jsou příslušné pro stanovování nebo schvalování alespoň metodik používaných pro výpočet nebo stanovení podmínek s dostatečným předstihem předtím, než vstoupí v platnost, pro
- a) připojení a přístup k vnitrostátním sítím, včetně sazeb za přenos a distribuci nebo jejich metodiky výpočtu, přičemž tyto sazby nebo metodiky musí umožňovat provádění nezbytných investic do sítí tak, aby díky těmto investicím bylo možné zabezpečit rentabilitu sítí;
- b) poskytování vyrovnávacích služeb, které jsou realizovány co nejhospodárněji a poskytují vhodné podněty pro uživatele sítě, aby vyrovnali svůj vstup a odběr. Vyrovnávací služby musí být poskytovány spravedlivým a nediskriminačním způsobem a vycházet z objektivních kritérií; a
- c) přístup k přeshraničním infrastrukturám, včetně postupů pro přidělování kapacity a řízení přetížení.
7. Metodiky či podmínky uvedené v odstavci 6 jsou zveřejňovány.
8. Při stanovování nebo schvalování sazeb nebo metodik výpočtu a vyrovnávacích služeb musí regulační orgány zajistit, aby byly provozovatelům přenosové a distribuční soustavy poskytnuty přiměřené pobídky, jak krátkodobě, tak dlouhodobě, pro zvyšování účinnosti, podporu integrace trhu a bezpečnosti dodávek a souvisejících výzkumných činností.
9. Regulační orgány sledují řízení přetížení ve vnitrostátních přenosových elektroenergetických sítích, včetně propojovacího vedení, a provádění pravidel pro řízení přetížení. Za tímto účelem předkládají provozovatelé přenosové soustavy nebo subjekty působící na trhu svá pravidla pro řízení přetížení, včetně přidělování kapacity, národním regulačním orgánům. Národní regulační orgány mohou požadovat změny těchto pravidel.

10. Regulační orgány mají právo požádat v případě potřeby provozovatele přenosové a distribuční soustavy, aby změnili podmínky, včetně sazeb nebo metodik výpočtu uvedených v tomto článku, tak, aby byly přiměřené a používaly se nediskriminačním způsobem. Pokud dojde při stanovování sazeb za přenos a distribuci ke zpoždění, jsou regulační orgány oprávněny stanovit nebo schválit prozatímní sazby za přenos a distribuci nebo metodiky a rozhodnout o přiměřených kompenzačních opatřeních, pokud se konečné sazby za přenos a distribuci nebo metodiky od těchto prozatímních sazeb liší.

11. Každá osoba, která je nespokojena s provozovatelem přenosové nebo distribuční soustavy v souvislosti s povinnostmi daného provozovatele podle této směrnice, může podat stížnost regulačnímu orgánu, který jako orgán pro řešení sporů vydá rozhodnutí do dvou měsíců po obdržení stížnosti. Tuto lhůtu je možné prodloužit o dva měsíce, pokud regulační orgán požaduje další informace. Tuto prodlouženou lhůtu je možné dále prodloužit po dohodě se stěžovatelem. Rozhodnutí regulačního orgánu má závazný účinek, pokud není zrušeno v rámci odvolání.

12. Každá osoba, které se to týká a která má právo si stěžovat na rozhodnutí o metodikách přijaté podle tohoto článku, nebo má-li regulační orgán konzultační povinnost ohledně navrhovaných sazeb nebo metodik, může podat stížnost s ohledem na přezkoumání rozhodnutí ve lhůtě nejvýše dvou měsíců od zveřejnění rozhodnutí nebo návrhu rozhodnutí nebo v kratší lhůtě stanovené členskými státy. Tato stížnost nemá odkladný účinek.

13. Členské státy vytvoří vhodné a účinné mechanismy pro regulaci, kontrolu a transparentnost tak, aby zabránily veškerému zneužívání dominantního postavení a bezohlednému chování, zejména ke škodě spotřebitelů. Tyto mechanismy berou v úvahu ustanovení Smlouvy, a zejména její článek 82.

14. Členské státy zajistí, aby v souladu s vnitrostátním právem byla přijata vhodná opatření, včetně správních opatření nebo trestních řízení proti odpovědným fyzickým nebo právnickým osobám, pokud nejsou dodržena pravidla o důvěrnosti stanovená touto směrnicí.

15. Stížnosti uvedené v odstavcích 11 a 12 se podávají, aniž je dotčen výkon práva na opravný prostředek podle práva Společenství nebo práva členských států.

16. Rozhodnutí přijímaná regulačními orgány musí být řádně odůvodněná a oprávněná, aby byl možný jejich soudní přezkum. Tato rozhodnutí se zpřístupní veřejnosti při zachování důvěrnosti informací, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu.

17. Členské státy zajistí, aby na vnitrostátní úrovni existovaly vhodné mechanismy, v jejichž rámci má strana, které se rozhodnutí regulačního orgánu týká, právo podat opravný prostředek k subjektu, který je na zúčastněných stranách a jakékoli vládě nezávislý.

Článek 38

Regulační režim pro přeshraniční otázky

1. Regulační orgány úzce spolupracují a vzájemně se konzultují a poskytují si navzájem i agentuře jakékoli informace nezbytné pro plnění svých úkolů podle této směrnice. U předávaných informací zajistí přijímající orgán stejnou úroveň důvěrnosti, jaká je vyžadována od orgánu, který informaci poskytl.

2. Regulační orgány spolupracují přinejmenším na regionální úrovni s cílem:

- a) podporovat tvorbu provozních ujednání vedoucích k umožnění optimálního řízení sítě, podpoře společných burz pro obchodování elektřinou a k přidělování přeshraničních kapacit a s cílem umožnit odpovídající úroveň propojovací kapacity, mimo jiné prostřednictvím nových propojení, v rámci regionu a mezi regiony, s cílem umožnit rozvoj účinné hospodářské soutěže a zlepšení bezpečnosti dodávek, aniž by docházelo k diskriminaci mezi dodavatelskými podniky z různých členských států;
- b) koordinovat vypracování všech kodexů sítě pro příslušné provozovatele přenosové soustavy a další účastníky na trhu; a
- c) koordinovat vypracování pravidel pro řízení přetížení.

3. Národní regulační orgány jsou oprávněny uzavírat dohody o vzájemné spolupráci za účelem rozvoje spolupráce v oblasti regulace.

4. Opatření uvedená v odstavci 2 se provádějí podle potřeby v úzké konzultaci s dalšími příslušnými vnitrostátními orgány a aniž jsou dotčeny konkrétní pravomoci těchto vnitrostátních orgánů.

5. Komise může přijmout rámcové pokyny ohledně rozsahu povinností regulačních orgánů týkající se vzájemné spolupráce a spolupráce s agenturou. Tato opatření, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky této směrnice jejím doplněním, se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 46 odst. 2.

Článek 39

Dodržování rámcových pokynů

1. Kterýkoli regulační orgán a Komise si mohou vyžádat stanovisko agentury k tomu, zda je rozhodnutí regulačního orgánu v souladu s rámcovými pokyny uvedenými v této směrnici nebo v nařízení (ES) č. 714/2009.

2. Agentura poskytne do tří měsíců ode dne přijetí žádosti své stanovisko regulačnímu orgánu, který si jej vyžádal, nebo případně Komisi a rovněž regulačnímu orgánu, který dotyčné rozhodnutí vydal.

3. Pokud se regulační orgán, který rozhodnutí vydal, neřídí stanoviskem agentury do čtyř měsíců ode dne, kdy jej obdržel, uvědomí o tom agentura Komisi.

4. Kterýkoli regulační orgán může Komisi uvědomit, má-li za to, že rozhodnutí důležité pro přeshraniční obchod přijaté regulačním orgánem není v souladu s rámcovými pokyny uvedenými v této směrnici nebo v nařízení (ES) č. 714/2009, a to do dvou měsíců ode dne tohoto rozhodnutí.

5. Pokud Komise do dvou měsíců poté, co ji uvědomila agentura v souladu s odstavcem 3 nebo regulační orgán v souladu s odstavcem 4, nebo z vlastního podnětu do tří měsíců ode dne rozhodnutí shledá, že dané rozhodnutí určitého regulačního orgánu vyvolává vážné pochybnosti z hlediska jeho souladu s rámcovými pokyny uvedenými v této směrnici nebo v nařízení (ES) č. 714/2009, může Komise rozhodnout o dalším projednání dané věci. V takovém případě vyzve regulační orgán a účastníky řízení před regulačním orgánem, aby předložili připomínky.

6. Pokud se Komise rozhodla danou věc dále projednat, nejpozději do čtyř měsíců ode dne přijetí tohoto rozhodnutí vydá konečné rozhodnutí:

- a) nevznášet námitky proti rozhodnutí regulačního orgánu; nebo
- b) vyžadující, aby dotčený regulační orgán zrušil své rozhodnutí, má-li za to, že nebyly dodrženy rámcové pokyny.

7. Pokud Komise nepřijala rozhodnutí o dalším projednání dané věci nebo konečné rozhodnutí ve lhůtách stanovených v odstavcích 5 a 6, má se za to, že proti rozhodnutí regulačního orgánu nevznášela námitky.

8. Regulační orgán naplní rozhodnutí Komise vyžadující zrušení jeho rozhodnutí do dvou měsíců a uvědomí o tom Komisi.

9. Komise může přijmout rámcové pokyny, které podrobně stanoví postup pro uplatňování tohoto článku. Tato opatření, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky této směrnice jejím doplněním, se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 46 odst. 2.

Článek 40

Vedení záznamů

1. Členské státy vyžadují, aby dodavatelské podniky uchovávaly pro potřeby vnitrostátních orgánů, včetně národního regulačního orgánu, vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž a Komise, pro plnění jejich úkolů alespoň po dobu pěti let náležité údaje týkající se všech transakcí podle smluv na dodávky elektřiny a deriváty na elektřinu s velkoobdoběrateli a provozovateli přenosové soustavy.

2. Údaje musí obsahovat podrobnosti o vlastnostech příslušných transakcí, jako například pravidla upravující trvání, dodání a vypořádání, množství, data a časy uskutečnění a ceny transakcí a informace k identifikaci dotčeného velkoobdoběratele, jakož i stanovené podrobnosti o všech nevypořádaných smlouvách na dodávky elektřiny a derivátů na elektřinu.

3. Regulační orgán může rozhodnout, že části těchto informací poskytne účastníkům trhu, ovšem za podmínky, že se nezveřejní informace, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu a které se týkají jednotlivých účastníků trhu nebo jednotlivých transakcí. Tento odstavec se nevztahuje na informace o finančních nástrojích, které spadají do oblasti působnosti směrnice 2004/39/ES.

4. K zajištění jednotného uplatňování tohoto článku může Komise přijmout rámcové pokyny vymezující metody a opatření pro vedení záznamů, jakož i formu a obsah údajů, které mají být uchovávány. Tato opatření, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky této směrnice jejím doplněním, se přijímají regulačním postupem s kontrolou podle čl. 46 odst. 2.

5. Pokud jde o transakce s deriváty na elektřinu mezi dodavatelskými podniky na jedné straně a velkoobdoběrateli a provozovateli přenosové soustavy na straně druhé, použije se tento článek pouze poté, co Komise přijme rámcové pokyny uvedené v odstavci 4.

6. Ustanovení tohoto článku nezakládají vůči orgánům uvedeným v odstavci 1 další povinnosti pro subjekty spadající do oblasti působnosti směrnice 2004/39/ES.

7. Potřebují-li orgány uvedené v odstavci 1 přístup k údajům, které uchovávají subjekty spadající do oblasti působnosti směrnice 2004/39/ES, poskytnou požadované údaje orgánům uvedeným v odstavci 1 orgány příslušné podle uvedené směrnice.

KAPITOLA X

MALOOBCHODNÍ TRHY

Článek 41

Maloobchodní trhy

V zájmu snazšího vzniku dobře fungujících a transparentních maloobchodních trhů ve Společenství zajistí členské státy, aby byly úloha a povinnosti provozovatelů přenosové soustavy, provozovatelů distribuční soustavy, dodavatelských podniků, zákazníků

a případně dalších účastníků trhu vymezeny, pokud jde o smluvní ujednání, závazky vůči zákazníkům, pravidla pro předávání údajů a zúčtování, vlastnictví údajů a odpovědnost za měření.

Tato pravidla se zveřejní a vytvoří s cílem usnadnit přístup zákazníkům a dodavatelům k sítím, přičemž podléhají přezkumu ze strany regulačních orgánů nebo jiných příslušných vnitrostátních orgánů.

Významní zákazníci mimo domácnosti mají právo uzavírat smlouvy souběžně s několika dodavateli.

KAPITOLA XI

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 42

Ochranná opatření

V případě náhlé krize na trhu s energií nebo ohrožení fyzické bezpečnosti osob, přístrojů, zařízení nebo celistvosti soustavy může členský stát dočasně přijmout nezbytná ochranná opatření.

Taková opatření směřují k narušení společného trhu pouze v co nejmenší míře a nesmějí překročit rozsah nezbytně nutný pro odstranění náhle vzniklých obtíží.

Dotyčný členský stát tato opatření neprodleně oznámí ostatním členským státům a Komisi, která může rozhodnout, že je daný členský stát musí změnit nebo zrušit, pokud narušují hospodářskou soutěž a nepříznivě ovlivňují obchod způsobem, který je v rozporu s obecným zájmem.

Článek 43

Rovné podmínky

1. Opatření, která mohou členské státy přijmout podle této směrnice za účelem zajištění rovných podmínek musejí být v souladu se Smlouvou, zejména pak s článkem 30 Smlouvy, a právními předpisy Společenství.

2. Opatření uvedená v odstavci 1 musí být přiměřená, nediskriminační a transparentní. Tato opatření mohou být uvedena v účinnost pouze po oznámení Komisi a vyžadují její schválení.

3. Komise se k oznámení podle odstavce 2 vyjádří do dvou měsíců od jeho obdržení. Tato lhůta začíná běžet dnem následujícím po obdržení úplných informací. Pokud se Komise v této dvouměsíční lhůtě nevyjádří, má se za to, že vůči oznámeným opatřením nevznesla námítky.

Článek 44

Výjimky

1. Členské státy, které prokáží, že provoz jejich izolovaných mikrosoustav má po vstupu této směrnice v platnost vážné obtíže, pokud jde o rekonstrukci, modernizaci a rozšíření stávající kapacity, mohou požádat o výjimky z odpovídajících ustanovení kapitol IV, VI, VII a VIII a kapitoly III, které jim Komise může povolit. Komise uvědomí členské státy o těchto žádostech před svým rozhodnutím při současném zachování důvěrnosti. Toto rozhodnutí bude vyhlášeno v Úředním věstníku Evropské unie.

2. Článek 9 se nepoužije v případě Kypru, Lucemburska a Malty. Články 26, 32 a 33 se kromě toho nepoužijí v případě Malty.

Pro účely čl. 9 odst. 1 písm. b) nezahrnuje pojem „podnik vykonávající funkci výroby nebo dodávek“ konečné spotřebitele vykonávající funkci výroby nebo dodávek elektřiny přímo nebo prostřednictvím podniku, nad nímž vykonávají kontrolu, a to individuálně nebo společně, za předpokladu, že koneční spotřebitelé, včetně jejich podílů na elektřině vyrobené v kontrolovaném podniku, jsou v ročním průměru čistí spotřebitelé elektřiny a že ekonomická hodnota elektřiny, kterou prodávají třetím osobám, je nepodstatná v poměru k jejich ostatním podnikatelským činnostem.

Článek 45

Přezkum

Pokud Komise ve zprávě uvedené v čl. 47 odst. 6 dospěje k závěru, že vzhledem k účinnému způsobu, jakým byl uskutečňován přístup k soustavě v členském státě, který dává prostor pro zcela účinný, nediskriminační a neztížený přístup k soustavě, nejsou určité povinnosti uložené touto směrnicí podnikům (včetně povinností týkajících se právního oddělení provozovatelů distribuční soustavy) úměrné sledovanému cíli, může dotyčný členský stát podat Komisi žádost o osvobození od daného požadavku.

Členský stát oznámí tuto žádost neprodleně Komisi spolu s veškerými významnými informacemi nezbytnými k prokázání, že závěr obsažený ve zprávě o zabezpečení účinného přístupu k soustavě bude dodržen.

Do tří měsíců po obdržení oznámení vydá Komise stanovisko k žádosti dotyčného členského státu a případně předloží Evropskému parlamentu a Radě návrhy na změnu odpovídajících ustanovení této směrnice. V návrzích na změnu této směrnice může Komise navrhnout osvobození dotyčného členského státu od daných požadavků za podmínky, že členský stát případně provádí stejně účinná opatření.

Článek 46

Výbor

1. Komisi je nápomocen výbor.
2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použijí se čl. 5a odst. 1 až 4 a článek 7 rozhodnutí 1999/468/ES s ohledem na článek 8 uvedeného rozhodnutí.

Článek 47

Podávání zpráv

1. Komise sleduje a posuzuje uplatňování této směrnice a předkládá zprávu o celkovém pokroku Evropskému parlamentu a Radě poprvé do dne 4. srpna 2004 a poté vždy jednou za rok. Zpráva o pokroku obsahuje přinejmenším:
 - a) získané zkušenosti a dosažený pokrok při vytváření úplného a plně fungujícího vnitřního trhu s elektřinou a překážek, které v této souvislosti přetrvávají, včetně prvků dominantního postavení na trhu, koncentrace na trhu, bezohledného chování a chování narušujícího hospodářskou soutěž a jejich vlivu na deformace trhu;
 - b) rozsah, v němž byly požadavky na oddělení vlastnictví a stanovení sazeb uvedené v této směrnici úspěšné při zajišťování korektního a nediskriminačního přístupu do elektrizační soustavy Společenství a odpovídající úrovně hospodářské soutěže, jakož i hospodářské, ekologické a sociální dopady otvírání trhu s elektřinou pro zákazníky;
 - c) přezkoumání záležitostí týkajících se úrovně kapacity soustavy a bezpečnosti dodávek elektřiny ve Společenství, a zejména existující a předpokládanou rovnováhu mezi nabídkou a poptávkou, berouc v úvahu fyzické kapacity pro výměnu mezi oblastmi;
 - d) zvláštní pozornost věnuje opatřením přijatým v členských státech na pokrytí poptávky v době špičky a na řešení výpadků jednoho nebo více dodavatelů;
 - e) zavádění odchylky stanovené podle čl. 26 odst. 2 za účelem možné změny prahových hodnot;
 - f) celkové zhodnocení pokroku dosaženého vzhledem na dvoustranné vztahy se třetími zeměmi, které vyrábějí a vyvážejí nebo přepravují elektřinu, včetně pokroku při integraci trhu, sociálních a ekologických dopadů obchodování s elektřinou a přístupu do sítí takových třetích zemí;

- g) potřebu možných harmonizačních požadavků, které nejsou spojeny s ustanoveními této směrnice; a
- h) způsob, jakým členské státy zaváděly do praxe požadavky týkající se označování zdroje energie obsažené v čl. 3 odst. 9, a způsob, jakým se vzalo v úvahu doporučení Komise k této otázce.

Zpráva o pokroku může případně obsahovat doporučení, která se týkají zejména rozsahu a způsobů ustanovení pro označování spotřeby energie, včetně způsobu, jakým se provádějí odkazy na stávající referenční zdroje a obsah těchto zdrojů, a zejména způsob, jakým se mohou dát ve Společenství k dispozici transparentní, snadno přístupné a srovnatelné informace o vlivu na životním prostředí, přinejmenším údaje o emisích CO₂ a radioaktivním odpadu vznikajících při výrobě elektřiny z různých energetických zdrojů, jakož i informace o způsobu, jímž by mohla být zefektivněna opatření přijatá členskými státy ke kontrole přesnosti informací poskytovaných dodavateli, včetně opatření k boji proti nepříznivým dopadům dominantního postavení na trhu a koncentrace trhu.

2. Každé dva roky zpráva o pokroku uvedená v odstavci 1 rovněž zahrne analýzu různých opatření přijatých členskými státy ke splnění povinností veřejné služby současně s posouzením účinnosti těchto opatření, a zejména jejich dopadu na hospodářskou soutěž na trhu s elektřinou. Tato zpráva může případně zahrnovat doporučení týkající se opatření, která mají být přijata na vnitrostátní úrovni k dosažení vysoké úrovně veřejných služeb, nebo opatření zaměřených na zabránění rozkladu trhu.

3. Do dne 3. března 2013 předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě jako součást obecného přezkumu podrobnou zvláštní zprávu, ve které uvede, v jakém rozsahu byly požadavky na oddělení podle kapitoly V úspěšné a zajistily plnou a skutečnou nezávislost provozovatelů přenosové soustavy, přičemž jako srovnávací kritérium použije skutečné a účinné oddělení.

4. Pro účely posouzení podle odstavce 3 Komise zohlední zejména tato kritéria: spravedlivý a nediskriminační přístup k síti, účinné regulování, rozvoj sítě pro uspokojení potřeb trhu, ničím nenarušené podněty k investování, rozvoj infrastruktury pro vzájemné propojování, účinnou hospodářskou soutěž na trzích Společenství s energií a bezpečnost stavu dodávek ve Společenství.

5. Pokud to bude vhodné a zejména v případě, že zvláštní podrobná zpráva uvedená v odstavci 3 stanoví, že podmínky podle odstavce 4 nebyly v praxi zaručeny, Komise předloží Evropskému parlamentu a Radě návrhy s cílem zajistit plnou a skutečnou nezávislost provozovatelů přenosové soustavy do dne 3. března 2014.

6. Do 1. ledna 2006 předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě podrobnou zprávu o pokroku při vytváření vnitřního trhu s elektřinou. Tato zpráva posoudí zejména:

- existenci nediskriminačního přístupu do soustavy;
- účinnost regulace;
- rozvoj infrastruktury připojení a situaci v bezpečnosti dodávek ve Společenství;
- rozsah, v jakém pro malé podniky a zákazníky v domácnostech přibývají úplné výhody otevírání trhů, zejména v souvislosti s úrovní veřejné a univerzální služby;
- rozsah, v jakém jsou v praxi trhy otevřené také pro skutečnou hospodářskou soutěž, včetně hledisek dominantního postavení na trhu, koncentrace trhu, bezohledného chování a chování narušujícího hospodářskou soutěž;
- rozsah, v jakém zákazníci skutečně mění dodavatele a znovu dojednávají sazby;
- vývoj cen, včetně cen za dodávky, ve vztahu ke stupni otevřenosti trhů;
- zkušenosti získané při uplatňování této směrnice, pokud jde o účinnou nezávislost provozovatelů soustav ve vertikálně integrovaných podnicích, a zda byla vypracována další opatření vedle funkční nezávislosti a oddělení účetnictví, která mají účinky odpovídající právnímu oddělení.

Komise předloží případně návrhy Evropskému parlamentu a Radě, zejména aby byla zabezpečena vysoká úroveň veřejných služeb.

Komise předloží případně do 1. července 2007 návrhy Evropskému parlamentu a Radě, zejména za účelem zabezpečení úplné a skutečné nezávislosti provozovatelů distribuční soustavy. V případě potřeby se tyto návrhy v souladu s právními předpisy o ochraně hospodářské soutěže mají rovněž zabývat opatřeními, kterými se čelí dominantnímu postavení na trhu, koncentraci na trhu a bezohlednému chování nebo chování, které je v rozporu s hospodářskou soutěží.

Článek 48

Zrušovací ustanovení

Směrnice 2003/54/ES se zrušuje s účinkem ode dne 3. března 2011, aniž jsou dotčeny povinnosti členských států týkající se lhůt pro provedení a uplatňování uvedené směrnice. Odkazy na zrušenou směrnici se považují za odkazy na tuto směrnici v souladu se srovnávací tabulkou obsaženou v příloze II.

Článek 49

Provedení

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do dne 3. března 2011. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

Budou tyto předpisy používat ode dne dne 3. března 2011, s výjimkou článku 11, který budou používat ode dne dne 3. března 2013.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 50

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 51

Určení

Tato směrnice je určena členskými státy.

V Bruselu dne 13. března 2009.

Za Evropský parlament
předseda
H.-G. PÖTTERING

Za Radu
předseda
E. ERLANDSSON

PŘÍLOHA I

OPATŘENÍ NA OCHRANU SPOTŘEBITELE

1. Aniž jsou dotčeny předpisy Společenství o ochraně spotřebitele, zejména směrnice 97/7/ES Evropského parlamentu a Rady ze dne 20. května 1997 o ochraně spotřebitele v případě smluv uzavřených na dálku ⁽¹⁾ a směrnice Rady 93/13/ES ze dne 5. dubna 1993 o nepřiměřených podmínkách ve spotřebitelských smlouvách ⁽²⁾ měla by opatření uvedená v článku 3 zákazníkům zabezpečit, aby

- a) měli právo uzavřít se svým poskytovatelem služeb v elektroenergetice smlouvu, která obsahuje:
- totožnost a adresu dodavatele;
 - poskytované služby, nabízenou úroveň kvality služeb, jakož i lhůtu pro počáteční připojení;
 - nabízené druhy služeb údržby;
 - prostředky, kterými je možné získávat aktuální informace o všech uplatňovaných sazbách a poplatcích za údržbu;
 - trvání smlouvy, podmínky, za nichž je možné služby nebo smlouvu obnovit nebo zrušit, a informaci o tom, zda je bezplatné odstoupení od smlouvy možné;
 - všechny náhrady a odškodnění, které se uplatňují na smluvní službu v případě, že není dodržena úroveň kvality, včetně nesprávného nebo zpožděného vyúčtování;
 - způsob započítání postupů pro řešení sporů v souladu s písmenem f);
 - informace o právech spotřebitele, včetně informací o vyřizování stížností a všech informací podle tohoto písmene, sdělené jasnou formou prostřednictvím vyúčtování nebo internetové stránky elektroenergetického podniku.

Podmínky musí být spravedlivé a dobře známé předem. V každém případě by se tyto informace měly poskytovat před uzavřením nebo potvrzením smlouvy. Pokud se smlouvy uzavírají prostřednictvím zprostředkovatelů, poskytují se uvedené informace taktéž před uzavřením smlouvy;

- b) dostávali přiměřené informace o každém úmyslu změnit smluvní podmínky a informace o svém právu na odstoupení v případě jejího vypovězení. Poskyvatelé služeb svým zákazníkům přímo, včas, transparentně a srozumitelně oznamují každé zvýšení poplatků ve vhodnou dobu, nejpozději jedno běžné zúčtovací období poté, co zvýšení nabude účinku. Členské státy zajistí, aby zákazníci mohli svobodně odstupovat od smluv, pokud nesouhlasí s novými podmínkami, které jim oznámil jejich poskytovatel služeb v elektroenergetice;
- c) dostávali transparentní informace o uplatňovaných cenách a sazbách a o standardních podmínkách týkajících se přístupu a používání služeb v elektroenergetice;
- d) jim byla poskytována široká nabídka způsobů plateb, která nepřiměřeně nediskriminuje žádné zákazníky. Systémy placení záloh musí být spravedlivé a přiměřeně zohledňovaly pravděpodobnou spotřebu. Jakýkoli rozdíl v podmínkách musí odrážet náklady dodavatele týkající se různých platebních režimů. Obecné podmínky musí být koherentní a transparentní. Poskytují se v jasném a srozumitelném jazyce a neobsahují mimosmluvní překážky, jež by bránily uplatnění práv zákazníků, například nadměrnou smluvní dokumentací. Zákazníci jsou chráněni před nepoctivými a zavádějícími způsoby prodeje;
- e) jim nebyl účtován poplatek při změně dodavatele;

⁽¹⁾ Úř. věst. L 144, 4.6.1997, s. 19.

⁽²⁾ Úř. věst. L 95, 21.4.1993, s. 29.

- f) měli prospěch z transparentních, jednoduchých a levných postupů pro vyřizování stížností. Zejména musí mít všichni spotřebitelé právo na dobrou úroveň služeb a vyřízení stížností ze strany poskytovatele elektroenergetických služeb. Takové postupy mimosoudního urovnávání sporů umožňují, aby spory byly vyřešeny spravedlivě a rychle, nejlépe ve lhůtě tří měsíců, a v odůvodněných případech zabezpečují systém odškodnění nebo náhrady. Tyto postupy by měly, kdykoli je to možné, být v souladu se zásadami stanovenými v doporučení Komise 98/257/ES ze dne 30. března 1998 o zásadách pro orgány odpovědné za mimosoudní urovnání sporů spotřebitelů⁽¹⁾;
 - g) při přístupu k univerzální službě podle ustanovení přijatých členskými státy podle čl. 3 odst. 3 byli informováni o svých právech týkajících se univerzální služby;
 - h) měli k dispozici údaje o své spotřebě a mohli na základě výslovného souhlasu a zdarma poskytnout kterémukoli registrovanému dodavatelskému podniku přístup ke svým měřeným údajům. Strana odpovídající za správu údajů je povinna tyto údaje podniku vydat. Členské státy určí formát těchto údajů a postup, jakým dodavatelé a spotřebitelé budou mít k těmto údajům přístup. Za tuto službu nesmějí být spotřebiteli účtovány žádné další náklady;
 - i) byli řádně informováni o skutečné spotřebě elektřiny a nákladech na ni, a to dostatečně často, aby mohli regulovat svou spotřebu elektřiny. Informace se podávají v dostatečném časovém rámci, který bere v úvahu možnosti měřicího zařízení zákazníka a daného elektroenergetického produktu. Řádně se musí zohlednit nákladová efektivita takových opatření. Za tuto službu nesmějí být spotřebiteli účtovány žádné další náklady;
 - j) obdrželi závěrečné vyúčtování po jakékoli změně dodavatele elektřiny nejpozději šest týdnů poté, co změna dodavatele proběhla.
2. Členské státy zajistí zavedení inteligentních měřicích systémů, které podpoří aktivní účast spotřebitelů na trhu s dodávkami elektřiny. Zavedení těchto měřicích systémů může být podmíněno ekonomickým posouzením všech dlouhodobých nákladů a přínosů pro trh a jednotlivého spotřebitele nebo posouzením toho, jaký způsob inteligentního měření je z hospodářského hlediska nejpřiměřenější a nákladově nejefektivnější a jaký harmonogram jejich distribuce je proveditelný.

Toto posouzení se provede do dne 3. září 2012.

Na základě tohoto posouzení členské státy nebo jakýkoli příslušný orgán jimi určený připraví rozvrh, jehož cílem je zavedení inteligentních měřicích systémů do 10 let.

Pokud se zavádění inteligentních měřicích přístrojů vyhodnotí pozitivně, musí být do roku 2020 inteligentními měřicími systémy vybaveno alespoň 80 % spotřebitelů.

Členské státy nebo jakýkoli příslušný orgán jimi určený zajistí interoperabilitu těchto měřicích systémů, které mají být zavedeny na jejich území, a řádně zohlední příslušné normy a osvědčené postupy, jakož i význam rozvoje vnitřního trhu s elektřinou.

(1) Úř. věst. L 115, 17.4.1998, s. 31.

PŘÍLOHA II

SROVNÁVACÍ TABULKA

Směrnice 2003/54/ES	Tato směrnice
Článek 1	Článek 1
Článek. 2	Článek 2
Článek 3	Článek 3
Článek 4	Článek 4
Článek 5	Článek 5
—	Článek 6
Článek 6	Článek 7
Článek 7	Článek 8
Článek 10	Článek 9
Článek 8	Článek 10
—	Článek 11
Článek 9	Článek 12
—	Článek 13
—	Článek 14
Článek 11	Článek 15
Článek 12	Článek 16
—	Článek 17
—	Článek 18
—	Článek 19
—	Článek 20
—	Článek 21
—	Článek 22
—	Článek 23
Článek 13	Článek 24
Článek 14	Článek 25
Článek 15	Článek 26
Článek 16	Článek 27
Článek 17	Článek 29
Článek 18	Článek 30
Článek 19	Článek 31
Článek 20	Článek 32
Článek 21	Článek 33
Článek 22	Článek 34
Čl. 23 odst. 1 první a druhá věta	Článek 35
—	Článek 36
Článek 23 (zbývající ustanovení)	Článek 37
—	Článek 38
—	Článek 39
—	Článek 40
—	Článek 41
Článek 24	Článek 42

Směrnice 2003/54/ES	Tato směrnice
—	Článek 43
Článek 25	—
Článek 26	Článek 44
Článek 27	Článek 45
—	Článek 46
Článek 28	Článek 47
Článek 29	Článek 48
Článek 30	Článek 49
Článek 31	Článek 50
Článek 32	Článek 51
Příloha A	Příloha I

SMĚRNICE EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY 2009/73/ES

ze dne 13. července 2009

o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem a o zrušení směrnice 2003/55/ES

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství, a zejména na čl. 47 odst. 2 a články 55 a 95 této smlouvy,

s ohledem na návrh Komise,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru ⁽¹⁾,s ohledem na stanovisko Výboru regionů ⁽²⁾,v souladu s postupem stanoveným v článku 251 Smlouvy ⁽³⁾,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Účelem vnitřního trhu se zemním plynem, který je ve Společenství postupně zaváděn od roku 1999, je poskytnout skutečnou možnost výběru všem spotřebitelům v Evropské unii, ať již občanům nebo podnikům, dále nové obchodní příležitosti a intenzivnější přeshraniční obchod, aby se dosáhlo větší efektivity, konkurenceschopných cen a vyšších standardů služeb a aby se přispělo k bezpečnosti dodávek a k udržitelnosti.
- (2) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/55/ES ze dne 26. června 2003 o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem ⁽⁴⁾ významně přispěla k vytvoření tohoto vnitřního trhu se zemním plynem.
- (3) Svobody, které občanům Unie zaručuje Smlouva, mimo jiné, volný pohyb zboží, volný pohyb služeb a svobodu usazování, lze užívat jedině na zcela otevřeném trhu, který umožňuje spotřebitelům vybírat si své dodavatele a všem dodavatelům svobodně zásobovat své zákazníky.
- (4) V současnosti však ve Společenství existují překážky bránící prodeji zemního plynu za rovných podmínek a bez diskriminace či znevýhodnění. V žádném členském státě doposud neexistuje zejména nediskriminační přístup k sítí ani stejně účinná úroveň regulačního dohledu.

- (5) Sdělení Komise ze dne 10. ledna 2007 s názvem „Energetická politika pro Evropu“ zdůraznilo význam dotvoření vnitřního trhu se zemním plynem a vytvoření rovných podmínek pro všechny plynárenské podniky se sídlem ve Společenství. Ze sdělení Komise ze dne 10. ledna 2007 s názvem „Perspektivy vnitřního trhu se zemním plynem a elektřinou“ a s názvem „Šetření podle článku 17 nařízení (ES) č. 1/2003 v odvětvích zemního plynu a elektřiny v Evropě (závěrečná zpráva)“ vyplynulo, že stávající předpisy a opatření neposkytují rámec potřebný k dosažení cíle dobře fungujícího vnitřního trhu.

- (6) Bez účinného oddělení sítí od činností výroby a dodávek (dále jen „účinné oddělení“) bude nevyhnutelně existovat riziko diskriminace, a to nejen v souvislosti s provozováním sítě, ale rovněž i s podněty pro vertikálně integrované podniky, aby dostatečně investovaly do svých sítí.

- (7) Pravidla pro právní a funkční oddělení, jak jsou stanovena ve směrnici 2003/55/ES, nicméně k účinnému oddělení provozovatelů přepravní soustavy nevedla. Na zasedání ve dnech 8. a 9. března 2007 proto Evropská rada vyzvala Komisi, aby vypracovala legislativní návrhy pro „účinné oddělení činností dodávek a výroby od provozování sítí“.

- (8) Účinné oddělení je možné zajistit pouze odstraněním podnětu pro vertikálně integrované podniky, na jehož základě by tyto společnosti mohly diskriminovat konkurenci, pokud jde o přístup k síti a investice. Oddělení vlastnictví, které vyžaduje, aby byl vlastník sítě určen jako provozovatel soustavy a aby byl nezávislý na veškerých zájmech v oblasti dodávek a výroby, je jednoznačně účinným a stabilním způsobem, jak vyřešit nevyhnutelný střet zájmů a zajistit bezpečnost dodávek. Z uvedeného důvodu Evropský parlament ve svém usnesení ze dne 10. července 2007 o perspektivách vnitřního trhu se zemním plynem a elektřinou ⁽⁵⁾ označil oddělení vlastnictví na úrovni přepravních soustav za nejúčinnější nástroj nediskriminační podpory investic do infrastruktury, spravedlivého přístupu k soustavě pro nové účastníky a transparentnosti trhu. V rámci oddělení vlastnictví by členské státy tedy měly mít

⁽¹⁾ Úř. věst. C 211, 19.8.2008, s. 23.⁽²⁾ Úř. věst. C 172, 5.7.2008, s. 55.⁽³⁾ Stanovisko Evropského parlamentu ze dne 9. července 2008 (dosud nezveřejněné v Úředním věstníku), společný postoj Rady ze dne 9. ledna 2009 (Úř. věst. C 70 E, 24.3.2009, s. 37) a postoj Evropského parlamentu ze dne 22. dubna 2009 dosud nezveřejněný v Úředním věstníku). Rozhodnutí Rady ze dne 25. června 2009.⁽⁴⁾ Úř. věst. L 176, 15.7.2003, s. 57.⁽⁵⁾ Úř. věst. C 175 E, 10.7.2008, s. 206.

- povinnost zajistit, aby tatáž osoba nebo tytéž osoby nebyly oprávněny vykonávat kontrolu nad výrobním nebo dodavatelským podnikem a zároveň vykonávat kontrolu nad provozovatelem přepravní soustavy nebo nad přepravní soustavou nebo uplatňovat ve vztahu k nim jakékoli právo. Kontrola nad přepravní soustavou nebo provozovatelem přepravní soustavy by naopak měla vyloučit možnost vykonávat kontrolu nad výrobním nebo dodavatelským podnikem nebo uplatňovat ve vztahu k němu jakékoli právo. V rámci těchto omezení by měl mít výrobní nebo dodavatelský podnik možnost vlastnit menšinový podíl v provozovateli přepravní soustavy nebo v přepravní soustavě.
- (9) Jakýkoli systém oddělení by měl účinně odstranit veškeré střety zájmů mezi výrobcí, dodavateli a provozovateli přepravní soustavy, a vytvořit tak podněty pro nezbytné investice a zaručit přístup na trh novým účastníkům za transparentního a účinného regulačního režimu, přičemž by neměl vytvořit příliš zatěžující regulační režim pro národní regulační orgány.
- (10) Definice výrazu „kontrola“ je převzata z nařízení Rady (ES) č. 139/2004 ze dne 20. ledna 2004 o kontrole spojování podniků (nařízení ES o spojování) ⁽¹⁾.
- (11) Vzhledem k tomu, že si oddělení vlastnictví v některých případech vyžádá restrukturalizaci podniků, měla by být členským státům, které se rozhodnou provést oddělení vlastnictví, poskytnuta pro uplatnění příslušných ustanovení dodatečná lhůta. S ohledem na vertikální vztahy mezi elektroenergetickým odvětvím a plynárenstvím by navíc ustanovení o oddělení měla být uplatňována napříč oběma odvětvími.
- (12) Aby se zajistilo, že je síť provozována zcela nezávisle na zájmech v oblasti dodávek a výroby, a aby se zamezilo jakékoli výměně důvěrných informací, neměla by podle oddělení vlastnictví být tatáž osoba členem řídicích orgánů jak provozovatele přepravní soustavy či přepravní soustavy, tak podniku vykonávajícího některé z funkcí výroby či dodávek. Ze stejného důvodu by tatáž osoba neměla být oprávněna jmenovat členy řídicích orgánů provozovatele přepravní soustavy či přepravní soustavy a vykonávat kontrolu nad výrobním nebo dodavatelským podnikem nebo uplatňovat ve vztahu k němu jakékoli právo.
- (13) Zřízení provozovatele soustavy nebo provozovatele přepravní soustavy, kteří by byli nezávislí na zájmech v oblasti dodávek a výroby, by mělo umožnit, aby vertikálně integrované podniky nadále vlastnily majetek tvořící síť, a současně zajistit oddělení zájmů,
- a to za předpokladu, že by nezávislý provozovatel soustavy nebo nezávislý provozovatel přepravní soustavy plnil všechny funkce provozovatele soustavy a že by byla zavedena podrobná regulace spolu s rozsáhlým mechanismem regulační kontroly.
- (14) Pokud je ke dni 3. září 2009 podnik vlastníkem přepravní soustavy součástí vertikálně integrovaného podniku, měla by být členským státům poskytnuta možnost volby mezi oddělením vlastnictví a zřízením provozovatele soustavy nebo provozovatele přepravní soustavy, kteří jsou nezávislí na zájmech v oblasti dodávek a výroby.
- (15) Aby byly plně zachovány zájmy podílníků vertikálně integrovaných podniků, měly by mít členské státy možnost volby, zda oddělení vlastnictví provedou přímým odprodejem nebo rozdělením podílů integrovaného podniku na podíly podniku provozujícího síť a na podíly zbývajících podniků zajišťujících dodávky a výrobu, pokud budou splněny požadavky vyplývající z oddělení vlastnictví.
- (16) Plnou účinnost řešení spočívajících ve zřízení nezávislého provozovatele soustavy nebo nezávislého provozovatele přepravní soustavy je třeba zajistit prostřednictvím zvláštních doplňujících pravidel. Pravidla týkající se nezávislého provozovatele přepravní soustavy poskytují vhodný regulační rámec, který zaručuje spravedlivou hospodářskou soutěž, dostatečné investice, přístup nových subjektů na trh a integraci trhů se zemním plynem. Účinné oddělení, jež umožňují ustanovení o nezávislém provozovateli přepravní soustavy, by se mělo opírat o organizační opatření a opatření týkající se řízení provozovatelů přepravních soustav a opatření, která se týkají investic, připojení nových výrobních kapacit k síti a integrace trhů prostřednictvím regionální spolupráce. Nezávislost provozovatele přepravní soustavy by také měla být mimo jiné zajištěna prostřednictvím určitých „čekacích“ období, během nichž není ve vertikálně integrovaném podniku vykonávána žádná řídicí nebo jiná významná činnost umožňující přístup k těmto informacím, které lze získat v řídicím postavení. Model účinného oddělení založený na zřízení nezávislého provozovatele přepravní soustavy je v souladu s požadavky stanovenými Evropskou radou na jejím zasedání ve dnech 8. až 9. března 2007.
- (17) Má-li se rozvinout hospodářská soutěž na vnitřním trhu se zemním plynem, měli by mít velkoobdobatelé plynu mimo domácnosti možnost vybrat si své dodavatele a uzavřít smlouvy o dodávkách plynu s několika dodavateli. Tito zákazníci by měli být chráněni před výhradními doložkami, jejichž cílem je vyloučení konkurence nebo doplňkových nabídek služeb.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 24, 29.1.2004, s. 1.

- (18) Členský stát má právo rozhodnout se pro plné oddělení vlastnictví na svém území. Pokud některý členský stát využil toto své právo, podnik nemá právo zvolit si alternativu nezávislého provozovatele soustavy nebo nezávislého provozovatele přepravní soustavy. Podniky zajišťující funkci výroby nebo dodávek dále nemohou přímo ani nepřímo vykonávat kontrolu nad provozovatelem přepravní soustavy z členského státu, který se rozhodl pro plné oddělení vlastnictví, ani ve vztahu k tomuto provozovateli uplatňovat jakékoli právo.
- (19) Tato směrnice stanoví různé druhy organizace trhu se zemním plynem na vnitřním trhu s energií. Opatření, která mohou členské státy přijmout podle této směrnice za účelem zajištění rovných podmínek, by měla být založena na naléhavých důvodech obecného zájmu. Komise by měla být konzultována ohledně souladu opatření se Smlouvou a právem Společenství.
- (20) Při provedení účinného oddělení by měla být dodržena zásada nediskriminace mezi veřejným a soukromým sektorem. Za tím účelem by tatáž osoba neměla mít možnost vykonávat kontrolu, v rozporu s pravidly o oddělení vlastnictví nebo o nezávislém provozovateli soustavy, sama nebo společně s jinými, nad složením, hlasováním či rozhodováním orgánů jak provozovatelů přepravní soustavy či přepravních soustav, tak výrobních nebo dodavatelských podniků nebo uplatňovat ve vztahu k nim jakékoli právo. Pokud jde o oddělení vlastnictví a řešení s nezávislým provozovatelem soustavy, za předpokladu, že příslušný členský stát může dodržování tohoto požadavku prokázat, měly by dva samostatné veřejné orgány mít možnost vykonávat kontrolu nad činnostmi v oblasti výroby a dodávek na jedné straně a činnostmi v oblasti přepravy na straně druhé.
- (21) Plně účinné oddělení činností v oblasti sítě od činností v oblasti dodávek a výroby by se mělo vztahovat v rámci celého Společenství na podniky ze Společenství i na podniky ze zemí mimo Společenství. Aby se zajistila nezávislost činností v oblasti sítě a činností v oblasti dodávek a výroby v celém Společenství, měly by regulační orgány mít pravomoc odmítnout certifikaci provozovatelů přepravní soustavy, kteří nesplňují pravidla pro oddělení. Aby se zajistilo jednotné uplatňování těchto pravidel v celém Společenství, měly by regulační orgány při přijímání rozhodnutí o certifikaci co nejvíce přihlídnout ke stanovisku Komise. S cílem zajistit rovněž dodržování mezinárodních závazků Společenství a solidaritu a energetickou bezpečnost v rámci Evropské unie by Komise měla mít právo vydat stanovisko k certifikaci týkající se vlastníků nebo provozovatelů přepravních soustav kontrolovaných osobou nebo osobami ze třetí země nebo ze třetích zemí.
- (22) Zajištění dodávek energie je zásadním prvkem veřejné bezpečnosti, a nutně tedy souvisí s účinným fungováním vnitřního trhu se zemním plynem a s integrací izolovaných trhů se zemním plynem členských států. Zemní plyn může k občanům EU proudit pouze prostřednictvím sítě. Fungující otevřené trhy se zemním plynem, a zejména sítě a další majetek související s dodávkami zemního plynu, jsou nezbytné pro veřejnou bezpečnost, konkurenceschopnost hospodářství a pro blahobyt občanů Unie. Osobám ze třetích zemí by proto mělo být dovoleno kontrolovat přepravní soustavu nebo provozovatele přepravní soustavy pouze tehdy, pokud splní požadavky na účinné oddělení, které se uplatňují uvnitř Společenství. Aniž jsou dotčeny mezinárodní závazky Společenství, má Společenství za to, že odvětví přepravní soustavy má pro Společenství velký význam, a že jsou proto nezbytné další záruky ohledně zachování bezpečnosti dodávek energie do Společenství s cílem zamezit jakémukoli ohrožení veřejného pořádku a veřejné bezpečnosti ve Společenství a ohrožení blahobytu občanů Společenství. Bezpečnost dodávek energie do Společenství zejména vyžaduje, aby byla posouzena nezávislost fungování sítě, míra závislosti Společenství a jednotlivých členských států na dodávkách energie ze třetích zemí a fungování domácího i zahraničního obchodu a investice v oblasti energetiky v konkrétní třetí zemi. Bezpečnost dodávek by proto měla být posuzována na základě faktických okolností každého případu, jakož i práv a povinností vyplývajících z mezinárodního práva, zejména mezinárodních dohod mezi Společenstvím a dotčenou třetí zemí. Komise je případně vybízena k předkládání doporučení ohledně sjednávání příslušných dohod se třetími zeměmi, které se zabývají bezpečností dodávek energie do Společenství, nebo ohledně zařazení potřebných témat do rámce jiných jednání s těmito třetími zeměmi.
- (23) Další opatření by měla být přijata za účelem zabezpečení průhledných a nediskriminačních sazeb za přístup k přepravě. Uvedené sazby by měly být použitelné na všechny uživatele na nediskriminačním základě. Jsou-li skladovací zařízení, skladování v potrubí nebo pomocné služby provozovány na dostatečně konkurenčním trhu, měl by být přístup umožněn na základě průhledných a nediskriminačních tržních mechanismů.
- (24) Je nutné zajistit nezávislost provozovatelů skladovacího zařízení s cílem zlepšit přístup třetích osob ke skladovacím zařízením, která jsou z technického a hospodářského hlediska nezbytná k poskytování účinného přístupu k soustavě pro účely dodávek zákazníkům. Je proto třeba, aby byla skladovací zařízení provozována právně samostatnými

subjekty, které mají účinné rozhodovací pravomoci, pokud jde o majetek potřebný pro údržbu, provoz a rozvoj skladovacích zařízení. Je rovněž nezbytné zvýšit transparentnost ohledně skladovací kapacity, která je nabízena třetím osobám, a to stanovením povinnosti, aby členské státy vymezily a zveřejnily nediskriminační a jasný rámec, který stanoví vhodný regulační režim pro skladovací zařízení. Tato povinnost by neměla vyžadovat nové rozhodnutí o přístupových režimech, ale měla by zvýšit transparentnost režimu přístupu ke skladovacím zařízením. Požadavky na důvěrnost informací, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu, jsou zvláště důležité v případě, kdy se jedná o údaje strategické povahy, nebo v případě, kdy existuje pouze jediný uživatel skladovacího zařízení.

- (25) Nediskriminační přístup k distribuční síti je určující pro navazující přístup k zákazníkům na maloobchodní úrovni. Rozsah diskriminace, pokud jde o přístup třetích osob a investice, je však na distribuční úrovni méně významný než na úrovni přepravy, kde jsou přetížení a vliv zájmů v oblasti výroby obecně větší než na distribuční úrovni. Kromě toho je právní a funkční oddělení provozovatelů distribuční soustavy podle směrnice 2003/55/ES požadováno až od 1. července 2007 a jeho vliv na vnitřní trh je třeba ještě vyhodnotit. V současnosti platná pravidla pro právní a funkční oddělení mohou vést k účinnému oddělení, pokud budou jasněji definována, řádně prováděna a důkladně sledována. V zájmu vytvoření rovných podmínek na maloobchodní úrovni by proto činnosti provozovatelů distribuční soustavy měly být sledovány, aby tito provozovatelé nemohli využívat své vertikální integrace, pokud jde o jejich konkurenční postavení na trhu, zejména ve vztahu k zákazníkům v domácnostech a k drobným zákazníkům mimo domácnost.
- (26) Členské státy by měly přijmout konkrétní opatření na podporu širšího využívání bioplynu a plynu z biomasy, jejichž výrobcům by měl být zaručen nediskriminační přístup do plynárenské soustavy za předpokladu, že je tento přístup trvale v souladu s příslušnými technickými předpisy a bezpečnostními normami.
- (27) Aby se předešlo nepřiměřenému finančnímu nebo správnímu zatížení malých provozovatelů distribučních soustav, měly by mít členské státy možnost je v případě potřeby osvobodit od zákonných požadavků na oddělení distribučních činností.
- (28) Pokud se uzavřená distribuční soustava používá k zajištění optimální účinnosti dodávek energie z integrované sítě, jež vyžadují specifické provozní normy, nebo pokud uzavřená distribuční soustava slouží hlavně pro potřeby vlastníka tohoto systému, mělo by být možné osvobodit provozovatele distribuční soustavy od povinností, jež by představovaly zbytečnou administrativní zátěž vzhledem ke zvláštnímu vztahu mezi provozovatelem distribuční

soustavy a jejími uživateli. Průmyslové či obchodní zóny nebo zóny sdílených služeb, jako jsou budovy vlakových nádraží, letišť, nemocnic, velké kempy s integrovaným zařízením nebo chemické závody, mohou uzavřenou distribuční soustavu zahrnovat vzhledem ke specifčnosti jejich činností.

- (29) Směrnice 2003/55/ES zavedla požadavek, aby členské státy vytvořily regulační orgány se zvláštními pravomocemi. Zkušenosti však ukazují, že účinnosti regulace často brání nedostatečná nezávislost regulačních orgánů na vládě, nedostatečné pravomoci a nedostatečná volnost rozhodování. Z tohoto důvodu Evropská rada na zasedání ve dnech 8. a 9. března 2007 vyzvala Komisi, aby vypracovala legislativní návrhy na další harmonizaci pravomocí a posílení nezávislosti národních energetických regulačních orgánů. Tyto národní regulační orgány by mohly odpovídat za elektroenergetické i plynárenské odvětví.
- (30) Energetické regulační orgány by měly být schopny, má-li vnitřní trh se zemním plynem řádně fungovat, přijímat rozhodnutí ve věci všech relevantních regulačních otázek, a musí být plně nezávislé na jakýchkoli veřejných či soukromých zájmech. To nebrání soudnímu přezkumu ani parlamentnímu dohledu v souladu s ústavním právem členských států. Taktéž schválení rozpočtu regulačního orgánu národním zákonodárcem nepředstavuje překážku rozpočtové autonomii. Ustanovení týkající se autonomie regulačního orgánu při plnění rozpočtu by měla být prováděna v rámci definovaném vnitrostátními rozpočtovými právními předpisy. Prostřednictvím vhodného rotačního systému přispívají členské státy k nezávislosti národního regulačního orgánu na jakýchkoli politických či hospodářských zájmech, a mohou tak také zohlednit dostupnost lidských zdrojů a velikost rady regulačních orgánů.
- (31) Aby se zajistil účinný přístup na trh pro všechny účastníky trhu, včetně nových účastníků, jsou nezbytné nediskriminační vyrovnávací mechanismy odrážející náklady. Účinného přístupu na trh by se mělo dosáhnout prostřednictvím vytvoření transparentního tržního mechanismu pro dodávky a nákup zemního plynu, který je potřebný pro vyrovnání. Národní regulační orgány by měly hrát aktivní roli s cílem zajistit, aby byly vyrovnávací sazby nediskriminační a odrážely náklady. Současně by se měly poskytnout vhodné pobídky, aby se vyrovnávala úroveň dodávaného a odebíraného zemního plynu a aby se předešlo ohrožení celého systému.

- (32) Národní regulační orgány by měly mít možnost stanovovat nebo schvalovat sazby nebo metody pro jejich výpočet na základě návrhu provozovatele přepravní soustavy nebo provozovatele či provozovatelů distribučních soustav nebo provozovatele zařízení pro zkapalněný zemní plyn (LNG), nebo na základě návrhu dohodnutého mezi tímto provozovatelem nebo provozovateli a uživateli sítě. Při plnění těchto úkolů by národní regulační orgány měly zabezpečit, aby přepravní a distribuční sazby nebyly diskriminační, odrážely náklady a braly v úvahu dlouhodobé marginální náklady, které byly odstraněny v důsledku řízení poptávky.
- (33) Energetické regulační orgány by měly mít pravomoc vydávat závazná rozhodnutí týkající se plynárenských podniků, ukládat účinné, přiměřené a odrazující sankce těm plynárenským podnikům, které nedodrží své povinnosti, nebo navrhopat příslušným soudům, aby takové sankce uložily. Rovněž by těmto energetickým regulačním orgánům měla být svěřena pravomoc rozhodovat, bez ohledu na uplatňování pravidel hospodářské soutěže, o vhodných opatřeních, jež zajistí výhody pro zákazníka podporou účinné hospodářské soutěže a jež jsou nutná pro řádné fungování vnitřního trhu se zemním plynem. Jedním z možných opatření na podporu účinné hospodářské soutěže a k zajištění řádného fungování trhu je zavedení programů uvolňování kapacit zemního plynu. Energetické regulační orgány by rovněž měly mít pravomoci přispívat k zajištění vysokých standardů veřejné služby v souladu s otevřením trhu a ochranou zranitelných zákazníků a zajistit plnou účinnost opatření na ochranu spotřebitele. Těmito ustanoveními by neměly být dotčeny pravomoci Komise týkající se uplatňování pravidel hospodářské soutěže, včetně přezkumu spojení s významem pro celé Společenství, ani pravidla pro vnitřní trh, jako například volný pohyb kapitálu. Nezávislým orgánem, k němuž má strana, které se týká rozhodnutí národního regulačního orgánu, právo se odvolat, by mohl být soud nebo jiný orgán soudního typu zmocněný k provedení soudního přezkumu.
- (34) Každá harmonizace pravomocí národních regulačních orgánů by měla zahrnovat pravomoc formulovat podněty pro elektroenergetické podniky a stanovit účinné, přiměřené a odrazující sankce pro plynárenské podniky, nebo v této věci podávat žaloby k soudům. Dále by regulační orgány měly mít pravomoc požadovat od plynárenských podniků příslušné informace a mít vhodné a dostatečné vyšetřovací pravomoci a pravomoci k urovnávání sporů.
- (35) Je třeba výrazně podporovat investice do větších nových infrastruktur a zároveň zajistit řádné fungování vnitřního trhu se zemním plynem. U infrastrukturních projektů, pro něž byly uděleny výjimky, by k posílení jejich pozitivního vlivu na hospodářskou soutěž a bezpečnost dodávek měl být ve fázi plánování projektu otestován zájem trhu a měla by být zavedena pravidla pro řízení přetížení. Pokud se infrastruktura nachází na území více než jednoho členského státu, měla by žádosti o výjimku v krajním případě vyřizovat Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů zřízená nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 713/2009 ze dne 13. července 2009, kterým se zřizuje Agentura pro spolupráci energetických regulačních orgánů⁽¹⁾ (dále jen „agentura“) s cílem lépe zohlednit přeshraniční dopady a usnadnit příslušné správní řízení. Vzhledem k mimořádně rizikovému profilu realizace těchto větších infrastrukturních projektů, pro něž byla udělena výjimka, by rovněž mělo být možné dočasně povolit u příslušných projektů dílčí výjimky z pravidel oddělení podnikům majícím zájem o dodávku a produkci. Možnost dočasných odchylek by se z důvodů bezpečnosti dodávek měla týkat především nových plynovodů uvnitř Společenství přepravujících zemní plyn ze třetích zemí do Společenství. Výjimky udělené podle směrnice 2003/55/ES by měly platit až do plánovaného data vypršení jejich platnosti, jak je stanoveno v rozhodnutí o udělení výjimky.
- (36) Vnitřní trh se zemním plynem se vyznačuje nedostatkem likvidity a transparentnosti, který brání účinnému přidělování zdrojů, jistění se před riziky a vstupu nových účastníků na trh. Musí vzrůst důvěra v trh, jeho likvidita a počet účastníků, a proto je třeba zvýšit regulační dohled nad podniky působícími v oblasti dodávek zemního plynu. Tyto požadavky by se neměly dotýkat stávajících právních předpisů Společenství týkajících se finančních trhů a měly by s nimi být v souladu. Energetické regulační orgány a regulační orgány pro finanční trh by měly spolupracovat, aby si vzájemně umožnily orientovat se na příslušných trzích.
- (37) Zemní plyn se do Evropské unie dováží převážně a v rostoucí míře ze třetích zemí. V právních předpisech Společenství by měly být zohledněny charakteristické vlastnosti zemního plynu, jako je určitá strukturální nepružnost, která je dána koncentrací dodavatelů, dlouhodobými smlouvami a nedostatečnou likviditou směrem k odběratelům. Proto je zapotřebí větší transparentnosti, včetně transparentnosti ohledně tvorby cen.
- (38) Dříve než Komise přijme rámcové pokyny, které podrobněji vymezí požadavky na vedení záznamů, měly by agentura a Evropský výbor regulátorů trhů s cennými papíry (dále jen „CESR“) zřízený rozhodnutím Komise 2009/77/ES⁽²⁾ spolupracovat s cílem posoudit obsah

(1) Viz strana 1 v tomto čísle Úředního věstníku.

(2) Úř. věst. L 25, 29.1.2009, s. 18.

těchto rámcových pokynů a poskytnout v této záležitosti Komisi poradenství. Agentura a CESR by měly rovněž spolupracovat s cílem posoudit důkladněji otázku, zda by se na transakce se smlouvami na dodávky zemního plynu a deriváty na zemní plyn měly vztahovat požadavky na transparentnost před uskutečněním obchodu nebo po něm a jaký by případně měl být obsah těchto požadavků, a s cílem poskytnout v této záležitosti poradenství.

- (39) Členský stát nebo, pokud tak daný členský stát stanovil, jeho regulační orgán, by měl podporovat vznik smluv o přerušitelných dodávkách.
- (40) V zájmu bezpečnosti dodávek by se měla v jednotlivých členských státech sledovat rovnováha mezi nabídkou a poptávkou, a poté by měla následovat zpráva o situaci na úrovni Společenství beroucí v úvahu propojovací kapacitu mezi oblastmi. Toto sledování by se mělo provádět s dostatečným předstihem, aby umožnilo přijmout odpovídající opatření, je-li ohrožena bezpečnost dodávek. K zajištění stabilních dodávek zemního plynu by měly přispět výstavba a údržba nezbytné síťové infrastruktury, včetně propojovací kapacity.
- (41) Členské státy by měly zabezpečit, aby při dodržení nezbytných požadavků na kvalitu byl u bioplynu nebo plynu z biomasy nebo jiných druhů plynu zaručen nediskriminační přístup do plynárenské soustavy za podmínky, že tento přístup je trvale slučitelný s příslušnými technickými a bezpečnostními normami. Ty by měly zabezpečit, aby tyto druhy plynu bylo technicky možné bezpečně vtlačovat do plynárenské soustavy a přepravovat je v ní, a měly by také brát v úvahu chemické vlastnosti těchto plynů.
- (42) Důležitou součástí dodávek plynu v členských státech budou i nadále dlouhodobé smlouvy a je potřeba je zachovat jako možnost pro plynárenské dodavatelské podniky, pokud nenarušují cíle této směrnice a jsou v souladu se Smlouvou, včetně pravidel hospodářské soutěže. Je proto potřebné brát v úvahu dlouhodobé smlouvy při plánování dodavatelské a přepravní kapacity plynárenských podniků.
- (43) Aby se zajistilo udržení vysoké úrovně veřejných služeb ve Společenství, měla by se veškerá opatření přijatá členskými státy za účelem dosažení cílů této směrnice pravidelně oznamovat Komisi. Komise by měla pravidelně zveřejňovat zprávu analyzující opatření přijatá na vnitrostátní úrovni za účelem dosažení cílů veřejných služeb a porovnávající jejich účinnost s cílem doporučovat opatření, která mají být přijata na vnitrostátní úrovni za účelem dosažení vysoké úrovně veřejných služeb. Členské státy by měly
- zajistit, aby zákazníci, pokud jsou připojeni k soustavě zemního plynu, byli informováni o svém právu na dodávky zemního plynu ve stanovené kvalitě a za přiměřenou cenu. Přijatá opatření k ochraně konečných zákazníků se mohou lišit podle toho, zda jsou zaměřena na zákazníky z domácností či na malé a střední podniky.
- (44) Plnění požadavků kladených na veřejné služby je základním požadavkem této směrnice a je důležité, aby tato směrnice, která bere v úvahu cíle ochrany spotřebitelů, bezpečnosti dodávek, ochrany životního prostředí a stejné úrovně hospodářské soutěže ve všech členských státech, stanovila společné minimální normy dodržované všemi členskými státy. Je důležité, aby požadavky na veřejné služby mohly být vykládány na vnitrostátním základě s přihlédnutím k vnitrostátním podmínkám a s výhradou dodržování práva Společenství.
- (45) Opatření prováděná členskými státy za účelem dosažení cílů sociální a hospodářské soudržnosti mohou zahrnovat zejména poskytnutí přiměřených hospodářských podnětů s využitím, tam kde je to vhodné, všech stávajících nástrojů členských států i Společenství. Tyto nástroje mohou zahrnovat odpovědnostní mechanismy zaručující nezbytné investice.
- (46) Pokud předpisy přijaté členskými státy k plnění povinností veřejné služby představují státní podporu podle čl. 87 odst. 1 Smlouvy, musí o nich být podle čl. 88 odst. 3 Smlouvy informována Komise.
- (47) Požadavky na veřejnou službu a společné minimální standardy, které z nich vyplývají, je třeba dále posílit, aby se zajistilo, že hospodářská soutěž bude přinášet prospěch a spravedlivé ceny všem spotřebitelům, obzvláště zranitelným zákazníkům. Požadavky na veřejnou službu by měly být definovány na vnitrostátní úrovni s přihlédnutím k vnitrostátní situaci; členské státy by však měly dodržovat právní předpisy Společenství. Občané Evropské unie a, pokud to členské státy pokládají za vhodné, malé podniky by měly mít možnost využívat záruk souvisejících s veřejnými službami, a to především pokud jde o bezpečnost dodávek a přiměřené sazby. Klíčovým aspektem při poskytování dodávek spotřebitelům je přístup k objektivním a transparentním údajům o spotřebě. Proto by spotřebitelé měli mít přístup ke svým údajům o spotřebě, souvisejícím cenám a nákladům na služby, aby si mohli vyžádat od konkurence předložení nabídky na základě těchto údajů. Spotřebitelé by rovněž měli mít právo být řádně informováni o své spotřebě energie. Zálohy by měly vycházet z pravděpodobné spotřeby zemního plynu a různé platební systémy by neměly být diskriminační. Informace o nákladech na energii, jež budou zákazníkům poskytovány v dostatečných časových intervalech, budou vytvářet pobídky k energetickým úsporám, protože poskytnou zákazníkům přímou zpětnou vazbu ohledně účinků investic do energetické účinnosti a ohledně vlivu změny chování.

- (48) Tato směrnice by měla zohledňovat především zájmy spotřebitelů a nejdůležitějším úkolem plynárenských podniků by mělo být zajištění kvality služeb. Stávající práva spotřebitelů je třeba posílit a zaručit a měla by zahrnovat větší transparentnost. Ochrana spotřebitele by měla zajistit, aby z konkurenceschopného trhu měli prospěch všichni spotřebitelé v rámci celého Společenství. Práva spotřebitelů by měly vymáhat členské státy nebo, pokud takto daný členský stát stanovil, jeho regulační orgány.
- (49) Je třeba, aby spotřebitelé měli k dispozici jasné a srozumitelné informace o svých právech ve vztahu k odvětví energetiky. Komise by po konzultaci s příslušnými zúčastněnými stranami včetně členských států, národními regulačními orgány, spotřebitelskými organizacemi a plynárenskými podniky měla vypracovat přístupný a pro uživatele srozumitelný kontrolní seznam spotřebitele energie, který by spotřebitelům poskytoval praktické informace týkající se jejich práv. Kontrolní seznam spotřebitele energie by měli obdržet všichni spotřebitelé a měl by být veřejně přístupný.
- (50) Energetická chudoba představuje ve Společenství stále větší problém. Postižené členské státy by proto měly, pokud tak dosud neučinily, vypracovat vnitrostátní energetické akční plány nebo jiné vhodné rámce pro boj proti energetické chudobě, jejichž cílem by bylo snížit počet osob, které se s problémem energetické chudoby potýkají. Členské státy by v každém případě měly zajistit nezbytné dodávky energie zranitelným zákazníkům. Lze při tom uplatnit integrovaný přístup, např. v rámci sociální politiky, a opatření by mohla zahrnovat i sociální opatření nebo zvýšení energetické účinnosti v domácnostech. Tato směrnice by měla přinejmenším umožnit přijímání vnitrostátních opatření ve prospěch zranitelných zákazníků.
- (51) Zárukou větší ochrany spotřebitelů jsou efektivní a všem přístupné prostředky řešení sporů. Členské státy by měly zavést rychlé a účinné postupy pro vyřizování stížností.
- (52) Mělo by být možné zavést inteligentní měřicí systémy založené na ekonomickém posouzení. Pokud se v tomto posouzení dojde k závěru, že zavedení daných měřicích systémů je z ekonomického hlediska přijatelné a nákladově efektivní pouze pro spotřebitele s určitým množstvím spotřebovaného plynu, členské státy by měly mít možnost při zavádění inteligentních měřicích systémů tuto skutečnost zohlednit.
- (53) Tržní ceny by měly být vhodnou pobídkou pro rozvoj sítě.
- (54) Podpora spravedlivé hospodářské soutěže a snadného přístupu pro různé dodavatele by měly být pro členské státy nejvyšší prioritou, která spotřebitelům umožní plně využít možností, které nabízí liberalizovaný vnitřní trh se zemním plynem.
- (55) V zájmu zvýšení bezpečnosti dodávek a v duchu solidarity mezi členskými státy, zejména v případě krize dodávek energie, je nezbytné stanovit rámec regionální spolupráce založené na solidaritě. Pokud tak rozhodnou členské státy, měla by tato spolupráce vycházet v první řadě z tržních mechanismů. Spolupráce zaměřená na podporu regionální a bilaterální solidarity by neměla být nepřiměřenou zátěží či faktorem diskriminace účastníků trhu.
- (56) S ohledem na vytvoření vnitřního trhu se zemním plynem by členské státy měly podporovat integraci svých vnitrostátních trhů a spolupráci provozovatelů soustav na úrovni Společenství a na regionální úrovni a současně do ní začlenit i „energetické ostrovy“, jež se ve Společenství dosud vyskytují.
- (57) Jedním z hlavních cílů této směrnice by mělo být vytvořit prostřednictvím sítě propojené napříč Společenstvím skutečně vnitřní trh se zemním plynem a hlavním úkolem regulačních orgánů, jež budou případně úzce spolupracovat s agenturou by proto měly být regulační otázky týkající se přeshraničních propojení a regionálních trhů.
- (58) Jedním z hlavních cílů této směrnice by mělo být rovněž zajištění společných pravidel pro skutečný vnitřní trh a široké nabídky dodávek plynu. Za tímto účelem by nedeforované tržní ceny stimulovaly přeshraniční propojení a zároveň by z dlouhodobého hlediska vedly ke sblížení cen.
- (59) Regulační orgány by měly o trhu poskytovat informace rovněž proto, aby Komise mohla vykonávat svou úlohu, jež spočívá v monitorování a sledování vnitřního trhu se zemním plynem a jeho krátkodobého, střednědobého a dlouhodobého vývoje, včetně aspektů, jako například nabídka a poptávka, přepravní a distribuční infrastruktury, kvalita služeb, přeshraniční obchod, řízení nedostatku kapacity, investice, velkoobchodní a spotřebitelské ceny, likvidita trhu, zlepšení životního prostředí a účinnosti. Národní regulační orgány by měly příslušným orgánům a Komisi hlásit ty členské státy, v nichž ceny narušují hospodářskou soutěž a řádné fungování trhu.

(60) Jelikož cíle této směrnice, totiž vytvoření plně funkčního vnitřního trhu se zemním plynem, nemůže být uspokojivě dosaženo na úrovni členských států, a proto jich může být lépe dosaženo na úrovni Společenství, může Společenství přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy. V souladu se zásadou proporcionality stanovenou v uvedeném článku nepřekračuje tato směrnice rámec toho, co je nezbytné pro dosažení tohoto cíle.

(61) Podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 715/2009 ze dne 13. července 2009 o podmínkách přístupu k plynárenským přepravním soustavám ⁽¹⁾ může Komise přijímat rámcové pokyny k dosažení nezbytného stupně harmonizace. Tyto rámcové pokyny, které jsou tedy závaznými prováděcími opatřeními, jsou rovněž s ohledem na některá ustanovení této směrnice užitečným nástrojem, který lze v případě potřeby rychle upravit.

(62) Opatření nezbytná k provedení této směrnice by měla být přijata v souladu s rozhodnutím Rady 1999/468/ES ze dne 28. června 1999 o postupech pro výkon prováděcích pravomocí svěřených Komisi ⁽²⁾.

(63) Zejména je třeba zmocnit Komisi k přijetí rámcových pokynů pro zajištění minimálního stupně harmonizace, jenž je nezbytný pro dosažení cíle této směrnice. Jelikož jsou tato opatření obecné povahy a jejich účelem je změnit jiné než podstatné prvky této směrnice jejím doplněním o nové jiné než podstatné prvky, musí být přijata regulativním postupem s kontrolou stanoveným v článku 5a rozhodnutí 1999/468/ES.

(64) Podle bodu 34 interinstitucionální dohody o zdokonalení tvorby právních předpisů ⁽³⁾ jsou členské státy vybízeny k tomu, aby jak pro sebe, tak i v zájmu Společenství sestavily vlastní tabulky, z nichž bude co nejvíce patrné srovnání mezi touto směrnicí a prováděcími opatřeními, a aby tyto tabulky zveřejnily.

(65) Vzhledem k rozsahu změn, které se provádějí ve směrnici 2003/55/ES, je z důvodu jasnosti a přehlednosti žádoucí, aby byla dotyčná ustanovení přepracována v jedné nové směrnici.

(66) Tato směrnice dodržuje základní práva a ctí zásady uznávané zejména Listinou základních práv Evropské unie,

PŘIJALY TUTO SMĚRNICI:

KAPITOLA I

PŘEDMĚT, OBLAST PŮSOBNOSTI A DEFINICE

Článek 1

Předmět a oblast působnosti

1. Tato směrnice stanoví společná pravidla pro přepravu, distribuci, dodávku a skladování zemního plynu. Stanoví pravidla týkající se organizace a fungování odvětví zemního plynu, přístupu na trh, kritérií a postupů pro udělování povolení pro přepravu, distribuci, dodávky a skladování zemního plynu, jakož i pravidla pro provozování soustav.

2. Pravidla, která tato směrnice stanoví pro zemní plyn, včetně zkapalněného zemního plynu (LNG), se nediskriminačním způsobem použijí rovněž na bioplyn a jiné druhy plynu z biomasy nebo další druhy plynu, pokud je technicky možné bezpečně tyto druhy plynu vtlačovat a přepravovat soustavou zemního plynu.

Článek 2

Definice

Pro účely této směrnice se rozumí:

1. „plynárenským podnikem“ fyzická nebo právnická osoba, která vykonává alespoň jednu z těchto funkcí: výroba, přeprava, distribuce, dodávky, nákup nebo skladování zemního plynu, včetně LNG, a která zajišťuje obchodní, technické nebo údržbářské úkoly související s těmito funkcemi, s výjimkou konečných spotřebitelů;
2. „těžební plynovodní sítí“ potrubí nebo potrubní síť provozovaná nebo zkonstruovaná jako součást projektu na výrobu (těžbu) ropy nebo plynu nebo používaná k přepravě zemního plynu z jednoho nebo více těžebních míst tohoto typu do zpracovatelského závodu nebo terminálu anebo konečného přístavního terminálu;
3. „přeprou“ přeprava zemního plynu sítí tvořenou zejména vysokotlakými plynovody, nikoli těžebními plynovody ani částmi vysokotlakých plynovodů používaných především v rámci místní distribuce zemního plynu pro jeho dopravu k zákazníkům, ale nikoli pro dodávku.
4. „provozovatelem přepravní soustavy“ fyzická nebo právnická osoba, která provádí přepravu a odpovídá za provoz, údržbu a v případě potřeby za rozvoj přepravní soustavy v dané oblasti a případně za její propojení s jinými soustavami a za zabezpečení dlouhodobé schopnosti soustavy uspokojovat přiměřenou poptávku po přepravě plynu;

⁽¹⁾ Viz strana 36 v tomto čísle Úředního věstníku.

⁽²⁾ Úř. věst. L 184, 17.7.1999, s. 23.

⁽³⁾ Úř. věst. C 321, 31.12.2003, s. 1.

5. „distribucí“ přeprava zemního plynu místními nebo oblastními potrubními sítěmi s cílem jeho dodávek zákazníkům, avšak s vyloučením dodávek samotných;
6. „provozovatelem distribuční soustavy“ fyzická nebo právnická osoba, která provádí distribuci a odpovídá za provoz, údržbu a v případě potřeby za rozvoj distribuční soustavy v dané oblasti, a případně za její propojení s jinými soustavami a za zabezpečení dlouhodobé schopnosti soustavy uspokojovat přiměřenou poptávku po distribuci plynu;
7. „dodávkami“ prodej, včetně dalšího prodeje, zemního plynu, včetně LNG, zákazníkům;
8. „dodavatelským podnikem“ fyzická nebo právnická osoba, která provádí dodávky;
9. „skladovacím zařízením“ zařízení používané pro skladování zemního plynu, které patří plynárenskému podniku nebo jím je provozováno, včetně zařízení LNG používaného pro skladování, avšak s výjimkou části používané pro výrobní činnosti a s výjimkou zařízení vyhrazeného výhradně pro provozovatele přepravní soustavy při plnění jejich úkolů;
10. „provozovatelem skladovacího zařízení“ fyzická nebo právnická osoba, která provádí skladování a odpovídá za provoz skladovacího zařízení;
11. „zařízením LNG“ terminál, který se používá pro zkvalitnění zemního plynu nebo dovoz, vyložení a znovuzplynování LNG a které zahrnuje pomocné služby a prozatímní skladování nezbytné k znovuzplynování a k následnému dodání do přepravní soustavy, avšak nezahrnuje žádnou část terminálů LNG používanou ke skladování;
12. „provozovatelem zařízení LNG“ jakákoli fyzická nebo právnická osoba, která provádí zkvalitnění zemního plynu, nebo dovoz, vykládání a znovuzplynování LNG a odpovídá za provoz zařízení LNG;
13. „soustavou“ jakákoli přepravní nebo distribuční síť, zařízení LNG nebo skladovací zařízení, která patří plynárenskému podniku nebo je plynárenským podnikem provozována, včetně skladování v potrubí, a její zařízení poskytující pomocné služby, jakož i zařízení podniků ve skupině nezbytná pro zajištění přístupu k přepravě, distribuci a LNG;
14. „pomocnými službami“ všechny služby potřebné k přístupu k přepravní nebo distribuční síti nebo zařízení LNG, skladovacím zařízením nebo k jejich provozování, včetně zařízení pro vyrovnávání zatížení soustavy, smíchávání a vstříkování inertních plynů, s výjimkou zařízení vyhrazených výhradně pro provozovatele přepravní soustavy při plnění jejich úkolů;
15. „skladováním v potrubí“ skladování plynu stlačením v plynárenských přepravních a distribučních soustavách, s výjimkou zařízení vyhrazených výhradně pro provozovatele přepravní soustavy při plnění jejich úkolů;
16. „propojenou soustavou“ několik soustav, které jsou navzájem propojeny;
17. „propojovacím vedením“ dálkový přepravní plynovod, který překračuje nebo přesahuje hranice mezi členskými státy výhradně za účelem propojení vnitrostátních přepravních soustav daných členskými státy;
18. „přímým vedením“ potrubí pro přepravu zemního plynu doplňující propojenou soustavu;
19. „integrováním plynárenským podnikem“ vertikálně nebo horizontálně integrovaný podnik;
20. „vertikálně integrováním podnikem“ plynárenský podnik nebo skupina plynárenských podniků, v nichž je tatáž osoba oprávněna nebo jsou tytéž osoby oprávněny, a to přímo nebo nepřímo, vykonávat kontrolu, a v nichž podnik nebo skupina podniků vykonává alespoň jednu z funkcí přepravy, distribuce, LNG nebo skladování a alespoň jednu z funkcí výroby (těžby) nebo dodávek zemního plynu;
21. „horizontálně integrováním podnikem“ podnik vykonávající alespoň jednu z funkcí výroby, přepravy, distribuce, dodávek nebo skladování zemního plynu a další funkci, která nesovisí se zemním plynem;
22. „podnikem ve skupině“ podnik ve skupině ve smyslu článku 41 sedmé směrnice Rady 83/349/EHS ze dne 13. června 1983, založené na čl. 44 odst. 2 písm. g) (*) Smlouvy, o konsolidovaných účetních závěrkách (1), nebo přidružený podnik ve smyslu čl. 33 odst. 1 uvedených směrnic nebo podnik patřící stejným podílníkům;
23. „uživatelem soustavy“ fyzická nebo právnická osoba dodávající do soustavy nebo odebírající ze soustavy;
24. „zákazníkem“ velkoobtěratel a konečný spotřebitel zemního plynu a plynárenský podnik, který nakupuje zemní plyn;
25. „zákazníkem v domácnosti“ zákazník nakupující zemní plyn pro vlastní potřebu v domácnosti;
26. „zákazníkem mimo domácnost“ zákazník nakupující zemní plyn, který není určen pro vlastní potřebu v domácnosti;
27. „konečným spotřebitelem“ zákazník nakupující zemní plyn pro vlastní potřebu;
28. „oprávněným zákazníkem“ zákazník, který může volně nakupovat zemní plyn od dodavatele, jehož si zvolí, ve smyslu článku 37;

(*) Název směrnice 83/349/EHS byl upraven s ohledem na přečíslování článků Smlouvy o založení Evropského společenství v souladu s článkem 12 Amsterodamské smlouvy; původní odkaz byl na čl. 54 odst. 3 písm. g).

(1) Úř. věst. L 193, 18.7.1983, s. 1.

29. „velkoobtěratelem“ fyzická nebo právnická osoba, jiná než provozovatel přepravní nebo distribuční soustavy, která nakupuje zemní plyn pro účely jeho dalšího prodeje v rámci nebo mimo rámec soustavy, na jejímž území je usazena;
30. „dlouhodobým plánováním“ plánování zásobovací a přepravní kapacity plynárenských podniků na dlouhodobém základě s cílem pokrýt poptávku po zemním plynu v soustavě, zajistit různorodost zdrojů a zabezpečit dodávky zákazníkům;
31. „vznikajícím trhem“ členský stát, ve kterém první obchodní dodávky na základě jeho první dlouhodobé smlouvy na dodávky zemního plynu byly provedeny nejdříve před deseti lety;
32. „bezpečností“ bezpečnost dodávek zemního plynu a technická bezpečnost.
33. „novou infrastrukturou“ infrastruktura, která není dokončena ke dni 4. srpna 2003;
34. „smlouvou na dodávky zemního plynu“ smlouva o dodávkách zemního plynu, která však nezahrnuje derivát na zemní plyn;
35. „derivátem na zemní plyn“ finanční nástroj uvedený v bodech 5, 6 nebo 7 oddílu C přílohy I směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/39/ES ze dne 21. dubna 2004 o trzích finančních nástrojů⁽¹⁾, pokud se daný nástroj týká zemního plynu;
36. „kontrolou“ jakákoli práva, smlouvy nebo jiné prostředky, které jednotlivě nebo společně a s ohledem na dané skutečnosti nebo právní předpisy poskytují možnost uplatnění rozhodujícího vlivu v určitém podniku, zejména na základě:
- vlastnických práv nebo práv užívání všech aktiv podniku nebo jejich části;
 - práv nebo smluv, které poskytují rozhodující vliv na složení, hlasování nebo rozhodování orgánů podniku.

KAPITOLA II

OBEČNÁ PRAVIDLA ORGANIZACE ODVĚTVÍ

Článek 3

Povinnosti veřejné služby a ochrana zákazníků

1. Členské státy zajistí na základě svého institucionálního uspořádání, při zohlednění zásady subsidiarity a aniž je dotčen odstavec 2, aby byly plynárenské podniky provozovány v souladu se zásadami této směrnice s cílem dosáhnout konkurenčního a bezpečného trhu se zemním plynem udržitelného z hlediska životního prostředí a aby žádný z nich nebyl diskriminován z hlediska svých práv nebo povinností.

(1) Úř. věst. L 145, 30.4.2004, s. 1.

2. S plným ohledem na příslušná ustanovení Smlouvy, zejména na její článek 86, mohou členské státy uložit z důvodů obecného hospodářského zájmu podnikům působícím v odvětví zemního plynu povinnosti veřejné služby, které se mohou týkat bezpečnosti, včetně bezpečnosti dodávek, pravidelnosti, kvality a cen dodávek, jakož i ochrany životního prostředí, včetně energetické účinnosti, energie z obnovitelných zdrojů a ochrany klimatu. Tyto povinnosti jsou jasně vymezené, transparentní, nediskriminační a ověřitelné a zaručují plynárenským podnikům Společenství rovnost přístupu ke spotřebitelům v jednotlivých členských státech. Ve vztahu k bezpečnosti dodávek, energetické účinnosti a řízení poptávky a v zájmu plnění cílů v oblasti životního prostředí a cílů v oblasti energie z obnovitelných zdrojů uvedených v tomto odstavci mohou členské státy zavést dlouhodobé plánování, přičemž berou v úvahu možnost, že o přístup k soustavě by mohli mít zájem třetí osoby.

3. Členské státy přijmou vhodná opatření na ochranu konečných spotřebitelů, a zejména zabezpečí, aby existovaly dostatečné záruky na ochranu zranitelných zákazníků. V této souvislosti vypracuje každý členský stát definici zranitelných zákazníků, která se může vztahovat na energetickou chudobu a mj. i na zákaz odpojení plynu těmto zákazníkům v kritických situacích. Členské státy zajistí, aby byla dodržována práva a povinnosti, která se týkají zranitelných zákazníků. Zejména přijmou vhodná opatření na ochranu konečných spotřebitelů z odlehklých oblastí připojených k plynárenské soustavě. Členské státy mohou určit dodavatele poslední instance pro zákazníky připojené k plynárenské soustavě. Členské státy zajistí vysokou úroveň ochrany spotřebitele, zejména pokud jde o transparentnost týkající se smluvních podmínek, obecných informací a mechanismů řešení sporů. Členské státy zajistí, aby byl oprávněný zákazník skutečně schopen přejít snadno k novému dodavateli. Tato opatření musí zahrnovat opatření uvedená v příloze I, alespoň pokud jde o zákazníky v domácnostech.

4. Členské státy přijmou vhodná opatření, například národní energetické akční plány, poskytující výhody v systémech sociálního zabezpečení, k zajištění nezbytných dodávek plynu pro zranitelné zákazníky nebo na podporu zlepšování energetické účinnosti s cílem řešit zjištěné případy energetické chudoby, a to i v širším kontextu chudoby. Tato opatření nesmí bránit účinnému otevření trhu stanovenému v článku 37 ani fungování trhu a jsou případně oznámena Komisi v souladu s ustanoveními odstavce 11. V oznámení se neuvádějí opatření přijatá v rámci obecného systému sociálního zabezpečení.

5. Členské státy zajistí, aby měli všichni zákazníci připojení k plynárenské síti právo na dodávky zemního plynu od dodavatele, bude-li s tím dodavatel souhlasit, bez ohledu na to, v jakém členském státě je dodavatel registrován, dodrží-li tento dodavatel příslušná pravidla pro obchodování a vyrovnávání a v souladu s požadavky na bezpečnost dodávek. V tomto ohledu přijmou členské státy veškerá nezbytná opatření, aby zajistily, že správné postupy nejsou překážkou pro dodavatelské podniky, které jsou již zaregistrovány v jiném členském státě.

6. Členské státy zajistí, aby:
- v případě, že si zákazník přeje změnit dodavatele, a dodrží přitom podmínky smlouvy, byla tato změna provedena dotčeným provozovatelem nebo dotčenými provozovateli ve lhůtě tří týdnů, a
 - zákazníci byli oprávněni obdržet veškeré příslušné údaje o spotřebě.

Členské státy zajistí, aby práva uvedená v bodech a) a b) prvního pododstavce byla přiznána všem zákazníkům, a to bez diskriminace z hlediska nákladů, úsilí či času.

7. Členské státy přijmou vhodná opatření na dosažení cílů sociální a hospodářské soudržnosti, ochrany životního prostředí, která mohou zahrnovat prostředky pro boj proti změně klimatu, a bezpečnosti dodávek. K těmto opatřením může patřit zejména poskytování přiměřených hospodářských pobídek s využitím, tam kde je to vhodné, všech stávajících vnitrostátních nástrojů a nástrojů Společenství, za účelem údržby a výstavby nezbytné síťové infrastruktury, včetně propojovací kapacity.

8. Členské státy nebo, stanovil-li tak daný členský stát, jeho regulační orgán ve snaze podpořit energetickou účinnost vydají důrazné doporučení, aby plynárenské podniky optimalizovaly využívání zemního plynu například tím, že budou poskytovat služby v oblasti hospodaření s energií, vypracují inovační vzorce pro výpočet ceny, nebo případně zavedou inteligentní měřicí systémy či inteligentní sítě.

9. Členské státy zajistí, aby byla zřízena jednotná kontaktní místa, na nichž budou spotřebitelům k dispozici veškeré potřebné informace o jejich právech, platných právních předpisech a prostředcích řešení sporů, které mají v případě sporu k dispozici. Tato kontaktní místa mohou být součástí kontaktních míst poskytujících spotřebitelům obecné informace.

Členské státy zajistí zavedení nezávislých mechanismů, jako je např. ombudsman pro energetiku nebo orgán sdružující spotřebitele, jež zajistí účinné pojednání stížností a mimosoudní urovnávání sporů.

10. Členské státy se mohou rozhodnout neuplatňovat článek 4 na oblast distribuce, pokud by jeho použití právně nebo fakticky bránilo plnění povinností uložených plynárenským podnikům z důvodů obecného hospodářského zájmu a pokud by rozvoj obchodu nebyl ovlivněn do té míry, že by to bylo v rozporu se zájmy Společenství. Zájmy Společenství mimo jiné zahrnují hospodářskou soutěž s ohledem na oprávněné zákazníky v souladu s touto směrnicí a s článkem 86 Smlouvy.

11. Členské státy při provádění této směrnice informují Komisi o všech opatřeních přijatých pro plnění povinností veřejné služby, včetně ochrany spotřebitele a životního prostředí, a o jejich možném vlivu na vnitrostátní nebo mezinárodní hospodářskou soutěž, a to bez ohledu na to, zda tato opatření vyžadují

výjimku z ustanovení této směrnice či nikoliv. Členské státy pak Komisi každé dva roky oznámí všechny změny těchto opatření, a to bez ohledu na to, zda vyžadují výjimku z této směrnice či nikoliv.

12. Komise po konzultaci s příslušnými zúčastněnými subjekty včetně členských států, národních regulačních orgánů, spotřebitelských organizací a plynárenských podniků vypracuje srozumitelný a stručný kontrolní seznam spotřebitele energie obsahující praktické informace o právech spotřebitelů energie. Členské státy zajistí, že dodavatelé zemního plynu nebo provozovatelé distribuční soustavy ve spolupráci s regulačním orgánem podniknou nezbytné kroky, aby předali všem svým spotřebitelům kopii kontrolního seznamu spotřebitele a zajistili jeho zveřejnění.

Článek 4

Udělování povolení

1. Je-li pro výstavbu nebo provozování plynárenského zařízení nutné povolení (například licence, povolení, koncese, souhlas nebo schválení), udělí členské státy nebo jimi určené příslušné orgány povolení pro výstavbu nebo provozování takových zařízení, potrubí a souvisejícího vybavení na svém území v souladu s odstavci 2 až 4. Členské státy nebo jimi určené příslušné orgány mohou rovněž udělovat na stejném základě povolení pro dodávky zemního plynu a povolení pro velkoobdoběratele.

2. Pokud mají členské státy systém udělování povolení, stanoví cíl a nediskriminační kritéria, které má splnit podnik žádající o povolení pro výstavbu nebo provozování plynárenských zařízení nebo podnik žádající o povolení dodávat zemní plyn. Nediskriminační kritéria a postupy pro udělování povolení se zveřejňují. Členské státy zajistí, aby řízení, v němž se uděluje povolení pro zařízení, plynovody a související vybavení, v případě potřeby zohledňovalo význam projektu pro vnitřní trh se zemním plynem.

3. Členské státy zajistí, aby důvody pro odmítnutí udělení povolení byly objektivní a nediskriminační a aby byly sděleny žadateli. Důvody odmítnutí jsou pro informaci oznamovány Komisi. Členské státy zavedou postup, který umožní žadateli podat proti takovému odmítnutí opravný prostředek.

4. Při rozvoji nově zásobovaných oblastí a v zájmu efektivního provozu obecně a aniž je dotčen článek 38, mohou členské státy odeprít udělení dalšího povolení k výstavbě nebo provozování distribučních potrubních soustav v určité oblasti, pokud jsou v této oblasti tyto potrubní soustavy vybudovány nebo jsou navrženy k výstavbě a pokud stávající nebo navrhovaná kapacita není využita.

Článek 5

Sledování bezpečnosti dodávek

Členské státy zajistí sledování záležitostí týkajících se bezpečnosti dodávek. Pokud to považují za vhodné, mohou tímto úkolem pověřit regulační orgány uvedené v čl. 39 odst. 1. Toto sledování zahrnuje zejména rovnováhu mezi nabídkou a poptávkou na vnitrostátním trhu, úroveň očekávané budoucí poptávky a dostupných dodávek, předpokládané dodatečné kapacity, které se plánují nebo jsou ve výstavbě, kvalitu a úroveň údržby sítí, jakož i opatření na pokrytí poptávky v době špičky a na řešení výpadků jednoho nebo více dodavatelů. Příslušné orgány zveřejní každý rok nejpozději do 31. července zprávu podávající přehled zjištění vyplývajících ze sledování těchto záležitostí a všechna přijatá nebo plánovaná opatření pro jejich řešení a tuto zprávu neprodleně předloží Komisi.

Článek 6

Regionální solidarita

1. K zajištění bezpečných dodávek zemního plynu na vnitřní trh budou členské státy spolupracovat, aby podpořily regionální a dvoustrannou solidaritu.

2. Tato spolupráce se vztahuje na situace, které v krátkodobém horizontu vedou nebo mohou vést k vážnému narušení dodávek do členského státu. Tato spolupráce zahrnuje:

- a) koordinaci vnitrostátních nouzových opatření uvedených v článku 8 směrnice Rady 2004/67/ES ze dne 26. dubna 2004 o opatřeních na zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu ⁽¹⁾;
- b) stanovení a v případě potřeby rozvoj a modernizaci propojení elektroenergetických a plynárenských sítí; a
- c) podmínky a praktické postupy vzájemné pomoci.

3. Komise a ostatní členské státy jsou o této spolupráci průběžně informovány.

4. Komise může pro regionální spolupráci založenou na solidaritě přijmout rámcové pokyny. Tato opatření, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky této směrnice jejím doplněním, se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 51 odst. 3.

Článek 7

Podpora regionální spolupráce

1. Členské státy a regulační orgány budou mezi sebou vzájemně spolupracovat za účelem integrace svých vnitrostátních trhů na jedné nebo více regionálních úrovních, což je prvním krokem k vytvoření plně liberalizovaného vnitřního trhu. Regulační orgány, stanoví-li tak členský stát, nebo členské státy podporují

a usnadňují zejména spolupráci provozovatelů přepravních soustav na regionální úrovni, a to i pokud jde o přeshraniční záležitosti, s cílem vytvořit konkurenceschopný vnitřní trh se zemním plynem a zasazují se o soulad svého právního, regulačního a také technického rámce a usnadňují integraci izolovaných soustav, v jejichž důsledku se ve Společenství stále ještě vyskytují izolované trhy se zemním plynem. Zeměpisné oblasti, na něž se tato regionální spolupráce vztahuje, zahrnují spolupráci v zeměpisných oblastech vymezených v souladu s čl. 12 odst. 3 nařízení (ES) č. 715/2009. Tato spolupráce může zahrnovat jiné zeměpisné oblasti.

2. Agentura spolupracuje s národními regulačními orgány a provozovateli přepravní soustavy, aby zajistila soulad regulačních rámců mezi regiony za účelem vytvoření konkurenceschopného vnitřního trhu se zemním plynem. Pokud se agentura domnívá, že jsou potřebná závazná pravidla pro tuto spolupráci, vydá vhodná doporučení.

3. Členské státy zajistí prováděním této směrnice, že provozovatelé přepravní soustavy budou mít jeden nebo více integrovaných systémů na regionální úrovni zahrnujících dva nebo více členských států za účelem přidělování kapacit a kontroly bezpečnosti sítě.

4. Pokud se společného podniku zřízeného za účelem usku-tečňování spolupráce účastní vertikálně integrovaní provozovatelé přepravní soustavy, společný podnik vypracuje a zavede program shody, který stanoví opatření přijatá s cílem zajistit, aby bylo vyloučeno diskriminační chování a chování v rozporu se zásadami hospodářské soutěže. Program shody stanoví konkrétní povinnosti zaměstnanců pro splnění cíle vyloučení diskriminačního a protisoutěžního jednání. Program shody podléhá schválení agenturou. Soulad s programem nezávisle sledují kontrolori shody vertikálně integrovaných provozovatelů přepravní soustavy.

Článek 8

Technické předpisy

Regulační orgány, stanoví-li tak členský stát, nebo členské státy zajistí, aby byly vypracovány a zveřejněny technické předpisy stanovující minimální technické konstrukční a provozní požadavky na připojení k systému zařízení LNG, skladovacím zařízením, ostatním přepravním nebo distribučním soustavám a přímým vedením. Tyto technické předpisy zabezpečí součinnost soustav a musí být objektivní a nediskriminační. Agentura může případně vydat vhodná doporučení týkající se dosažení souladu s těmito předpisy. Uvedené předpisy jsou sdělovány Komisi postupem podle článku 8 směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/34/ES ze dne 22. června 1998 o postupu při poskytování informací v oblasti technických norem a předpisů a předpisů pro služby informační společnosti ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Úř. věst. L 127, 29.4.2004, s. 92.

⁽²⁾ Úř. věst. L 204, 21.7.1998, s. 37.

KAPITOLA III

PŘEPRAVA, SKLADOVÁNÍ A LNG

Článek 9

Oddělení přepravních soustav a provozovatelů přepravních soustav

1. Členské státy zajistí, aby ode dne 3. března 2012:
 - a) každý podnik, který vlastní přepravní soustavu, působil jako provozovatel přepravní soustavy;
 - b) tatáž osoba nebo tytéž osoby nebyly oprávněny:
 - i) přímo nebo nepřímo vykonávat kontrolu nad podnikem vykonávajícím funkci výroby nebo dodávek ani přímo nebo nepřímo vykonávat kontrolu nad provozovatelem přepravní soustavy nebo nad přepravní soustavou nebo uplatňovat ve vztahu k nim jakékoli právo, nebo
 - ii) přímo nebo nepřímo vykonávat kontrolu nad provozovatelem přepravní soustavy nebo nad přepravní soustavou ani přímo nebo nepřímo vykonávat kontrolu nad podnikem vykonávajícím funkci výroby nebo dodávek nebo uplatňovat ve vztahu k němu jakékoli právo;
 - c) tatáž osoba nebo tytéž osoby nebyly oprávněny jmenovat členy dozorčí rady provozovatele přepravní soustavy nebo přepravní soustavy, jejich správní rady nebo orgánů, které podnik právně zastupují, ani přímo nebo nepřímo vykonávat kontrolu nad podnikem vykonávajícím funkci výroby nebo dodávek nebo uplatňovat ve vztahu k němu jakékoli právo; a
 - d) tatáž osoba nebyla oprávněna být členem dozorčí rady, správní rady nebo orgánů, které podnik právně zastupují, a to jak podniku vykonávajícího funkci výroby či dodávek, tak provozovatele přepravní soustavy či přepravní soustavy.
2. Práva podle odst. 1 písm. b) a c) zahrnují zejména:
 - a) pravomoc vykonávat hlasovací práva;
 - b) pravomoc jmenovat členy dozorčí rady, správní rady nebo orgánů, které podnik právně zastupují; nebo
 - c) právo držet většinový podíl.

3. Pro účely odst. 1 písm. b) pojem „podnik vykonávající funkci výroby či dodávek“ zahrnuje „podnik vykonávající funkci výroby a dodávek“ ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/72/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou ⁽¹⁾ a pojmy „provozovatel přepravní soustavy“ a „přepravní soustava“ zahrnují pojmy „provozovatel přenosové soustavy“ a „přenosová soustava“ ve smyslu uvedené směrnice.

4. Členské státy mohou povolit odchylky od odst. 1 písm. b) a c) do dne 3. března 2013 za podmínky, že provozovatelé přepravní soustavy nejsou součástí vertikálně integrovaného podniku.

5. Povinnost stanovená v odst. 1 písm. a) tohoto článku se považuje za splněnou, pokud dva nebo více podniků vlastních přepravní soustavy vytvořilo společný podnik, který působí jako provozovatel přepravní soustavy ve dvou nebo více členských státech pro dotčené přepravní soustavy. Součástí společného podniku nesmí být žádný jiný podnik, pokud nebyl schválen podle článku 14 jako nezávislý provozovatel soustavy nebo jako nezávislý provozovatel přepravní soustavy pro účely kapitoly IV.

6. Pro účely provádění tohoto článku se za tutéž osobu nebo tytéž osoby nepovažují dva samostatné veřejnoprávní subjekty vykonávající na jedné straně kontrolu nad provozovatelem přepravní soustavy nebo nad přepravní soustavou a na straně druhé nad podnikem vykonávajícím funkci výroby nebo dodávek, pokud je osobou uvedenou v odst. 1 písm. b), c) a d) členský stát nebo jiný veřejnoprávní subjekt.

7. Členské státy zajistí, aby ani informace, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu, uvedené v čl. 16 a uchovávané provozovatelem přepravní soustavy, který byl součástí vertikálně integrovaného podniku, nebyly přeneseny a ani pracovníci tohoto provozovatele přepravní soustavy nebyli převedeni do podniků vykonávajících funkci výroby a dodávek.

8. Pokud ke dni 3. září 2009 příslušná přepravní soustava patří vertikálně integrovanému podniku, mohou se členské státy rozhodnout odstavce 1 nepoužít.

V takovém případě tyto členské státy buď:

- a) určí nezávislého provozovatele soustavy v souladu s článkem 14, nebo
- b) splní ustanovení kapitoly IV.

9. Pokud ke 3. září 2009 příslušná přepravní soustava patří vertikálně integrovanému podniku a jsou zavedena opatření, která zaručují účinnější nezávislost provozovatele přepravní soustavy než ustanovení kapitoly IV, mohou se členské státy rozhodnout odstavce 1 nepoužít.

⁽¹⁾ Viz strana 55 v tomto čísle Úředního věstníku.

10. Před schválením a určením podniku jako provozovatele přepravní soustavy podle odstavce 9 tohoto článku je tento podnik certifikován postupy podle čl. 10 odst. 4, 5 a 6 této směrnice a článku 3 nařízení (ES) č. 715/2009, kterým Komise ověří, že zavedená opatření jasně zaručují účinnější nezávislost provozovatele přepravní soustavy než ustanovení kapitoly IV.

11. Vertikálně integrovaným podnikům, které vlastní přepravní soustavu, nesmí být v žádném případě bráněno podniknout kroky k dosažení souladu s odstavcem 1.

12. Podniky vykonávající některou z funkcí výroby nebo dodávek nesmějí být v žádném případě schopny přímo nebo nepřímo převzít kontrolu nad oddělenými provozovateli přepravní soustavy v členských státech, které uplatňují odstavec 1, nebo ve vztahu k těmto provozovatelům uplatňovat jakékoli právo.

Článek 10

Určení a certifikace provozovatelů přepravních soustav

1. Před schválením a určením podniku jako provozovatele přepravní soustavy je tento podnik certifikován postupy podle odstavců 4, 5 a 6 tohoto článku a článku 3 nařízení (ES) č. 715/2009.

2. Členské státy schválí a určí jako provozovatele přepravní soustavy podniky, které vlastní přepravní soustavu a které byly podle certifikačního postupu certifikovány národním regulačním orgánem jako podniky splňující požadavky článku 9. Určení provozovatelů přepravní soustavy se oznámí Komisi a zveřejní v Úředním věstníku Evropské unie.

3. Provozovatelé přepravní soustavy oznámí regulačnímu orgánu každou plánovanou transakci, která by si mohla vyžádat nové posouzení jejich souladu s požadavky článku 9.

4. Regulační orgány sledují, zda provozovatelé přepravní soustavy trvale splňují požadavky článku 9. K zajištění souladu s těmito požadavky zahájí certifikační postup:

- a) na základě oznámení podaného provozovatelem přepravní soustavy podle odstavce 3;
- b) z vlastního podnětu, pokud je jim známo, že plánovaná změna práv nebo vlivu ve vztahu k vlastníkům přepravní soustavy nebo provozovatelům přepravní soustavy může vést k porušení článku 9, nebo pokud mají důvod se domnívat, že k tomuto porušení mohlo dojít; nebo
- c) na odůvodněnou žádost Komise.

5. Regulační orgány přijmou rozhodnutí o certifikaci provozovatele přepravní soustavy do čtyř měsíců ode dne oznámení podaného provozovatelem přepravní soustavy nebo ode dne žádosti Komise. Po uplynutí této lhůty se má za to, že certifikace byla udělena. Výslovné nebo konkludentní rozhodnutí regulačního orgánu může nabýt účinnosti až po dokončení postupu stanoveného v odstavci 6.

6. Výslovné nebo konkludentní rozhodnutí o certifikaci provozovatele přepravní soustavy oznámí regulační orgán neprodleně Komisi spolu s veškerými relevantními informacemi, které se rozhodnutí týkají. Komise rozhoduje postupem podle článku 3 nařízení (ES) č. 715/2009.

7. Regulační orgány a Komise mohou vyžadovat od provozovatelů přepravní soustavy a podniků vykonávajících funkci výroby či dodávek jakékoli informace významné pro plnění úkolů podle tohoto článku.

8. Regulační orgány a Komise zachovávají důvěrnost informací, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu.

Článek 11

Certifikace ve vztahu ke třetím zemím

1. Žádá-li o certifikaci vlastník přepravní soustavy nebo provozovatel přepravní soustavy kontrolovaný osobou nebo osobami ze třetí země nebo třetích zemí, uvědomí o tom regulační orgán Komisi.

Regulační orgán rovněž Komisi neprodleně uvědomí o veškerých okolnostech, které by vedly k tomu, že osoba nebo osoby ze třetí země nebo třetích zemí získají nad přepravní soustavou nebo provozovatelem přepravní soustavy kontrolu.

2. Provozovatel přepravní soustavy uvědomí regulační orgán o veškerých okolnostech, které by vedly k tomu, že osoba nebo osoby ze třetí země nebo třetích zemí získají nad přepravní soustavou nebo provozovatelem přepravní soustavy kontrolu.

3. Regulační orgán přijme návrh rozhodnutí o certifikaci provozovatele přepravní soustavy nejpozději čtyři měsíce ode dne, kdy obdržel od provozovatele přepravní soustavy příslušné informace. Regulační orgán odmítne certifikaci, pokud nebylo prokázáno:

- a) že dotčený subjekt splňuje požadavky podle článku 9; a
- b) u regulačního orgánu nebo jiného příslušného orgánu určitého členským státem, že udělení certifikace neohrozí bezpečnost dodávek energie v členském státě a Společenství. Při posuzování této otázky regulační orgán nebo jiný určený příslušný orgán zohlední:

- i) práva a závazky Společenství ve vztahu k této třetí zemi, které vyplývají z mezinárodního práva, včetně jakékoli dohody uzavřené s jednou nebo několika třetími zeměmi, jíž je Společenství smluvní stranou a jež se zabývá otázkami bezpečnosti dodávek energie;
- ii) práva a závazky členského státu ve vztahu k této třetí zemi, které vyplývají z dohod uzavřených s touto třetí zemí, pokud jsou tyto dohody v souladu s právem Společenství; a
- iii) jiné konkrétní skutečnosti a okolnosti daného případu a dotčené třetí země.

4. Regulační orgán o rozhodnutí, jakož i o všech příslušných informacích s ním souvisejících, neprodleně uvědomí Komisi.

5. Členské státy zajistí, že dříve než regulační orgán přijme rozhodnutí o certifikaci, regulační orgán nebo určený příslušný orgán uvedený v odst. 3 písm. b) požádá Komisi o stanovisko ohledně toho, zda:

- a) dotčený subjekt splňuje požadavky podle článku 9; a
- b) udělení certifikace neohrozí bezpečnost dodávek energie do Společenství.

6. Komise posoudí žádost podle odstavce 5 co nejdříve po obdržení. Do dvou měsíců po obdržení žádosti Komise poskytne stanovisko národnímu regulačnímu orgánu nebo, byla-li žádost předložena určeným příslušným orgánem, tomuto orgánu.

Při vypracovávání stanoviska může Komise požádat o vyjádření agenturu, dotčené členské státy nebo zainteresované strany. Pokud Komise o takové vyjádření požádá, dvouměsíční lhůta se prodlouží o další dva měsíce.

Pokud Komise ve lhůtách uvedených v prvním a druhém pododstavci stanovisko nevydá, má se za to, že nemá vůči rozhodnutí regulačního orgánu žádné námitky.

7. Při posuzování toho, zda kontrola ze strany osoby nebo osob ze třetí země nebo třetích zemí ohrozí bezpečnost dodávek energie do Společenství, Komise zohlední:

- a) konkrétní skutečnosti daného případu a dotčené třetí země nebo třetích zemí; a
- b) práva a závazky Společenství ve vztahu k této třetí zemi nebo třetími zeměmi, které vyplývají z mezinárodního práva, včetně dohody uzavřené s jednou nebo několika třetími zeměmi, jíž je Společenství smluvní stranou a jež se zabývá otázkami bezpečnosti dodávek.

8. Národní regulační orgán přijme do dvou měsíců od uplynutí lhůty uvedené v odstavci 6 konečné rozhodnutí o certifikaci. Při přijímání konečného rozhodnutí národní regulační orgán co nejvíce zohlední stanovisko Komise. Členské státy mají v každém případě právo odmítnout certifikaci, pokud udělení certifikace ohrozí bezpečnost dodávek energie členského státu nebo bezpečnost dodávek jiného členského státu. Pokud členské státy určily, že posouzení provede jiný příslušný orgán podle odst. 3 písm. b), mohou požadovat, aby národní regulační orgán přijal konečné rozhodnutí v souladu s posouzením provedeným tímto příslušným orgánem. Konečné rozhodnutí národního regulačního orgánu a stanovisko Komise se zveřejní společně. Pokud se konečné rozhodnutí liší od stanoviska Komise, dotčený členský stát poskytne a zveřejní spolu s tímto rozhodnutím i jeho odůvodnění.

9. Tímto článkem není nijak dotčeno právo členských států vykonávat v souladu s právem Společenství vnitrostátní právní kontrolu za účelem ochrany legitimních zájmů týkajících se veřejné bezpečnosti.

10. Komise může přijmout rámcové pokyny, které podrobně stanoví postup pro uplatňování tohoto článku. Tato opatření, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky této směrnice jejím doplněním, se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 51 odst. 3.

11. Tento článek se kromě odst. 3 písm. a) uplatňuje rovněž u členských států, na které se vztahuje výjimka podle článku 49.

Článek 12

Určení provozovatelů skladovacího zařízení a zařízení LNG

Členské státy určí nebo požádají plynárenské podniky, které vlastní skladovací zařízení nebo zařízení LNG, aby na dobu, která má být stanovena členskými státy, a s přihlédnutím k účinnosti a hospodářské rovnováze určily jednoho nebo více provozovatelů skladovacích zařízení a zařízení LNG.

Článek 13

Úkoly provozovatelů přepravních soustav, skladovacích zařízení nebo zařízení LNG

1. Každý provozovatel přepravní soustavy, skladovacího zařízení nebo zařízení LNG:

- a) provozuje, udržuje a rozvíjí za přijatelných hospodářských podmínek bezpečnost, spolehlivost a účinnost přepravních soustav, skladovacích zařízení nebo zařízení LNG s cílem zajistit otevřenost trhu, s řádným ohledem na životní prostředí a při zajištění přiměřených prostředků ke splnění povinností týkajících se poskytování služeb;

- b) zajišťuje nediskriminaci mezi uživateli soustavy nebo určitými kategoriemi uživatelů soustavy, zejména pokud jde o zvýhodňování podniků ve své skupině;
- c) poskytuje všem jiným provozovatelům přepravní soustavy, skladovacího zařízení, zařízení LNG nebo distribuční soustavy dostatečné informace s cílem zajistit, aby přeprava a skladování zemního plynu probíhaly způsobem, který je slučitelný s bezpečným a účinným provozem propojené soustavy; a
- d) poskytuje uživatelům soustavy informace, které potřebují pro účinný přístup k soustavě.
2. Každý provozovatel přepravní soustavy vybuduje dostatečnou přeshraniční kapacitu za účelem integrace evropské přepravní infrastruktury, která bude splňovat veškeré z hospodářského hlediska přijatelné a technicky proveditelné požadavky na kapacity a zároveň zohledňovat bezpečnost dodávek zemního plynu.
3. Pravidla přijatá provozovateli přepravních soustav pro vyrovnávání přepravní soustavy zemního plynu musí být objektivní, transparentní a nediskriminační, včetně pravidel pro poplatky za energetickou nerovnováhu účtované uživatelům jejich soustavy. Podmínky poskytování těchto služeb provozovateli přepravní soustavy, včetně pravidel a sazeb, se stanoví podle metodiky, která musí být v souladu s čl. 41 odst. 6, nediskriminačním a náklady odrážejícím způsobem, a zveřejní se.
4. Regulační orgány, stanoví-li tak členský stát, nebo členské státy, mohou požadovat, aby provozovatelé přenosových soustav dodržovali minimální normy pro údržbu a rozvoj přenosové soustavy, včetně propojovací kapacity.
5. Provozovatelé přepravní soustavy musí získávat energii, kterou používají k vykonávání svých funkcí, v souladu s transparentními, nediskriminačními a tržními postupy.
- b) kandidát na provozovatele prokázal, že má pro provádění úkolů podle článku 13 k dispozici potřebné finanční, technické, fyzické a lidské zdroje;
- c) kandidát na provozovatele se zavázal dodržovat desetiletý plán rozvoje sítě monitorovaný regulačním orgánem;
- d) vlastník přepravní soustavy prokázal schopnost dostát svým povinnostem podle odstavce 5. Za tím účelem poskytne všechny návrhy smluvních ujednání s ucházejícím se podnikem i s jakýmkoli dalším relevantním subjektem; a
- e) kandidát na provozovatele prokázal schopnost dostát svým povinnostem podle nařízení (ES) č. 715/2009, včetně spolupráce provozovatelů přenosové soustavy na evropské i regionální úrovni.
3. Členské státy schválí a určí jako nezávislé provozovatele soustavy podniky, které byly certifikovány regulačním orgánem jako podniky splňující požadavky článku 11 a odst. 2 tohoto článku. Použije se certifikační postup buď podle článku 10 této směrnice a článku 3 nařízení (ES) č. 715/2009, nebo podle článku 11 této směrnice.
4. Každý nezávislý provozovatel soustavy odpovídá za udělování a správu přístupu třetích osob, včetně vybírání přístupových poplatků a poplatků za překročení kapacity, dále za provoz, údržbu a rozvoj přepravní soustavy, jakož i za zabezpečení dlouhodobé schopnosti soustavy uspokojovat přiměřenou poptávku prostřednictvím plánování investic. Při rozvoji přepravní soustavy odpovídá nezávislý provozovatel soustavy za plánování (včetně povolovacího řízení) a výstavbu nové infrastruktury a její uvedení do provozu. Pro tento účel působí nezávislý provozovatel soustavy jako provozovatel přepravní soustavy v souladu s touto kapitolou. Vlastník přepravní soustavy nesmí být odpovědný za udělování a správu přístupu třetích osob ani za plánování investic.
5. Byl-li určen nezávislý provozovatel soustavy, pak vlastník přepravní soustavy:
- a) poskytne nezávislému provozovateli soustavy veškerou náležitou součinnost a podporu pro účely plnění jeho úkolů, zejména včetně všech náležitých informací;
- b) financuje investice, o nichž rozhodl nezávislý provozovatel soustavy a jež schválil regulační orgán, nebo poskytne souhlas s jejich financováním kteroukoli zúčastněnou stranou, včetně nezávislého provozovatele soustavy. Příslušná finanční ujednání podléhají schválení regulačním orgánem. Před tímto schválením provede regulační orgán konzultace s vlastníkem přepravní soustavy a ostatními zainteresovanými stranami;

Článek 14

Nezávislí provozovatelé soustav

1. Pokud ke dni 3. září 2009 patří příslušná přepravní soustava vertikálně integrovanému podniku, mohou se členské státy rozhodnout nepoužít čl. 9 odst. 1 a určit na návrh vlastníka přepravní soustavy nezávislého provozovatele soustavy. Toto určení podléhá schválení Komisí.
2. Členský stát může nezávislého provozovatele soustavy schválit a určit, pouze tehdy pokud:
- a) kandidát na provozovatele prokázal, že splňuje požadavky čl. 9 odst. 1 písm. b), c) a d);

- c) přijme opatření pro krytí odpovědnosti ve vztahu k majetku tvořícímu síť, s výjimkou odpovědnosti vztahující se k úkolům nezávislého provozovatele soustavy; a
 - d) poskytne záruky za účelem usnadnění financování jakéhokoli rozšiřování sítě, s výjimkou investic, u nichž podle písmene b) poskytl souhlas s financováním kteroukoli zúčastněnou stranou, včetně nezávislého provozovatele soustavy.
6. V úzké spolupráci s regulačním orgánem se příslušnému vnitrostátnímu orgánu pro hospodářskou soutěž udělí veškeré náležité pravomoci pro účinné sledování plnění povinností, které pro vlastníka přepravní soustavy vyplývají z odstavce 5.

Článek 15

Oddělení vlastníka přepravní soustavy a provozovatele skladovacího zařízení

1. Byl-li určen nezávislý provozovatel soustavy, musí být vlastníkem přepravní soustavy a provozovatelem skladovacího zařízení, kteří jsou součástí vertikálně integrovaných podniků, nezávislí, přinejmenším pokud jde o jejich právní formu, organizaci a rozhodování, na ostatních činnostech, které nesouvisí s přepravou, distribucí a skladováním.

Tento článek se použije pouze na skladovací zařízení, která jsou technicky nebo hospodářsky nezbytná k poskytování účinného přístupu k soustavě pro účely dodávek zákazníkům podle článku 33.

2. Pro zajištění nezávislosti vlastníka přepravní soustavy a provozovatele skladovacího zařízení podle odstavce 1 platí tato minimální kritéria:

- a) osoby odpovědné za řízení vlastníka přepravní soustavy a provozovatele skladovacího zařízení nesmějí mít účast na těch podnikových strukturách integrovaného plynárenského podniku, které přímo či nepřímo odpovídají za každodenní provoz výroby (těžby) a dodávek zemního plynu;
- b) je třeba přijmout vhodná opatření zajišťující, aby byly brány v úvahu odborné zájmy osob odpovědných za řízení vlastníka přepravní soustavy a provozovatele skladovacího zařízení, a to způsobem, jímž je zajištěno, že jsou schopny jednat nezávisle;
- c) provozovatel skladovacího zařízení má účinná rozhodovací práva nezávislá na integrovaném plynárenském podniku, pokud jde o aktiva potřebná pro provoz, údržbu nebo rozvoj skladovacího zařízení. Tím není vyloučena existence vhodných koordinačních mechanismů zajišťujících ochranu práv mateřské společnosti na dohled nad řízením a hospodařením, pokud jde o návratnost aktiv v dceřiné společnosti, která jsou nepřímo regulována v souladu s čl. 41 odst. 6. To umožňuje mateřské společnosti zejména schvalovat roční finanční plán nebo jakýkoli rovnocenný nástroj provozovatele

skladovacího zařízení a stanovovat paušální limity pro úroveň zadluženosti své dceřiné společnosti. Neumožňuje to mateřské společnosti vydávat pokyny týkající se běžného provozu, ani pokud jde o jednotlivá rozhodnutí týkající se výstavby nebo modernizace skladovacích zařízení, která nepřekračují podmínky schváleného finančního plánu nebo jakéhokoli rovnocenného nástroje; a

- d) vlastník přepravní soustavy a provozovatel skladovacího zařízení vypracují program shody, který stanoví opatření přijímaná za účelem vyloučení diskriminačního chování, a zajišťí dostatečné sledování plnění tohoto programu. Program shody stanoví konkrétní povinnosti zaměstnanců potřebné pro splnění těchto cílů. Osoba nebo subjekt pověřený sledováním programu shody předkládá regulačnímu orgánu výroční zprávu, která obsahuje popis přijatých opatření a která se zveřejňuje.

3. Komise může přijmout rámcové pokyny k zajištění úplného a účinného dodržování odstavce 2 tohoto článku ze strany vlastníka přepravní soustavy a provozovatele skladovacího zařízení. Tato opatření, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky této směrnice jejím doplněním, se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 51 odst. 3.

Článek 16

Zachování důvěrnosti z hlediska provozovatelů přepravní soustavy a vlastníků přepravní soustavy

1. Aniž je dotčen článek 30 nebo kterákoli jiná zákonná povinnost poskytovat informace, zachovává každý provozovatel přepravní soustavy, skladovacího zařízení nebo zařízení LNG a každý vlastník přepravní soustavy důvěrnost informací, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu a které získá při výkonu své činnosti, a brání tomu, aby informace o jeho vlastních činnostech, které mohou být výhodné z obchodního hlediska, byly poskytovány diskriminačním způsobem. Zejména nesmí poskytovat informace, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu, zbývající částem podniku, s výjimkou případů, kdy je to nezbytné k provedení obchodní transakce. K zajištění úplného souladu s pravidly o oddělení informací musí členské státy zajistit, aby vlastník přepravní soustavy, včetně provozovatele distribuční soustavy v případě kombinovaného provozovatele, a zbývající část podniku nevyužívali společné služby, například společné právní služby, s výjimkou služeb čistě administrativní nebo informačně-technologické povahy.

2. Provozovatelé přepravní soustavy, skladovacího zařízení nebo zařízení LNG nesmí zneužívat, v souvislosti s prodeji či nákupy zemního plynu realizovanými podniky ve skupině, informace, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu a které získali od třetích osob v souvislosti s poskytováním nebo sjednáváním přístupu k soustavě.

3. Informace, jež jsou nezbytné pro skutečnou hospodářskou soutěž a účinné fungování trhu, se zveřejní. Touto povinností není dotčena ochrana informací, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu.

KAPITOLA IV

NEZÁVISLÝ PROVOZOVATEL PŘEPRAVNÍ SOUSTAVY

Článek 17

Majetek, zařízení, zaměstnanci a identita

1. Provozovatelé přepravní soustavy musí být vybaveni veškerými lidskými, technickými, fyzickými a finančními zdroji potřebnými pro plnění svých povinností podle této směrnice a v rámci provádění přepravy zemního plynu, zejména:

- a) aktiva nezbytná pro přepravu zemního plynu, včetně přepravní soustavy, vlastní provozovatel přepravní soustavy;
- b) zaměstnanci nezbytní pro provádění přepravy zemního plynu, včetně plnění všech podnikových úkolů, jsou zaměstnanci provozovatelem přepravní soustavy;
- c) zapůjčování zaměstnanců a poskytování služeb ze strany a ve prospěch jakýchkoli jiných částí vertikálně integrovaného podniku se zakazují. Provozovatel přenosové soustavy může poskytovat služby vertikálně integrovanému podniku, pokud:
 - i) poskytování těchto služeb nediskriminuje uživatele soustavy, je dostupné všem uživatelům soustavy za stejných podmínek a neomezuje či nenarušuje hospodářskou soutěž ve výrobě nebo dodávkách ani této hospodářské soutěži nebrání;
 - ii) podmínky poskytování těchto služeb byly schváleny regulačním orgánem;
- d) aniž jsou dotčena rozhodnutí dozorcího orgánu podle článku 20, musí mít provozovatel přepravní soustavy k dispozici v řádné době odpovídající finanční zdroje na budoucí investiční projekty nebo na nahrazení existujících aktiv poskytnuté vertikálně integrovaným podnikem po podání příslušné žádosti ze strany provozovatele přepravní soustavy.

2. Kromě činností uvedených v článku 13 zahrnuje provádění přepravy zemního plynu alespoň tyto činnosti:

- a) zastupování provozovatele přepravní soustavy a kontakty s třetími osobami a regulačními orgány;

- b) zastupování provozovatele přepravní soustavy v rámci Evropské sítě provozovatelů přepravních soustav pro zemní plyn (dále jen „sít ENTSO pro zemní plyn“);
- c) udělování a správa přístupu pro třetí osoby, přičemž nesmí docházet k diskriminaci určitých uživatelů soustavy nebo určitých skupin uživatelů soustavy;
- d) vybírání veškerých poplatků souvisejících s přepravní soustavou, včetně poplatků za přístup, vyrovnávacích poplatků za pomocné služby, jako například úpravu plynu, nákup služeb (náklady na vyrovnávání, energie na ztráty);
- e) provoz, údržba a rozvoj bezpečné, efektivní a hospodárné přepravní soustavy;
- f) investiční plánování zajišťující dlouhodobou schopnost soustavy uspokojovat přiměřenou poptávku a zaručovat bezpečnost dodávek;
- g) zřizování vhodných společných podniků, včetně společných podniků za účasti jednoho nebo více provozovatelů přepravní soustavy, burz pro obchodování se zemním plynem a dalších důležitých subjektů, jejichž cílem je vytváření regionálních trhů nebo podpora liberalizačních procesů; a
- h) všechny podnikové služby, včetně právních služeb, účetnictví a služeb informačních technologií.

3. Provozovatelé přepravní soustavy musí mít právní formu akciových společností nebo společností s ručením omezeným ve smyslu článku 1 směrnice Rady 68/151/EHS ⁽¹⁾.

4. Provozovatel přepravní soustavy nesmí svým názvem, vystupováním, prosazováním své značky a svými prostorami uvádět v omyl, pokud jde o samostatnost vertikálně integrovaného podniku nebo některé jeho části.

5. Provozovatel přepravní soustavy nesmí mít s žádnou částí vertikálně integrovaného podniku společné systémy informačních technologií nebo vybavení, prostory ani bezpečnostní přístupové systémy a ani pro systémy informačních technologií nebo vybavení a bezpečnostní přístupové systémy nevyužívá stejných poradců či externích dodavatelů služeb.

6. Audity účetnictví provozovatelů přepravní soustavy provádějí auditoři jiní než ti, kteří provádějí audity vertikálně integrovaného podniku nebo jakékoli jeho části.

Článek 18

Nezávislost provozovatele přepravní soustavy

1. Aniž jsou dotčena rozhodnutí dozorcího orgánu podle článku 20, musí mít provozovatel přepravní soustavy:

⁽¹⁾ První směrnice Rady 68/151/EHS ze dne 9. března 1968 o koordinaci ochranných opatření, která jsou na ochranu zájmů společníků a třetích osob vyžadována v členských státech od společností ve smyslu čl. 58 druhého pododstavce Smlouvy, za účelem dosažení rovnocennosti těchto opatření (Úř. věst. L 65, 14.3.1968, s. 8).

- a) účinná rozhodovací práva, nezávislá na vertikálně integrovaném podniku, pokud jde o aktiva nutná k provozu, udržování nebo rozvoji přepravní soustavy; a
- b) oprávnění získávat peníze na kapitálovém trhu, zejména půjčováním a navyšováním kapitálu.

2. Provozovatel přepravní soustavy jedná vždy tak, aby zajistil, že má zdroje potřebné k řádnému a účinnému výkonu činnosti přepravy, a rozvíjí a udržuje bezpečnou, efektivní a hospodárnou přepravní soustavu.

3. Dceřiné společnosti vertikálně integrovaného podniku vykonávající funkce výroby nebo dodávek nesmí mít žádný přímý nebo nepřímý podíl v provozovateli přepravní soustavy. Provozovatel přepravní soustavy nesmí mít žádný přímý nebo nepřímý podíl v žádné dceřiné společnosti vertikálně integrovaného podniku vykonávajícího funkce výroby nebo dodávek ani přijímat dividendy ani mít z této dceřiné společnosti jiný finanční prospěch.

4. Celková řídicí struktura a podnikové stanovy provozovatele přepravní soustavy zajistí skutečnou nezávislost provozovatele přepravní soustavy v souladu s ustanoveními této kapitoly. Vertikálně integrovaný podnik nesmí určovat přímo nebo nepřímo konkurenční chování provozovatele přepravní soustavy, pokud jde o každodenní činnosti provozovatele přepravní soustavy a správu sítě nebo pokud jde o činnosti nezbytné pro přípravu desetiletého plánu rozvoje sítě podle článku 22.

5. Při plnění svých úkolů podle článku 13 a čl. 17 odst. 2 této směrnice a v souladu s čl. 13 odst. 1, čl. 14 odst. 1 písm. a), čl. 16 odst. 2, 3 a 5, čl. 18 odst. 6 a čl. 21 odst. 1 nařízení (ES) č. 715/2009, provozovatelé přepravní soustavy nesmí diskriminovat jiné osoby ani subjekty a neomezí ani nenaruší hospodářskou soutěž ve výrobě či dodávkách ani této hospodářské soutěži nebrání.

6. Jakékoli obchodní nebo finanční vztahy mezi vertikálně integrovaným podnikem a provozovatelem přepravní soustavy, včetně půjček poskytovaných provozovatelem přepravní soustavy vertikálně integrovanému podniku, musí být v souladu s tržními podmínkami. Provozovatel přepravní soustavy vede podrobné záznamy o těchto obchodních a finančních vztazích a na žádost je zpřístupní regulačnímu orgánu.

7. Provozovatel přepravní soustavy předkládá regulačnímu orgánu ke schválení veškeré obchodní a finanční dohody s vertikálně integrovaným podnikem.

8. Provozovatel přepravní soustavy informuje regulační orgán o finančních zdrojích uvedených v čl. 17 odst. 1 písm. d), které jsou k dispozici pro budoucí investiční projekty nebo pro nahrazení existujících aktiv.

9. Vertikálně integrovaný podnik se zdrží veškerých činností, jimiž by bránil provozovatelé přepravní soustavy v plnění jeho povinností podle této kapitoly nebo ho při plnění těchto povinností poškozoval, a nesmí požadovat, aby jej provozovatel přepravní soustavy při plnění těchto povinností žádal o povolení.

10. Podnik, který byl certifikován regulačním orgánem jako podnik splňující požadavky této kapitoly, je příslušným členským státem schválen a určen jako provozovatel přepravní soustavy. Použije se certifikační postup buď podle článku 10 této směrnice a článku 3 nařízení (ES) č. 715/2009, nebo podle článku 11 této směrnice.

Článek 19

Nezávislost pracovníků a vedení provozovatele přepravní soustavy

1. Rozhodnutí týkající se jmenování a opětovného jmenování, pracovních podmínek včetně odměn a ukončení funkčního období osob odpovědných za řízení nebo členů správních orgánů provozovatele přepravní soustavy přijímá dozorčí orgán provozovatele přepravní soustavy jmenovaný podle článku 20.

2. Regulačnímu orgánu se oznámí identita a podmínky funkčního období, doba trvání a ukončení funkčního období osob navržených dozorčím orgánem pro jmenování nebo obnovení jmenování jako osob odpovědných za výkonné řízení nebo jako členů správních orgánů provozovatele přepravní soustavy, jakož i důvody pro jakékoli navrhované rozhodnutí o ukončení tohoto funkčního období. Tyto podmínky a rozhodnutí, na které odkazuje odstavec 1, se stávají závaznými pouze v případě, že do tří týdnů od oznámení nevznesl regulační orgán proti nim námitku.

Regulační orgán může vznést námitku proti rozhodnutí podle odstavce 1:

- a) objeví-li se pochybnosti ohledně odborné nezávislosti navržené osoby odpovědné za řízení nebo člena správních orgánů, nebo
- b) v případě předčasného ukončení funkčního období, existují-li pochybnosti o jeho důvodnosti.

3. Po dobu tří let před jmenováním osob odpovědných za řízení nebo správních orgánů provozovatele přepravní soustavy, na které se vztahuje tento odstavec, nesmí tyto osoby zastávat odborné postavení nebo mít odpovědnost, zájem nebo podnikatelský vztah, přímo nebo nepřímo se týkající vertikálně integrovaného podniku nebo jakékoli jeho části a nebo jeho podílníků držících kontrolní podíly jiné než provozovatele přepravní soustavy.

4. Osoby odpovědné za řízení nebo členové správních orgánů provozovatele přepravní soustavy a zaměstnanci provozovatele přepravní soustavy nemají žádné jiné odborné postavení nebo odpovědnost, zájem nebo podnikatelský vztah, přímo nebo nepřímo, týkající se jakékoli jiné části vertikálně integrovaného podniku nebo jeho podílníků držících kontrolní podíly.

5. Osoby odpovědné za řízení nebo členové správních orgánů provozovatele přepravní soustavy a zaměstnanci provozovatele přepravní soustavy nemají přímo nebo nepřímo žádný zájem v jakékoli části vertikálně integrovaného podniku jiné než provozovatel přepravní soustavy a nemají v tomto směru žádný finanční prospěch. Jejich odměňování nesmí záviset na jiných činnostech nebo výsledcích vertikálně integrovaného podniku jiných než činnostech nebo výsledcích provozovatele přepravní soustavy.

6. Musí být zaručena účinná práva na odvolání se k regulačnímu orgánu ohledně jakýchkoli stížností ze strany osob odpovědných za řízení nebo členů správních orgánů provozovatele přepravní soustavy vůči předčasným ukončením jejich funkčního období.

7. Po skončení jejich funkčního období u provozovatele přepravní soustavy nemají osoby odpovědné za jeho řízení nebo členové jeho správních orgánů po dobu nejméně čtyř let jakékoli odborné postavení nebo odpovědnost, zájem nebo podnikatelský vztah týkající se jakékoli části vertikálně integrovaného podniku jiného než provozovatel přepravní soustavy nebo jeho podílníků držících kontrolní podíl.

8. Ustanovení odstavce 3 se vztahují na většinu osob odpovědných za řízení nebo členů správních orgánů provozovatele přepravní soustavy.

Osoby odpovědné za řízení nebo členové správních orgánů provozovatele přepravní soustavy, na které se nevztahují ustanovení odstavce 3, nesmí ve vertikálně integrovaném podniku vykonávat žádnou řídicí nebo jinou relevantní činnost po dobu alespoň šesti měsíců před svým jmenováním.

Ustanovení prvního pododstavce tohoto odstavce a odstavce 4 až 7 se vztahují na všechny osoby, jež patří k výkonnému řízení, a na osoby jim přímo podřízené v záležitostech týkajících se provozu, údržby a rozvoje sítě.

Článek 20

Dozorčí orgán

1. Provozovatel přepravní soustavy musí mít dozorčí orgán, který je odpovědný za přijímání rozhodnutí, která mají značný dopad na hodnotu aktiv podílníků u provozovatele přepravní soustavy, a to zejména za přijímání rozhodnutí týkajících se schválení ročních a dlouhodobých finančních plánů, úrovně zadluženosti provozovatele přepravní soustavy a výše dividend rozdělených mezi podílníky. Dozorčí orgán nepřijímá rozhodnutí o záležitostech, které se týkají každodenní činnosti provozovatele přepravní soustavy a správy sítě nebo činností nezbytných pro vypracování desetiletého plánu rozvoje sítě podle článku 22.

2. Dozorčí orgán se skládá z členů zastupujících vertikálně integrovaný podnik, členů zastupujících podílníky třetích stran a, stanoví-li tak příslušné právní předpisy členského státu, členů zastupujících jiné zúčastněné strany, jako například zaměstnance provozovatele přepravní soustavy.

3. Ustanovení čl. 19 odst. 2 prvního pododstavce a čl. 19 odst. 3 až 7 se použijí alespoň na takový počet členů dozorčího orgánu, který je o jeden nižší než polovina všech jeho členů.

Ustanovení čl. 19 odst. 2 druhého pododstavce písm. b) se použije na všechny členy dozorčího orgánu.

Článek 21

Program shody a kontrolor shody

1. Členské státy zajistí, že provozovatelé přepravní soustavy vypracují a zavedou programy shody, které stanoví opatření přijímaná s cílem zajistit, že nedojde k diskriminačnímu chování a že bude přiměřeně sledováno plnění tohoto programu. Program shody stanoví konkrétní povinnosti zaměstnanců potřebné pro splnění těchto cílů. Program shody podléhá schválení regulačním orgánem. Aniž jsou dotčeny pravomoci národního regulačního orgánu, soulad s programem je nezávisle sledován kontrolorem shody.

2. Kontrolor shody je jmenován dozorčím orgánem, přičemž jeho jmenování podléhá schválení regulačním orgánem. Regulační orgán může odmítnout jmenování kontrolora shody pouze z důvodů nedostatečné nezávislosti nebo odborné způsobilosti. Kontrolor shody může být fyzickou nebo právnickou osobou. Na kontrolora shody se použijí ustanovení čl. 19 odst. 2 až 8.

3. Kontrolor shody má na starosti:

- a) sledování provádění programu shody;
- b) vypracování výroční zprávy uvádějící opatření přijatá k provedení programu shody a její předložení regulačnímu orgánu;
- c) podávání zpráv dozorčímu orgánu a podávání doporučení k programu shody a jeho provádění;
- d) oznamování veškerých podstatných porušení předpisů v souvislosti s prováděním programu shody regulačnímu orgánu; a
- e) podávání zpráv regulačnímu orgánu o jakýchkoli obchodních a finančních vztazích mezi vertikálně integrovaným podnikem a provozovatelem přepravní soustavy.

4. Kontrolor shody předkládá regulačnímu orgánu navrhovaná rozhodnutí o investičním plánu nebo o individuálních investicích do sítě. To nastává nejpozději v okamžiku, kdy vedení nebo příslušný správní orgán provozovatele přepravní soustavy předkládá tato rozhodnutí dozorčímu orgánu.

5. Pokud vertikálně integrovaný podnik, v rámci valné hromady nebo volbou provedenou jím jmenovanými členy dozorčí rady zabránil přijetí rozhodnutí za účelem odmítnutí nebo odkladu investic v síti, jež mělo být podle desetiletého plánu rozvoje provedeno v následujících třech letech, kontrolor shody to oznámí regulačnímu orgánu, který poté jedná v souladu s článkem 22.

6. Podmínky upravující mandát nebo podmínky zaměstnání kontrolora shody, včetně délky trvání jeho mandátu, jsou předmětem schválení regulačním orgánem. Tyto podmínky zajišťují nezávislost kontrolora shody, a to i tím, že mu zajišťují veškeré zdroje nezbytné pro plnění jeho povinností. Během svého mandátu nesmí kontrolor shody přímo ani nepřímo zastávat odbornou funkci či nést odbornou odpovědnost a nesmí mít zájem ve vertikálně integrovaném podniku či jakékoli jeho části a ani ve vztahu k jeho majoritním podílníkům.

7. Kontrolor shody pravidelně podává ústní nebo písemné zprávy regulačnímu orgánu a má právo pravidelně podávat ústní nebo písemné zprávy dozorčímu orgánu provozovatele přepravní soustavy.

8. Kontrolor shody se může účastnit všech zasedání řídicích nebo správních orgánů provozovatele přepravní soustavy a dozorčího orgánu a valného shromáždění. Kontrolor shody se účastní všech zasedání, která se zabývají těmito otázkami:

- a) podmínkami přístupu k síti definovanými v nařízení (ES) č. 715/2009, zejména pokud jde o sazby, služby přístupu třetích stran, přidělování kapacit a řešení nedostatku kapacity, transparentnost, vyvažování a druhotné trhy;
- b) projekty prováděnými s cílem provozovat, udržovat a rozvíjet přepravní soustavu, včetně investic do nových připojení k přepravní soustavě, rozšiřování kapacity a optimalizace stávající kapacity;
- c) nákup nebo prodej energie nutné pro provoz přepravní soustavy.

9. Kontrolor shody sleduje, jak provozovatel přepravní soustavy plní ustanovení článku 16.

10. Kontrolor shody má přístup ke všem relevantním údajům a do všech kanceláří provozovatele přepravní soustavy a ke všem informacím nezbytným pro plnění svých úkolů.

11. Dozorčí orgán může propustit kontrolora shody po předchozím souhlasu regulačního orgánu. Na žádost regulačního orgánu odvolá kontrolora shody z důvodů nedostatečné nezávislosti nebo odborné způsobilosti.

12. Kontrolor shody má přístup do kanceláří provozovatele přepravní soustavy bez předchozího ohlášení.

Článek 22

Rozvoj sítě a pravomoci k přijímání investičních rozhodnutí

1. Provozovatelé přepravní soustavy předkládají každoročně regulačnímu orgánu desetiletý plán rozvoje sítě založený na dosavadní a prognózované nabídce a poptávce po konzultaci všech příslušných zúčastněných stran. Tento plán rozvoje sítě musí obsahovat účinná opatření s cílem zajistit přiměřenost soustavy a bezpečnost dodávek.

2. Desetiletý plán rozvoje sítě zejména:

- a) pro potřeby účastníků trhu naznačuje, kterou hlavní přepravní infrastrukturu je třeba vybudovat nebo modernizovat v průběhu příštích deseti let;
- b) zahrnuje veškeré investice, o nichž již bylo rozhodnuto, a určuje nové investice, které musí být provedeny v příštích třech letech; a
- c) stanovuje časový rámec pro všechny investiční projekty.

3. Při vypracovávání desetiletého plánu rozvoje sítě provede provozovatel přepravní soustavy přiměřené odhady o vývoji výroby (těžby), dodávek, spotřeby a výměn s jinými zeměmi, přičemž zohledňuje investiční plány regionálních sítí a sítí pro celé Společenství, jakož i investiční plány skladovacích zařízení a zařízení na znovuzplyňování LNG.

4. Regulační orgán konzultuje desetiletý plán rozvoje sítě se všemi skutečnými nebo potenciálními uživateli soustavy otevřeně a transparentně. Osoby nebo podniky, které se prohlašují za potenciální uživatele soustavy, mohou být požádány o předložení odůvodnění takových prohlášení. Regulační orgán zveřejní výsledky konzultačního procesu, zejména možnou potřebu investic.

5. Regulační orgán přezkoumá, zda desetiletý plán rozvoje sítě zahrnuje veškeré investiční potřeby, na které bylo poukázáno během konzultačního procesu, a zda je v souladu s nezávazným desetiletým plánem rozvoje sítě pro celé Společenství (dále jen „plán rozvoje sítě pro celé Společenství“), na který odkazuje čl. 8 odst. 3 nařízení

(ES) č. 715/2009. Nastanou-li jakékoli pochybnosti o souladu s plánem rozvoje sítě pro celé Společenství, regulační orgán konzultuje agenturu. Regulační orgán může na provozovateli přepravní soustavy požadovat, aby svůj plán změnil.

6. Regulační orgán sleduje a vyhodnocuje uskutečňování desetiletého plánu rozvoje sítě.

7. V případech, kdy provozovatel přepravní soustavy, s výjimkou důvodů vyšší moci, neprovede investici, která měla být podle desetiletého plánu rozvoje sítě provedena v příštích třech letech, členské státy zajistí, aby se regulační orgán zavázal přijmout alespoň jedno z níže uvedených opatření, s cílem zajistit provedení dané investice, pokud je tato investice na základě nejnovějšího desetiletého plánu rozvoje sítě stále relevantní:

- a) požádat provozovatele přepravní soustavy o provedení daných investic,
- b) zorganizovat nabídkové řízení otevřené libovolným investořům týkající se dané investice, nebo
- c) zavázat provozovatele přepravní soustavy, aby přijal navýšení kapitálu k financování nutných investic a umožnil nezávislým investorům účastnit se daného kapitálu.

Pokud regulační orgán využije svého oprávnění podle prvního pododstavce písm. b), může zavázat provozovatele přepravní soustavy, aby souhlasil s jedním nebo více z následujících opatření:

- a) financování jakoukoli třetí osobou,
- b) výstavbu jakoukoli třetí osobou,
- c) budování nových vlastních aktiv,
- d) provoz nových vlastních aktiv.

Provozovatel přepravní soustavy poskytne investorům veškeré informace nutné pro uskutečnění investice, připojí nová aktiva k přepravní síti a obecně vyvine co největší úsilí na podporu provádění investičního projektu.

Príslušná finanční ujednání podléhají schválení regulačním orgánem.

8. Pokud regulační orgán využije svého oprávnění podle odst. 7 prvního pododstavce, jsou náklady daných investic pokryty odpovídajícími nařízeními v oblasti sazeb.

Článek 23

Pravomoci přijímat rozhodnutí ohledně připojení skladovacích zařízení, zařízení na znovuzplynování LNG a průmyslových zákazníků k přepravní soustavě

1. Provozovatel přepravní soustavy zavede a zveřejní transparentní a účinné postupy a sazby pro nediskriminační připojení skladovacích zařízení, zařízení na znovuzplynování LNG a průmyslových zákazníků k přepravní soustavě. Tyto postupy podléhají schválení regulačním orgánem.

2. Provozovatel přepravní soustavy nesmí odmítnout připojení nového skladovacího zařízení, zařízení na znovuzplynování LNG či průmyslového zákazníka na základě možných budoucích omezení týkajících se dostupných síťových kapacit nebo dodatečných nákladů souvisejících s nezbytným zvýšením kapacity. Provozovatel přepravní soustavy zajistí v souvislosti s novým připojením dostatečnou vstupní a výstupní kapacitu.

KAPITOLA V

DISTRIBUCE A DODÁVKY

Článek 24

Určení provozovatelů distribuční soustavy

Členské státy určí nebo požádají podniky, které vlastní distribuční soustavy nebo za ně odpovídají, aby na dobu, která má být stanovena členskými státy a s přihlédnutím k účinnosti a hospodářské rovnováze, určily jednoho nebo více provozovatelů distribuční soustavy, a zajistí, aby provozovatelé distribuční soustavy jednali v souladu s články 25, 26 a 27.

Článek 25

Úkoly provozovatelů distribuční soustavy

1. Každý provozovatel distribuční soustavy je odpovědný za zajišťování dlouhodobé způsobilosti soustavy uspokojovat přiměřenou poptávku po distribuci plynu, za provoz, údržbu a rozvoj bezpečné, spolehlivé a efektivní distribuční soustavy ve své oblasti za přijatelných hospodářských podmínek a s řádným ohledem na životní prostředí a energetickou účinnost.

2. Provozovatel distribuční soustavy v žádném případě nesmí diskriminovat uživatele soustavy nebo kategorie uživatelů soustavy, zejména pokud jde o zvýhodňování podniků ve skupině.

3. Každý provozovatel distribuční soustavy poskytne všem jiným provozovatelům distribuční nebo přepravní soustavy nebo zařízení LNG nebo skladovacího zařízení dostatečné informace s cílem zajistit, aby přeprava a skladování zemního plynu probíhaly způsobem, který je slučitelný s bezpečným a účinným provozem propojené soustavy.

4. Provozovatel distribuční soustavy poskytuje uživatelům soustavy informace, které potřebují pro účinný přístup k soustavě včetně jejího využití.

5. Odpovídají-li provozovatelé distribuční soustavy za vyrovnávání plynárenské distribuční soustavy, musí být pravidla, která přijímají za tímto účelem, objektivní, transparentní a nediskriminační, včetně pravidel pro poplatky za energetickou nerovnováhu účtované uživatelům soustavy. Podmínky poskytování těchto služeb provozovateli přepravní soustavy, včetně pravidel a sazeb, se stanoví podle metodiky, která je v souladu s čl. 41 odst. 6, a nediskriminačním a náklady odražejícím způsobem, a zveřejňují se.

Článek 26

Oddělení provozovatelů distribuční soustavy

1. Provozovatel distribuční soustavy, který je součástí vertikálně integrovaného podniku, musí být nezávislý na ostatních činnostech, které nesouvisí s distribucí, a to přinejmenším pokud jde o právní formu, organizaci a rozhodování. Tento požadavek nepředstavuje povinnost oddělit vlastnictví majetku distribuční soustavy od vertikálně integrovaného podniku.

2. Kromě požadavků odstavce 1 musí být provozovatel distribuční soustavy, který je součástí vertikálně integrovaného podniku, nezávislý na ostatních činnostech, které nesouvisí s distribucí, a to pokud jde o organizaci a rozhodování. Pro dosažení výše uvedených požadavků se použijí tato minimální kritéria:

- a) osoby odpovědné za řízení provozovatele distribuční soustavy nesmí být zapojeny do těch podnikových struktur integrovaného plynárenského podniku, které přímo nebo nepřímo odpovídají za každodenní provoz výroby (těžby), přepravy a dodávek zemního plynu;
- b) je třeba přijmout vhodná opatření zajišťující, aby byly brány v úvahu odborné zájmy osob odpovědných za řízení provozovatele distribuční soustavy, a to způsobem, jež zajistí, že jsou schopny jednat nezávisle;
- c) provozovatel distribuční soustavy musí mít účinná rozhodovací práva nezávislá na integrovaném plynárenském podniku, pokud jde o majetek potřebný pro provoz, údržbu nebo rozvoj sítě. K plnění těchto úkolů musí mít provozovatel distribuční soustavy k dispozici potřebné zdroje, včetně lidských, technických, finančních a fyzických zdrojů. Nemělo by to bránit existenci náležitých koordinačních mechanismů zajišťujících ochranu práv mateřské společnosti na dohled nad řízením a hospodařením, pokud jde o návratnost aktiv v dceřiné společnosti, která jsou nepřímo regulována v souladu s čl. 41 odst. 6. To umožňuje mateřské společnosti zejména schvalovat roční finanční plán nebo jakýkoli

rovnocenný nástroj provozovatele distribuční soustavy a stanovit paušální limity pro úroveň zadluženosti své dceřiné společnosti. Neumožňuje to mateřské společnosti vydávat pokyny týkající se každodenního provozu, ani pokud jde o jednotlivá rozhodnutí týkající se výstavby nebo modernizace distribučního vedení, která nepřekračují podmínky schváleného finančního plánu nebo jakéhokoli rovnocenného nástroje; a

- d) provozovatel distribuční soustavy musí vypracovat program shody, který stanoví opatření přijímaná za účelem vyloučení diskriminačního chování, a zajistí dostatečné sledování plnění tohoto programu. Program shody stanoví konkrétní povinnosti zaměstnanců potřebné pro splnění tohoto cíle. Osoba nebo subjekt pověřený sledováním programu shody, kontrolor shody provozovatele distribuční soustavy, předkládá regulačnímu orgánu uvedenému v čl. 39 odst. 1 výroční zprávu, která obsahuje popis přijatých opatření a která se zveřejňuje. Kontrolor shody provozovatele distribuční soustavy musí být v zájmu plnění svých úkolů plně nezávislý a musí mít přístup ke všem nezbytným informacím provozovatele distribuční soustavy i případných podniků ve skupině.

3. Je-li provozovatel distribuční soustavy součástí vertikálně integrovaného podniku, zajistí regulační orgány, stanoví-li tak členský stát, nebo členské státy, sledování činností provozovatele distribuční soustavy, aby nemohl výhodu vertikální integrace využívat k narušování hospodářské soutěže. Vertikálně integrovaní provozovatelé distribuční soustavy zejména nesmí ve svém vystupování a v rámci prosazování své obchodní značky uvádět v omyl, pokud jde o samostatnost dodavatelské divize vertikálně integrovaného podniku.

4. Členské státy se mohou rozhodnout neuplatňovat odstavce 1, 2 a 3 na integrované plynárenské podniky sloužící méně než 100 000 připojeným zákazníkům.

Článek 27

Povinnost provozovatelů distribuční soustavy zachovávat důvěrnost

1. Aniž je dotčen článek 30 nebo kterákoli jiná zákonná povinnost poskytovat informace, zachovává provozovatel distribuční soustavy důvěrnost informací, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu a které získá při výkonu své činnosti, a brání tomu, aby informace o jeho vlastních činnostech, které mohou být výhodné z obchodního hlediska, byly poskytovány diskriminačním způsobem.

2. Provozovatelé distribuční soustavy nesmí zneužívat v souvislosti s prodeji či nákupy zemního plynu realizovanými podniky ve skupině informace, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu a které získali od třetích stran v souvislosti s poskytováním nebo sjednáváním přístupu k soustavě.

Článek 28

Uzavřené distribuční soustavy

1. Členské státy mohou národním regulačním orgánům nebo jiným příslušným orgánům uložit, aby soustavu, která distribuuje plyn v rámci geograficky vymezené průmyslové či obchodní zóny nebo zóny sdílených služeb a která nezajišťuje, aniž je dotčen odstavcem 4, dodávky pro zákazníky v domácnostech, klasifikovaly jako uzavřenou distribuční soustavu, pokud:

- a) je provoz či výrobní proces uživatelů této soustavy ze zvláštních technických či bezpečnostních důvodů integrován; nebo
- b) soustava distribuuje plyn především vlastníkově nebo provozovateli soustavy nebo jejich podnikům ve skupině.

2. Členské státy mohou národním regulačním orgánům uložit, aby udělily provozovateli uzavřené distribuční soustavy výjimku z povinnosti uvedené v čl. 32 odst. 1, a to že sazby nebo metody pro jejich výpočet jsou schvalovány před vstupem v platnost podle článku 41.

3. Pokud je výjimka uvedená v odstavci 2 udělena, příslušné sazby nebo metody jejich výpočtu se na žádost uživatele uzavřené distribuční soustavy přezkoumají a schvalují podle článku 41.

4. Příležitostně využívání malým počtem domácností, jejichž členové mají zaměstnanecký nebo podobný vztah k vlastníkově distribuční soustavě a které se nacházejí v oblasti zásobované uzavřenou distribuční soustavou, nevylučuje udělení výjimek stanovených v odstavci 2.

Článek 29

Kombinovaný provozovatel soustavy

Ustanovení čl. 26 odst. 1 nebrání činnosti kombinovaného provozovatele přepravní soustavy, zařízení LNG, skladovacího zařízení a distribuční soustavy, pokud tento provozovatel dodržuje ustanovení čl. 9 odst. 1, článků 14 a 15 nebo kapitoly IV nebo pokud se na něj vztahuje čl. 49 odst. 6.

KAPITOLA VI

ODDĚLENÍ ÚČETNICTVÍ A JEHO TRANSPARENTNOST

Článek 30

Právo na přístup k účetnictví

1. Členské státy nebo jimi určené příslušné orgány, včetně regulačních orgánů uvedených v čl. 39 odst. 1 a orgánů pro řešení sporů uvedených v čl. 34 odst. 3, mají právo na přístup k účetnictví plynárenských podniků, jak je uvedeno v článku 31, pokud je to nezbytné k plnění jejich úkolů.

2. Členské státy nebo jimi určené příslušné orgány, včetně regulačních orgánů uvedených v čl. 39 odst. 1 a orgánů pro řešení sporů, zachovávají důvěrnost informací, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu. Členské státy mohou upravit sdělování těchto informací, pokud je to nezbytné k plnění úkolů příslušných orgánů.

Článek 31

Oddělení účetnictví

1. Členské státy přijmou nezbytná opatření, aby účetnictví plynárenských podniků bylo vedeno v souladu s odstavci 2 až 5 tohoto článku. Pokud plynárenské podniky využívají výjimku z tohoto ustanovení na základě čl. 49 odst. 2 a 4, musí vést alespoň vnitřní účetnictví v souladu s tímto článkem.

2. Plynárenské podniky bez ohledu na režim vlastnictví nebo právní formu vypracují, předloží k auditu a zveřejní své roční účetní závěrky v souladu s ustanoveními vnitrostátních právních předpisů o ročních účetních závěrkách společností s ručením omezeným přijatých podle čtvrté směrnice Rady 78/660/EHS ze dne 25. července 1978, založené na čl. 44 odst. 2 písm. g) Smlouvy (*), o ročních účetních závěrkách některých forem společností (†).

Podniky, které nemají zákonnou povinnost zveřejňovat své roční účetní závěrky, uchovávají jedno vyhotovení účetní závěrky k dispozici pro veřejnost ve svém sídle.

3. Plynárenské podniky musí vést ve svém vnitřním účetnictví odděleně své přepravní, distribuční, LNG a skladovací činnosti tak, jak by to bylo požadováno, kdyby dotyčné činnosti prováděly samostatné podniky, s cílem zamezit diskriminaci, vzájemnému subvencování a narušování hospodářské soutěže. Musí rovněž vést účetnictví, které může být konsolidované, pro ostatní plynárenské činnosti, které se netýkají přepravy, distribuce, LNG ani skladování. Do 1. července 2007 musí vést oddělené účetnictví pro činnosti v oblasti dodávek pro oprávněné zákazníky a pro neoprávněné zákazníky. Výnosy z vlastnictví přepravní nebo distribuční sítě se v účetnictví vykazují odděleně. Případně vedou konsolidované účetnictví pro jiné než plynárenské činnosti. Vnitřní účetnictví zahrne rozvahu a výsledovku pro každou činnost.

4. Audit uvedený v odstavci 2 ověří zejména dodržování povinnosti zamezit diskriminaci a vzájemnému subvencování, jak je uvedeno v odstavci 3.

(*) Název směrnice 78/660/EHS byl upraven, aby se zohlednilo přečíslování článků Smlouvy o založení Evropského společenství v souladu s článkem 12 Amsterodamské smlouvy; původní odkaz byl k čl. 54 odst. 3 písm. g).

(†) Úř. věst. L 222, 14.8.1978, s. 11.

5. Podniky ve svém vnitřním účetnictví vymezí pravidla pro zaúčtování aktiv a pasiv a nákladů a výnosů, jakož i pro odpisování, aniž jsou tím dotčena použitelná vnitrostátní účetní pravidla, kterými se řídí při vedení odděleného účetnictví uvedeného v odstavci 3. Tato vnitřní pravidla lze měnit pouze výjimečně. Jejich změny musí být oznámeny a řádně odůvodněny.

6. Roční účetní závěrky uvedou v příloze veškeré transakce většího objemu provedené s podniky ve skupině.

KAPITOLA VII

ORGANIZACE PŘÍSTUPU K SOUSTAVĚ

Článek 32

Přístup třetích osob

1. Členské státy zabezpečí zavedení systému pro přístup třetích osob k přepravní a distribuční soustavě a zařízení LNG na základě zveřejněných sazeb použitelných na všechny oprávněné zákazníky, včetně dodavatelských podniků, a používaných objektivně a bez diskriminace mezi uživateli soustavy. Členské státy zajistí, aby tyto sazby nebo metody pro jejich výpočet schválil před vstupem v platnost podle článku 41 regulační orgán uvedený v čl. 39 odst. 1 a aby tyto sazby, a případně metodiky, jsou-li schváleny jen metodiky, byly před vstupem v platnost zveřejněny.

2. Provozovatelé přepravní soustavy musí mít přístup k síti jiných provozovatelů přepravní soustavy, pokud je to nezbytné pro plnění jejich úkolů, včetně pokud jde o přeshraniční přepravu.

3. Tato směrnice nebrání uzavírání dlouhodobých smluv, pokud jsou v souladu s pravidly Společenství v oblasti hospodářské soutěže.

Článek 33

Přístup ke skladování

1. Pro organizaci přístupu ke skladovacím zařízením a skladování v potrubí, je-li to technicky nebo hospodářsky nezbytné k poskytování účinného přístupu k soustavě pro účely dodávek zákazníkům, jakož i pro organizaci přístupu k pomocným službám mohou členské státy zvolit buď jeden z postupů uvedených v odstavcích 3 a 4, nebo oba. Tyto postupy se uplatňují v souladu s objektivními, transparentními a nediskriminačními kritérii.

Regulační orgány, stanoví-li tak členský stát, nebo členské státy vymezí a zveřejní kritéria, která umožní stanovit, jaký režim přístupu se použije pro skladovací zařízení a skladování v potrubí. Členské státy zveřejní nebo provozovatelům skladovacího

zařízení a přepravní soustavy uloží povinnost, aby zveřejnili, která skladovací zařízení nebo které jejich části a které skladování v potrubí jsou nabízeny podle různých postupů uvedených v odstavcích 3 a 4.

Povinností uvedenou v druhé větě druhého pododstavce není dotčeno právo volby, jež členským státům přiznává první pododstavec.

2. Odstavec 1 se nevztahuje na pomocné služby a prozatímní skladování, které se týkají zařízení LNG a které jsou nezbytné k procesu znovuzplynování a následného dodání do přepravní soustavy.

3. V případě sjednaného přístupu přijmou členské státy nebo pokud tak členský stát stanovil jeho regulační orgány, nezbytná opatření, aby plynárenským podnikům a oprávněným zákazníkům z oblasti pokryté propojenou soustavou nebo mimo ni umožnily sjednat přístup ke skladovacím zařízením a skladování v potrubí, je-li to technicky nebo hospodářsky nezbytné k poskytování účinného přístupu k soustavě, jakož i pro organizaci přístupu k jiným pomocným službám. Strany jsou povinny sjednat svůj přístup ke skladování, skladování v potrubí a jiným pomocným službám v dobré víře.

Smlouvy o přístupu ke skladování, skladování v potrubí a jiným pomocným službám se sjednávají s odpovídajícím provozovatelem skladovacího zařízení nebo plynárenským podnikem. Regulační orgány, stanoví-li tak členský stát, nebo členské státy požadují, aby provozovatelé skladovacího zařízení a plynárenské podniky zveřejnili své hlavní obchodní podmínky pro využívání skladování, skladování v potrubí a jiných pomocných služeb do 1. ledna 2005 a poté každý rok.

Vypracovávání podmínek uvedených ve druhém pododstavci konzultují provozovatelé skladovacích zařízení a plynárenské podniky s uživateli soustavy.

4. Regulační orgány, stanoví-li tak členský stát, nebo členské státy, které zvolí regulovaný přístup, přijmou nezbytná opatření, aby poskytly plynárenským podnikům a oprávněným zákazníkům z oblasti pokryté propojenou soustavou nebo mimo ni právo přístupu ke skladování, skladování v potrubí a jiným pomocným službám na základě zveřejněných sazeb nebo jiných podmínek a povinností pro používání daného skladování nebo skladování v potrubí, je-li to technicky nebo hospodářsky nezbytné k poskytování účinného přístupu k soustavě, jakož i pro organizaci přístupu k jiným pomocným službám. Regulační orgány, stanoví-li tak členský stát, nebo členské státy, konzultují vypracovávání těchto sazeb nebo metod pro jejich stanovení s uživateli soustavy. Toto právo přístupu může být oprávněným zákazníkům poskytnuto tím, že se jim umožní uzavřít smlouvy na dodávky s konkurenčními plynárenskými podniky jinými než vlastníkem nebo provozovatelem soustavy nebo podnikem ve skupině.

Článek 34

Přístup k těžebním plynovodním sítím

1. Členské státy přijmou nezbytná opatření, aby zajistily, že plynárenské podniky a oprávnění zákazníci bez ohledu na to, kde se nacházejí, byli schopni získat přístup k těžebním plynovodním sítím, včetně zařízení poskytujících technické služby spojené s tímto přístupem, v souladu s tímto článkem, s výjimkou částí těchto sítí a zařízení, které jsou používány pro místní těžební činnosti na nalezišti, kde je plyn těžen. Tato opatření se oznamují Komisi v souladu s článkem 54.

2. Přístup uvedený v odstavci 1 je poskytován způsobem určeným členským státem v souladu s odpovídajícími právními nástroji. Členské státy uplatňují cíle spravedlivého a otevřeného přístupu, dosažení konkurenčního trhu se zemním plynem a ochrany před zneužíváním dominantního postavení, s přihlédnutím k bezpečnosti a pravidelnosti dodávek, objemu, který je nebo může být celkově dostupný, a k ochraně životního prostředí. V úvahu je možné vzít:

- a) nezbytnost odmítnout přístup, pokud existuje neslučitelnost technických specifikací, kterou nelze přiměřeným způsobem překonat;
- b) nezbytnost zabránit obtížím, které nelze přiměřeným způsobem překonat a které by mohly nepříznivě ovlivnit efektivitu současné a plánované budoucí výroby (těžby) uhlovodíků, včetně nalezišť s nízkou ekonomickou návratností;
- c) nezbytnost respektovat řádně odůvodněné přiměřené potřeby vlastníka nebo provozovatele těžební plynovodní sítě ohledně dopravy a zpracování plynu a zájmy všech ostatních uživatelů těžební plynovodní sítě nebo souvisejících zpracovatelských nebo manipulačních zařízení, které by mohly být dotčeny; a
- d) nezbytnost uplatňovat vnitrostátní právní a správní předpisy týkající se udělování povolení k výrobě (těžbě) nebo rozvoji těžební plynovodní sítě v souladu s právem Společenství.

3. Členské státy zajistí, aby byl zaveden postup pro řešení sporů, včetně orgánu nezávislého na stranách s přístupem ke všem důležitým informacím, který umožní rychlé vyřešení sporů týkajících se přístupu k těžebním plynovodním sítím, s přihlédnutím ke kritériím uvedeným v odstavci 2 a k počtu stran, které mohou být zapojeny do sjednávání přístupu k těmto sítím.

4. V případech přeshraničních sporů se použije postup pro řešení sporů toho členského státu, do jehož pravomoci spadá těžební plynovodní síť, která odmítá přístup. Pokud v přeshraničních sporech daná síť spadá do působnosti více členských států, konzultují se tyto státy s cílem zajistit jednotné uplatňování této směrnice.

Článek 35

Odmítnutí přístupu

1. Plynárenské podniky mohou odmítnout přístup k soustavě pro nedostatek kapacity nebo tehdy, jestliže by jim přístup k soustavě bránil plnit povinnosti veřejné služby uvedené v čl. 3 odst. 2, které jsou jim uloženy, anebo z důvodu vážných hospodářských a finančních obtíží vyplývajících ze smluv „ber nebo plať“, s přihlédnutím ke kritériím a postupům uvedeným v článku 48 a k řešení zvolenému členským státem podle odstavce 1 zmíněného článku. Odmítnutí musí být řádně odůvodněno.

2. Členské státy mohou přijmout nezbytná opatření k zajištění toho, aby plynárenský podnik, který odmítl přístup k soustavě pro nedostatek kapacity nebo neexistenci přípojky, učinil potřebná zlepšení, pokud je to hospodárné nebo pokud je potenciální zákazník ochoten za ně zaplatit. Pokud členské státy uplatňují čl. 4 odst. 4, přijmou taková opatření.

Článek 36

Nová infrastruktura

1. Větším novým plynárenským infrastrukturám, například propojovacímu vedení, zařízením LNG a skladovacím zařízeními mohou být na základě žádosti uděleny na vymezenou dobu výjimky z článků 9, 32, 33 a 34 a čl. 41 odst. 6, 8 a 10 za těchto podmínek:

- a) investice musí zlepšit hospodářskou soutěž v dodávkách plynu a bezpečnost dodávek;
- b) úroveň rizika spojeného s investicí musí být taková, že k investici by bez udělení výjimky nedošlo;
- c) infrastruktura musí být vlastněna fyzickou nebo právníkou osobou, která je alespoň ve své právní formě oddělena od provozovatelů soustav, v jejichž soustavách bude infrastruktura vybudována;
- d) od uživatelů dané infrastruktury budou vybírány poplatky; a
- e) výjimka nesmí být na újmu hospodářské soutěži nebo efektivnímu fungování vnitřního trhu se zemním plynem nebo účinnému fungování regulované soustavy, ke které je infrastruktura připojena.

2. Odstavec 1 se týká rovněž významných zvýšení kapacity stávající infrastruktury a změn infrastruktury, které umožňují rozvoj nových zdrojů dodávek plynu.

3. Regulační orgán uvedený v kapitole VIII může v jednotlivých případech rozhodnout o výjimkách uvedených v odstavcích 1 a 2.

4. Nachází-li se příslušná infrastruktura na území více než jednoho členského státu, může agentura, vydat poradní stanovisko pro regulační orgány dotčených členských států, které by mohlo být základem jejich rozhodnutí, a to do dvou měsíců od data, kdy byla u posledního regulačního orgánu podána žádost o udělení výjimky.

Pokud všechny dotčené regulační orgány dosáhnou shody ohledně žádosti o výjimce v průběhu šesti měsíců ode dne, kdy ji obdržel poslední regulační orgány, informují o svém rozhodnutí agenturu.

Agentura vykonává úkoly svěřené tímto článkem regulačním orgánům dotčeného členského státu podle tohoto článku:

a) pokud všechny příslušné regulační orgány nedokázaly dosáhnout dohody do šesti měsíců ode dne, kdy žádost o výjimku obdržel poslední z těchto regulačních orgánů, nebo

b) pokud o to společně požádají dotčené regulační orgány.

Všechny příslušné regulační orgány mohou společně požádat, aby byla lhůta uvedená v třetím pododstavci písm. a) prodloužena nejvýše o tři měsíce.

5. Agentura před přijetím rozhodnutí konzultuje příslušné regulační orgány a žadatele.

6. Výjimka se může vztahovat k celé kapacitě nebo části kapacity nové infrastruktury nebo stávající infrastruktury s významně zvýšenou kapacitou.

Při rozhodování o udělení výjimky musí být v každém jednotlivém případě posouzena potřeba stanovit podmínky ohledně délky trvání výjimky a nediskriminačního přístupu k infrastruktuře. Při rozhodování o těchto podmínkách se zejména zohlední dodatečná kapacita, která má být vybudována, nebo změny stávající kapacity, časový horizont projektu a vnitrostátní podmínky.

Před poskytnutím výjimky stanoví regulační orgán pravidla a mechanismy pro správu a přidělování kapacity. Tato pravidla musí vyžadovat, aby všichni potenciální uživatelé infrastruktury byli vyzváni k tomu, aby projevili zájem na nasmlouvání kapacity před tím, než je kapacita v nové infrastruktuře přidělena, a to rovněž pro vlastní potřebu. Regulační orgán musí vyžadovat, aby pravidla pro řízení překročení kapacity zahrnovala povinnost nabídnout nevyužitou kapacitu na trhu, a aby uživatelé infrastruktury byli oprávněni k obchodování se svými smluvními kapacitami na sekundárním trhu. Při hodnocení kritérií uvedených v odst. 1 písm. a), b) a e) tohoto článku zohlední regulační orgán výsledky postupu přidělování kapacity.

Rozhodnutí o výjimce, včetně podmínek uvedených v druhém pododstavci tohoto odstavce, se řádně odůvodní a zveřejní.

7. Bez ohledu na odstavec 3, mohou členské státy stanovit, že jejich regulační orgán nebo případně agentura předloží příslušnému orgánu členského státu své stanovisko k žádosti o udělení výjimky k formálnímu schválení. Toto stanovisko se zveřejní spolu s rozhodnutím.

8. Regulační orgán předá Komisi kopii každé žádosti o výjimku neprodleně po jejím obdržení. Příslušný orgán Komisi neprodleně oznámí rozhodnutí společně se všemi důležitými informacemi, které se k němu vztahují. Tyto informace mohou být Komisi předloženy v souhrnné podobě, aby mohla Komise přijmout podložené rozhodnutí. Tyto informace obsahují zejména

a) přesné důvody, na jejichž základě regulační orgán nebo členský stát udělil nebo zamítl výjimku, spolu s odkazem na přesný právní základ, na němž se toto rozhodnutí zakládá, včetně finančních údajů odůvodňujících potřebu výjimky;

b) vypracovanou analýzu dopadu udělení výjimky na hospodářskou soutěž a efektivní fungování vnitřního trhu se zemním plynem;

c) důvody pro délku trvání výjimky a podíl na celkové kapacitě dotyčné plynárenské infrastruktury, pro kterou je výjimka udělena;

d) výsledek konzultací s dotčenými regulačními orgány, pokud se výjimka vztahuje na propojovací vedení; a

e) přínos infrastruktury k diverzifikaci dodávek plynu.

9. Ve lhůtě dvou měsíců, ode dne obdržení oznámení, může Komise přijmout rozhodnutí ukládající regulačnímu orgánu, aby rozhodnutí o udělení výjimky změnil nebo zrušil. Pokud si Komise vyžádá doplňující informace, může být tato dvouměsíční lhůta prodloužena o další dva měsíce. Tato dodatečná lhůta začíná běžet prvním dnem po obdržení úplných informací. Původní dvouměsíční lhůta může být rovněž prodloužena se společným souhlasem Komise a regulačního orgánu.

Nejsou-li požadované informace poskytnuty ve lhůtě stanovené v žádosti, považuje se oznámení za vzaté zpět, ledaže před uplynutím uvedené lhůty je lhůta buď prodloužena se společným souhlasem Komise a regulačního orgánu, nebo regulační orgán v řádně odůvodněném prohlášení informuje Komisi, že považuje oznámení za úplné.

Regulační orgán do jednoho měsíce splní rozhodnutí Komise o změně nebo zrušení rozhodnutí o výjimce a uvědomí o tom Komisi.

Komise zachová důvěrnost citlivých obchodních informací.

Souhlas Komise s rozhodnutím o výjimce pozbývá účinku dva roky od jeho přijetí, pokud do té doby nezačala výstavba infrastruktury, a pět let po jeho přijetí, pokud v té době ještě infrastruktura nebyla uvedena do provozu, pokud Komise nerozhodne, že veškeré zpoždění je způsobeno závažnými překážkami mimo kontrolu osoby, již byla výjimka udělena.

10. Komise může přijmout rámcové pokyny k uplatňování podmínek uvedených v odstavci 1 tohoto článku a ke stanovení postupu pro uplatňování odstavců 3, 6, 8 a 9 tohoto článku. Tato opatření, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky této směrnice jejím doplněním, se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 51 odst. 3.

Článek 37

Otevírání trhu a vzájemnost

1. Členské státy zajistí, aby za oprávněné zákazníky byli považováni:

- a) do 1. července 2004 oprávnění zákazníci stanovení v čl. 18 směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/30/ES ze dne 22. června 1998 o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem⁽¹⁾. Členské státy zveřejní do 31. ledna každého roku kritéria pro definování těchto oprávněných zákazníků;

⁽¹⁾ Úř. věst. L 204, 21.7.1998, s. 1.

- b) nejpozději od 1. července 2004 všichni zákazníci mimo domácnosti;

- c) od 1. července 2007 všichni zákazníci.

2. Aby se předešlo nerovnováze při otevírání trhů se zemním plynem:

- a) smlouvy na dodávky s oprávněným zákazníkem v soustavě jiného členského státu se nezakazují, je-li zákazník považován za oprávněného v obou daných soustavách; a
- b) pokud jsou odmítnuty transakce popsané v písmenu a) kvůli tomu, že zákazník je oprávněný jen v jedné z obou soustav, může Komise s přihlédnutím k situaci na trhu a k obecnému zájmu nařídít odmítající straně provést požadované dodávky na žádost některého z členských států, v nichž se soustavy nacházejí.

Článek 38

Přímá vedení

1. Členské státy přijmou nezbytná opatření, která umožní

- a) plynárenským podnikům usazeným na jejich území zásobovat oprávněné zákazníky prostřednictvím přímých vedení; a
- b) každému oprávněnému zákazníkovi usazenému na jejich území, aby byl plynárenskými podniky zásobován prostřednictvím přímých vedení.

2. Členské státy nebo jimi určený příslušný orgán stanoví kritéria pro povolení výstavby nebo provozování přímých vedení na svém území v případech, kdy je pro výstavbu nebo provozování přímých vedení požadováno povolení (například licence, povolení, koncese, souhlas nebo schválení). Tato kritéria musí být objektivní a nediskriminační.

3. Členské státy mohou podmínit vydání povolení k výstavbě přímého vedení buď odmítnutím přístupu k soustavě na základě článku 35, anebo zahájením smířčího řízení podle článku 41.

KAPITOLA VIII

NÁRODNÍ REGULAČNÍ ORGÁNY

Článek 39

Určení regulačních orgánů a jejich nezávislost

1. Každý členský stát určí jediný národní regulační orgán na celostátní úrovni.

2. Odstavcem 1 tohoto článku není dotčeno určení jiných regulačních orgánů na regionální úrovni v členských státech, pokud existuje jediný zástupce pro reprezentační a kontaktní účely na úrovni Společenství v radě regulačních orgánů agentury v souladu s čl. 14 odst. 1 nařízení (ES) č. 713/2009.

3. Odchylně od odstavce 1 tohoto článku může členský stát určit regulační orgány pro malé soustavy na geograficky samostatném území, které má v roce 2008 celkovou spotřebu menší než 3 % spotřeby členského státu, jehož je součástí. Touto odchylkou není dotčeno jmenování jediného zástupce pro reprezentační a kontaktní účely na úrovni Společenství v radě regulačních orgánů Agentury pro spolupráci energetických regulačních orgánů v souladu s čl. 14 odst. 1 nařízení (ES) č. 713/2009.

4. Členské státy zaručí nezávislost regulačního orgánu a zajistí, aby své pravomoci vykonával nestranně a transparentně. Za tímto účelem členské státy zajistí, aby při plnění svých regulačních úkolů svěřených mu touto směrnicí a souvisejícími právními předpisy regulační orgán:

a) byl právně odlišný od jakéhokoli jiného veřejnoprávního nebo soukromoprávního subjektu a na něm funkčně nezávislý,

b) zajistil, aby jeho zaměstnanci a osoby odpovědné za jeho řízení

i) jednali nezávisle na jakémkoli tržním zájmu a

ii) při plnění svých regulačních úkolů nevyhledávali ani nepřijímali přímé pokyny od vlády nebo jiného veřejnoprávního nebo soukromoprávního subjektu. Tímto požadavkem není dotčena případná úzká spolupráce s jinými příslušnými vnitrostátními orgány nebo všeobecné politické pokyny, které byly vydány příslušnou vládou a které se netýkají regulačních pravomocí a povinností podle článku 41.

5. Za účelem ochrany nezávislosti regulačního orgánu členské státy zejména zajistí, aby:

a) regulační orgány mohl přijímat samostatná rozhodnutí nezávisle na jakémkoli politickém subjektu a měl samostatné roční rozpočtové prostředky, autonomii při plnění přiděleného rozpočtu a odpovídající lidské i finanční zdroje pro výkon svých povinností; a

b) členové rady regulačního orgánu nebo – pokud regulační orgán radu nemá – nejvyššího vedení regulačního orgánu byli jmenováni na pevně stanovenou dobu v délce pěti až sedmi let, kterou lze jednou prodloužit.

S ohledem na písm. b) prvního pododstavce, členské státy zajistí vhodný rotační systém pro radu nebo nejvyšší vedení. Členy rady nebo nejvyššího vedení, pokud regulační orgán radu nemá, je během jejich funkčního období možné z funkce odvolat jen v případě, že již neplní podmínky stanovené v tomto článku nebo se dopustili pochybení podle vnitrostátního práva.

Článek 40

Obecné cíle regulačních orgánů

Při plnění regulačních úkolů stanovených v této směrnici přijme regulační orgán v rámci svých povinností a pravomocí stanovených v článku 41, a to případně v úzké konzultaci s dalšími příslušnými vnitrostátními orgány, včetně orgánů pro hospodářskou soutěž, a aniž jsou dotčeny jejich pravomoci, veškerá vhodná opatření k dosažení těchto cílů:

a) podpora – v úzké spolupráci s agenturou, regulačními orgány dalších členských států a s Komisí – konkurenceschopného, bezpečného a environmentálně udržitelného vnitřního trhu se zemním plynem v rámci Společenství, účinné otevření trhu pro všechny zákazníky a dodavatele ve Společenství a zajištění vhodných podmínek pro to, aby plynárenské sítě fungovaly účinně, spolehlivě a zohledňovaly dlouhodobé cíle;

b) rozvoj konkurenceschopných a řádně fungujících regionálních trhů v rámci Společenství za účelem dosažení cíle uvedeného v písmenu a);

c) odstranění překážek bránících obchodování se zemním plynem mezi členskými státy, včetně rozvoje vhodných přeshraničních přepravních kapacit k uspokojení poptávky a posilování integrace vnitrostátních trhů, což může usnadnit toky zemního plynu po celém Společenství;

d) pomoc v úsilí o rozvoj bezpečných, spolehlivých a efektivních nediskriminačních soustav orientovaných na spotřebitele při nejnižších možných nákladech, včetně podpory energetické účinnosti a přiměřenosti, a v souladu s cíli všeobecné energetické politiky podpora energetické účinnosti a integrace výroby (těžby) plynu z obnovitelných zdrojů energie s malou i velkou kapacitou a distribuovaná výroba jak v přepravních, tak distribučních sítích;

e) usnadnění přístupu nového výrobního zdroje do sítě, zejména odstranění překážek, které by mohly bránit přístupu nových subjektů vstupujících na trh a plynu z obnovitelných zdrojů energie;

- f) zajištění toho, aby byly provozovatelům a uživatelům soustavy poskytovány vhodné podněty, jak krátkodobě, tak dlouhodobě, ke zvyšování účinnosti soustav a k podpoře integrace trhu;
- g) zajištění toho, aby zákazníci měli prospěch z účinného fungování příslušného vnitrostátního trhu, podpora účinné hospodářské soutěže a zabezpečení ochrany spotřebitele;
- h) pomoc při dosahování vysokých standardů veřejné služby v oblasti zemního plynu, přispívání k ochraně zranitelných zákazníků a ke slučitelnosti postupů při výměně údajů potřebných pro přechod zákazníka k novému dodavateli.
- h) sledovat dodržování pravidel pro bezpečnost a spolehlivost sítě a přezkoumávat dosažené výsledky v této oblasti a dále stanovovat nebo schvalovat standardy a požadavky na kvalitu služeb a dodávek nebo přispívat k jejímu dosažení spolu s dalšími příslušnými orgány;
- i) sledovat úroveň transparentnosti, včetně velkoobchodních cen, a zajistit, aby plynárenské podniky dodržovaly povinnost transparentnosti;
- j) sledovat stupeň a účinnost otevřenosti trhu a stupeň hospodářské soutěže na velkoobchodní a maloobchodní úrovni, včetně burz pro obchodování se zemním plynem, cen pro zákazníky z domácností včetně systémů placení záloh, počtu případů přechodu k jinému dodavateli, počtu případů odpojení, poplatků za údržbu a její provádění a stížností zákazníků z domácností, jakož i jakákoli narušení nebo omezení hospodářské soutěže, včetně poskytování veškerých relevantních informací a předkládání veškerých relevantních případů příslušným orgánům pro hospodářskou soutěž;

Článek 41

Povinnosti a pravomoci regulačních orgánů

1. Regulační orgán má tyto povinnosti:
 - a) stanovovat nebo schvalovat sazby za přepravu a distribuci nebo metody jejich výpočtu, a to při dodržování transparentních kritérií;
 - b) zajistit, aby provozovatelé přepravní a distribuční soustavy a případně vlastníci soustavy, jakož i jakékoli plynárenské podniky plnily své povinnosti vyplývající z této směrnice a z dalších příslušných právních předpisů Společenství, včetně těch, které se týkají přeshraničních otázek;
 - c) spolupracovat ve věci přeshraničních otázek s regulačním orgánem nebo orgány příslušných členských států a s agenturou;
 - d) dodržovat a provádět jakákoli relevantní právně závazná rozhodnutí agentury a Komise;
 - e) každoročně podávat příslušným orgánům členských států, agentuře a Komisi zprávu o činnosti a plnění svých povinností. Tato zpráva musí obsahovat přijatá opatření a dosažené výsledky ve vztahu k jednotlivým úkolům uvedeným v tomto článku;
 - f) zajistit, aby nedocházelo k žádným vzájemným subvencím mezi přepravními, distribučními, skladovacími, LNG a dodavatelskými činnostmi;
 - g) sledovat investiční plány provozovatelů přepravní soustavy a posuzovat ve své výroční zprávě investiční plány provozovatelů přepravní soustavy, pokud jde o jejich soulad s plánem rozvoje sítě pro celé Společenství uvedeným v čl. 8 odst. 3 písm. b) nařízení (ES) č. 715/2009; toto posouzení může obsahovat doporučení na úpravu těchto investičních plánů;
 - h) sledovat výskyt omezujících smluvních podmínek, včetně doložek o výlučnosti, které by mohly bránit velkoobchodníkům mimo domácnosti souběžně uzavírat smlouvy s více dodavateli nebo mohou tuto jejich možnost omezit. Národní regulační orgány o této praxi případně informují vnitrostátní orgány pro hospodářskou soutěž;
 - l) respektovat smluvní svobodu, pokud jde o smlouvy na přerušitelné dodávky a o dlouhodobé smlouvy, pokud jsou slučitelné s právními předpisy a politikami Společenství;
 - m) sledovat čas, který provozovatelé přepravní a distribuční soustavy potřebují na připojení a provedení oprav;
 - n) sledovat a přezkoumávat podmínky přístupu ke skladování, skladování v potrubí a k jiným pomocným službám uvedeným v článku 33. Je-li režim přístupu ke skladování definován podle čl. 33 odst. 3, nezahrnuje tento úkol přezkoumání sazeb;
 - o) spolu s dalšími příslušnými orgány pomáhat zajišťovat účinnost a prosazování opatření na ochranu spotřebitele, včetně opatření stanovených v příloze I;
 - p) zveřejňovat alespoň jednou ročně doporučení o souladu dodavatelských cen s článkem 3 a předávat je případně orgánům pro hospodářskou soutěž;
 - q) zajišťovat přístup k údajům o spotřebě zákazníků, umožnění dobrovolného používání snadno srozumitelného harmonizovaného formátu na vnitrostátní úrovni pro údaje o spotřebě a rychlý přístup všech zákazníků k těmto údajům podle písm. h) přílohy I);

- r) sledovat provádění pravidel, která se týkají úlohy a povinností provozovatelů přepravní soustavy, provozovatelů distribuční soustavy, dodavatelů a zákazníků a dalších účastníků trhu podle nařízení (ES) č. 715/2009;
- s) sledovat řádné uplatňování kritérií, která určují, zda se na skladovací zařízení vztahuje čl. 33 odst. 3, nebo čl. 33 odst. 4; a
- t) sledovat provádění ochranných opatření uvedených v článku 46;
- u) přispívat ke slučitelnosti postupů pro výměnu údajů týkajících se nejvýznamnějších tržních procesů na regionální úrovni.

2. Pokud je to v některém členském státě stanoveno, mohou být povinnosti sledování uvedené v odstavci 1 prováděny jinými orgány než regulačním orgánem. V takovém případě se informace, které jsou výsledkem takového sledování, zpřístupní co nejdříve regulačnímu orgánu.

Při zachování své nezávislosti, aniž jsou dotčeny konkrétní pravomoci regulačního orgánu, a v souladu se zásadou zlepšování právní úpravy, regulační orgán při výkonu povinností uvedených v odstavci 1, je-li to vhodné, konzultuje s provozovatelem přepravní soustavy a případně úzce spolupracuje s jinými relevantními vnitrostátními orgány.

Žádné schválení ze strany regulačního orgánu nebo agentury podle této směrnice nebrání tomu, aby v budoucnu regulační orgány v řádně odůvodněných případech použily své pravomoci podle tohoto článku nebo aby jakýkoli jiný příslušný orgán nebo Komise uložily sankce.

3. Je-li podle článku 14 určen nezávislý provozovatel soustavy, musí regulační orgán vedle povinností, které má plnit podle odstavce 1 tohoto článku, rovněž:

- a) sledovat dodržování povinností, které pro vlastníka přepravní soustavy a nezávislého provozovatele soustavy vyplývají z tohoto článku, a v souladu s odst. 4 písm. d) ukládat sankce za jejich nedodržení;
- b) sledovat vztahy a komunikaci mezi nezávislým provozovatelem soustavy a vlastníkem přepravní soustavy s cílem zajistit, aby nezávislý provozovatel soustavy plnil své povinnosti, a zejména schvalovat smlouvy a jednat jako orgán pro řešení sporů mezi nezávislým provozovatelem soustavy a vlastníkem přepravní soustavy, pokud jde o případné stížnosti podané kteroukoli ze stran podle odstavce 11;
- c) aniž je dotčen postup podle čl. 14 odst. 2 písm. c), ve vztahu k prvnímu desetiletému plánu rozvoje sítě schvalovat investiční plány a víceletý plán rozvoje sítě předkládaný každoročně nezávislým provozovatelem soustavy;

- d) zajistit, aby sazby za přístup k síti vybírané nezávislými provozovateli soustavy zahrnovaly odměnu pro vlastníka nebo vlastníky sítě, která je přiměřená užívání majetku tvořícího danou síť a jakýmkoli novým investicím do tohoto majetku, pokud jsou vynaloženy hospodárně a efektivně; a
- e) mít pravomoc provádět inspekce, včetně inspekci neohlášených, v prostorách vlastníka přepravní soustavy a nezávislého provozovatele soustavy.

4. Členské státy zajistí, aby regulačním orgánům byly uděleny pravomoci, které jim umožní účinně a rychle plnit povinnosti uvedené v odstavcích 1, 3 a 6. Za tímto účelem má regulační orgán alespoň tyto pravomoci:

- a) vydávat závazná rozhodnutí týkající se plynárenských podniků;
- b) provádět šetření týkající se fungování trhů se zemním plynem a rozhodovat o jakýchkoli nutných a přiměřených opatřeních na podporu účinné hospodářské soutěže a zajištění řádného fungování trhu, a ukládat tato opatření. Pokud je to vhodné, má regulační orgán rovněž pravomoc spolupracovat při provádění šetření souvisejících správními předpisy o hospodářské soutěži s vnitrostátním orgánem pro hospodářskou soutěž a regulačními orgány pro finanční trhy nebo Komisí;
- c) vyžadovat od plynárenských podniků jakékoli informace, jež jsou důležité pro plnění jeho úkolů, včetně odůvodnění odmítnutí povolit přístup třetím stranám, a jakékoli informace o opatřeních nezbytných pro posílení sítě;
- d) ukládat účinné, přiměřené a odrazující sankce plynárenským podnikům, které neplní své povinnosti vyplývající z této směrnice nebo z jakýchkoli relevantních právně závazných rozhodnutí regulačního orgánu nebo agentury, nebo uložení takových sankcí navrhnout příslušnému soudu. To zahrnuje pravomoc ukládat nebo navrhnout uložení sankcí až do výše 10 % ročního obrátu provozovatele přepravní soustavy nebo 10 % ročního obrátu vertikálně integrovaného podniku vůči provozovateli přepravní soustavy nebo případně vertikálně integrovanému podniku za neplnění příslušných povinností podle této směrnice; a
- e) mít odpovídající pravomoci k provádění šetření a vydávání pokynů při řešení sporů podle odstavců 11 a 12.

5. Pokud byl určen provozovatel přepravní soustavy v souladu s kapitolou IV, musí mít regulační orgán kromě povinností a pravomocí podle odstavců 1 a 4 tohoto článku alespoň tyto povinnosti a pravomoci:

- a) ukládat sankce v souladu s odst. 4 písm. d) za diskriminační chování ve prospěch vertikálně integrovaného podniku;
- b) sledovat komunikaci mezi provozovatelem přepravní soustavy a vertikálně integrovaným podnikem s cílem zajistit, aby provozovatel přepravní soustavy plnil své povinnosti;
- c) vystupovat jako orgán pro řešení sporů mezi vertikálně integrovaným podnikem a provozovatelem přepravní soustavy, pokud jde o jakoukoli stížnost podle odstavce 11;
- d) sledovat obchodní a finanční vztahy, včetně půjček mezi vertikálně integrovaným podnikem a provozovatelem přepravní soustavy;
- e) schvalovat veškeré obchodní a finanční dohody mezi vertikálně integrovaným podnikem a provozovatelem přepravní soustavy za předpokladu, že tyto dohody jsou v souladu s tržními podmínkami;
- f) požadovat odůvodnění ze strany vertikálně integrovaného podniku, pokud obdrží oznámení od kontrolora shody v souladu s čl. 21 odst. 4. Takové odůvodnění obsahuje zejména důkazní materiály o tom, že nenastalo žádné diskriminační chování zvýhodňující vertikálně integrovaný podnik;
- g) provádět inspekce, včetně neohlášených inspekcí, v prostorách vertikálně integrovaného podniku a provozovatele přepravní soustavy; a
- h) zadat všechny nebo konkrétní úkoly provozovatele přepravní soustavy nezávislému provozovateli soustavy jmenovanému v souladu s článkem 14 v případě trvalého neplnění povinností podle této směrnice ze strany provozovatele přepravní soustavy, zejména v případě opakovaného diskriminačního chování ve prospěch vertikálně integrovaného podniku.
6. Regulační orgány jsou odpovědné za stanovování nebo schvalování alespoň metod používaných pro výpočet nebo stanovení podmínek s dostatečným předstihem předtím, než vstoupí v platnost, pro
- a) připojení a přístup k vnitrostátním sítím, včetně sazeb za přepravu a distribuci a podmínek přístupu k zařízením LNG a sazeb za tento přístup. Tyto sazby nebo metody musí umožňovat provádění nezbytných investic do sítí a zařízení LNG tak, aby díky těmto investicím bylo možné zabezpečit rentabilitu sítí a zařízení LNG;
- b) poskytování vyrovnávacích služeb, které jsou realizovány co nejehospodárněji a poskytují vhodné podněty pro uživatele sítě, aby vyrovnávali úroveň dodávaného a odebíraného zemního plynu. Vyrovnávací služby musí být poskytovány spravedlivým a nediskriminačním způsobem a být založené na objektivních kritériích; a
- c) přístup k přeshraničním infrastrukturám, včetně postupů pro přidělování kapacity a řízení přetížení.
7. Metody nebo podmínky uvedené v odstavci 6 se zveřejní.
8. Při stanovování nebo schvalování sazeb nebo metodik a vyrovnávacích služeb musí regulační orgány zajistit, aby byly provozovatelům přepravních a distribučních soustav poskytnuty přiměřené pobídky, jak krátkodobě, tak dlouhodobě, pro zvyšování účinnosti, podporu integrace trhu a bezpečnosti dodávek a souvisejících výzkumných činností.
9. Regulační orgány sledují řízení přetížení ve vnitrostátních přepravních plynových sítích, včetně propojovacího vedení, a uplatňování pravidel pro řízení přetížení. Za tímto účelem předkládají provozovatelé přepravních soustav nebo subjekty působící na trhu svá pravidla pro řízení přetížení, včetně přidělování kapacity, národním regulačním orgánům. Národní regulační orgány mohou požadovat změny těchto pravidel.
10. Regulační orgány mají právo požadovat, v případě potřeby, od provozovatelů přepravní a distribuční soustavy, provozovatelů zařízení LNG a skladovacího zařízení, aby změnili podmínky, včetně sazeb nebo metodik uvedených v tomto článku, tak aby byly přiměřené a používaly se nediskriminačním způsobem. V případě, že režim přístupu ke skladování je stanoven v souladu s čl. 33 odst. 3, nezahrnuje tento úkol změnu sazeb. Pokud dojde při stanovování sazeb za přepravu a distribuci ke zpoždění, jsou regulační orgány oprávněny stanovit nebo schválit předběžné sazby za přepravu a distribuci nebo příslušné metody a rozhodnout o přiměřených kompenzačních opatřeních, pokud se konečné sazby nebo metody od těchto předběžných sazeb liší.
11. Každá osoba, která podala stížnost na provozovatele přepravní, skladovací, LNG nebo distribuční soustavy v souvislosti s povinnostmi daného provozovatele podle této směrnice, může podat stížnost regulačnímu orgánu, který jako orgán pro řešení sporů vydá rozhodnutí do dvou měsíců po obdržení stížnosti. Tuto lhůtu je možné prodloužit o dva měsíce, pokud regulační orgán potřebuje další informace. Tuto prodlouženou lhůtu je možné dále prodloužit po dohodě s návrhovátelem. Rozhodnutí regulačního orgánu má závazný účinek, do té doby než je případně zrušeno v rámci odvolání.
12. Každá osoba, které se to týká a která má právo si stěžovat na rozhodnutí o metodách přijaté podle tohoto článku, nebo má-li regulační orgán konzultační povinnost ohledně navrhovaných sazeb nebo metod, může podat stížnost za účelem přezkoumání rozhodnutí, a to ve lhůtě nejvýše dvou měsíců od zveřejnění rozhodnutí nebo návrhu rozhodnutí v nouzi v kratší lhůtě stanovené členskými státy. Tato stížnost nemá odkladný účinek.

13. Členské státy vytvoří vhodné a účinné mechanismy pro regulaci, kontrolu a transparentnost tak, aby zabránily jakémukoli zneužívání dominantního postavení a bezohlednému chování, zejména ke škodě spotřebitelů. Tyto mechanismy berou v úvahu ustanovení Smlouvy, a zejména její článek 82.

14. Členské státy zajistí, aby v souladu s vnitrostátním právem byla přijata vhodná opatření, včetně správních opatření nebo trestních řízení proti odpovědným fyzickým nebo právnickým osobám, pokud nejsou dodržena pravidla o důvěrnosti stanovená touto směrnicí.

15. Stížnosti uvedené v odstavcích 11 a 12 se podávají, aniž je dotčen výkon práva na opravný prostředek podle práva Společenství nebo práva členských států.

16. Rozhodnutí přijatá regulačními orgány musí být plně odůvodněná a oprávněná, aby byl možný jejich soudní přezkum. Rozhodnutí jsou dostupná veřejnosti a zároveň musí zachovávat důvěrnost informací, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu.

17. Členské státy zajistí, aby na vnitrostátní úrovni existovaly vhodné mechanismy, v jejichž rámci má strana, které se rozhodnutí regulačního orgánu týká, právo podat opravný prostředek k subjektu, který je na zúčastněných stranách a jakékoli vládě nezávislý.

Článek 42

Regulační režim pro přeshraniční otázky

1. Regulační orgány úzce spolupracují a vzájemně se konzultují a poskytují si navzájem i agentuře jakékoli informace nezbytné pro plnění jejich úkolů podle této směrnice. U předávaných informací zajistí přijímající orgán stejnou úroveň důvěrnosti, jaká je vyžadována od orgánu, který informaci poskytl.

2. Regulační orgány spolupracují přinejmenším na regionální úrovni s cílem:

- a) podporovat tvorbu provozních ujednání vedoucích k umožnění optimálního řízení sítě, podpoře společných burz pro obchodování se zemním plynem a k přidělování přeshraničních kapacit a s cílem umožnit odpovídající úroveň propojovací kapacity, mimo jiné prostřednictvím nových propojení, v rámci regionu a mezi regiony, s cílem umožnit rozvoj účinné hospodářské soutěže a zlepšení bezpečnosti dodávek, aniž by docházelo k diskriminaci mezi dodavatelskými podniky z různých členských států;
- b) koordinovat vypracování všech kodexů sítě pro příslušné provozovatele přepravních soustav a další účastníky na trhu;
a

c) koordinovat vypracování pravidel pro řízení přetížení.

3. Národní regulační orgány jsou oprávněny uzavírat dohody o vzájemné spolupráci za účelem rozvoje spolupráce v oblasti regulace.

4. Opatření uvedená v odstavci 2 se provádějí podle potřeby v úzké konzultaci s dalšími příslušnými vnitrostátními orgány a aniž jsou dotčeny konkrétní pravomoci těchto vnitrostátních orgánů.

5. Komise může přijmout rámcové pokyny ohledně rozsahu povinností regulačních orgánů týkající se vzájemné spolupráce a spolupráce s agenturou. Tato opatření, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky této směrnice jejím doplněním, se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 51 odst. 3.

Článek 43

Dodržování rámcových pokynů

1. Kterýkoli regulační orgán a Komise si mohou vyžádat stanovisko agentury k tomu, zda je rozhodnutí regulačního orgánu v souladu s rámcovými pokyny uvedenými v této směrnici nebo v nařízení (ES) č. 715/2009.

2. Agentura poskytne do tří měsíců ode dne přijetí žádosti své stanovisko regulačnímu orgánu, který si je vyžádal, nebo případně Komisi a rovněž regulačnímu orgánu, který dotyčné rozhodnutí vydal.

3. Pokud regulační orgán, který rozhodnutí vydal, nenaplní stanovisko agentury do čtyř měsíců ode dne, kdy jej obdržel, uvědomí o tom agentura Komisi.

4. Kterýkoli regulační orgán může Komisi uvědomit, má-li za to, že rozhodnutí důležité pro přeshraniční obchod přijaté regulačním orgánem není v souladu s rámcovými pokyny uvedenými v této směrnici nebo v nařízení (ES) č. 715/2009, a to do dvou měsíců ode dne tohoto rozhodnutí.

5. Pokud Komise do dvou měsíců poté, co ji uvědomila agentura v souladu s odstavcem 3 nebo regulační orgán v souladu s odstavcem 4, nebo z vlastního podnětu do tří měsíců ode dne rozhodnutí shledá, že dané rozhodnutí určitého regulačního orgánu vyvolává vážné pochybnosti z hlediska jeho slučitelnosti s rámcovými pokyny uvedenými v této směrnici nebo v nařízení (ES) č. 715/2009, může Komise rozhodnout o dalším projednání dané věci. V takovém případě vyzve regulační orgán a účastníky řízení před regulačním orgánem, aby předložili připomínky.

6. Pokud se Komise rozhodla danou věc dále projednat, nejpozději do čtyř měsíců ode dne přijetí tohoto rozhodnutí vydá konečné rozhodnutí:

- a) nevznášet námitky proti rozhodnutí regulačního orgánu; nebo
- b) vyžadující, aby dotčený regulační orgán zrušil své rozhodnutí, má-li za to, že rámcové pokyny nebyly dodrženy.

7. Pokud Komise nepřijala rozhodnutí o dalším projednání dané věci nebo konečné rozhodnutí ve lhůtách stanovených v odstavcích 5 a 6, má se za to, že proti rozhodnutí regulačního orgánu nevznasla námitka.

8. Regulační orgán naplní rozhodnutí Komise vyžadující zrušení jeho rozhodnutí do dvou měsíců a uvědomí o tom Komisi.

9. Komise může přijmout rámcové pokyny, které podrobně stanoví, jak mají regulační orgány, agentura a Komise postupovat, pokud jde o zajištění souladu rozhodnutí přijímaných regulačními orgány s rámcovými pokyny, na něž odkazuje tento článek. Tato opatření, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky této směrnice jejím doplněním, se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 51 odst. 3.

Článek 44

Vedení záznamů

1. Členské státy vyžadují, aby dodavatelské podniky uchovávaly pro potřeby vnitrostátních orgánů, včetně regulačního orgánu, vnitrostátních orgánů pro hospodářskou soutěž a Komise, za účelem plnění jejich úkolů alespoň po dobu pěti let náležitě údaje týkající se všech transakcí podle smluv na dodávky zemního plynu a deriváty na zemní plyn s velkooběrateli a provozovateli přepravní soustavy, jakož i s provozovateli skladovacího zařízení a zařízení LNG.

2. Údaje musí obsahovat podrobnosti o vlastnostech příslušných transakcí, jako například pravidla upravující trvání, dodání a plnění, množství, data a časy uskutečnění a ceny transakcí a informace k identifikaci dotčeného velkooběratele, jakož i stanovené podrobnosti o všech nenaplněných smlouvách na dodávky zemního plynu a derivátů na zemní plyn.

3. Regulační orgán může rozhodnout, že části těchto informací poskytne účastníkům trhu, ovšem za podmínky, že se nezveřejní informace, které mají z obchodního hlediska citlivou povahu a které se týkají jednotlivých účastníků trhu nebo jednotlivých transakcí. Tento odstavec se nevztahuje na informace o finančních nástrojích, které spadají do oblasti působnosti směrnice 2004/39/ES.

4. K zajištění jednotného uplatňování tohoto článku může Komise přijmout rámcové pokyny vymezující metodiky a opatření pro vedení záznamů, jakož i formu a obsah údajů, které mají být uchovávány. Tato opatření, jež mají za účel změnit jiné než podstatné prvky této směrnice jejím doplněním, se přijímají regulativním postupem s kontrolou podle čl. 51 odst. 3.

5. Pokud jde o transakce s deriváty na zemní plyn dodavatelských podniků s velkooběrateli a provozovateli přepravní soustavy, jakož i s provozovateli skladovacího zařízení a zařízení LNG, použije se tento článek pouze poté, co Komise přijme rámcové pokyny uvedené v odstavci 4.

6. Ustanovení tohoto článku nezakládají vůči orgánům uvedeným v odstavci 1 další povinnosti pro subjekty spadající do oblasti působnosti směrnice 2004/39/ES.

7. Potřebují-li orgány uvedené v odstavci 1 přístup k údajům, které uchovávají subjekty spadající do oblasti působnosti směrnice 2004/39/ES, poskytnou jim požadované údaje orgány příslušné podle uvedené směrnice.

KAPITOLA IX

MALOOBCHODNÍ TRHY

Článek 45

Maloobchodní trhy

V zájmu snadnějšího vzniku dobře fungujících a transparentních maloobchodních trhů ve Společenství zajistí členské státy, aby byly úloha a povinnosti provozovatelů přepravní soustavy, provozovatelů distribuční soustavy, dodavatelských podniků, zákazníků a případně dalších účastníků trhu vymezeny, pokud jde o smluvní ujednání, závazky vůči zákazníkům, pravidla pro předávání údajů a zúčtování, vlastnictví údajů a odpovědnost za měření.

Tato pravidla se zveřejní a vytvoří s cílem usnadnit přístup zákazníkům a dodavatelům k sítím, přičemž podléhají přezkumu ze strany regulačních orgánů nebo jiných příslušných vnitrostátních orgánů.

KAPITOLA X

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 46

Ochranná opatření

1. V případě náhlé krize na trhu s energií nebo ohrožení fyzické bezpečnosti osob, přístrojů, zařízení nebo celistvosti soustavy může členský stát dočasně přijmout nezbytná ochranná opatření.

2. Tato opatření smějí narušit řádné fungování vnitřního trhu jen v co nejmenší míře a nesmějí mít širší působnost, než je na-prosto nezbytné pro vyřešení náhle vzniklých potíží.

3. Dotyčný členský stát tato opatření neprodleně oznámí ostatním členským státům a Komisi, která může rozhodnout, že je daný členský stát musí změnit nebo zrušit, pokud narušují hospodářskou soutěž a nepříznivě ovlivňují obchod způsobem, který je v rozporu s obecným zájmem.

Článek 47

Rovné podmínky

1. Opatření, která mohou členské státy přijmout podle této směrnice za účelem zajištění rovných podmínek musí být v souladu se Smlouvou, zejména pak s článkem 30 Smlouvy, a právními předpisy Společenství.

2. Opatření uvedená v odstavci 1 musí být přiměřená, nediskriminační a transparentní. Tato opatření mohou být uvedena v účinnost pouze po oznámení Komisi a vyžadují její schválení.

3. Komise se k oznámení podle odstavce 2 vyjádří do dvou měsíců od jeho obdržení. Tato lhůta začíná běžet dnem následujícím po obdržení úplných informací. Pokud se Komise v této dvouměsíční lhůtě nevyjádří, má se za to, že Komise vůči oznámeným opatřením nevznesla námitky.

Článek 48

Výjimky z platebních závazků „ber nebo plat“

1. Pokud se plynárenský podnik dostal nebo se domnívá, že by se mohl dostat, do vážných hospodářských a finančních obtíží v důsledku platebních závazků „ber nebo plat“, převzatých na základě jedné nebo více smluv o nákupu plynu, může zaslat příslušnému členskému státu nebo určenému příslušnému orgánu žádost o udělení dočasné výjimky z článku 32. Podle volby členského státu jsou žádosti podávány podle jednotlivých případů buď před zamítnutím přístupu k soustavě, nebo po něm. Členské státy mohou nechat na plynárenském podniku, zda podá žádost před zamítnutím přístupu k soustavě nebo po něm. Pokud plynárenský podnik odmítne přístup, musí být žádost podána neprodleně. K žádosti musí být přiloženy veškeré potřebné informace o povaze a rozsahu obtíží a o snahách podniknutých plynárenským podnikem k jejich vyřešení.

Pokud se nenabízí žádné jiné přiměřené řešení, může členský stát nebo určený příslušný orgán s přihlédnutím k odstavci 3 rozhodnout o udělení výjimky.

2. Členský stát nebo určený příslušný orgán neprodleně oznámí Komisi své rozhodnutí o udělení výjimky spolu se všemi potřebnými informacemi. Tyto informace mohou být Komisi předloženy v souhrnné podobě, aby mohla Komise přijmout odůvodněné rozhodnutí. Do osmi týdnů po obdržení oznámení může Komise požádat členské státy nebo určené příslušné orgány, aby změnilly nebo zrušily rozhodnutí o udělení výjimky.

Pokud dotyčný určený regulační orgán nebo členský stát uvedené žádosti ve lhůtě čtyř týdnů nevyhoví, přijme Komise konečné rozhodnutí neprodleně poradním postupem podle čl. 51 odst. 2.

Komise zachová důvěrnost citlivých obchodních informací.

3. Při rozhodování o výjimkách uvedených v odstavci 1 vezme členský stát nebo určený příslušný orgán a Komise v úvahu zejména tato kritéria:

- a) cíl, spočívající v dosažení konkurenčního trhu s plynem;
- b) potřebu plnit povinnosti veřejné služby a zajistit bezpečnost dodávek;
- c) postavení plynárenského podniku na trhu s plynem a skutečný stav hospodářské soutěže na tomto trhu;
- d) závažnost hospodářských a finančních obtíží, na které narážejí plynárenské podniky a podniky zabývající se přepravou nebo oprávnění zákazníci;
- e) data podpisu a podmínky dané smlouvy nebo smluv, včetně toho, do jaké míry umožňují přihlížet k vývoji trhu;
- f) úsilí vynaložené při řešení problému;
- g) míru, v jaké podnik při převzetí dotyčných platebních závazků „ber nebo plat“ mohl, s ohledem na tuto směrnici, přiměřeným způsobem předvídat, že mohou vzniknout vážné obtíže;
- h) úroveň propojení soustavy s ostatními soustavami a stupeň součinnosti těchto soustav; a
- i) důsledky, jaké by mělo udělení výjimky na řádné uplatňování této směrnice, pokud jde o bezproblémové fungování vnitřního trhu se zemním plynem.

Rozhodnutí o žádosti o výjimku týkající se platebních smluv „ber nebo plat“ uzavřených před 4. srpnem 2003 by neměla vést k situaci, v níž je nemožné nalézt jiná rentabilní odbytiště. V každém případě se obtíže nepovažují za závažné, pokud prodej zemního plynu neklesne pod úroveň záruk minimálního odběru obsažených ve smlouvách o nákupu plynu „ber nebo plat“ anebo pokud daná smlouva o nákupu plynu „ber nebo plat“ může být změněna nebo plynárenský podnik je schopen nalézt jiná odbytiště.

4. Plynárenské podniky, kterým nebyla udělena výjimka uvedená v odstavci 1 tohoto článku, nesmějí odmítnout nebo nesmějí nadále odmítat přístup k soustavě v důsledku závazků „ber nebo plat“ přijatých ve smlouvě o nákupu plynu. Členské státy dbají na dodržování odpovídajících ustanovení článků 32 až 44.

5. Každá výjimka udělená na základě výše uvedených ustanovení musí být řádně odůvodněna. Komise zveřejní rozhodnutí v Úředním věstníku Evropské unie.

6. Do 4. srpna 2008 předloží Komise hodnotící zprávu o zkušenostech získaných s uplatňováním tohoto článku, aby Evropský parlament a Rada mohly včas posoudit nezbytnost jeho úpravy.

Článek 49

Vznikající a izolované trhy

1. Členské státy, které nejsou přímo napojeny na propojenou soustavu jiného členského státu a které mají pouze jednoho hlavního vnějšího dodavatele, se mohou odchýlit od článků 4, 9, 37 nebo 38. Dodavatelský podnik, jehož podíl na trhu je vyšší než 75 %, se považuje za hlavního dodavatele. Každá taková výjimka pozbývá platnosti v okamžiku, kdy alespoň jedna z podmínek uvedených v tomto pododstavci není splněna. Každá taková výjimka se musí oznámit Komisi.

Kypr se může odchýlit od článků 4, 9, 37 nebo 38. Tato výjimka pozbývá platnosti v okamžiku, kdy Kypr přestane splňovat podmínky izolovaného trhu.

Články 4, 9, 37 nebo 38 se nevztahují na Estonsko, Lotyšsko a Finsko, dokud se kterýkoli z těchto států přímo nenapojí na propojenou soustavu jiného členského státu, než je Estonsko, Lotyšsko, Litva nebo Finsko. Tímto pododstavcem nejsou dotčeny výjimky podle prvního pododstavce.

2. Členský stát, který má právo na přiznání statutu vznikajícího trhu a který by se v důsledku provádění této směrnice dostal do vážných obtíží, se může odchýlit od článků 4 a 9, čl. 13 odst. 1 a 3, článků 14 a 24, čl. 25 odst. 5, článků 26, 31 a 32, čl. 37 odst. 1 nebo článku 38. Tato výjimka pozbývá platnosti v okamžiku, kdy členský stát již nemá právo na přiznání statutu vznikajícího trhu. Každá taková výjimka se musí oznámit Komisi.

Kypr se může odchýlit od článků 4 a 9, čl. 13 odst. 1 a 3, článků 14 a 24, čl. 25 odst. 5, článků 26, 31 a 32, čl. 37 odst. 1 nebo článku 38. Tato výjimka pozbývá platnosti v okamžiku, kdy Kypr přestane splňovat podmínky izolovaného trhu.

3. Ke dni, ke kterému výjimka uvedená v odstavci 2 pozbývá platnosti, povede definice oprávněných zákazníků k otevření trhu odpovídajícímu přinejmenším 33 % celkové roční spotřeby plynu na vnitrostátním trhu s plynem. Dva roky poté se použije čl. 37 odst. 1 písm. b) a tři roky poté se použije čl. 37 odst. 1 písm. c). Dokud není použitelný čl. 37 odst. 1 písm. b), mohou se členské státy uvedené v odstavci 2 tohoto článku rozhodnout nepoužívat článek 32, pokud jde o pomocné služby a dočasné skladování k procesu znovuzplynování zemního plynu a jeho následné dodávání do přepravní soustavy.

4. Pokud by provádění této směrnice způsobilo vážné obtíže v zeměpisně vymezeném území členského státu, zejména pokud jde o rozvoj přepravní infrastruktury a hlavní distribuční infrastruktury, jakož i s ohledem na povzbuzení investic, mohou členské státy požádat Komisi o dočasnou výjimku u článků 4 a 9, čl. 13 odst. 1 a 3, článků 14 a 24, čl. 25 odst. 5, článků 26, 31 a 32, čl. 37 odst. 1 nebo článku 38.

5. Komise může udělit výjimku uvedenou v odstavci 4 zejména s přihlédnutím k těmto kritériím:

- potřebě investic do infrastruktury, jejíž provoz by nebyl v konkurenčním tržním prostředí rentabilní,
- úrovni a vyhlídkám návratnosti vyžadovaných investic,
- velikosti a vyspělosti plynárenské soustavy v dané oblasti,
- vyhlídkám daného trhu s plynem,
- zeměpisné velikosti a vlastnostem dané části území nebo oblasti, jakož i k socioekonomickým a demografickým faktorům.

Pokud jde o plynárenskou infrastrukturu jinou než distribuční, lze výjimku udělit, pouze pokud v této oblasti není vytvořena žádná plynárenská infrastruktura nebo byla vytvořena před méně než deseti lety. Dočasná výjimka nesmí překročit deset let od prvních dodávek plynu do této oblasti.

Pokud jde o distribuční infrastrukturu, lze výjimku udělit na období, které nesmí přesáhnout 20 let od prvních dodávek plynu prostřednictvím uvedené infrastruktury do této oblasti.

6. Článek 9 se nepoužije na Kypr, Lucembursko nebo Maltu.

7. Než Komise přijme rozhodnutí podle odstavce 5, informuje členské státy o žádostech podaných na základě odstavce 4 při zachování důvěrnosti. Toto rozhodnutí a výjimky uvedené v odstavcích 1 a 2 se zveřejní v Úředním věstníku Evropské unie.

8. Řecko se může odchýlit od článků 4, 24, 25, 26, 32, 37 nebo 38 této směrnice pro zeměpisné oblasti a období vymezená v licencích, které vydalo před 15. březnem 2002 v souladu se směrnicí 98/30/ES, pro rozvoj a výhradní využívání distribučních sítí v některých zeměpisných oblastech.

Článek 50

Přezkum

Pokud Komise ve zprávě uvedené v čl. 52 odst. 6 dospěje k závěru, že vzhledem k účinnému způsobu, jakým byl uskutečňován přístup k síti v členském státě, který dává prostor pro zcela účinný, nediskriminační a neztížený přístup k síti, nejsou určité povinnosti uložené touto směrnicí podnikům (včetně povinností týkajících se právního oddělení provozovatelů distribuční soustavy) úměrné sledovanému cíli, může dotyčný členský stát podat Komisi žádost o osvobození od daného požadavku.

Členský stát oznámí tuto žádost neprodleně Komisi spolu s veškerými významnými informacemi nezbytnými k prokázání, že závěr obsažený ve zprávě o zabezpečení účinného přístupu k síti bude dodržen.

Do tří měsíců po obdržení oznámení vydá Komise stanovisko k žádosti dotyčného členského státu a případně předloží Evropskému parlamentu a Radě návrhy na změnu odpovídajících ustanovení této směrnice. V návrzích na změnu směrnice může Komise navrhnout osvobození dotyčného členského státu od daných požadavků za podmínky, že členský stát případně provede stejné účinná opatření.

Článek 51

Výbor

1. Komisi je nápomocen výbor.

2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použijí se články 3 a 7 rozhodnutí Rady 1999/468/ES s ohledem na článek 8 zmíněného rozhodnutí.

3. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se čl. 5a odst. 1 až 4 a článek 7 rozhodnutí 1999/468/ES s ohledem na článek 8 uvedeného rozhodnutí.

Článek 52

Podávání zpráv

1. Komise sleduje a posuzuje uplatňování této směrnice a předkládá zprávu o celkovém pokroku Evropskému parlamentu a Radě poprvé do 31. prosince 2004 a poté jednou za rok. Zpráva obsahuje přinejmenším

- a) získané zkušenosti a dosažený pokrok při vytváření úplného a plně fungujícího vnitřního trhu se zemním plynem a pře-kážky, které v této souvislosti přetrvávají, včetně prvků dominantního postavení na trhu, koncentrace na trhu, bezohledného chování nebo chování narušujícího hospodářskou soutěž;
- b) výjimky udělené podle této směrnice, včetně zavádění výjimky podle čl. 26 odst. 4 za účelem možného přezkoumání prahových hodnot;
- c) rozsah, v němž byly požadavky na oddělení a stanovení sazeb uvedené v této směrnici úspěšné při zajišťování korektního a nediskriminačního přístupu k plynárenské soustavě Společenství a odpovídající úrovně hospodářské soutěže, jakož i hospodářské, environmentální a sociální důsledky otvírání trhu s plynem pro zákazníky;
- d) přezkoumání záležitostí týkajících se úrovně kapacity soustavy a bezpečnosti dodávek zemního plynu ve Společenství, a zejména existující a předpokládanou rovnováhu mezi nabídkou a poptávkou, berouc v úvahu fyzické kapacity pro výměnu mezi oblastmi a vývoj ve skladování (včetně otázky úměrnosti tržní regulace v tomto odvětví);
- e) zvláštní pozornost věnuje opatřením přijatým v členských státech na pokrytí poptávky v době špičky a na řešení výpadků jednoho nebo více dodavatelů;
- f) celkové zhodnocení pokroku dosaženého ve dvoustranných vztazích se třetími zeměmi, které vyrábějí a vyvážejí nebo přepravují zemní plyn, včetně pokroku při integraci trhu, obchodování a přístupu k síti těchto třetích zemí;
- g) potřebu možných harmonizačních požadavků, které nejsou spojeny s ustanoveními této směrnice.

Zpráva o pokroku může případně obsahovat doporučení obsahující opatření k boji proti nepříznivým dopadům dominantního postavení na trhu a koncentrace trhu.

2. Každé dva roky zpráva o pokroku uvedená v odstavci 1 rovněž zahrne analýzu různých opatření přijatých členskými státy ke splnění povinností veřejné služby současně s posouzením účinnosti těchto opatření, a zejména jejich dopadu na hospodářskou soutěž na trhu se zemním plynem. Tato zpráva může případně zahrnovat doporučení týkající se opatření, která mají být přijata na vnitrostátní úrovni k dosažení vysoké úrovně veřejných služeb, nebo opatření zaměřených na zabránění rozpadu trhu.

3. Nejpozději do 3. března 2013 předloží Komise Evropskému parlamentu a Radě jako součást obecného přezkumu podrobnou zvláštní zprávu, ve které uvede, v jakém rozsahu byly požadavky na oddělení podle kapitoly IV úspěšné a zajistily plnou a skutečnou nezávislost provozovatelů přepravní soustavy, přičemž jako srovnávací kritérium použije skutečné a účinné oddělení.

4. Pro účely posouzení podle odstavce 3 Komise zohlední zejména tato kritéria: spravedlivý a nediskriminační přístup k síti, účinnou regulaci, rozvoj sítě pro uspokojení potřeb trhu, ničím nenarušené podněty k investování, rozvoj infrastruktury pro vzájemné propojování, účinnou hospodářskou soutěž na trzích Společenství s energií a bezpečnost dodávek ve Společenství.

5. Pokud to bude vhodné a zejména v případě, že zvláštní podrobná zpráva uvedená v odstavci 3 stanoví, že podmínky podle odstavce 4 nebyly v praxi zaručeny, Komise předloží Evropskému parlamentu a Radě návrhy s cílem zajistit plnou a skutečnou nezávislost provozovatelů přepravní soustavy do dne 3. března 2014.

6. Do 1. ledna 2006 Komise předloží Evropskému parlamentu a Radě podrobnou zprávu o pokroku při vytváření vnitřního trhu se zemním plynem. Tato zpráva posoudí zejména:

- existenci nediskriminačního přístupu k síti;
- účinnost regulace;
- rozvoj infrastruktury propojení, podmínky tranzitu a situaci v bezpečnosti dodávek ve Společenství;
- rozsah, v jakém pro malé podniky a zákazníky z domácností přibývají úplné výhody otvírání trhů, zejména v souvislosti s úrovní veřejné služby;
- rozsah, v jakém jsou v praxi trhy otevřené také pro skutečnou hospodářskou soutěž, včetně hledisek dominantního postavení na trhu, koncentrace trhu, bezohledného chování a chování narušujícího hospodářskou soutěž;
- rozsah, v jakém zákazníci skutečně mění dodavatele a znovu dojednávají sazby;
- vývoj cen, včetně cen za dodávky, ve vztahu ke stupni otevřenosti trhů;
- zda účinný a nediskriminační přístup třetích osob ke skladování plynu existuje v případech, kdy je technicky nebo hospodářsky nezbytný s ohledem na zabezpečení účinného přístupu k soustavě;
- zkušenosti získané při uplatňování směrnice, pokud jde o skutečnou nezávislost provozovatelů soustavy ve vertikálně integrovaných podnicích, a zda byla vypracována další opatření vedle funkční nezávislosti a oddělení účetnictví, která mají účinky odpovídající právnímu oddělení.

Komise předloží případně návrhy Evropskému parlamentu a Radě, zejména aby byla zabezpečena vysoká úroveň veřejných služeb.

Komise předloží případně do 1. července 2007 návrhy Evropskému parlamentu a Radě, zejména za účelem zabezpečení úplné a skutečné nezávislosti provozovatelů distribuční soustavy. V případě potřeby se tyto návrhy v souladu s právními předpisy o ochraně hospodářské soutěže mají rovněž zabývat opatřeními, kterými se čelí dominantnímu postavení na trhu, koncentraci na trhu a bezohlednému chování nebo chování narušujícímu hospodářskou soutěž.

Článek 53

Zrušovací ustanovení

Směrnice 2003/55/ES se zrušuje s účinkem ode dne 3. března 2011, aniž jsou dotčeny povinnosti členských států týkající se lhůt pro provedení a uplatňování uvedené směrnice. Odkazy na zrušenou směrnici se považují za odkazy na tuto směrnici v souladu se srovnávací tabulkou obsaženou v příloze II.

Článek 54

Provedení

1. Členské státy uvedou v účinnost právní a správní předpisy nezbytné pro dosažení souladu s touto směrnicí do dne 3. března 2011. Neprodleně o nich uvědomí Komisi.

Členské státy budou tyto předpisy používat ode dne 3. března 2011, s výjimkou článku 11, který budou používat ode dne 3. března 2013.

Tyto předpisy přijaté členskými státy musí obsahovat odkaz na tuto směrnici nebo musí být takový odkaz učiněn při jejich úředním vyhlášení. Způsob odkazu si stanoví členské státy.

2. Členské státy sdělí Komisi znění hlavních ustanovení vnitrostátních právních předpisů, které přijmou v oblasti působnosti této směrnice.

Článek 55

Vstup v platnost

Tato směrnice vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v Úředním věstníku Evropské unie.

Článek 56

Určení

Tato směrnice je určena členskými státy.

V Bruselu dne 13. července 2009.

Za Evropský parlament
předseda
H.-G. PÖTTERING

Za Radu
předseda
E. ERLANDSSON

PŘÍLOHA I

OPATŘENÍ NA OCHRANU SPOTŘEBITELE

1. Aniž jsou dotčeny předpisy Společenství o ochraně spotřebitele, zejména směrnice 97/7/ES Evropského parlamentu a Rady ze dne 20. května 1997 o ochraně spotřebitele v případech smluv uzavřených na dálku ⁽¹⁾ a směrnice Rady 93/13/ES ze dne 5. dubna 1993 o nepřiměřených podmínkách ve spotřebitelských smlouvách ⁽²⁾, měla by opatření uvedená v článku 3 zákazníkům zabezpečit, aby

- a) měli právo uzavřít se svým poskytovatelem služeb v plynárenství smlouvu, která obsahuje:
- totožnost a adresu dodavatele;
 - poskytované služby, nabízenou úroveň kvality služeb, jakož i lhůtu pro počáteční připojení;
 - nabízené druhy služeb údržby;
 - prostředky, kterými je možné získávat aktuální informace o všech uplatňovaných sazbách a poplatcích za údržbu;
 - trvání smlouvy, podmínky, za nichž je možné služby nebo smlouvu obnovit nebo zrušit, a případnou možnost bezplatného odstoupení od smlouvy;
 - jakékoli náhrady a odškodnění, které se uplatňují na smluvní službu v případě, že není dodržena úroveň kvality, včetně nesprávného nebo zpožděného účtování;
 - metodu zahajovacích procedur pro řešení sporů v souladu s písmenem (f);a
 - informace o právech spotřebitele, včetně informací o vyřizování stížností a všech informací podle tohoto písmene sdělené jasnou formou prostřednictvím vyúčtování a internetových stránek plynárenských společností.

Podmínky musí být spravedlivé a dobře známé předem. V každém případě by se tyto informace měly poskytovat před uzavřením nebo potvrzením smlouvy. Pokud se smlouvy uzavírají prostřednictvím zprostředkovatelů, poskytl by se uvedené informace taktéž před uzavřením smlouvy;

- b) dostávali přiměřené informace o každém úmyslu změnit smluvní podmínky a informace o svém právu na odstoupení v případě jejího vypovězení. Poskytovatelé služeb svým zákazníkům přímo a včas oznamují každé zvýšení poplatků ve vhodnou dobu, nejpozději jedno běžné účtovací období poté, co zvýšení nabude účinku, a to transparentním a srozumitelným způsobem. Členské státy zajistí, aby zákazníci mohli svobodně odstupovat od smluv, pokud nesouhlasí s novými podmínkami, které jim oznámil jejich poskytovatel služeb v plynárenství;
- c) dostávali transparentní informace o uplatňovaných cenách a sazbách a o standardních podmínkách týkajících se přístupu a používání služeb v plynárenství;
- d) jim byla poskytována široká nabídka způsobů plateb, která nebude nepřiměřeně diskriminovat žádné zákazníky a jakékoli systémy placení záloh musí být spravedlivé a přiměřeně odrážet pravděpodobnou spotřebu. Jakýkoli rozdíl v podmínkách musí odrážet náklady dodavatele týkající se různých platebních režimů. Obecné podmínky musí být korektní a transparentní. Poskytují se v jasném a srozumitelném jazyce a neobsahují mimosmluvní překážky, jež by bránily uplatnění práv zákazníků, např. nadměrnou smluvní dokumentací. Zákazníci musí být chráněni před nepoctivými a zavádějícími způsoby prodeje;
- e) jim nebyl účtován poplatek při změně dodavatele;
- f) měli prospěch z transparentních, jednoduchých a levných postupů pro vyřizování stížností. Zejména musí mít všichni spotřebitelé právo na dobrou úroveň služeb a vyřízení stížností ze strany poskytovatele plynárenských služeb. Tyto postupy mimosoudního urovnávání sporů umožňují, aby spory byly vyřešeny spravedlivě a rychle, nejlépe ve lhůtě tří měsíců, a v odůvodněných případech zabezpečují systém odškodnění nebo náhrady. Tyto postupy by měly, kdykoli je to možné, být v souladu se zásadami stanovenými v doporučení Komise 98/257/ES ze dne 30. března 1998 o zásadách pro orgány odpovědné za mimosoudní urovnání sporů spotřebitelů ⁽³⁾;

⁽¹⁾ Úř. věst. L 144, 4.6.1997, s. 19.

⁽²⁾ Úř. věst. L 95, 21.4.1993, s. 29.

⁽³⁾ Úř. věst. L 115, 17.4.1998, s. 31.

- g) při připojení k plynárenské soustavě byli informováni o svých právech týkajících se dodávek zemního plynu specifikované kvality za přijatelné ceny podle platných vnitrostátních právních předpisů;
 - h) měli k dispozici údaje o své spotřebě a mohli na základě výslovného souhlasu a zdarma poskytnout kterémukoli podniku s dodavatelskou licencí přístup ke svým měřeným údajům. Strana odpovídající za správu údajů je povinna tyto údaje podniku vydat. Členské státy určí formát těchto údajů a postup, jakým dodavatelé a spotřebitelé budou mít k těmto údajům přístup. Za tuto službu nesmějí být spotřebiteli účtovány žádné další náklady;
 - i) byli řádně informováni o skutečné spotřebě plynu a nákladech na ni, a to dostatečně často, aby mohli regulovat svou spotřebu plynu. Informace se podávají v dostatečném časovém rámci, který bere v úvahu možnosti měřicího zařízení spotřebitelů. Řádně se zohlední nákladová efektivita takových opatření. Za tuto službu nesmějí být spotřebiteli účtovány žádné další náklady;
 - j) obdrželi závěrečné vyúčtování po jakékoli změně dodavatele plynu nejpozději šest týdnů poté, co změna dodavatele proběhla.
2. Členské státy zajistí zavedení inteligentních měřicích systémů, které podpoří aktivní účast spotřebitelů na trhu s dodávkami plynu. Zavedení těchto měřicích systémů může být podmíněno ekonomickým posouzením všech dlouhodobých nákladů a přínosů pro trh a jednotlivého spotřebitele nebo posouzením toho, jaký způsob inteligentního měření je nejvhodnější a nejpatřícnější z hospodářského hlediska a jaký harmonogram jejich distribuce je proveditelný.

Toto posouzení se uskuteční do 3. září 2012.

Na základě tohoto posouzení členské státy nebo jakýkoli příslušný orgán, který členské státy určí, připraví rozvrh pro zavedení inteligentních měřicích systémů.

Členské státy nebo jakýkoli příslušný orgán, který členské státy určí, zajistí součinnost těchto měřicích systémů, které mají být zavedeny na jejich území, a řádně zohlední příslušné normy a osvědčené postupy, jakož i význam rozvoje vnitřního trhu se zemním plynem.

PŘÍLOHA II
SROVNÁVACÍ TABULKA

Směrnice 2003/55/ES	Tato směrnice
Článek 1	Článek 1
Článek 2	Článek 2
Článek 3	Článek 3
Článek 4	Článek 4
Článek 5	Článek 5
—	Článek 6
—	Článek 7
Článek 6	Článek 8
Článek 9	Článek 9
Článek 7	Článek 10
—	Článek 11
Článek 7	Článek 12
Článek 8	Článek 13
—	Článek 14
—	Článek 15
Článek 10	Článek 16
—	Článek 17
—	Článek 18
—	Článek 19
—	Článek 20
—	Článek 21
—	Článek 22
—	Článek 23
Článek 11	Článek 24
Článek 12	Článek 25
Článek 13	Článek 26
Článek 14	Článek 27
Článek 15	Článek 29
Článek 16	Článek 30
Článek 17	Článek 31
Článek 18	Článek 32
Článek 19	Článek 33
Článek 20	Článek 34
Článek 21	Článek 35
Článek 22	Článek 36
Článek 23	Článek 37
Článek 24	Článek 38
Čl. 25 odst. 1 první a druhá věta	Článek 39
—	Článek 40

Směrnice 2003/55/ES	Tato směrnice
Článek 25 (zbývající ustanovení)	Článek 41
—	Článek 42
—	Článek 43
—	Článek 44
—	Článek 45
Článek 26	Článek 46
—	Článek 47
Článek 27	Článek 48
Článek 28	Článek 49
Článek 29	Článek 50
Článek 30	Článek 51
Článek 31	Článek 52
Článek 32	Článek 53
Článek 33	Článek 54
Článek 34	Článek 55
Článek 35	Článek 56
Příloha A	Příloha I

• CENY PŘEDPLÁTNÍHO NA ROK 2009 (bez DPH, včetně poštovního ze obvyklou zásilkou) •

Úřední věstník EU, řady L + C, pouze tištěné vydání	22 úředních jazyků EU	1 000 EUR ročně (*)
Úřední věstník EU, řady L + C, pouze tištěné vydání	22 úředních jazyků EU	100 EUR měsíčně (*)
Úřední věstník EU, řady L + C, tištěné vydání – roční CD-ROM	22 úředních jazyků EU	1 200 EUR ročně
Úřední věstník EU, řada L, pouze tištěné vydání	22 úředních jazyků EU	700 EUR ročně
Úřední věstník EU, řada L, pouze tištěné vydání	22 úředních jazyků EU	70 EUR měsíčně
Úřední věstník EU, řada C, pouze tištěné vydání	23 úředních jazyků EU	400 EUR ročně
Úřední věstník EU, řada C, pouze tištěné vydání	23 úředních jazyků EU	40 EUR měsíčně
Úřední věstník EU, řady L + C, měsíční CD-ROM (scannový)	22 úředních jazyků EU	500 EUR ročně
Dodatek k Úřednímu věstníku (řada S), CD-ROM, 2 vydání týdně	mnohojazyčný: 23 úředních jazyků EU	300 EUR ročně: (+ 30 EUR měsíčně)
Úřední věstník EU, řada C – Výtisková řízení	jazyky, dnů a se týká výběrové řízení	50 EUR ročně

(*) Prodejce je zahrnutý v ceně: do 32 stran – 9 EUR
od 33 do 64 stran – 18 EUR
více než 64 stran – cena stanovena jednotlivě

Předplatné *Úředního věstníku Evropské unie*, který vychází v 22 úředních jazycích Evropské unie, je k dispozici ve 22 jazykových verzích. Zahrnuje řady L (Právní předpisy) a C (Informace a oznámení).

Každá jazyková verze má samostatně předplatné.

V souladu s nařízením Rady (ES) č. 920/2005, zveřejněným v Úředním věstníku L 156 ze dne 18. června 2005, které stanoví, že orgány Evropské unie nejsou odpovědné povinnosti sepsávat všechny akty v tištěné a zveřejňovat je v tomto jazyce, je Úřední věstník vydáván v irském jazyce prodáván zvlášť.

Předplatné dodatek k Úřednímu věstníku (řada S – Dodatek k Úřednímu věstníku Evropské unie) zahrnuje znění ve všech 23 úředních jazycích na jednom mnohojazyčném CD-ROM.

Předplatné *Úředního věstníku Evropské unie* opravňuje na požádání k odtisku různých příloh Úředního věstníku. Předplatitelé jsou na vydávání příloh upozorňováni prostřednictvím oznámení členům v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Prodej a předplatné

Placené publikace vydávané Úřadem pro úřední tisky jsou k dispozici u našich distr. burorů. Seznam distr. burorů se nachází na této internetové adrese:

http://publications.europa.eu/other/agents/index_cs.htm

EUR-Lex (<http://eur-lex.europa.eu>) nabízí přímý a bezplatný přístup k právu Evropské unie. Tyto internetové stránky umožňují nahlížet do *Úředního věstníku Evropské unie* a obsahují rovněž smlouvy, právní předpisy, judikaturu a návrhy právních předpisů.

Více informací o Evropské unii naleznete na adrese: <http://europa.eu>